

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond	diersoort
17-jan-23	Alteveer		0		schaap
20-okt-22	Alteveer			1	kalf
13-sep-22	Ansen	1			schaap
7-sep-22	Ruinen	1			schaap
14-apr-22	Eursinge	1			schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4			schaap
5-mrt-22	Ruinen	1			schaap
4-mrt-22	Ruinen	7			schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3			schaap
17-dec-19	de Wijk	1			schaap
31-mrt-18	Alteveer	3			schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1			schaap
29-mrt-18	Alteveer	2			schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1			schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
TOTAAL		32	0	1	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schaap>

demeldingen/

datum	plaats	aantal bevestigd	on- bevestigd	diersoort
17-okt-22	Nieuwlande		1	schaap
10-okt-22	Fluitenberg		1	geit
6-okt-22	Pesse		1	koe
27-sep-22	Stuifzand	8		schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3		schaap
1-apr-19	Elim	1		schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1		schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11		schaap
TOTAAL		24	3	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schade>

meldingen/

datum	plaats	aantal bevestigd	on- bevestigd	diersoort
9-dec-22	Tiendeveen		0	schaap gewond die
17-okt-22	Nieuwlande		1	schaap
10-okt-22	Fluitenberg		1	geit
6-okt-22	Pesse		1	koe
27-sep-22	Stuifzand	8		schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3		schaap
1-apr-19	Elim	1		schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1		schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11		schaap
TOTAAL		24	3	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schade>

meldingen/

datum	plaats	aantal bevestigd Wolf	on- bevestigd	diersoort
27-dec-22	Tiendeveen		0	schaap gewond die
9-dec-22	Tiendeveen		0	schaap gewond die
17-okt-22	Nieuwlande	1		schaap
10-okt-22	Fluitenberg		1	geit
6-okt-22	Pesse	1		koe
27-sep-22	Stuifzand	8		schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3		schaap
1-apr-19	Elim	1		schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1		schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11		schaap
TOTAAL		26	1	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schade>

meldingen/

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond	diersoort
17-jan-23	Alteveer		0		schaap
20-okt-22	Alteveer			1	kalf
13-sep-22	Ansen	1			schaap
7-sep-22	Ruinen	1			schaap
14-apr-22	Eursinge	1			schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4			schaap
5-mrt-22	Ruinen	1			schaap
4-mrt-22	Ruinen	7			schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3			schaap
17-dec-19	de Wijk	1			schaap
31-mrt-18	Alteveer	3			schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1			schaap
29-mrt-18	Alteveer	2			schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1			schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
TOTAAL		32	0	1	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/scha>

demeldingen/

datum	plaats	aantal bevestigd	on- bevestigd	diersoort
17-okt-22	Nieuwlande		1	schaap
10-okt-22	Fluitenberg		1	geit
6-okt-22	Pesse		1	koe
27-sep-22	Stuifzand	8		schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3		schaap
1-apr-19	Elim	1		schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1		schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11		schaap
TOTAAL		24	3	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schade>

meldingen/

datum	plaats	aantal bevestigd	on- bevestigd	diersoort
17-okt-22	Nieuwlande		1	schaap
10-okt-22	Fluitenberg		1	geit
6-okt-22	Pesse		1	koe
27-sep-22	Stuifzand	8		schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3		schaap
1-apr-19	Elim	1		schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1		schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11		schaap
TOTAAL		24	3	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schade>

meldingen/

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond	diersoort
22-mei-23	Ruinen		1		schaap
15-mei-23	Ansen		1		schaap
15-mei-23	Ruinen		1		schaap
15-mei-23	Echten		1		schaap
13-mei-23	Ruinerwold		3		schaap
8-mei-23	Echten		3		schaap
17-jan-23	Alteveer			0	schaap
20-okt-22	Alteveer			1	kalf
13-sep-22	Ansen	1			schaap
7-sep-22	Ruinen	1			schaap
14-apr-22	Eursinge	1			schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4			schaap
5-mrt-22	Ruinen	1			schaap
4-mrt-22	Ruinen	7			schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3			schaap
17-dec-19	de Wijk	1			schaap
31-mrt-18	Alteveer	3			schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1			schaap
29-mrt-18	Alteveer	2			schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1			schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
TOTAAL		32	10	1	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/scha>

gewond dier

demeldingen/

[14-11-2022 10:46:36] Wolf in De Wolden: Berichten en gesprekken worden end-to-end versleuteld. Niemand buiten deze chat kan ze lezen of beluisteren, zelfs WhatsApp niet.

[14-11-2022 10:46:36] [REDACTED] heeft de groep Wolf in De Wolden gemaakt

[14-11-2022 10:46:36] wolf in De Wolden: [REDACTED] heeft u toegevoegd

[14-11-2022 10:46:43] [REDACTED]: <https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/15104813/wolvenconsulent-drentse-schapehouders-zitten-in-de-ontkenning>

[17-11-2022 14:31:31] Inge Nieuwenhuizen: Graag morgen 8.30 uur kort overlegje inplannen ivm oproep die gedaan is op fb

[17-11-2022 14:41:32] Gerrie Hempen:

[22-11-2022 08:48:12] [REDACTED]: Goedemorgen. Ik lees nu een mail en gelukkig zat [REDACTED] ook in de vergadering. Maar ons overleg gaat t niet door? Maar er was gister toch overleg met de minister? Hoe was dat? Moet er nog wat voorbereid worden voor donderdag? Veel vragen.

[22-11-2022 09:03:55] [REDACTED] Minister was verhinderd. Inge belt vandaag met [REDACTED] van de wolvenwandelgroep van komende donderdag. Gisteren paar schapehouders op visite. Komt verslagje van en misschien een brief.

[22-11-2022 09:04:46] [REDACTED]: Morgenvroeg verder, en Als jij niet kan dan, vervangt [REDACTED] jou

[28-11-2022 12:23:32] Inge Nieuwenhuizen: Goedemiddag, ik sla morgen het wolven halfuurtje over. Is dat een probleem

[28-11-2022 12:45:03] [REDACTED] Wat mij betreft niet hoor. Ik kreeg [REDACTED] nog niet te pakken voor een afspraak bij Gerrie

[28-11-2022 14:04:43] [REDACTED] Ik ben er ook niet bij ivm reistijd naar [REDACTED]

[28-11-2022 15:55:14] Gerrie Hempen: Dan kan hij dus komen te vervallen. Laten we voor volgende week nog even staan.

[28-11-2022 15:57:11] Inge Nieuwenhuizen: Prima

[28-11-2022 17:15:01] [REDACTED] Ook prima

[29-11-2022 09:29:11] [REDACTED] heeft [REDACTED] toegevoegd

[29-11-2022 09:28:00] [REDACTED], wil jij [REDACTED] toevoegen aan deze appgroep?

[29-11-2022 09:29:35] [REDACTED] excuus ik dacht dat [REDACTED] hier al in zat!

[30-11-2022 12:49:03] [REDACTED]: En ik krijg [REDACTED] nog niet te pakken.

[03-12-2022 09:18:46] [REDACTED]: <bijgevoegd: 00000020-PHOTO-2022-12-03-09-18-46.jpg>

[09-12-2022 12:34:20] [REDACTED]: <bijgevoegd: 00000021-PHOTO-2022-12-09-12-34-20.jpg>

[09-12-2022 13:40:21] [REDACTED]: De toekomst voor de wolf in Drenthe raakt steeds meer onder druk.

[20-12-2022 07:40:48] [REDACTED] Ik ben niet bij ons overleg vanochtend. Ik heb twee zieke kinderen thuis

[20-12-2022 07:47:23] [REDACTED] Kcc geeft aan dat er nog steeds geen telefoontjes over binnen komen. Bij team Web staat de vraag nog uit hoe vaak de webpagina bezocht is. Facebook is rustig, nog wel geklaag en veel 'reposts' met meldingen uit Duitsland

[20-12-2022 08:08:18] Inge Nieuwenhuizen: 10 minuten bij elkaar zou voldoende moeten zijn. Kunnen we rustig de kersttijd in...

[20-12-2022 08:16:16] [REDACTED] Ik kom op zeg teams

[20-12-2022 08:16:35] [REDACTED] Ik kom op teams

[20-12-2022 08:16:49] Inge Nieuwenhuizen: Ik ook

[21-12-2022 14:40:56] [REDACTED] Aantal wolvenaanvallen in Drenthe verdrievoudigd <https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/15213260/aantal-wolvenaanvallen-in-drenthe-verdrievoudigd> #rtvdrenthe

Handelingskader burgemeester; interventie richtlijnen wolf - mens

Inleiding

Wolven mijden in principe het contact met mensen. Onder normale omstandigheden vormen wolven voor mensen dan ook geen bedreiging. Een ontmoeting met een wolf is altijd een uitzonderlijke gebeurtenis. Het komt echter voor dat wolven op onverwachte plekken worden gezien, zoals in bebouwd gebied of langs wegen. Ook dan is niet altijd sprake van onnatuurlijk gedrag en is in de meeste gevallen geen sprake van een gevaarlijke situatie. Een situatie kan wel gevaarlijk worden wanneer wolven hun schuwheid verliezen, bijvoorbeeld wanneer ze door mensen gevoed worden. In dat geval zal de provincie, mogelijk met ondersteuning van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, allereerst proberen wolf weer “bang” voor mensen te maken. Als dat niet lukt, kan uiteindelijk worden besloten de wolf te doden. Dit handelingskader beschrijft daarvoor de stappen en bevoegdheden.

Wegingskader burgemeester

Het wegingskader is bedoeld om tot afweging te komen voor de besluitvorming van de burgemeester. De uitwerking ervan staat genoemd in, de maatregelmatrix:

1. De wolf is niet bang voor de mens; benadert mensen
2. De wolf komt binnen de habitat van de mens (al dan niet bewust) en gaat niet weg
3. Acute openbare ordeverstoring en bedreiging veiligheid, die direct ingrijpen richting de wolf noodzakelijk maken (lichte bevelsbevoegdheid)
4. Agressief gedrag van de wolf richting mens, dat direct ingrijpen noodzakelijk maakt (lichte bevelsbevoegdheid)
5. Acute veiligheidssituatie wolf - mens, die direct ingrijpen noodzakelijk maakt (lichte bevelsbevoegdheid)
6. Bijtincident wolf = mens, dat direct ingrijpen noodzakelijk maakt (lichte bevelsbevoegdheid)

Bevoegdheden

Veiligheid van mensen staat bovenaan. Wanneer die veiligheid acuut in het geding is, kan op last van de burgemeester worden ingegrepen. In een dergelijke situatie is de burgemeester het bevoegd gezag. Een burgemeester kan direct ingrijpen op basis van de Gemeentewet (art 172, lid 3¹). Het ingrijpen houdt in dat de wolf gedood wordt. De burgemeester heeft met het oog op ingrijpen contact met de Calamiteiten Coördinator op de meldkamer Noord-Nederland.

¹ 172, lid 3 GW: De burgemeester is bevoegd bij verstoring van de openbare orde of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de bevelen te geven die noodzakelijk te achten zijn voor de handhaving van de openbare orde.

Ook provincies kunnen op basis van de Wet natuurbescherming ingrijpen wanneer openbare orde en veiligheid in het geding is. De daarvoor te hanteren procedures zullen eerder gericht zijn op het voorkomen van onveilige situaties dan op het acuut inspelen daarop. Bij ingrijpen zal altijd eerst moeten worden overwogen of de situatie met, voor de wolf, niet-dodelijke middelen het hoofd kan worden geboden. Alleen wanneer dat niet redelijkerwijs mogelijk is, kan worden besloten over te gaan op dodelijke maatregelen.

Mandaat aan politie

De burgemeesters van Drenthe geven mandaat aan de politie om de probleemwolf bij een acute levensdreigende veiligheidssituatie af te schieten. Direct na een optreden wordt ongeacht de uitslag de burgemeester door de politie geïnformeerd.

Ontheffing provincie (bij meer tijd)

Buiten de gevallen waarin de burgemeester in acute situaties bevoegd is, is voor het verjagen en in het uiterste geval doden van een wolf een ontheffing nodig. De provincie kan een dergelijke ontheffing verlenen, maar zal dat in alle gevallen nog steeds degelijk moeten onderbouwen. Uit die onderbouwing moet duidelijk blijken dat hiervoor een wettelijk bepaald belang is, dat de ingreep geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de wolf en dat er geen bevredigende alternatieve oplossingen voorhanden zijn. Ook moet worden onderbouwd wat het te verwachten effect is van de maatregel.

In onderstaande richtlijnen worden de afwegingen meegegeven. Er kunnen zich echter altijd onvoorziene situaties voordoen. Op dat moment moet een bevoegd gezag op basis van eigen afwegingen besluiten nemen. De richtlijnen bieden daar ruimte voor. In sommige gevallen zal het nodig zijn hiervoor een expert (bijvoorbeeld het hierna genoemde deskundigenteam) te raadplegen.

Deskundigenteam

In de interventierichtlijnen, behorende bij het wolvenplan opgesteld door BIJ12 in opdracht van de 12 provincies, is opgenomen dat provincies ervoor kunnen kiezen om een groep onafhankelijke deskundigen samen te stellen om bepaalde situaties nader te analyseren. Dit kan zo nodig in overleg met de gemeentes en wolvencommissie (ingesteld door de provincie). Het doel van het deskundigenteam is te komen tot een onpartijdig en objectief oordeel en advies dat enerzijds een analyse biedt van de situatie in dat gebied en aanbevelingen doet over een eventuele aanpak. En anderzijds kan leiden tot het preciezer documenteren van kennis en ervaringen die in andere situaties te benutten zijn. De provincie Drenthe stelt een team van deskundigen samen. In overleg met de gemeentes en de wolvencommissie zal nader worden bepaald in welke situaties het team van deskundigen zal worden verzocht om advies.

Maatregelmatrix

Probleemsituatie en probleemwolf

In de tabel wordt onderscheid gemaakt tussen een probleemsituatie en een probleemwolf. Het verschil tussen deze twee is dat een probleemwolf problematisch gedrag vertoont dat niet noodzakelijk onnatuurlijk, maar wel afwijkend is. Het gaat om gedrag dat de wolf zeer waarschijnlijk heeft aangeleerd als reactie op menselijke omstandigheden. In een probleemsituatie gedraagt de wolf zich niet afwijkend, maar ontstaan wel conflictsituaties. Dergelijke situaties zijn niet helemaal te voorkomen, maar de impact kan met het nemen van de juiste maatregelen worden beperkt. Bij een echte probleemwolf kan, na nadere afweging, het verwijderen (m.a.w. doden) van dat individu uit de populatie uiteindelijk de enig overgebleven oplossing zijn.

	Gedrag wolf	Oorzaak	Inschatting	Maatregel en doel	Situatie	Aan zet
a	Wolf loopt overdag of 's nachts door stedelijk gebied of dorpskern zonder interesse voor gebouwen, erven, tuinen, honden.	<i>Normaal gedrag</i> • Wolf is niet geïnteresseerd in mensen maar mijdt geen bebouwing. • Wolven zijn niet uitsluitend nachtactief.	Ongevaarlijk Maar opletten, probleem kan ontstaan als wolven regelmatig voedsel(resten) vinden bij bebouwing.	In principe geen maatregelen • Evt. communicatie publiek. • Eventueel aanwezige voedselbronnen verwijderen om gewenning aan mensen te voorkomen. • Geval observeren en documenteren om eventueel benodigd ingrijpen in latere situaties te kunnen onderbouwen. Doel: bewustwording omgeving	Geen probleem-situatie	
b	Wolf vlucht niet meteen bij het zien van voertuigen en mensen maar stopt en observeert.	<i>Normaal gedrag</i> Wolf heeft nog geen slechte ervaring meegemaakt. Vooral jonge wolven zijn vaak nieuwsgierig.	Ongevaarlijk	• Niet lokken en voeren. Oppassen voor gewenning. • Geval observeren en documenteren. Bij herhaalde meldingen communicatie publiek, voorlichting inzake voeren. Doel: bewustwording omgeving.	Geen probleem-situatie	
c	Wolf wordt gezien op minder dan 30 meter* van bewoonde huizen. Het betreft	<i>Divers:</i> 1e paartijd: zoekt partner of ziet honden als concurrent. 2e aanwezige voedselbronnen.	Waakzaamheid geboden. Mogelijk conditioneringsen gewenningsprobleem, risico op hybridisatie of letsel hond.	Oorzaak opsporen en wegnemen, honden afschermen van mogelijke contacten met wolf. • Publiek voorlichten. • Als geen resultaat: wolf verjagen (actieve afschrikking) met als doel de wolf “bang” voor mensen te maken.	Probleemsituatie	Provincie - voorlichting - Verjaging wolf eigen terreinen

	verschillende incidenten in hetzelfde gebied gedurende een periode van enkele weken.			<p>Doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewustwording omgeving. • Voor verjaging op eigen terrein is geen toestemmingsbesluit nodig. 		
d	Wolf tolereert (passief) bij herhaling dat mensen hem/haar naderen tot minder dan 30 meter*.	<i>Wolf is in toenemende mate gewend geraakt aan aanwezigheid van mensen.</i>	Waakzaamheid gebodenaandacht vereist Indicatie voor sterke habituatie, mogelijk positieve conditionering.	<ul style="list-style-type: none"> • Analyseren situatie door deskundigen(- team), met als doel ingrepen te kunnen afwegen. • Negatieve conditionering/ afschrikking zo vroeg mogelijk, met als doel wolf “bang” te maken voor mensen. • Toestemmingsbesluit nodig. Mogelijk traject van ontheffingsverlening. • Situatie monitoren. 	Probleemsituatie	Provincie - analyseren gedrag en monitoring. - eventueel ontheffing verlening voor negatieve conditionering.
				<p>Als aversieve conditionering niet werkt of praktisch niet uitvoerbaar is dan situatie probleemwolf.</p> <p><i>Doel:</i> Probleemwolf uit de populatie wegnemen <i>Toestemmingsbesluit nodig:</i> In gang zetten traject ontheffingsverlening. Situatie monitoren.</p>	Probleemwolf	Provincie - verlenen ontheffing beheer
e	Wolf benadert actief en bewust meermaals mensen binnen 30 meter* en lijkt	<i>Gedrag kan verschillende oorzaken hebben:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Mogelijk sterke voedselconditionering en gewenning. • Hond kan een trigger zijn. 	Kritieke situatie Kans op gewenning en uiteindelijk agressief gedrag en letsel mens.	<p>Opsporen en verjagen (actieve afschrikking), publiek waarschuwen niet te voeren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toestemmingsbesluit nodig. • Situatie monitoren. 	Probleemsituatie	Provincie - ontheffing verjaging - monitoring - voorlichting

	geïnteresseerd in mensen.					
				<p>Als aversieve conditionering niet werkt of praktisch niet uitvoerbaar is, dan situatie probleemwolf.</p> <p><i>Doel:</i> Probleemwolf uit de populatie wegnemen.</p> <p>Bij acute veiligheidssituatie wolf doden op last burgemeester, op basis van 172, lid 3 Gemeentewet</p>	Probleemwolf	<p>Gemeente</p> <p>- bevel uitvaardigen of in mandaat</p>
f	<p>Wolf reageert defensief (passief agressief) op mensen bij verstoring (bijvoorbeeld tijdens eten van prooi) en vlucht niet meteen weg of doet schijnaanvallen, zonder mensen gericht te benaderen.</p>	<p><i>Normaal gedrag.</i> • Afhankelijk van karaktereigenschappen individu. • Verdediging van prooi.</p>	Gevaarlijk	<p>Publiek waarschuwen om niet in de buurt van de wolf te komen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eventueel wolf verjagen (actieve afschrikking) met als doel wolf “bang” te maken voor mensen. • Voor lokale verjaging is geen toestemmingsbesluit nodig. 	Geen probleemsituatie	
g	<p>Wolf reageert actief agressief op mensen bij verstoring (bijv. tijdens eten van</p>	<p><i>Normaal, maar problematisch gedrag.</i></p> <p>Verdediging van prooi, wolf voelt zich bedreigd</p>	Gevaarlijk	<p>Publiek waarschuwen om niet in de buurt van de wolf te komen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eventueel wolf verjagen (actieve afschrikking d.m.v. conditioneren) met als doel wolf “bang” te maken voor mensen. 	Probleemsituatie	<p>Provincie</p> <p>- voorlichting - Verjaging wolf eigen terreinen</p>

	prooi) en valt mensen aan.	en neemt initiatief tot aanval.		• Voor lokale verjaging is geen toestemmingsbesluit nog, voor conditionering wel.		
				Als aversieve conditionering niet werkt of praktisch niet uitvoerbaar is dan situatie probleemwolf. Doel: Probleemwolf uit de populatie wegnemen. Bij acute veiligheidssituatie wolf doden op last burgemeester, op basis van 172, lid 3 Gemeentewet	Probleemwolf	Gemeente - bevel uitvaardigen of mandaat
h	Wolf reageert agressief op mensen zonder aanleiding	<i>Extreme gewenning, mogelijkheid op hondsdolheid</i>	Gevaarlijk	In gang zetten procedure toestemmingsbesluit voor doden wolf. Doel: Probleemwolf uit de populatie wegnemen. Voor doden wolf is toestemmingsbesluit nodig. Daarin zal onder andere moeten worden aangetoond dat de wolf zonder aanleiding agressief gedrag vertoont.	Probleemwolf	Provincie - ontheffing beheer wolf verlenen
				Bij acute veiligheidssituatie wolf doden op last burgemeester, op basis van 172, lid 3 Gemeentewet.	Probleemwolf	Gemeente - bevel uitvaardigen of in mandaat
i	Wolf valt mens aan en blijft agressief op mensen			Probleemwolf uit de populatie wegnemen.	Probleemwolf	Gemeente - bevel uitvaardigen of in mandaat

	reageren en/of blijft binnen bebouwde kom			Bij acute veiligheidssituatie wolf doden op last burgemeester, op basis van 172, lid 3 Gemeentewet		
j	Wolf valt mens aan en vlucht weg richting natuurlijk habitat (buiten bebouwde kom, inclusief agrarische gronden)		Gevaarlijk	Publiek waarschuwen om niet in de buurt van de wolf te komen. • Eventueel wolf verjagen (actieve afschrikking d.m.v. conditioneren) met als doel wolf “bang” te maken voor mensen.	Probleemsituatie	Provincie - voorlichting - Verjaging wolf eigen terreinen

* Vluchtafstand: wolf laat mensen toe < 30m of benadert zelf tot < 30m. In het stroomschema staat enkel de actieve vorm: wolf nadert, maar de afstand < 30 meter is in beide gevallen een criterium om tot gerichte interventie over te gaan. Oorzaak gedrag en toe te passen maatregelen per geval te beoordelen.

Uitstel Wolvenplan door Drentse wolf

JON VAN SCHILT

ASSEN De problemen met wolven in Drenthe nopen tot uitstel van het nieuwe Wolvenplan. Minister Christianne van der Wal neemt maandag poolshoogte in een gebied met veel wolvenaanvallen.

In het nieuwe Wolvenplan stellen de provincies samen met andere organisaties en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vast hoe de komende jaren om te gaan met de wolf en de gevolgen van de aanwezigheid van het dier. Dit alles binnen de (nu nog) strikte Europese bescherming van de wolf.

Heet hangijzer is bijvoorbeeld of en hoe probleemwolven mogen worden aangepakt. In Drenthe is het aantal aanvallen van wolven op landbouwhuisdieren dit jaar explosief toegenomen.

In het concept-Wolvenplan, waar deze krant eerder over publiceerde, is een zogeheten escalatieladder opgenomen. Daaruit blijkt dat een wolf het wel heel bont moet maken, voordat het dier mag worden verjaagd of, in het uiterste geval, afgeschoten.

Onder eigenaren van niet alleen schapen, maar ook koeien, pony's en paarden zorgt de wolf voor veel verdriet en onrust. Dit geldt evenzo voor mensen die graag met hun hond in de natuur wandelen. De roep om het beheren van de wolvenstand (lees: doodschieten van wol-

ven die te vaak en te dicht bij mensen en dieren komen) wordt steeds luider.

Daar staan de natuurbeheerders en anderen, die de wolf zien als een verrijking van de biodiversiteit, lijnrecht tegenover.

Zij vinden dat eigenaren hun dieren beter moeten beschermen met wolfwerende rasters en kuddebeschermingshonden. Schapenhouders kunnen daarvoor subsidie krijgen, eigenaren van koeien, paarden en pony's niet.

Gedeputeerde Henk Jumelet (CDA), die in Drenthe de wolf in portefeuille heeft, vindt uitstel van het Wolvenplan terecht. Eind september zei een meerderheid van het Drents Parlement de wolf meer dan beu te zijn.

Er werd een motie aangenomen, waarin Jumelet werd opgedragen bij het Rijk te pleiten voor het beheren van de wolf. Jumelet gaf gehoor aan de motie en heeft de Drentse problematiek onder de aandacht van 'Den Haag' gebracht.

„Het nieuwe wolvenplan is een actualisatie van het plan van 2019. Voordat je een nieuw plan vaststelt, moet je wel zeker weten dat het zo actueel mogelijk is. Op dit moment weten we nog niet precies wat een probleemwolf is en laten we onderzoeken wat juridisch mogelijk is. Dit is veel uitzoekwerk, dat zorgvuldig moet gebeuren. Ook zien we dat het Europees Parlement zich roert in het

wolvendebat.” In Brussel werd onlangs een resolutie aangenomen, die oproept tot het afschalen van de beschermde status van de wolf.

Afgezien van maatregelen tegen de wolf zijn er meer vragen, stelt Jumelet. „Nu gelden subsidies voor wolfwerende rasters alleen nog voor schapenhouders. Wij vinden dat die ook moeten gelden voor eigenaren van koeien, pony's en paarden.” Voor een dood schaap geldt een standaardbedrag, maar hoe zit dat met dure paarden? „Precies, het ene paard is het andere niet. Stel dat een duur sportpaard wordt gepakt door een wolf. Hoe zit dat verzekerings-technisch? Dat weten we nu nog niet.”

Op uitnodiging van Jumelet neemt minister Van der Wal maandag poolshoogte in een Drentse wolvenhotspot. „Ik wil haar laten zien hoe de aanwezigheid van de wolf hier leeft en wat het dier met mensen en andere dieren doet.” Bij het werkbezoek zijn dierhouders, natuurbeheerders, dierenartsen (die onlangs een brandbrief stuurden) en de Drentse wolvenconsulent aanwezig.

Een woordvoerder van minister Van der Wal bevestigt het werkbezoek aan Drenthe. Zij laat weten dat het bezoek op uitnodiging van Jumelet plaatsvindt en losstaat van de maatschappelijke discussie over de wolf, die de minister later wil voeren.

sje (15) e mannen

de je
je
n

vertrouwen
er zei in haar
zijn zwakke
er en kwets-
zaam voel-
recht. Je gaf
et beste met
ouwde je en
n gemaakt.”
van justitie
et meisje on-
atberichten.
oor de ver-
rdt gezocht
ek bij elkaar
den ook op-
er iets wat is
der samen-
een celstraf
waarvan zes

maanden voorwaardelijk. „Ik schrik daarvan”, reageerde hij.

De andere man zou zich tussen augustus en eind november 2018 meerdere malen aan het meisje hebben vergrepen. Bij de laatste keer op 30 november heeft hij volgens haar verklaring seks met haar gehad in zijn auto. De man ontkende dat laatste. Hij gaf wel toe dat er eerder dingen waren voorgevallen. De rechter hield hem voor dat uit het dossier de indruk ontstaat dat hij een seksuele relatie met haar had. „Is niet zo”, zei de man uit Nieuw-Schoonebeek.

De officier van justitie vindt op basis van haar aangifte en de chatberichten bewezen dat hij seks met het minderjarige meisje heeft gehad en dat hij wist dat zij zo jong was. Tegen de verdachte is zes maanden cel geëist, waarvan de helft voorwaardelijk en een werkstraf van 240 uur.

De officier zei dat hij in zijn straf-eis rekening hield met de verstandelijke beperking van de verdachte. De rechtbank doet 22 december uitspraak.

Wolf slaat toe: 14 dode schapen

ANNEMIEK MEIJER

AMEN Bij een wolvenaerval in Amen hebben veertien schapen het niet overleefd. Acht waren al dood toen schapenboer Bert Zinger uit Hijken ze donderdagochtend vond. Zes anderen moest de veearts laten inslapen.

Het is de vierde keer dat Zingers schapen worden aangevallen door de wolf. Officieel moet Bij12, dat DNA-onderzoek uitvoert, nog vaststellen dat er sprake was van een wolf, maar alles wijst er volgens Zinger op. „Woensdag waren in Amen ook al enkele schapen van een andere boer doodgebeten, dus ik was al alert. Elke dag controleer ik mijn schapen. Toen ik aankwam, zag ik dat het mis was. Ik heb gelijk de veearts en Bij12 gebeld.”

De moedeloosheid klinkt door in zijn woorden. Behalve de veertien dode schapen, zijn er nog zeven gewonde dieren, waarvan het de vraag is of ze het overleven.

Zinger (30) heeft nog geen wolfwerende rasters om zijn schapen te beschermen. „Daar ben ik mee bezig en ik krijg subsidie, maar dat bedrag is veel te laag om alles van te betalen. Ik heb honderden schapen. En dan heb ik het nog niet eens over de kosten om iemand in te huren die al die afrasteringen moet plaatsen. Bovendien is het raster niet eens wolfwerend. Ik noem hem wolfdempend, want het is al bewezen dat de wolf er alsnog overheen of onderdoor kan.”

Volgens Zinger is sprake van een probleemwolf. „Als in twee dagen tijd haast twintig schapen worden doodgebeten, dan kan dat niet anders. Van de meeste schapen neemt hij een of twee happen. Als hij nou een schaap helemaal zou opeten en de rest met rust zou laten, zou ik er mee kunnen leven. Maar dit is pure moordlust.”

De laatste drie aanvallen op Zingers schapen hebben allemaal dit jaar plaatsgevonden en telkens leggen meerdere schapen het loodje. „Mijn kleedje dat ik over de dode dieren moet leggen voordat destructiebedrijf Rendac ze ophaalt, is weer te klein. En je ziet dat de frequentie toeneemt.”

Hij vindt dat de provincie snel moet ingrijpen.

Nieuwe lokale omroep voor Borger-Odoorn

BORGER-ODOORN RTV1, de radio- en televisiezender van de Veenkoloniën, wordt waarschijnlijk de nieuwe lokale omroep in Borger-Odoorn. Concurrent ZO!34 delft het onderspit. Dat heeft de gemeente-

ne prijs

Klachten van bezorgde hobbyboeren en schapenhouders, op 21 november 2022 besproken bij burgemeester Inge Nieuwenhuizen en Gerrie Hempen, wethouder voor o.m. natuurbeheer in de gemeente De Wolden.

Oplossingen voor de wolvenoverlast zoeken in de wetenschap dat de wolf in ons landschap een blijvertje is.

Gesignaleerde pijnpunten:

- De vergoeding voor dode schapen en ander vee door BIJ12 is te laag. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met aanschafprijzen van bijzondere rassen. Vervolgschade (vroeggeboortes ten gevolge van stress bij de beesten) wordt niet vergoed, want kan niet worden bewezen.
- De subsidie voor afrasteringen dekt niet de werkelijke kosten. Vergoeding van arbeidskosten wordt bovendien niet meegenomen. Afrasteringen moet je tijdelijk weghalen bij sloten schoonmaken.
- De vergoedingsprocedure bij BIJ12 duurt veel te lang (vb. schade uit juni jl. nog steeds niet vergoed).
- Neospora: advies om kuddebewakingshonden in te zetten roept vragen op mbt neospora. Een parasiet die veel honden bij zich dragen maar die via de ontlasting ook andere dieren kan besmetten, zoals koeien. Kan bij koeien leiden tot een abortus. Dat is de reden dat rundveehouders geen schapen met bijbehorende honden in hun weiland willen.
- Hybride wolven worden niet op hybriditeit getest, dus afschieten wordt niet mogelijk.
- Enorme investeringen voor afrasteringen nodig, in het bijzonder bij langs boeren rondreizende schapenhouders, terwijl de effectiviteit van de afrasteringen discutabel is (wolf kruipt er onderdoor, stroom lekt weg tegen begroeiing, schapenontvangende boeren willen geen ingraven van afrasteringen in hun weiden, andere dieren komen in de knel (egels gaan dood door de stroom, reeën lopen zich vast)).
- Schapenhouders op terrein Natuurmonumenten mogen geen dode schapen door wolven melden?? Dus vertekende cijfers bij BIJ12??
- BIJ12 loopt aan lijn provincies, is niet onafhankelijk. Liever Zweedse model met onafhankelijks taxateurs en snelle uitbetaling schade. Onze veeartsen hebben kennis, reageren sneller en vanuit een onafhankelijke positie.
- De emotionele belasting bij schapenhouders en hobbyboeren (het aantreffen van dode schapen, de vrees elke morgen voor nieuwe gevallen) wordt geheel genegeerd.
- Hoe meer afgerasterde gebieden, hoe minder voedselaanbod, hoe meer kans dat de wolf de woonomgeving opzoekt (want van de gewone wilde dieren zijn er ook al steeds minder). Afrasteren verplaatst het probleem.
- Vanaf 1 januari 2023 geldt volgens de provinciale wolvenconsulent de plicht voor veehouders om hun vee (schapen) te beschermen, zo niet dan volgt een bestuurlijke boete.
- Niet goed uit te leggen waarom een kleine groep burgers (veehouders/hobbyboeren) financieel moet opdraaien voor de wettelijk vastgelegde algemene bescherming van de wolf.
- De huidige benadering leidt tot bedrijfsbeëindigingen bij schapenhouders.
- De Drentse gemeenten moeten in deze problematiek samen optrekken.

Dit verslag terugleggen bij [REDACTED] en vervolgens naar college, naar bgm's Loohuis en Bergsma en ook naar de provinciale wolvenregisseur [REDACTED]

[REDACTED] 21-11-22.

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 24 november 2022 09:12
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Hempten-Prent, Gerrie
Onderwerp: Aantekeningen bezoek [REDACTED]
Bijlagen: Wolvenklachten [REDACTED] c.s. 21 nov 22.docx

Urgentie: Hoog

Beste Inge en Gerrie,

Ik kreeg een terugkoppeling van [REDACTED].

Ze zijn akkoord met de aantekeningen en met de verdere procedure.

Daarmee zijn ze nu door jullie vanavond in de raad te gebruiken als onderlegger bij de inspraak en de motie.

[REDACTED] is op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] team Veilig

De Wolden/Hoogeveen

Tel. [REDACTED]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

13. Procesvoorstel dossier Wolf.

Op dit moment liggen het dossier 'natuurbeheer' en 'openbare orde en veiligheid' nog op verschillende tafels. Deze moeten aan elkaar worden gekoppeld, zowel bestuurlijk als ambtelijk. De verantwoordelijkheid voor het dossier Wolf ligt bij de provincie. Doe een appèl bij de provincie om alle burgemeesters, of een afvaardiging, te betrekken bij de bespreking van de aanpak. Daarbij is van belang dat dit ook goed ambtelijk wordt voorbereid, en dat de veiligheidsinvalshoek op ambtelijk niveau is vertegenwoordigd. (VRD treedt terug bij dit dossier).

De rol van de burgemeester moet m.i. wel beperkt blijven tot zijn OOV-bevoegdheden.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 14 december 2022 08:23
Aan: Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: AB VRD annotaties 14 december 22
Bijlagen: AB VRD annotaties 14 december 22.docx

Inge,

Zie de bijlage voor annotaties.

En excuses voor de vertraagde toezending.

BVD volgt hierna.

[REDACTED]

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond	diersoort
27-dec-22	Tiendeveen				1 schaa
9-dec-22	Tiendeveen				1 schaa
17-okt-22	Nieuwlande	1			schaap
10-okt-22	Fluitenberg	1			geit
6-okt-22	Pesse	1			koe
27-sep-22	Stuifzand	8			schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3			schaap
1-apr-19	Elim	1			schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1			schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11			schaap
TOTAAL		27	0		2

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schademe>

gewond dier
gewond dier

ldingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 17 april 2023 16:59
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; Hempten-Prent, Gerrie; [REDACTED],
[REDACTED]
Onderwerp: Actueel overzicht schademeldingen wolf
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 17 april 2023.xlsx

Beste mensen,

Bijgevoegd is een nieuw actueel overzicht wolvenschade, bijgewerkt tot 17 april 2023.

Er zijn geen nieuwe meldingen van slachtoffers in Hoozeveeën en in De Wolden.

BIJ12 heeft een nieuwe voortgangsrapportage gepubliceerd over de wolf in Nederland, zie bijgaande link:

<https://www.bij12.nl/nieuws/in-nederland-geboren-wolf-vestigt-zich-mogelijk-in-duitsland/>

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoozeveeën

[REDACTED] [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond	diersoort
8-sep-23	Elim		1		schaap
27-dec-22	Tiendeveen			1	schaap
9-dec-22	Tiendeveen			1	schaap
17-okt-22	Nieuwlande	1			schaap
10-okt-22	Fluitenberg	1			geit
6-okt-22	Pesse	1			koe
27-sep-22	Stuifzand	8			schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3			schaap
1-apr-19	Elim	1			schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1			schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11			schaap
TOTAAL		27	0	2	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schademe>

gewond dier
gewond dier

Idingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 18 september 2023 16:48
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; Hempten-Prent, Gerrie; [REDACTED],
[REDACTED]
Onderwerp: actueel overzicht wolvenschade
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 14 sept 2023.xlsx

Beste mensen,

Bijgevoegd is weer een actueel overzicht van de wolvenschade.

In het document zitten 2 werkbladen, 1 voor Hoogeveen en 1 voor de Wolden.

Nieuw is een aanval op 1 schaap in Elim op 8 september, nog niet bevestigd of het door een wolf of ander dier is gebeurd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)
[REDACTED]

Agenda Bespreking wolven 28/10 De Wolden

1. Afspraken 25 okt jl:

- [REDACTED] en [REDACTED] zijn voor De Wolden en Hoogeveen de ambtelijke contactpersonen/aanspreekpunten voor de wolf.
- Communicatie is belangrijk:
 - Er is een standaardreactie in de maak voor mensen die de gemeente benaderen via het KCC. Daarin zeggen we bij wie de mensen kunnen aankloppen (voornamelijk provincie) voor meer info, melden schade etc. [REDACTED] zorgen hiervoor en leggen de concept teksten voor aan de deelnemers aan dit overleg.
 - Deze info komt ook op de website van De Wolden en van Hoogeveen: [REDACTED]
 - Willen we een bijeenkomst in De Wolden naar voorbeeld van Westerveld? Afstemmen in de gesprekken met provincie en andere gemeenten.
 - Wat doen we voor getroffen veehouders? Weten we wie dat zijn? Gerrie kan de namen achterhalen.
- VDG bijeenkomst burgemeesters en ambtelijk: [REDACTED] zoekt uit wanneer dat is.
- De buurtteams kunnen een signalerende rol hebben als het gaat om de onrust die aan het ontstaan is. [REDACTED] benoemt het onderwerp in buurtteam Noord.
- De wolf geniet een hoge bescherming. De provincie zoekt uit hoe we de wolf kunnen beheren (verjagen of bejagen) om schade en overlast te voorkomen. Dit is een hele lastige zaak en de gemeenten zullen de provincie moeten steunen hierin.
- In het bezoekerscentrum van Natuurmonumenten in Ruinen draait zondag enkele keren de natuurfilm de Wolf. Dat kan een tegenreactie oproepen.
- Vervolgbijsamenkomst van een half uur inplannen deze week: [REDACTED] In plaats van [REDACTED] wordt daarvoor [REDACTED] uitgenodigd.

2. Terugkoppeling burgemeesters in VRD / handelingskader/rol provincie

3. Teksten externe communicatie: brieven en website

4. Brief LTO

5. Bezoekerscentrum Ruinen

6. Inwonersbijeenkomst

7. wvttk

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 27 oktober 2022 16:35
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Hempen-Prent, Gerrie; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Agenda bespreking wolvenproblematiek
Bijlagen: Wolven agenda 28 okt De Wolden.docx

Beste allen,

Hierbij een agenda voor onze bespreking van morgen.

Met vriendelijke groet,

[redacted] team Veiligheid

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 4 oktober 2023 17:27
Aan: Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: alcoholcontrole en week van de veiligheid

Urgentie: Hoog

Goedemiddag Inge,

[REDACTED]

[REDACTED]

Verder heb ik de wijkagent van De Wijk gevraagd naar de situatie in De Wijk, dit n.a.v. de publicatie over de hond die voor een wolf werd aangezien. Hem gevraagd of op dit moment sprake is van (mogelijke) onrust. Hij gaf aan, dat in de afgelopen weken tot nu toe het rustig is en hij daar verder geen signalen van onrust heeft. Hij houdt het wel in de gaten en houdt mij op de hoogte.

[REDACTED]

[REDACTED]

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[REDACTED]

dewoldenhoogeveen.nl

Aanwezig: [REDACTED]

Vertrouwelijke besluitenlijst B&W vergadering De Wolden

Datum 26-04-2022
Tijd 12:30 - 16:00
Locatie Gemeentehuis De Wolden, kamer burgemeester
Voorzitter Burgemeester Inge Nieuwenhuizen
Aanwezigen E. van Dijk, G. Hempen-Prent, H. Mulder, I. Nieuwenhuizen en M.T. van de Wetering

1	[Redacted]
2	[Redacted]
3	[Redacted]
4	[Redacted]
5	[Redacted]
6	[Redacted]
7	[Redacted]
8	[Redacted]
9	[Redacted]
10	[Redacted]
11	[Redacted]
12	[Redacted]
13	[Redacted]
14	[Redacted]
15	[Redacted]
16	[Redacted]
17	[Redacted]
18	[Redacted]
19	[Redacted]
20	[Redacted]
21	[Redacted]
22	[Redacted]
23	[Redacted]
24	[Redacted]
25	[Redacted]
26	[Redacted]
27	[Redacted]
28	[Redacted]
29	[Redacted]
30	[Redacted]
31	[Redacted]
32	[Redacted]
33	[Redacted]
34	[Redacted]
35	[Redacted]
36	[Redacted]
37	[Redacted]
38	[Redacted]
39	[Redacted]
40	[Redacted]
41	[Redacted]
42	[Redacted]
43	[Redacted]
44	[Redacted]
45	[Redacted]
46	[Redacted]
47	[Redacted]
48	[Redacted]
49	[Redacted]
50	[Redacted]
51	[Redacted]
52	[Redacted]
53	[Redacted]
54	[Redacted]
55	[Redacted]
56	[Redacted]
57	[Redacted]
58	[Redacted]
59	[Redacted]
60	[Redacted]
61	[Redacted]
62	[Redacted]
63	[Redacted]
64	[Redacted]
65	[Redacted]
66	[Redacted]
67	[Redacted]
68	[Redacted]
69	[Redacted]
70	[Redacted]
71	[Redacted]
72	[Redacted]
73	[Redacted]
74	[Redacted]
75	[Redacted]
76	[Redacted]
77	[Redacted]
78	[Redacted]
79	[Redacted]
80	[Redacted]
81	[Redacted]
82	[Redacted]
83	[Redacted]
84	[Redacted]
85	[Redacted]
86	[Redacted]
87	[Redacted]
88	[Redacted]
89	[Redacted]
90	[Redacted]
91	[Redacted]
92	[Redacted]
93	[Redacted]
94	[Redacted]
95	[Redacted]
96	[Redacted]
97	[Redacted]
98	[Redacted]
99	[Redacted]
100	[Redacted]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

- wil bijgepraat worden over de wolf. [REDACTED] pakt dit op.

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

■

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

- Meldt dat er een aanval van een wolf op een hobbyboer in Wapse is geweest en dat vervolgens het dier is doodgeschoten. Het Drentse handelingskader is besproken maar formeel nog niet vastgesteld. Afgesproken wordt dat de procedure voor onze gemeente binnenkort aan de orde moet komen.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

• [Redacted]

1 [Redacted]

2 [Redacted]

3 [Redacted]

[Redacted]

4 [Redacted]

4. [Redacted]

[Redacted]

■

[Redacted text block]

4.e

[Redacted text block]

■

[Redacted text block]

[Redacted text block]

■

[Redacted text block]

■

[Redacted text block]

■

[Redacted text block]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Besluitenlijst B&W vergadering De Wolden

Datum 08-08-2023
Tijd 9:00 - 13:00
Locatie Gemeentehuis De Wolden, kamer burgemeester
Voorzitter Burgemeester Inge Nieuwenhuizen
Aanwezigen A. Haar (Albert), I. Nieuwenhuizen (Inge) en M.P. Turksma (Mark), J. Dijkink (Johan)

1 Rondvraag

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

· Het door de gemeenten Coevorden en Hoogeveen opgestelde 'handelingskader Wolf' wordt nu ambtelijk vertaald voor De Wolden in een collegevoorstel.

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

3.a

[Redacted text block]

█

[Redacted text block]

█

[Redacted text block]

█

[Redacted text block]

7

[Redacted text block]

█

[Redacted text block]

Info wolven

Overzicht Wolvenwaarnemingen

Zie: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/verspreiding-wolf-in-nederland/#overzicht>

Overzicht schademeldingen aan vee

Zie:

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schademeldingen/#overzicht>

Infographic wolvenschade 2022

Zie: <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2023/07/BIJ12-Wolvenschade-cijfers-schadejaar-2022.pdf>

De wolvenrapportages:

Zie o.a.: <https://publicaties.bij12.nl/voortgangsrapportage-wolf-28-juni-2023/>

Verspreiding wolf in de Benelux

Interactieve kaart: met waar de wolven(en welke) zitten en hoe deze zich verspreiden

Zie: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/verspreiding-wolf-in-de-benelux/>

Overzicht van dode wolven in Nederland

Zie: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/dode-wolven/>

Interprovinciaal wolvenbeleid

Interprovinciaal Wolvenplan met bijlagen:

<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2019/01/Interprovinciaal-wolvenplan.pdf>

<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2023/04/Interprovinciaal-wolvenplan-Addendum-2023.pdf>

<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2023/04/Interprovinciaal-wolvenplan-Addendum-2023-Interventie-richtlijnen.pdf>

Uitvoerings documenten:

Taxatierichtlijnen:

<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2023/02/Richtlijn-taxatie-bij-wolvenschade-aan-landbouwhuisdieren-2023-1.pdf>

Preventie adviezen:

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schade-voorkomen/>

Monitoring(s)plan):

<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2020/02/Monitoringplan-Wolf-2019.pdf>

Achtergrond documenten (ook Engelstalig)

Factfinding study:

https://bij12.nl/wp-content/uploads/2021/10/Rapport-FactFinding-study-De-wolf-terug-in-Nederland-door-WENR_2021.pdf

<https://research.wur.nl/en/publications/the-return-of-wolves-to-the-netherlands-a-fact-finding-study>

Juridische analyse:

<https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2021/10/Rapport-Juridische-analyse-De-juridische-bescherming-van-de-wolf-door-Boerema-VdBrink-en-Element-advocaten-2021.pdf>

Link naar de Engelstalige juridische analyse: [The legal protection of wolves in the Netherlands and in a number of other European countries \(bij12.nl\)](#)

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 16 maart 2023 13:24
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: bijeenkomst Wolf vanmiddag

Hallo [REDACTED],

Ik kan niet aanschuiven bij de wolf meeting vanmiddag. Ben jij er wel bij?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)
[REDACTED]

datum	plaats	aantal bevestigd	on- bevestigd	diersoort
17-okt-22	Nieuwlande		1	schaap
10-okt-22	Fluitenberg		1	geit
6-okt-22	Pesse		1	koe
27-sep-22	Stuifzand	8		schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3		schaap
1-apr-19	Elim	1		schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1		schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11		schaap
TOTAAL		24	3	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schademeldingen/>

datum	plaats	aantal bevestigd	on- bevestigd	diersoort
17-okt-22	Nieuwlande		1	schaap
10-okt-22	Fluitenberg		1	geit
6-okt-22	Pesse		1	koe
27-sep-22	Stuifzand	8		schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3		schaap
1-apr-19	Elim	1		schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1		schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11		schaap
TOTAAL		24	3	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schade>

meldingen/

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 14 november 2022 16:18
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Hempten-Prent, Gerrie; Loohuis, Karel; [REDACTED]
Onderwerp: Bijgewerkt overzicht wolvenschade
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 14 november 2022.xlsx

Beste mensen,

Bijgevoegd een nieuw bijgewerkt overzicht mbt de wolvenschade. Er zijn sinds 7 november geen nieuwe wolvenslachtoffers gemeld in HGV en DWD.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hogeveen

[REDACTED]

[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)

Aan: Mevrouw Nieuwenhuizen
Burgemeester van gemeente De Wolden
12 november 2022

Beste mevrouw Nieuwenhuizen,

Ik schrijf u deze brief naar aanleiding van uw column in de Westervelder Wolder Courant afgelopen week, over de wolf.

De Wolden is een hele mooie gemeente. Ik maak vaak fietsrondjes in Zuidwest Drenthe, vaste prik is de omgeving van Ruinen en Zuidwolde.

Wat me opvalt is dat, waar schapen en andere huisdieren in weides staan, nauwelijks tot geen beschermingsmaatregelen te zien zijn. Ik verbaas me daarover. We verleiden de wolf tot het aanvallen van onze dieren, tegelijkertijd wordt geroepen dat sprake is van een angstige situatie.

In uw column zie ik dat laatste terugkomen. U spreekt vooral over begrip voor de angst en ondersteunt het voornemen tot wetspassing opdat de wolf, de grote veroorzaker, wordt geweerd.

Ik vind dat teleurstellend. Uit onderzoek blijkt dat bij meer dan 95% van de aanvallen van de wolf het gaat om onbeschermd dieren. Ook is nog nooit gebleken dat de wolf gevaarlijk is voor mensen.

Ik denk dat het de taak is van de gemeente, en in het bijzonder de burgemeester, om goede informatie te geven op basis van feiten. Ik zie daarentegen een gemeente die onrust aanwakkert en liever een wet of regels aanpast dan haar burgers te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid als het gaat om het oplossen van een probleem.

Daar komt nog wat bij.

U sluit uw column af met een (wat mij betreft) ietwat obligate zin over het gebeuren bij het bezoekerscentrum in Ruinen. Terecht dat u dat benoemt, maar daar had u wat mij betreft uw bijdrage ook mee mogen beginnen. Heel veel mensen, ook in Drenthe, vinden de komst van de wolf een grote verrijking maar spreken zich daar liever niet over uit. Ik heb daar samen met mijn partner recent een kort artikel over geschreven in het Weekblad van Diever om enige nuance te geven aan de eenzijdige berichtgeving. De tekst is bijgevoegd.

Mensen in mijn omgeving reageerden dat ze dat artikel 'dapper' vonden. Ik vind dat tekenend voor een grimmige sfeer die is ontstaan en misschien wel verder gaat dan 'het probleem wolf'.

Vriendelijke groet,

(Excuseer, ik ben dan wel geen ingezetene van uw gemeente, maar ik zie in Westerveld dezelfde ontwikkeling, en dat maakt me des te ongeruster)

Geachte [REDACTED]

Dank voor uw brief, die u aan mij schreef nadat u mijn column had gelezen. Ik heb natuurlijk gezien dat de wolf in Drenthe, en ook elders in Nederland, tot heel verschillende reacties leidt. Vanzelfsprekend is daar in onze samenleving ruimte voor.

Ik streef er als burgemeester steeds naar, en dat geldt ook bij andere controversiële onderwerpen, met alle inwoners in gesprek te blijven. En ik probeer daarbij te bevorderen dat zij dat onderling ook doen.

In onze maatschappij moeten we het samen maken en samen voor problemen oplossingen bedenken. Het is vaak een kwestie van geven en nemen. Ik hoop dat ons dat op het onderwerp "wolven" ook gaat lukken. Als burgemeesters van de 12 Drentse gemeenten hebben wij aan de provincie gevraagd hierin het voortouw te nemen, want bij de provincie ligt de wettelijke verantwoordelijkheid voor natuurbeleid, i.c. in relatie tot de wolven.

Hoogachtend

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 15 november 2022 11:28
Aan: Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: Brief [REDACTED] en antwoord
Bijlagen: Wolvenbrief [REDACTED] aan Brief BurgNieuwenhuizen121122.pdf; Wolven antwoord [REDACTED].docx

Inge,

Kun je met dit concept-antwoord aan [REDACTED] uit de voeten?

Ik hou het kort.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Gemeente
Coevorden

Postadres:
Postbus 2
7740 AA Coevorden
Telefoon 14 0524
Fax 0524-598555
info@coevorden.nl
www.coevorden.nl

Bezoekadres:
Kasteel 1
7741GC Coevorden

Provincie Drenthe
T.a.v. H. Jumelet
Postbus 122
9405 BJ ASSEN

Uw bericht	--	
Afdeling/Team	Economie & Leefbaarheid	
Behandeld door	[REDACTED]	
Kenmerk	72979-2022:078955	
Bijlage(n)	Geen	
Coevorden	1 november 2022	Verzenddatum:
Onderwerp	Wolven vs. groeiende maatschappelijke onzekerheid en onrust.	

Geachte heer Jumelet,

De wolvenproblematiek speelt ons allen in toenemende mate parten, in Drenthe, maar ook in andere provincies. Wij zien ons geconfronteerd met vragen van burgers, met gemotiveerde tegenstanders van de wolf, met zorgen bij de LTO en met een groeiende maatschappelijke onzekerheid en onrust.

In het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio hebben wij hier onlangs aandacht aan besteed. De burgemeesters van Coevorden en Hoogeveen zijn door het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio gevraagd de Veiligheidsregio te vertegenwoordigen.

De wet vertelt ons dat provincies wettelijk verantwoordelijk zijn voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen voor afwijken van het beschermingsregime voor de wolf.

Bij vragen van burgers verwijzen wij daarom door naar de provinciale website en die van BIJ12, waar de algemene basisinformatie over de wolf en wolvenbeleid, waarnemingen, schade aan dieren en schadevergoedingsmogelijkheden goed te vinden zijn.

Wij merken echter dat hiermee de terechte zorgen en vragen bij onze inwoners niet voldoende worden weggenomen. Tevens willen wij voorkomen dat er vanuit de verschillende gemeenten meerduidige reacties worden gegeven.

Wij vragen derhalve aan u om voor de wolvenproblemen in Drenthe strategische en structurele oplossingen uit te werken met aandacht voor goede communicatie vanuit en met de provincie en ook voor een betere schadeafwikkeling. De provinciale zorg voor haar inwoners moet voorop staan. We roepen u op bij uw benadering de wethouders te betrekken die verantwoordelijk zijn voor natuurbeheer in hun gemeente.

Een uitnodiging aan ons voor inhoudelijk overleg zien wij graag tegemoet.

Wij verzoeken u bij vervolgcorrespondentie het zaaknummer 72979-2022 te vermelden.

Met vriendelijke groet,

Renze Bergsma en Karel Loohuis

Datum: 28 februari 2023
Onderwerp: Wolvenproblematiek
Ons kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

In de afgelopen periode hebben wij ons ingespannen om de bij ons allemaal levende zorgen over de wolf voor het voetlicht van de provincie te brengen.

We hebben de door uw raad op 24 november 2022 aangenomen motie en de individuele klachten van burgers bij de provincie aangekaart en we hebben onze overwegingen via de burgemeesters Loohuis en Bergsma aan minister Van der Wal overgebracht tijdens haar bezoek aan Drenthe op 5 december 2022.

Nog steeds worden er periodiek ambtelijke contacten met de provincie onderhouden, mede in het kader van de voorbereiding van een bestuurlijk handhavingskader.

Over de actuele situatie willen wij u graag informeren met de brief van 14 februari jl. van het college van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten (zonder de heel uitgebreide bijlagen). Hierin zijn de juridische mogelijkheden en de te plegen inspanningen op een rij gezet.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Roelof Pieter Koning
Gemeentesecretaris

Inge C.J. Nieuwenhuizen
burgemeester

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 21 februari 2023 17:43
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Hempen-Prent, Gerrie
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Brief van GS aan PS naar raad DW
Bijlagen: Wolvenbrief GS aan PS naar raad DW.docx; Wolven Drentse aanpak wolf prov 14 feb 2023.pdf

Beste beiden,

Hierbij nogmaals de brief van 14 februari jl. en een concept-toezendbrief van college naar de raad DW.

Mee eens?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

De Wolden/Hoogeveen

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 13 oktober 2022 16:14
Aan: [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge; Hempen-Prent, Gerrie
Onderwerp: De Wolf

Beste [REDACTED], Inge en Gerrie,

Onderstaand bericht kwam binnen bij de gemeente. Eerst in de inbox van [REDACTED] en die heeft het doorgestuurd naar mij.

LS

Eerwaarde bestuurders, het probleem met de wolven wordt ook in onze gemeente steeds groter.

Wordt het bij ons ook wolven in de wei, koeien op stal? De provincie Drenthe heeft samen met

Gem. Westerveld een voorlichtingsavond gegeven! Kan dat bij ons ook binnenkort geregeld worden?

Vr. groeten [REDACTED].

Ik weet niet of jullie de commotie over de wolf hebben gevolgd. Vorige week, op 3 oktober, was er een informatiebijeenkomst in het gemeentehuis in Diever, georganiseerd door gemeente Westerveld samen met de Provincie. Enorm veel belangstellenden, veel emotie, schapen en pony's buiten: Er is veel zorg, angst en onzekerheid. De bijeenkomst is terug te zien via website provincie en gemeente Westerveld. In de Tamtam van Hoogeveen een link naar het verhaal van de dode geit uit Fluitenberg die per kruiwagen naar het provinciehuis is gebracht. In De Wolden is de wolf wel gesignaleerd. In Ansen en Pesse zijn dieren doorgebeten, maar is nog niet aangetoond dat de wolf dat heeft gedaan. Maar het leeft zeker bij de Woldense en Hoogeveense (hobby)veehouders en plattelandsbewoners.

Ik heb net gesproken met een collega van gemeente Westerveld. Die wist me het volgende te melden:

- Op verzoek van gemeente Westerveld organiseert de VDG binnenkort een ambtelijke bijeenkomst hierover met de gemeenten Midden Drenthe, Hoogeveen, De Wolden, Coevorden en Westerveld. De gemeenten hebben hierin vooral een wettelijke taak op het gebied van de Openbare Orde en Veiligheid. De bijeenkomst is bedoeld om bij te praten en eventueel samen op te trekken. En als voorbereiding op een bestuurlijke meeting van de burgemeesters. Hier zullen we binnenkort meer over horen wsl.
- De provincie gaat over het beheer van de wolf en over het natuurbeleid. Provinciale Staten heeft een motie aangenomen waarin GS wordt opgeroepen om aan het rijk duidelijk te maken dat de situatie in Drenthe onhoudbaar wordt. De provincie onderzoekt of er wettelijke mogelijkheden zijn om de wolven in Drenthe te verjagen of bejagen. Maar daarvoor is eerst veel feitelijke informatie nodig aangezien de wolf als bedreigde diersoort beschermd is.
- Als vervolg op de bijeenkomst van 3 oktober in Diever organiseert de Gebiedscommissie Wolf Drenthe praktijksessies voor schaapherders (29 oktober), hobbyhouders (5 november) en beweidingsbedrijven (26 november) over het beschermen van vee (preventie)
- Op 11 november is er om 19.30 uur een digitale bijeenkomst voor (hobby) veehouders, dierenartsen en andere adviseurs. Aan de orde komen: Wat is de actuele situatie wat betreft wolven in Drenthe? Hoe kan je je dieren beschermen tegen wolvenaanvallen? Welke hulp kan je hierbij krijgen? (advies, subsidie, etc.)? Hoe pakken we de problemen in dit gebied aan? Wat kan wel en wat kan niet?
- Verder is er een schaderegeling van BIJ12 (uitvoeringsorganisatie van de provincies), een provinciale subsidie voor wolfwerende rasters en een wolvenconsulent ([REDACTED]).

Ik informeer jullie hier nu over in de veronderstelling dat dit onderwerp (dier) ook in De Wolden en Hoogeveen commotie gaat opleveren.

Ik zal [REDACTED] een email als reactie sturen met enige informatie en links naar websites.

Maar ik wilde eerst bij jullie polsen of jullie suggesties/ideeën hebben over hoe hiermee om te gaan.

Alvast bedankt voor je reactie!!

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted name]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hogeveen

[Redacted address]

[\[Redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[Redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)

[Redacted address]

Documentaire wolf teamsoverleg vrijdag 26 mei 2023

- heeft [REDACTED] goed gevoel bij de te maken documentaire?
- De Wolden hoeft geen podium
- laten zien wat er allemaal speelt in het gebied (De Wolden, Westerveld, Ooststellingwerf)
- beelden van de drie gemeenten laten zien
- laten zien hoe het er in het buitenland aan toegaat
- benieuwd naar de uitkomsten van het KG van Animal Rights tegen de schapenboer: vonnis zal consequenties hebben
- wat voegt deze documentaire toe na de recente andere documentaire op tv. (NPO2 16 mei: Nederland Wolvenland, Niek Koppen)
- bijdrage De Wolden € 1500,-

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 13 oktober 2022 16:14
Aan: [REDACTED] Nieuwenhuizen, Inge; Hempen-
Prent, Gerrie
Onderwerp: De Wolf

Beste [REDACTED] Inge en [REDACTED],

Onderstaand bericht kwam binnen bij de gemeente. Eerst in de inbox van [REDACTED] en die heeft het doorgestuurd naar mij.

*LS
Eerwaarde bestuurders , het probleem met de wolven wordt ook in onze gemeente steeds groter.
Wordt het bij ons ook wolven in de wei, koeien op stal? De provincie Drenthe heeft samen met
Gem. Westerveld een voorlichtingsavond gegeven! Kan dat bij ons ook binnenkort geregeld worden?
Vr. groeten [REDACTED].*

Ik weet niet of jullie de commotie over de wolf hebben gevolgd. Vorige week, op 3 oktober, was er een informatiebijeenkomst in het gemeentehuis in Diever, georganiseerd door gemeente Westerveld samen met de Provincie. Enorm veel belangstellenden, veel emotie, schapen en pony's buiten: Er is veel zorg, angst en onzekerheid. De bijeenkomst is terug te zien via website provincie en gemeente Westerveld. In de Tamtam van Hoogeveen een link naar het verhaal van de dode geit uit Fluitenberg die per kruiwagen naar het provinciehuis is gebracht. In De Wolden is de wolf wel gesignaleerd. In Ansen en Pesse zijn dieren doorgebeten, maar is nog niet aangetoond dat de wolf dat heeft gedaan. Maar het leeft zeker bij de Woldense en Hoogeveense (hobby)veehouders en plattelandsbewoners.

Ik heb net gesproken met een collega van gemeente Westerveld. Die wist me het volgende te melden:

- Op verzoek van gemeente Westerveld organiseert de VDG binnenkort een ambtelijke bijeenkomst hierover met de gemeenten Midden Drenthe, Hoogeveen, De Wolden, Coevorden en Westerveld. De gemeenten hebben hierin vooral een wettelijke taak op het gebied van de Openbare Orde en Veiligheid. De bijeenkomst is bedoeld om bij te praten en eventueel samen op te trekken. En als voorbereiding op een bestuurlijke meeting van de burgemeesters. Hier zullen we binnenkort meer over horen wsl.
- De provincie gaat over het beheer van de wolf en over het natuurbeleid. Provinciale Staten heeft een motie aangenomen waarin GS wordt opgeroepen om aan het rijk duidelijk te maken dat de situatie in Drenthe onhoudbaar wordt. De provincie onderzoekt of er wettelijke mogelijkheden zijn om de wolven in Drenthe te verjagen of bejagen. Maar daarvoor is eerst veel feitelijke informatie nodig aangezien de wolf als bedreigde diersoort beschermd is.
- Als vervolg op de bijeenkomst van 3 oktober in Diever organiseert de Gebiedscommissie Wolf Drenthe praktijksessies voor schaaпsherders (29 oktober), hobbyhouders (5 november) en beweidingsbedrijven (26 november) over het beschermen van vee (preventie)
- Op 11 november is er om 19.30 uur een digitale bijeenkomst voor (hobby) veehouders, dierenartsen en andere adviseurs. Aan de orde komen: Wat is de actuele situatie wat betreft wolven in Drenthe? Hoe kan je je dieren beschermen tegen wolvenaanvallen? Welke hulp kan je hierbij krijgen? (advies, subsidie, etc.)? Hoe pakken we de problemen in dit gebied aan? Wat kan wel en wat kan niet?
- Verder is er een schaderegeling van BIJ12 (uitvoeringsorganisatie van de provincies), een provinciale subsidie voor wolfwerende rasters en een wolvenconsulent [REDACTED]

Ik informeer jullie hier nu over in de veronderstelling dat dit onderwerp (dier) ook in De Wolden en Hoogeveen commotie gaat opleveren.

Ik zal [REDACTED] een email als reactie sturen met enige informatie en links naar websites.

Maar ik wilde eerst bij jullie polsen of jullie suggesties/ideeën hebben over hoe hiermee om te gaan.

Alvast bedankt voor je reactie!!

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

@dewoldenhoogeveen.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 23 november 2022 08:22
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Hempen-Prent, Gerrie
Onderwerp: FW: 2 technische vragen

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 12:41
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: RE: 2 technische vragen

Heel mooi, dank! Ik stuur door naar Inge en Gerrie. (en vervolgens naar [REDACTED] ivm griffie)

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 12:01
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: RE: 2 technische vragen

Hoi [REDACTED],

Hierbij mijn antwoord:

1. Waarom wordt dit niet geregistreerd terwijl dood door vos of hond wel op de site van bij12.nl wel in het overzicht van schademeldingen staat? (zie afbeelding in de bijlage en in onderstaande link)

Het antwoord:

Op de website van Bij12 staan de meldingen van schade die *vermoedelijk* het gevolg zijn van een aanval van een wolf. Als de schade overduidelijk door een hond of vos is veroorzaakt, wordt deze niet in het overzicht van schademeldingen opgenomen. Er wordt geen schadevergoeding uitgekeerd bij aanvallen door honden en vossen.

Op de website van BIJ 12 staat bij de "Veelgestelde vragen" bovendien het volgende:

13. Hoeveel landbouwhuisdieren worden er gedood door honden en vossen?

Omdat er geen centrale registratie plaatsvindt van landbouwhuisdieren die door honden en vossen worden gedood, zijn er geen actuele cijfers beschikbaar. BIJ12 komt alleen in actie bij vermoedelijke wolvenschade. Na DNA-analyse kan hier hond of vos uitkomen. Omdat dit toevalligheden zijn, is dit geen representatief beeld. Als na een aanval direct duidelijk is dat het om een hond of een vos gaat, bijvoorbeeld op basis van zicht, sporen en/of beelden, wordt BIJ12 niet ingeschakeld.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 11:40
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: FW: 2 technische vragen

Zie vraag in de bijlage.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Verzonden: maandag 21 november 2022 12:44
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: Fwd: 2 technische vragen

Dag [REDACTED],
Willen jullie bijgaande technische vragen (wolf en kadernota handhaving) oppakken. Na afstemming met de portefeuillehouder kunnen de antwoorden via mij naar de griffie.
Uiterlijk woensdag 09 uur bij mij op de mail.
Groet,
[REDACTED]

Van: GriffierDeWolden <Griffier@dewolden.nl>
Verzonden: maandag, november 21, 2022 12:19 PM
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: 2 technische vragen

Dag [REDACTED],

Bijgaand 2 technische vragen voor de vergadering van aanstaande donderdag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewolden.nl](mailto:[REDACTED]@dewolden.nl)>

Aanwezig: [REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 25 november 2022 08:04
Aan: [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: FW: Beantwoording technische vraag GB - wolven.docx

Dag Inge [REDACTED],
Zie bericht van de griffie. Komen jullie met een herformulering?
Groet,
[REDACTED]

Van: GriffierDeWolden <Griffier@dewolden.nl>
Verzonden: donderdag 24 november 2022 19:44
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED]@dewolden.nl>
Onderwerp: RE: Beantwoording technische vraag GB - wolven.docx

Dag [REDACTED],

De wolf is een sensitief onderwerp, en Betty Vrielink (Gb) heeft dan ook belang bij een goede beeldvorming. Volgens haar is het antwoord niet duidelijk/afdoende, ook wij vanuit de griffie hebben er naar gekeken en ook wij komen er niet helemaal uit. Graag zou ze dan verduidelijking willen.

Zouden jullie het antwoord kunnen herformuleren? Jullie kunnen ook rechtstreeks (telefonisch) contact opnemen met Betty Vrielink.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T. [REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: woensdag 23 november 2022 08:26
Aan: GriffierDeWolden <Griffier@dewolden.nl>
Onderwerp: Beantwoording technische vraag GB - wolven.docx

Dag collega,
Hierbij de beantwoording.
Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 3 november 2022 10:35
Aan: Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: FW: Scan [REDACTED]_10_27_03-11-2022
Bijlagen: Scan [REDACTED]_10_27_03-11-2022.pdf

Inge,

Hierbij wolverbrief van Karel en Renze aan Henk Jumelet.

Brief gaat vandaag uit.

En is ook verstuurd naar [REDACTED] van de VRD.

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 23 november 2022 08:22
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Hempen-Prent, Gerrie
Onderwerp: FW: 2 technische vragen

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 12:41
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: 2 technische vragen

Heel mooi, dank! Ik stuur door naar Inge en Gerrie. (en vervolgens naar [REDACTED] ivm griffie)

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 12:01
Aan: [REDACTED]dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: 2 technische vragen

Hoi [REDACTED],

Hierbij mijn antwoord:

1. Waarom wordt dit niet geregistreerd terwijl dood door vos of hond wel op de site van bij12.nl wel in het overzicht van schademeldingen staat? (zie afbeelding in de bijlage en in onderstaande link)

Het antwoord:

Op de website van Bij12 staan de meldingen van schade die *vermoedelijk* het gevolg zijn van een aanval van een wolf. Als de schade overduidelijk door een hond of vos is veroorzaakt, wordt deze niet in het overzicht van schademeldingen opgenomen. Er wordt geen schadevergoeding uitgekeerd bij aanvallen door honden en vossen.

Op de website van BIJ 12 staat bij de "Veelgestelde vragen" bovendien het volgende:

13. Hoeveel landbouwhuisdieren worden er gedood door honden en vossen?

Omdat er geen centrale registratie plaatsvindt van landbouwhuisdieren die door honden en vossen worden gedood, zijn er geen actuele cijfers beschikbaar. BIJ12 komt alleen in actie bij vermoedelijke wolvenschade. Na DNA-analyse kan hier hond of vos uitkomen. Omdat dit toevalligheden zijn, is dit geen representatief beeld. Als na een aanval direct duidelijk is dat het om een hond of een vos gaat, bijvoorbeeld op basis van zicht, sporen en/of beelden, wordt BIJ12 niet ingeschakeld.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 11:40
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: FW: 2 technische vragen

Zie vraag in de bijlage.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Verzonden: maandag 21 november 2022 12:44
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: Fwd: 2 technische vragen

Dag [REDACTED]
Willen jullie bijgaande technische vragen (wolf en kadernota handhaving) oppakken. Na afstemming met de portefeuillehouder kunnen de antwoorden via mij naar de griffie.
Uiterlijk woensdag 09 uur bij mij op de mail.
Groet,
[REDACTED]

Van: GriffierDeWolden <Griffier@dewolden.nl>
Verzonden: maandag, november 21, 2022 12:19 PM
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: 2 technische vragen

Dag [REDACTED]
Bijgaand 2 technische vragen voor de vergadering van aanstaande donderdag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

De wolf: een verhaal met twee kanten

De afgelopen weken heeft de wolf de berichtgeving in het Weekblad van Diever beheerst met kritische en emotionele artikelen. Begrijpelijk, het zal je maar overkomen dat je huisdier prooi wordt van de wolf. Alle reden om bezorgd te zijn over je schapen of je paard dat 's nachts buiten staat. Maar er is ook een andere kant van het verhaal dat we nog missen in de huidige berichtgeving.

Allereerst voelt de komst van de wolf voor veel mensen, ook in Diever, als een verrijking. Een dier dat voor hen symbool staat voor natuur en natuurbeleving. Haar aanwezigheid maakt die wandeling of fietstocht op de heide of in het Drents-Friese Wold nog meer tot een bijzondere beleving. Daarnaast, als we natuur belangrijk vinden en de ruimte willen geven, zullen we moeten aanvaarden dat ze ingrijpt in ons leven. Dat betekent soms ook, zeker als het om een beschermd diersoort gaat, dat we ons als mensen zullen moeten aanpassen aan de natuur in plaats van andersom. En accepteren dat niet alles meer kan op de manier die we eerder vanzelfsprekend vonden.

Kortom, er zijn uitgesproken tegenstanders van de aanwezigheid van de wolf, en er zijn ook mensen die zijn komst heel waardevol vinden. Als de wolf als problematisch wordt ervaren zullen we daar samen uit moeten komen, met oog voor beide kanten van het verhaal.

Van: Bestuurssecretariaat (De Wolden)
Verzonden: maandag 14 november 2022 08:54
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen
Bijlagen: BriefBurgNieuwenhuizen121122.pdf; WeekbladDiever1022.pdf

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] | Gemeente De Wolden
[REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl of bestuurssecretariaat@dewolden.nl
dewolden.nl
Aanwezigheid: [REDACTED]

Van: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>
Verzonden: maandag 14 november 2022 08:46
Aan: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>
Onderwerp: FW: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@yahoo.com](mailto:[REDACTED]@yahoo.com)>
Verzonden: zaterdag 12 november 2022 16:49
Aan: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>
Onderwerp: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Beste gemeente,
Vriendelijk verzoek deze brief (met bijlage) te laten toekomen aan uw burgemeester, mevrouw Nieuwenhuizen.
Dank u wel.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: Bestuurssecretariaat (De Wolden)
Verzonden: donderdag 10 november 2022 16:26
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; [REDACTED]
Onderwerp: FW: Innovatieproject Wolven TU Delft

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@student.tudelft.nl](mailto:[REDACTED]@student.tudelft.nl)>
Verzonden: donderdag 10 november 2022 14:42
Aan: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>
CC: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@student.tudelft.nl](mailto:[REDACTED]@student.tudelft.nl)>
Onderwerp: Innovatieproject Wolven TU Delft

Beste meneer/mevrouw,

Voor

onze minor Technology Based Entrepreneurship aan de TU Delft zijn we bezig om een innovatieve oplossing te zoeken voor het probleem dat wolven het vee van boeren aanvallen. Wij hebben u benaderd omdat we op de website van BIJ12 hebben gezien dat er in de afgelopen

3 maanden minimaal een keer meerdere dieren (voornamelijk schapen) zijn gedood bij een wolvenaantal in uw gemeente. Graag

zouden wij hiervoor doorverbonden worden met wethouder

Gerrie Hempen, waarvan wij verwachten dat hij over

dit onderwerp gaat gezien zijn portefeuille.

Wij zouden het zeer op prijs stellen als u dit mailtje naar deze persoon zou kunnen doorsturen.

Wij

zijn ons ervan bewust dat er al een (redelijke) oplossing bestaat, namelijk een elektrisch hekwerk. Echter kost dit veel moeite en geld om te installeren en hebben wij na te hebben gesproken met een aantal schapenboeren en wolvenexperts geconcludeerd dat boeren

hier niet graag aan beginnen.

Na

Van: Bestuurssecretariaat (De Wolden)
Verzonden: donderdag 10 november 2022 16:37
Aan: Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: FW: Innovatieproject Wolven TU Delft

Ter info

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] Gemeente De Wolden
dewoldenhoogeveen.nl
werkdagen: [REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: donderdag 10 november 2022 16:32
Aan: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>
Onderwerp: RE: Innovatieproject Wolven TU Delft

Ik zal contact met ze zoeken.

Van: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>
Verzonden: donderdag 10 november 2022 16:26
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: Innovatieproject Wolven TU Delft

Van: [REDACTED]@student.tudelft.nl>
Verzonden: donderdag 10 november 2022 14:42
Aan: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>
CC: [REDACTED]@student.tudelft.nl>
Onderwerp: Innovatieproject Wolven TU Delft

Beste meneer/mevrouw,

Voor

onze minor Technology Based Entrepreneurship aan de TU Delft zijn we bezig om een innovatieve oplossing te zoeken voor het probleem dat wolven het vee van boeren aanvallen. Wij hebben u benaderd omdat we op de website van BIJ12 hebben gezien dat er in de afgelopen

3 maanden minimaal een keer meerdere dieren (voornamelijk schapen) zijn gedood bij een wolvenaantal in uw gemeente. Graag

zouden wij hiervoor doorverbonden worden met wethouder

Gerrie Hempen, waarvan wij verwachten dat hij over

dit onderwerp gaat gezien zijn portefeuille.

Wij zouden het zeer op prijs stellen als u dit mailtje naar deze persoon zou kunnen doorsturen.

Wij

zijn ons ervan bewust dat er al een (redelijke) oplossing bestaat, namelijk een elektrisch hekwerk. Echter kost dit veel moeite en geld om te installeren en hebben wij na te hebben gesproken met een aantal schapenboeren en wolvenexperts geconcludeerd dat boeren

hier niet graag aan beginnen.

Na

een aantal ideeën bedacht te hebben zijn wij tot een mogelijke oplossing gekomen, namelijk het simuleren van territoria van wolven rondom veehouderijen. Het idee is als volgt:

Wolven

gebruiken onder andere urine en uitwerpselen om hun territorium te markeren. Door urine van een wolf (die niet al een territorium heeft op de beoogde locatie) te plaatsen zal de wolf die er leeft denken dat dit het territorium van een andere wolf is en dus

dit gebied vermoedelijk mijden. Dit kan worden gedaan rondom (een groep van) schapenweiden of stedelijke gebieden waar de wolf niet gewenst is.

Door

rondom de weide van een boer deze urinesamples te plaatsen samen met andere aanwijzingen dat er een concurrerende wolf leeft zoals wolvengehuil en afdrukken van wolvenpoten, zullen wolven uit dit gebied blijven. Vanuit een onderzoek is gebleken dat dit ook

daadwerkelijk effectief is. De implementatie kost vermoedelijk een stuk minder dan elektrische hekken, omdat er alleen eens in de paar weken langsgelopen hoeft te worden om de urinesamples te 'verversen'.

Ons idee is om uiteindelijk

15/11/22 *Westerveld
reageerde al!*

LTO
noord

t: 088 888 6666
e: info@ltonoord.nl
w: www.ltonoord.nl

Vestiging Drachten
Lavendelheide 9
9202 PD Drachten

Postadres
Postbus 186
9200 AD Drachten

Hoofdkantoor
Dr. Stolteweg 2
8025 AV Zwolle

Aan de Burgemeesters van de gemeenten:

- Aa en Hunze (gemeente@aaenhunze.nl)
- De Wolden (gemeente@dewolden.nl)
- Assen (info@assen.nl)
- Borger-Odoorn (gemeente@borger-odoorn.nl)
- Coevorden (info@coevorden.nl)
- Emmen (gemeente@emmen.nl)
- Hoogeveen (info@hoogeveen.nl)
- Meppel (postbus@meppel.nl)
- Midden-Drenthe (gemeente@middendrenthe.nl)
- Noordenveld (postbus@noordenveld.nl)
- Ooststellingwerf (gemeente@ooststellingwerf.nl)
- Steenwijkerland (info@steenwijkerland.nl)
- Tynaarlo (info@tynaarlo.nl)
- Westerveld (info@gemeentewesterveld.nl)
- Weststellingwerf (info@weststellingwerf.nl)

Datum: 24 oktober 2022

Referentie: 01422/dr/rv

Betreft: **Onrust rond wolven**

Geachte heer, mevrouw,

Met het oog op de belangen van onze leden wil Land- en Tuinbouworganisatie Noord uw aandacht vragen voor het volgende.

In de regio Zuidwest en midden Drenthe, en ook het aanpalende gebied in Fryslân en zelfs Overijssel, voltrekt zich op dit moment een ramp. Grotere aantallen wolven maken landbouwhuisdieren, dieren die gebruikt worden voor het beheer van natuurterreinen en dieren van hobby houders, dood of verwonden ze. De statistieken (wat enkel de koude getallen zijn) liegen er niet om. Voorzichtige extrapolatie van de BIJ12 cijfers laat zien dat we dit jaar met gemak 500 schapen, 30 runderen en 10 paarden zullen kwijtraken aan het gedrag van wolven. Deze statistieken maar vooral de plaatjes van gedode of verwonde dieren en zeker ook de emotionele reacties van de eigenaren van deze dieren spreken boekdelen.

Wij zijn van mening dat dit niet zo door kan gaan. De argumenten voor dit standpunt liggen overigens niet alleen in de beschouwing hiervoor maar ook in hoe de aanwezigheid van wolven door gaat werken op het landelijk gebied van een provincie als Drenthe en in omliggende gebieden. Wij zien in dit kader zich het volgende scenario aftekenen. Alle rundvee zal uit de weide verdwijnen en jaarrond opgesteld worden. De kleinere nevenberoepsbedrijven en hobbybedrijven met vee, zullen hun veehouderij afstoten of de dieren binnen forse wolfwerende afrastering gaan houden. Hiermee ontstaan landerijen met opvallende hekwerken eromheen die voorbehouden zijn aan vee en niet meer toegankelijk zijn voor wild zoals dassen, vossen en reeën. Verder zullen met name grotere schapenhouders die hun vee op land van melkveehouders laten grazen, zich uit wolvengebied terugtrekken, of ook hun werkzaamheden staken. Gevolg is een leeg landschap, dat zeker in relatie tot de recreatieve beleving een grote aderlating zou betekenen.

Achter de boer en tuinder. Voor ons allemaal.

Dit scenario ontvouwt zich nu voor uw gemeente, maar zal als gevolg van het waterbed effect zich na verloop van tijd verplaatsen naar andere omliggende gebieden. Dit is te verwachten omdat wolven toch moeten eten. En aangezien er geen wild is dat in de voedselbehoefte van wolven kan voorzien blijven ze hun pijlen richten op vee. In eerste aanleg zullen ze bij een afnemend aanbod waarschijnlijk brutaler gaan gedragen en nog dichterbij de mensen hun voedsel gaan zoeken, maar later is het vanzelfsprekend dat ze zich naar andere gebieden begeven waar voedsel (in de vorm van vee) nog wel bereikbaar is.

Wat wij nu zien is grote maatschappelijke onrust over de aanwezigheid van de wolf. Deze komt onder tusschen niet in de eerste plaats voort uit de economische gevolgen. Er heerst een breed gevoel dat de wolf een serieuze bedreiging vormt voor de dieren en voor de mensen. Van biodiversiteitswinst wordt niet meer gesproken.

De angst en de onrust wordt onder de boeren, maar ook onder burgers en buitenlui nadrukkelijk gevoeld. Het mag zo zijn dat nog geen mensen zijn aangevallen, maar het veiligheidsgevoel is weg en dat wordt mede veroorzaakt door het gedrag van wolven. Ze zijn niet schuw, ze blijven zonder enige schroom in de buurt als boeren met hun vee in veiligheid willen brengen en wandelen doorgemoedereerd op klaarlichte dag over erven en door straten.

Het mag zo zijn dat wolven ernstig beschermd zijn, maar er worden op dit moment grenzen overschreden die aanleiding zouden moeten zijn om in te grijpen. LTO Noord is van mening dat wolven beheerd moeten worden en dat er in Nederland argumenten zijn om in bepaalde gebieden geen wolven te gedogen. Ten aanzien van het eerste punt zijn wij van mening dat een wolf die ongewenst gedrag vertoont weggeruimd moet worden. Hierbij denken wij aan criteria als het te dicht benaderen van mensen of de leefomgeving van mensen, het aanvallen van runderen, paarden, schapen of ander groot vee, en ook het aanvallen van vee dat zich achter een wolvenwerend raster bevindt.

Ten aanzien van de wolfvrije gebieden zijn wij van mening dat op basis van data van de beschikbaarheid van wild dat als voedsel voor wolven kan dienen, prima gebieden kunnen worden geduimd waar de aanwezigheid van wellicht mogelijk is zonder dat ze zich op vee hoeven te storten. Ook zonder die analyse kunnen wij beredeneren dat bij gebrek aan herten, wilde zwijnen of grote hoeveelheden reeën, Noord-Nederland niet geschikt is.

Wij willen u, als Burgemeesters van gemeenten waar de wolven nu een probleem zijn, vragen om binnen uw bevoegdheden in relatie tot de openbare orde en de veiligheid van uw bevolking, in te grijpen op dit dossier.

We zijn graag bereid onze argumenten hiervoor nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Contactpersoon: [redacted]@ltonoord.nl, M [redacted]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 13 december 2022 14:49
Aan: Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: FW: LTO-brief over wolven bespreken in VRD/BVD 14 dec
Bijlagen: Scan_[REDACTED]_11_19_12-12-2022.pdf

Urgentie: Hoog

Inge,

LTO-brief, zie de bijlage.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 19 oktober 2022 13:47
Aan: Nieuwenhuizen, Inge
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Wolven

Inge

Ik heb wolvenman [REDACTED] van de provincie gesproken. Provincie krijgt bijna dagelijks meldingen over wolven.

Lijn provincie: burgemeester kan ingrijpen bij acuut gevaar in de bebouwde kom. Voor overige situaties waar een wolf op een erf toehapt (lintbebouwing/buitengebied) zal de provincie zo nodig een ontheffing tot verdoven/afschieten geven.

Veel meldingen in Westerveld. Rikus Jager kreeg een wolf in de bebouwde kom in het vizier, besloot met noodbevel tot afschieten, maar de aanrijtijd van de politieschutters was wat lang, en toen was de wolf al weer vertrokken.

[REDACTED] op het niveau van het InterProvinciaal Overleg wordt er een Richtlijn voor handelen burgemeesters tegen wolven opgesteld. Deze richtlijn komt begin volgend jaar (voor de verkiezingen PS) in concept klaar, maar de besluitvorming zal wel over de verkiezingen worden heen getild, is de verwachting.

Gevoelens van onveiligheid zijn hiermee natuurlijk niet weggenomen.

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 25 november 2022 14:13
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: 2 technische vragen

Hallo [REDACTED],

De griffie en raadslid Gemeentebelangen kunnen niet goed uit de voeten met de beantwoording.
Zie terugkoppeling hieronder.

Dag [REDACTED]

De wolf is een sensitief onderwerp, en Betty Vrielink (Gb) heeft dan ook belang bij een goede beeldvorming. Volgens haar is het antwoord niet duidelijk/afdoende, ook wij vanuit de griffie hebben er naar gekeken en ook wij komen er niet helemaal uit. Graag zou ze dan verduidelijking willen.

Zouden jullie het antwoord kunnen herformuleren? Jullie kunnen ook rechtstreeks (telefonisch) contact opnemen met Betty Vrielink.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Kun je een nieuwe poging wagen?

En ze willen zelfs nog een overleg met ons.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 23 november 2022 08:22
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: 2 technische vragen

Hierbij.
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 12:41
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: 2 technische vragen

Heel mooi, dank! Ik stuur door naar Inge en Gerrie. (en vervolgens naar [REDACTED])

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 12:01
Aan: [REDACTED]dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: 2 technische vragen

Hoi [REDACTED],

Hierbij mijn antwoord:

1. Waarom wordt dit niet geregistreerd terwijl dood door vos of hond wel op de site van bij12.nl wel in het overzicht van schademeldingen staat? (zie afbeelding in de bijlage en in onderstaande link)

Het antwoord:

Op de website van Bij12 staan de meldingen van schade die *vermoedelijk* het gevolg zijn van een aanval van een wolf. Als de schade overduidelijk door een hond of vos is veroorzaakt, wordt deze niet in het overzicht van schademeldingen opgenomen. Er wordt geen schadevergoeding uitgekeerd bij aanvallen door honden en vossen.

Op de website van BIJ 12 staat bij de "Veelgestelde vragen" bovendien het volgende:

13. Hoeveel landbouwhuisdieren worden er gedood door honden en vossen?

Omdat er geen centrale registratie plaatsvindt van landbouwhuisdieren die door honden en vossen worden gedood, zijn er geen actuele cijfers beschikbaar. BIJ12 komt alleen in actie bij vermoedelijke wolvenschade. Na DNA-analyse kan hier hond of vos uitkomen. Omdat dit toevalligheden zijn, is dit geen representatief beeld. Als na een aanval direct duidelijk is dat het om een hond of een vos gaat, bijvoorbeeld op basis van zicht, sporen en/of beelden, wordt BIJ12 niet ingeschakeld.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl

Van: [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>

Verzonden: dinsdag 22 november 2022 11:40

Aan: [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>

Onderwerp: FW: 2 technische vragen

Zie vraag in de bijlage.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>

Verzonden: maandag 21 november 2022 12:44

Aan: [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>

Onderwerp: Fwd: 2 technische vragen

Dag [REDACTED]

Willen jullie bijgaande technische vragen (wolf en kadernota handhaving) oppakken. Na afstemming met de portefeuillehouder kunnen de antwoorden via mij naar de griffie.

Uiterlijk woensdag 09 uur bij mij op de mail.

Groet,

[REDACTED]

Van: GriffierDeWolden <Griffier@dewolden.nl>
Verzonden: maandag, november 21, 2022 12:19 PM
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: 2 technische vragen

Dag [REDACTED]

Bijgaand 2 technische vragen voor de vergadering van aanstaande donderdag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T. [REDACTED]
E. [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewolden.nl](mailto:[REDACTED]@dewolden.nl)>

[REDACTED]

- Willen we een bijeenkomst in De Wolden naar voorbeeld van Westerveld? Afstemmen in de gesprekken met provincie en andere gemeenten.
- Wat doen we voor getroffen veehouders? Weten we wie dat zijn? [REDACTED] kan de namen achterhalen.
- VDG bijeenkomst burgemeesters en ambtelijk: [REDACTED] zoekt uit wanneer dat is.
- De buurtteams kunnen een signalerende rol hebben als het gaat om de onrust die aan het ontstaan is. [REDACTED] benoemt het onderwerp in buurtteam Noord.
- De wolf geniet een hoge bescherming. De provincie zoekt uit hoe we de wolf kunnen beheren (verjagen of bejagen) om schade en overlast te voorkomen. Dit is een hele lastige zaak en de gemeenten zullen de provincie moeten steunen hierin.
- In het bezoekerscentrum van Natuurmonumenten in Ruinen draait zondag enkele keren de natuurfilm de Wolf. Dat kan een tegenreactie oproepen.
- Vervolgbijsamenkomst van een half uur inplannen deze week: [REDACTED] In plaats van [REDACTED] wordt daarvoor [REDACTED] uitgenodigd.

Bedankt [REDACTED]!!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 14 november 2022 11:46
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Van: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Verzonden: maandag 14 november 2022 10:12
Aan: [REDACTED] <dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED] <@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: Re: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Goedemorgen,

Is het mogelijk dat jullie een concept antwoord voor me voorbereiden?

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>
Verzonden: Monday, November 14, 2022 8:54:03 AM
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED] <@dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED] <@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] | Gemeente De Wolden
0528-378232
[REDACTED] <@dewoldenhoogeveen.nl> of bestuurssecretariaat@dewolden.nl
dewolden.nl
[REDACTED]

Van: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>
Verzonden: maandag 14 november 2022 08:46
Aan: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>
Onderwerp: FW: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@yahoo.com](mailto:[REDACTED]@yahoo.com)>
Verzonden: zaterdag 12 november 2022 16:49
Aan: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>
Onderwerp: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Beste gemeente,
Vriendelijk verzoek deze brief (met bijlage) te laten toekomen aan uw burgemeester, mevrouw Nieuwenhuizen.
Dank u wel.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 maart 2023 13:56
Aan: [REDACTED], Nieuwenhuizen, Inge
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Beste beiden,

In ons laatste wolvenhalfuur reageerden wij instemmend over een financiële bijdrage aan de onderstaande wolvenfilm.

Inmiddels blijkt naast Westerveld, dat de gemeente De Wolden de enige gemeente is die positief heeft gereageerd. In de negatieve reacties van de andere gemeenten komt nogal weinig belangstelling naar voren of dat er geen sturingsmogelijkheden op de inhoud, en dus op het eindproduct zijn.

De vraag komt nu op of wij onze eerdere bereidheid/bijdrage toch gestand willen doen.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 22 maart 2023 11:42
Aan: [REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@aaenhunze.nl>; [REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@aaenhunze.nl>; [REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@middendrenthe.nl>; [REDACTED]@aaenhunze.nl>; [REDACTED]@aaenhunze.nl>; [REDACTED]@assen.nl>; [REDACTED]@assen.nl>; [REDACTED]@assen.nl>; [REDACTED]@borger-odoorn.nl>; [REDACTED]@coevorden.nl>; [REDACTED]@coevorden.nl>; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]@emmen.nl>; [REDACTED]@meppel.nl>; [REDACTED]@middendrenthe.nl>; [REDACTED]@middendrenthe.nl>; [REDACTED]@ooststellingwerf.nl>; [REDACTED]@tynaarlo.nl>; [REDACTED]@tynaarlo.nl>; [REDACTED]@tynaarlo.nl>; [REDACTED]@ggd-vrd.nl>; [REDACTED]@weststellingwerf.nl>; [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>; [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>; [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>; [REDACTED]@middendrenthe.nl>; [REDACTED]@tynaarlo.nl>; [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>

CC: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Hallo [REDACTED],

Gemeente De Wolden wil meedoen aan de film.

We kunnen € 1500,- bijdragen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: [redacted] <[\[redacted\]@gemeentewesterveld.nl](mailto:[redacted]@gemeentewesterveld.nl)>

Verzonden: vrijdag 17 maart 2023 12:15

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@drenthe.nl](mailto:[redacted]@drenthe.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@drenthe.nl](mailto:[redacted]@drenthe.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@drenthe.nl](mailto:[redacted]@drenthe.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@aaenhunze.nl](mailto:[redacted]@aaenhunze.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@drenthe.nl](mailto:[redacted]@drenthe.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@middendrenthe.nl](mailto:[redacted]@middendrenthe.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@aaenhunze.nl](mailto:[redacted]@aaenhunze.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@aaenhunze.nl](mailto:[redacted]@aaenhunze.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@assen.nl](mailto:[redacted]@assen.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@assen.nl](mailto:[redacted]@assen.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@assen.nl](mailto:[redacted]@assen.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@borger-odoorn.nl](mailto:[redacted]@borger-odoorn.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@coevorden.nl](mailto:[redacted]@coevorden.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@coevorden.nl](mailto:[redacted]@coevorden.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@emmen.nl](mailto:[redacted]@emmen.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@meppel.nl](mailto:[redacted]@meppel.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@middendrenthe.nl](mailto:[redacted]@middendrenthe.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@middendrenthe.nl](mailto:[redacted]@middendrenthe.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@ooststellingwerf.nl](mailto:[redacted]@ooststellingwerf.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@tynaarlo.nl](mailto:[redacted]@tynaarlo.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@tynaarlo.nl](mailto:[redacted]@tynaarlo.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@tynaarlo.nl](mailto:[redacted]@tynaarlo.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@ggd-vrd.nl](mailto:[redacted]@ggd-vrd.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@weststellingwerf.nl](mailto:[redacted]@weststellingwerf.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@gemeentewesterveld.nl](mailto:[redacted]@gemeentewesterveld.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@gemeentewesterveld.nl](mailto:[redacted]@gemeentewesterveld.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@gemeentewesterveld.nl](mailto:[redacted]@gemeentewesterveld.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@middendrenthe.nl](mailto:[redacted]@middendrenthe.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@tynaarlo.nl](mailto:[redacted]@tynaarlo.nl)>

Onderwerp: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Beste allemaal,

Naar aanleiding van de vergadering van gister over de wolf waar jullie niet allemaal bij aanwezig waren willen wij graag inventariseren wie er eventueel interesse heeft om bij te dragen aan de documentaire (zie bijlage).

Even kort:

Als ze alle informatie/research verzameld hebben, gaan ze aan de slag met het script en weten ze welke sprekers ze in de documentaire willen.

Wat betreft de financiering. Aangezien ze niet per se winst hoeven te maken met dit project, zijn de kosten niet schrikbarend hoog. Voor het totale project hebben ze ongeveer 15.000 euro nodig. Hierover gaan we binnen kort verder in gesprek (deze afspraak wordt gepland met in elk geval de gemeente Westerveld) Over gebruik zijn afspraken te maken ze gaan de film hoe dan ook maken ook al is de financiering nog niet helemaal rond (start vanaf april)

Gr [redacted]

Van: Info (Gemeente Westerveld) <Info@gemeentewesterveld.nl>

Verzonden: vrijdag 24 februari 2023 12:57

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@gemeentewesterveld.nl](mailto:[redacted]@gemeentewesterveld.nl)>

Onderwerp: FW: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Van: [redacted] <[\[redacted\]@gmail.com](mailto:[redacted]@gmail.com)>

Verzonden: vrijdag 24 februari 2023 11:58

Aan: Info (Gemeente Westerveld) <Info@gemeentewesterveld.nl>

Onderwerp: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Beste meneer/mevrouw,

Er komt een nieuwe documentaire aan over de wolf. [redacted] en [redacted], twee prijswinnende en journalistieke documentairemakers, gaan zich de komende maanden vastbijten in het maatschappelijk debat omtrent de wolf.

Het grootste roofdier dat Nederland kent, is terug van weg geweest en dat heeft bij zowel voor- als tegenstanders tot emotionele reacties geleid. Van gewonde schapen tot een verrijking van de natuur. De argumenten staan haaks op elkaar. Reden genoeg om daar eens iets verder in te duiken. Als objectieve en onbevangen makers willen wij de discussie vastleggen en vergelijken we de situatie met Scandinavië, waar een radicaler beleid wordt gehanteerd. Daar gaan we opzoek naar het antwoord op de vraag: hoe moeten we met de wolf omgaan? Meer over ons project valt te lezen in het bijgevoegde pitchdocument, inclusief moodtape.

Waarom is dit interessant voor jullie?

Deze documentaire maken kunnen wij niet alleen. Aangezien jullie ook veel te maken hebben met de wolf, denken wij dat dit project ook voor jullie interessant is om in te stappen. Om deze documentaire te kunnen maken zijn we hard op zoek naar financiers die een steentje willen bijdragen. Het is niet ons doel om winst te maken, maar puur om de kosten te dekken. Denk hierbij aan: cameraspullen, de reis naar Scandinavië, archiefbeelden, postproductie, et cetera.

Uiteraard blijven jullie niet met lege handen achter. Bij een mooie bijdragen reserveren wij gegarandeerd een plekje op de aftiteling en kunnen we samen kijken hoe onze documentaire voor jullie iets kan betekenen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vertoningen of discussieavonden.

*Kun je ons op een andere manier helpen, laat het dan vooral weten.

We hopen jullie hiermee genoeg geïnformeerd te hebben en zien graag een antwoord tegemoet. Bij vragen gaan we graag in gesprek.

Met vriendelijke groet,
De Graaf Journalism and Media
KVK: 88752496
Mobiel: [REDACTED]

***** Disclaimer: De informatie verzonden met dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van de informatie kennis te nemen, is verboden. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, (a) is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden, niet toegestaan, en (b) wordt u verzocht de afzender daarvan op de hoogte te brengen en het bericht te vernietigen. De Gemeente Westerveld staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mail, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Dit onderschrift is tevens het bewijs dat de email is gescand op virussen.

HOW TO HANDLE A WOLF?

EEN DOCUMENTAIRE VAN

DE GRAAF JOURNALISM AND MEDIA

HOW TO HANDLE A WOLF?

7 maart 2015, de dag waarop de wolf na 150 jaar definitief terugkeerde in de Nederlandse natuur. En dat verloopt allesbehalve onopgemerkt. Sinds zijn terugkomst haalt de wolf telkens maar weer de headlines in het nieuws. In Nederland maken veel mensen zich dan ook zorgen over het grootste roofdier van ons land. Wat volgt is een landelijke discussie tussen de agrarische sector en natuurliefhebbers, want is Nederland wel geschikt voor een wolf?

In Scandinavië gaan we op zoek naar het antwoord op de vraag: 'How to handle a wolf?' (werktitel). In Scandinavië is namelijk al besloten om de helft van de populatie af te schieten: maar is dat wel de beste oplossing? En is het ook de juiste oplossing voor Nederland? Daar komen we in deze documentaire achter.

HOW TO HANDLE A WOLF?

Het verhaal

Het voortbestaan van de wolf stond in de vorige eeuw flink onder druk. Een Europees verdrag uit de jaren '80 moest de populatie beschermen, wat uiteindelijk heeft geresulteerd in een nieuwe generatie wolven in veel Europese landen; zo ook in Nederland en Scandinavië.

Beide landen kregen te maken met de gevolgen van de wolf. Honderden schapen, herten en zwijnen worden jaarlijks tot prooi gemaakt. Bedrijven in de agrarische sector lijden veel schade en door de vele media-aandacht groeit de angst onder de bevolking. Tegelijkertijd wordt de wolf ook gezien als mooie toevoeging aan het ecosysteem. Deze discussie over hoe we met de wolf moeten omgaan, vormt het startpunt van de documentaire.

In Scandinavië ontwikkelde zich dezelfde situatie. Er wordt alleen een ander beleid gevoerd. Waar de wolven in Nederland een beschermde status hebben, zijn ze in Scandinavië onlangs vogelvrij verklaard. In de komende maanden moet de Noors-Zweedse populatie van 400 wolven gehalveerd worden om de situatie onder controle te houden. Waarom hebben ze dit besloten?

We spreken met deskundigen, beleidsbepalers en andere betrokkenen, zoals een boer en een jager. Alle partijen komen aan het woord, zodat er een objectief beeld wordt geschetst van de wolvendiscussie en de mogelijke oplossingen.

HOW TO HANDLE A WOLF?

Wat voegt deze documentaire toe?

De media heeft al veel gepubliceerd over de wolf, maar een uiteenzettende en vergelijkende documentaire als deze, is nog nooit gemaakt. We spelen in op de actualiteiten, leggen de discussie vast, doen onderzoek naar oplossingen en komen met een conclusie. Door de toegevoegde informatie wordt de onwetendheid en angst bij de kijker weggenomen.

Doelgroep

Het wordt een toegankelijke documentaire die voor iedere volwassene te begrijpen is. Deze film licht een maatschappelijke discussie uit en informeert. Hierdoor is het voor een brede groep interessant, maar bovenal voor mensen die in 'de provincie' wonen en dagelijks te maken hebben met de wolf. Zij zullen zich snel aangetrokken voelen om de film te kijken.

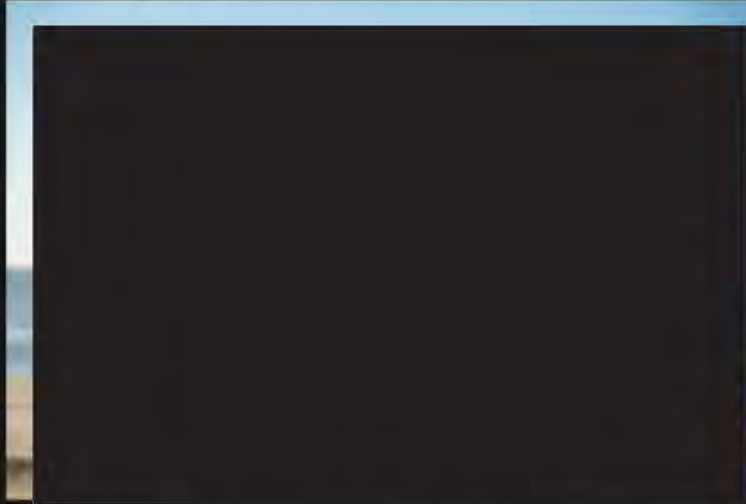
Pitchclip

Nieuwsgierig geworden? Om een impressie te geven, hebben we met bestaande beelden onderstaande pitchclip gemaakt: <https://youtu.be/jVeq7RTb1hw>

HOW TO HANDLE A WOLF

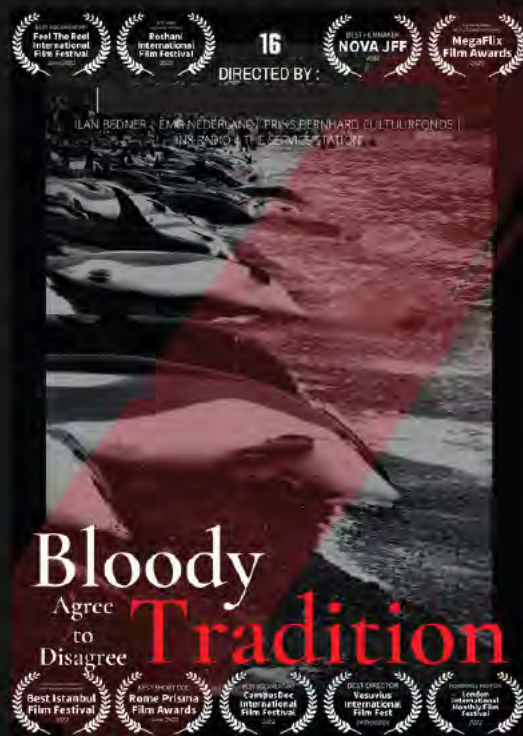
Wie zijn wij?

zijn twee ambitieuze documentairemakers. Vorig jaar ging hun documentaire Bloody Tradition – Agree to Disagree in première over de griendenjacht op de Faeröer eilanden. Met deze documentaire hebben ze wereldwijd al de nodige prijzen gewonnen. Samen hebben ze een passie ontwikkeld voor

verhalen waar mens en dier tegenover elkaar staan en voor ophef en discussie zorgen. Belangrijk in hun werk is dat het met een objectieve blik wordt gemaakt en er geen enkele vorm van vooringenomenheid in zit. Die lijn willen ze doortrekken in 'How to Handle a Wolf'.

De documentaire Bloody Tradition – Agree to Disagree is middels de volgende link te bekijken: <https://youtu.be/qEOzrZV1rZQ>. Wel met het verzoek om deze link niet verder door te sturen.

Waar zijn we naar opzoek?

We zoeken naar partijen die ons financieel willen steunen om dit project te bekostigen. Over de exacte invulling hiervan gaan we uiteraard graag met u in gesprek. Vanzelfsprekend wordt er een plaatsje vrijgehouden op de aftiteling en mag u de film vertonen.

Op naar een mooie documentaire!

Filmische groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 17 maart 2023 13:47
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Documentaire 'How to handle a Wolf'
Bijlagen: Pitchdocument How to Handle a Wolf.pdf

Hoi [REDACTED],

Zullen we deze dinsdag tijdens het wolf halfuurtje even in de groep gooien?

Voor jou handig om te weten: Als De Wolden dit initiatief wil steunen dan is er vanuit het budget Plattelandsontwikkeling De Wolden wel geld voor.

Fijn weekend!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
@dewoldenhoogeveen.nl
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>

Verzonden: vrijdag 17 maart 2023 12:15

Aan: [REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@aaenhunze.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@drenthe.nl>; [REDACTED]@middendrenthe.nl>; [REDACTED]@aaenhunze.nl>;
[REDACTED]@aaenhunze.nl>; [REDACTED]@assen.nl>; [REDACTED]r@assen.nl>; [REDACTED]@assen.nl>; [REDACTED]@borger-
odoorn.nl>; [REDACTED]@coevorden.nl>; [REDACTED]@coevorden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]@emmen.nl>; [REDACTED]@meppel.nl>;
[REDACTED]middendrenthe.nl>; [REDACTED]@middendrenthe.nl>; [REDACTED]@ooststellingwerf.nl>;
[REDACTED]@tynaarlo.nl>; [REDACTED]@tynaarlo.nl>; [REDACTED]@tynaarlo.nl>; [REDACTED]@ggd-vrd.nl>;
[REDACTED]@weststellingwerf.nl>; [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>; [REDACTED]@middendrenthe.nl>; [REDACTED]@tynaarlo.nl

Onderwerp: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Beste allemaal,

Naar aanleiding van de vergadering van gister over de wolf waar jullie niet allemaal bij aanwezig waren willen wij graag inventariseren wie er eventueel interesse heeft om bij te dragen aan de documentaire (zie bijlage).

Even kort:

Als ze alle informatie/research verzameld hebben, gaan ze aan de slag met het script en weten ze welke sprekers ze in de documentaire willen.

Wat betreft de financiering. Aangezien ze niet per se winst hoeven te maken met dit project, zijn de kosten niet schrikbarend hoog. Voor het totale project hebben ze ongeveer 15.000 euro nodig. Hierover gaan we binnen kort verder in gesprek (deze afspraak wordt gepland met in elk geval de gemeente Westerveld) Over gebruik zijn afspraken te maken ze gaan de film hoe dan ook maken ook al is de financiering nog niet helemaal rond (start vanaf april)

Gr [REDACTED]

Van: Info (Gemeente Westerveld) <Info@gemeentewesterveld.nl>

Verzonden: vrijdag 24 februari 2023 12:57

Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@gemeentewesterveld.nl](mailto:[REDACTED]@gemeentewesterveld.nl)>

Onderwerp: FW: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@gmail.com](mailto:[REDACTED]@gmail.com)>

Verzonden: vrijdag 24 februari 2023 11:58

Aan: Info (Gemeente Westerveld) <Info@gemeentewesterveld.nl>

Onderwerp: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Beste meneer/mevrouw,

Er komt een nieuwe documentaire aan over de wolf. [REDACTED] twee prijswinnende en journalistieke documentairemakers, gaan zich de komende maanden vastbijten in het maatschappelijk debat omtrent de wolf.

Het grootste roofdier dat Nederland kent, is terug van weg geweest en dat heeft bij zowel voor- als tegenstanders tot emotionele reacties geleid. Van gewonde schapen tot een verrijking van de natuur. De argumenten staan haaks op elkaar. Reden genoeg om daar eens iets verder in te duiken. Als objectieve en onbevangen makers willen wij de discussie vastleggen en vergelijken we de situatie met Scandinavië, waar een radicaler beleid wordt gehanteerd. Daar gaan we opzoek naar het antwoord op de vraag: hoe moeten we met de wolf omgaan? Meer over ons project valt te lezen in het bijgevoegde pitchdocument, inclusief moodtape.

Waarom is dit interessant voor jullie?

Deze documentaire maken kunnen wij niet alleen. Aangezien jullie ook veel te maken hebben met de wolf, denken wij dat dit project ook voor jullie interessant is om in te stappen. Om deze documentaire te kunnen maken zijn we hard op zoek naar financiers die een steentje willen bijdragen. Het is niet ons doel om winst te maken, maar puur om de kosten te dekken. Denk hierbij aan: cameraspullen, de reis naar Scandinavië, archiefbeelden, postproductie, et cetera.

Uiteraard blijven jullie niet met lege handen achter. Bij een mooie bijdragen reserveren wij gegarandeerd een plekje op de aftiteling en kunnen we samen kijken hoe onze documentaire voor jullie iets kan betekenen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vertoningen of discussieavonden.

*Kun je ons op een andere manier helpen, laat het dan vooral weten.

We hopen jullie hiermee genoeg geïnformeerd te hebben en zien graag een antwoord tegemoet. Bij vragen gaan we graag in gesprek.

Met vriendelijke groet,
De Graaf Journalism and Media
KVK: 88752496
Mobiel: [REDACTED]

***** Disclaimer: De informatie verzonden met dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van de informatie kennis te nemen, is verboden. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, (a) is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden, niet toegestaan, en (b) wordt u verzocht de afzender daarvan op de hoogte te brengen en het bericht te vernietigen. De Gemeente Westerveld staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mail, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Dit onderschrift is tevens het bewijs dat de email is gescand op virussen.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 7 september 2023 11:49
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; [REDACTED]
Onderwerp: FW: wolven coördinator

Hallo,

De wolven coördinator van de provincie, [REDACTED], heeft een andere taak gekregen. De nieuwe wolven coördinator is [REDACTED]. [REDACTED] is een goede bekende van ons, hij werkte jarenlang voor gemeente Hoogeveen en de SWO als adviseur Duurzaamheid.

Ik zal aan [REDACTED] doorgeven dat [REDACTED] aanspreekpunt is voor de veiligheidsaspecten en ik voor de natuurbeheeraspecten, voor zowel De Wolden als Hoogeveen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@drenthe.nl>
Verzonden: donderdag 7 september 2023 10:20
Aan: [REDACTED]@wdodelta.nl>; Managementondersteuning <Managementondersteuning@meppel.nl>; [REDACTED]@meppel.nl>; [REDACTED]@meppel.nl>; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>; [REDACTED]@middendrenthe.nl
Onderwerp: wolven coördinator

Dag allen,
De opvolger van [REDACTED] is [REDACTED]@drenthe.nl>

Willen jullie de namen van jullie "wolven mensen" (laten) mailen aan [REDACTED], zodat hij de juiste mensen kan bijpraten?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Domein Landelijk gebied, thema Landbouw & Landgebruik, Nationale Parken

provincie Drenthe

Westerbrink 1 | Postbus 122, 9400 AC Assen

<https://www.provincie.drenthe.nl/regionaallandschap/>

+31 592 365555 | post@drenthe.nl

www.provincie.drenthe.nl

Volg ons op

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor de geadresseerde(n).
Indien u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 7 november 2022 08:49
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Wolvenbrief aan raad DW
Bijlagen: Wolvenbrief aan raad DW.docx

[REDACTED]

Om deze brief ging het.

Ben jij nog hier in huis deze week?

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 2 november 2022 16:08
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: Wolvenbrief aan raad DW

[REDACTED]

Deze brief moet van Inge morgenvroeg eerst naar college DW en dan direct door naar de raad. Is spoed dus.

Ik krijg die dikke letters er (nog) niet uit.

Kan ik morgenvroeg proberen.

[REDACTED]

Beantwoording technische vragen

Aan : Gb-fractie
 Van : College B&W
 Datum : DD-MM-JJJJ
 Onderwerp : Vraag ingekomen stuk 13 'wolven'

Over het ingekomen stuk 'Wolven' heb ik de volgende vraag n.a.v. de onderstreept/ cursieve zin in de onderstaande alinea uit de brief aan de raad:

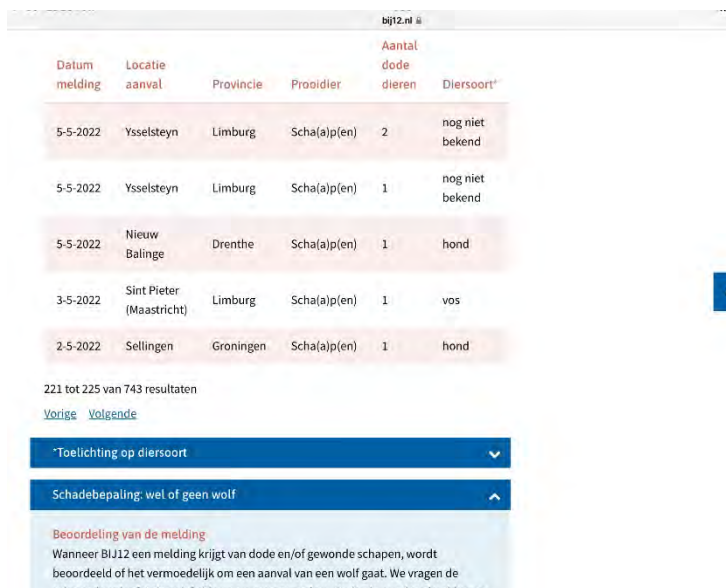
'1. Bezorgdheid bij inwoners

Al enige tijd, In De Wolden zijn in de afgelopen vier jaren in totaal dertig schapen doodgebeten door een wolf (registratie bij provincie en haar schade- instituut BIJ12.). Verwondingen door de wolf en dood door honden en vossen zijn niet meegeteld en worden niet geregistreerd.

Vragen:

1. Waarom wordt dit niet geregistreerd terwijl dood door vos of hond wel op de site van bij12.nl wel in het overzicht van schademeldingen staat? (zie afbeelding in de bijlage en in onderstaande link)

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schademeldingen/#overzicht>

Datum melding	Locatie aanval	Provincie	Prooidier	Aantal dode dieren	Diersoort*
5-5-2022	Ysselsteyn	Limburg	Scha(a)jp(en)	2	nog niet bekend
5-5-2022	Ysselsteyn	Limburg	Scha(a)jp(en)	1	nog niet bekend
5-5-2022	Nieuw Balinge	Drenthe	Scha(a)jp(en)	1	hond
3-5-2022	Sint Pieter (Maastricht)	Limburg	Scha(a)jp(en)	1	vos
2-5-2022	Sellingen	Groningen	Scha(a)jp(en)	1	hond

221 tot 225 van 743 resultaten
[Vorige](#) [Volgende](#)

Toelichting op diersoort ▼
 Schadebepaling: wel of geen wolf ▲

Beoordeling van de melding
 Wanneer BIJ12 een melding krijgt van dode en/of gewonde schapen, wordt beoordeeld of het vermoedelijk om een aanval van een wolf gaat. We vragen de schapehouder foto's en video's over te maken. De bevestiging wordt...

Antwoord:

Beantwoording technische vragen

Aan : VVD-fractie
Van : College B&W
Datum : DD-MM-JJJJ
Onderwerp : Nota handhaving

Dag,

Betreft raadsvergadering 24 november 2022, agendapunt 7 vaststelling nota handhaving.

In de integrale kadernota staat een 'cirkeldiagram' (blz. 6) met het onderschrift: "hoe donkerder de kleur hoe groter de zekerheid dat er sprake is van een significant verschil" en boven de legenda staat: slechter-gemiddeld-beter.

Vragen:

1. Hoe moet ik dat interpreteren?

Antwoord:

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 21 november 2022 12:45
Aan: College DWD
Onderwerp: Fwd: 2 technische vragen
Bijlagen: Technische vraag Gb.docx; Technische vraag VVD.docx

Beste collegeleden,
Ter info, de vragen zijn ambtelijk uitgezet.
Groet,

Van: GriffierDeWolden <Griffier@dewolden.nl>
Verzonden: Monday, November 21, 2022 12:19:33 PM
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: 2 technische vragen

Dag [REDACTED]

Bijgaand 2 technische vragen voor de vergadering van aanstaande donderdag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: dinsdag 1 november 2022 20:56
Aan: Hempen-Prent, Gerrie
Onderwerp: Fwd: Brief aan minister P. Adema over de wolf
Bijlagen: ICARUS_Canon_b2_2442_001.pdf

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Tuesday, November 1, 2022 8:35:23 AM
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Onderwerp: FW: Brief aan minister P. Adema over de wolf

Inge,

Wil je deze brief van college Westerveld in jouw college hebben?

Van: [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>
Verzonden: dinsdag 25 oktober 2022 16:14
Aan: [REDACTED]@coevorden.nl; [REDACTED]@middendrenthe.nl; [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>;
Wilms, [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>; [REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>
Onderwerp: Brief aan minister P. Adema over de wolf

Beste collega's
Namens het college van de gemeente Westerveld stuur ik u hierbij een afschrift van onze brief over de wolf aan de minister om kennis te nemen van de inhoud van onze brief die vandaag verzonden is.
Jullie treffen de brief aan in de bijlage.
Zouden jullie deze door willen sturen aan jullie bestuur?

Wij zien elkaar binnenkort in de bijeenkomst die nu wordt gepland door de VDG.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
| GEMEENTE WESTERVELD | Postbus 50, 7970 AB Havelte | Raadhuislaan 1, 7981 EL DIEVER | T 140 521 | T (0521)
349 437 | info@gemeentewesterveld.nl | www.gemeentewesterveld.nl |

Disclaimer:

De informatie verzonden met dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van de informatie kennis te nemen, is verboden. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, (a) is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden, niet toegestaan, en (b) wordt u verzocht de afzender daarvan op de hoogte te brengen en het bericht te vernietigen. De Gemeente Westerveld staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mail, noch voor tijdige ontvangst daarvan.

Dit onderschrift is tevens het bewijs dat de email is gescand op virussen.

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: woensdag 30 november 2022 11:16
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Fwd: Brief [REDACTED] en antwoord
Bijlagen: Wolvenbrief [REDACTED] aan Brief BurgNieuwenhuizen121122.pdf; Wolven antwoord [REDACTED].docx

Moest ik hier nog op reageren?

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Tuesday, November 15, 2022 11:28:11 AM
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Onderwerp: Brief [REDACTED] en antwoord

Inge,

Kun je met dit concept-antwoord aan [REDACTED] uit de voeten?

Ik hou het kort.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]. team Veiligheid

Van: Hempen-Prent, Gerrie
Verzonden: donderdag 21 september 2023 08:23
Aan: Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: Fwd: brief zorg Westerveld EU.docx
Bijlagen: brief zorg Westerveld EU.docx; BIJ12 input EU cie.docx

Goedemorgen Inge,

Het lijkt mij wenselijk dat ook vanuit De Wolden een soortgelijke brief wordt verstuurd naar de Europese Commissie. Ben je dat met mij eens? Brief is inmiddels gedeeld met onze ambtenaren.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
(0528) 291254
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: [redacted]@gemeentewesterveld.nl>
Verzonden: Wednesday, September 20, 2023 9:09:22 AM
Aan: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>; [redacted]
[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>; [redacted]
[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: brief zorg Westerveld EU.docx

Beste Gerrie, [redacted]

Gerrie had gevraagd of ik de brief van Westerveld ook aan jullie wil doorsturen

https://netherlands.representation.ec.europa.eu/nieuws/wolven-commissie-roept-lokale-overheden-op-om-bestaande-uitzonderingen-ten-volle-te-gebruiken-2023-09-04_nl

er kan nog tot 22 september worden gereageerd.

Neem [redacted]@drenthe.nl even mee als je wat verzend hij heeft afstemming met Gelderland die fysiek wat aanbied in Brussel (is de nieuwe regievoerder van de provincie op dit dossier)

***** Disclaimer: De informatie verzonden met dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van de informatie kennis te nemen, is verboden. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, (a) is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden, niet toegestaan, en (b) wordt u verzocht de afzender daarvan op de hoogte te brengen en het bericht te vernietigen. De Gemeente Westerveld staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mail, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Dit onderschrift is tevens het bewijs dat de email is gescand op virussen.

Van: Hempen-Prent, Gerrie
Verzonden: dinsdag 6 juni 2023 23:36
Aan: Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: Fwd: documentaire wolf

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
[\(0528\) 291254](tel:0528291254)
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: [redacted]@gemeentewesterveld.nl>
Verzonden: Tuesday, June 6, 2023 12:35:16 PM
Aan: Henk Doeven <H.Doeven@gemeentewesterveld.nl>; Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>; j.vanweperen@ooststellingwerf.nl <j.vanweperen@ooststellingwerf.nl>
CC: [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>; [redacted]@gemeentewesterveld.nl>
Onderwerp: documentaire wolf

Beste allen,

Inmiddels is er weer contact geweest met de documentairemakers. Wij hebben het volgende besproken:

- Er komt een interview met een bestuurder (of bestuurders) en mogelijk nog iemand uit de regio. Dit wordt in overleg bepaald.
- Het wie, wat, waar, wanneer wordt besloten nadat de rest van de documentaire is gemonteerd.
- Dit regiodeel/interview komt los van de documentaire, zodat deze direct is te delen op de gemeentelijk websites.
- Er wordt binnenkort een afspraak ingepland om dit verder met elkaar te bespreken.

Graag zien wij in een reactie retour in hoeverre u zelf een bijdrage (op film) als bestuurder wilt leveren.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
GEMEENTE WESTERVELD | Postbus 50, 7970 AB Havelte | Raadhuislaan 1, 7981 EL Diever
T 140521 | E info@gemeentewesterveld.nl | I www.gemeentewesterveld.nl

***** Disclaimer: De informatie verzonden met dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van de informatie kennis te nemen, is verboden. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, (a) is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden, niet toegestaan, en (b) wordt u verzocht de afzender daarvan op de hoogte te brengen en het bericht te vernietigen. De Gemeente Westerveld staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mail, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Dit onderschrift is tevens het bewijs dat de email is gescand op virussen.

Aan de Burgemeesters van de gemeenten:

- Aa en Hunze (gemeente@aaenhunze.nl)
- De Wolden (gemeente@dewolden.nl)
- Assen (info@assen.nl)
- Borger-Odoorn (gemeente@borger-odoorn.nl)
- Coevorden (info@coevorden.nl)
- Emmen (gemeente@emmen.nl)
- Hoogeveen (info@hoogeveen.nl)
- Meppel (postbus@meppel.nl)
- Midden-Drenthe (gemeente@middendrenthe.nl)
- Noordenveld (postbus@noordenveld.nl)
- Ooststellingwerf (gemeente@ooststellingwerf.nl)
- Steenwijkerland (info@steenwijkerland.nl)
- Tynaarlo (info@tynaarlo.nl)
- Westerveld (info@gemeentewesterveld.nl)
- Weststellingwerf (info@weststellingwerf.nl)

Datum: 24 oktober 2022

Referentie: 01422/dr/rv

Betreft: **Onrust rond wolven**

Geachte heer, mevrouw,

Met het oog op de belangen van onze leden wil Land- en Tuinbouworganisatie Noord uw aandacht vragen voor het volgende.

In de regio Zuidwest en midden Drenthe, en ook het aanpalende gebied in Fryslân en zelfs Overijssel, voltrekt zich op dit moment een ramp. Grotere aantallen wolven maken landbouwhuisdieren, dieren die gebruikt worden voor het beheer van natuurterreinen en dieren van hobby houders, dood of verwonden ze. De statistieken (wat enkel de koude getallen zijn) liegen er niet om. Voorzichtige extrapolatie van de BIJ12 cijfers laat zien dat we dit jaar met gemak 500 schapen, 30 runderen en 10 paarden zullen kwijtraken aan het gedrag van wolven. Deze statistieken maar vooral de plaatjes van gedode of verwonde dieren en zeker ook de emotionele reacties van de eigenaren van deze dieren spreken boekdelen.

Wij zijn van mening dat dit niet zo door kan gaan. De argumenten voor dit standpunt liggen overigens niet alleen in de beschouwing hiervoor maar ook in hoe de aanwezigheid van wolven door gaat werken op het landelijk gebied van een provincie als Drenthe en in omliggende gebieden. Wij zien in dit kader zich het volgende scenario aftekenen. Alle rundvee zal uit de weide verdwijnen en jaarrond opgesteld worden. De kleinere nevenberoepsbedrijven en hobbybedrijven met vee, zullen hun veehouderij afstoten of de dieren binnen forse wolfwerende afrastering gaan houden. Hiermee ontstaan landerijen met opvallende hekwerken eromheen die voorbehouden zijn aan vee en niet meer toegankelijk zijn voor wild zoals dassen, vossen en reeën. Verder zullen met name grotere schapenhouders die hun vee op land van melkveeouders laten grazen, zich uit wolvengebied terugtrekken, of ook hun werkzaamheden staken. Gevolg is een leeg landschap, dat zeker in relatie tot de recreatieve beleving een grote aderlating zou betekenen.

Achter de boer en tuinder. Voor ons allemaal.

Dit scenario ontvouwt zich nu voor uw gemeente, maar zal als gevolg van het waterbed effect zich na verloop van tijd verplaatsen naar andere omliggende gebieden. Dit is te verwachten omdat wolven toch moeten eten. En aangezien er geen wild is dat in de voedselbehoefte van wolven kan voorzien blijven ze hun pijlen richten op vee. In eerste aanleg zullen ze bij een afnemend aanbod waarschijnlijk brutaler gaan gedragen en nog dichterbij de mensen hun voedsel gaan zoeken, maar later is het vanzelfsprekend dat ze zich naar andere gebieden begeven waar voedsel (in de vorm van vee) nog wel bereikbaar is.

Wat wij nu zien is grote maatschappelijke onrust over de aanwezigheid van de wolf. Deze komt ondertussen niet in de eerste plaats voort uit de economische gevolgen. Er heerst een breed gevoel dat de wolf een serieuze bedreiging vormt voor de dieren en voor de mensen. Van biodiversiteitswinst wordt niet meer gesproken.

De angst en de onrust wordt onder de boeren, maar ook onder burgers en buitenlui nadrukkelijk gevoeld. Het mag zo zijn dat nog geen mensen zijn aangevallen, maar het veiligheidsgevoel is weg en dat wordt mede veroorzaakt door het gedrag van wolven. Ze zijn niet schuw, ze blijven zonder enige schroom in de buurt als boeren met burenhun vee in veiligheid willen brengen en wandelen doorgemoedereerd op klaarlichte dag over erven en door straten.

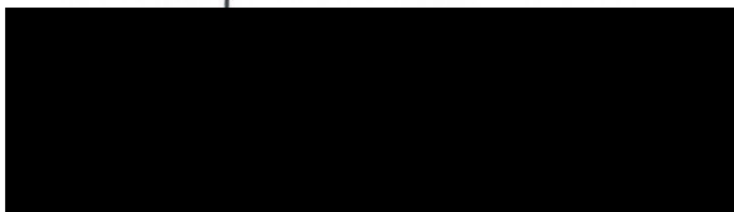
Het mag zo zijn dat wolven ernstig beschermd zijn, maar er worden op dit moment grenzen overschreden die aanleiding zouden moeten zijn om in te grijpen. LTO Noord is van mening dat wolven beheerd moeten worden en dat er in Nederland argumenten zijn om in bepaalde gebieden geen wolven te gedogen. Ten aanzien van het eerste punt zijn wij van mening dat een wolf die ongewenst gedrag vertoont weggeruimd moet worden. Hierbij denken wij aan criteria als het te dicht benaderen van mensen of de leefomgeving van mensen, het aanvallen van runderen, paarden, schapen of ander groot vee, en ook het aanvallen van vee dat zich achter een wolvenwerend raster bevindt.

Ten aanzien van de wolfvrije gebieden zijn wij van mening dat op basis van data van de beschikbaarheid van wild dat als voedsel voor wolven kan dienen, prima gebieden kunnen worden geduimd waar de aanwezigheid van wellicht mogelijk is zonder dat ze zich op vee hoeven te storten. Ook zonder die analyse kunnen wij beredeneren dat bij gebrek aan herten, wilde zwijnen of grote hoeveelheden reeën, Noord-Nederland niet geschikt is.

Wij willen u, als Burgemeesters van gemeenten waar de wolven nu een probleem zijn, vragen om binnen uw bevoegdheden in relatie tot de openbare orde en de veiligheid van uw bevolking, in te grijpen op dit dossier.

We zijn graag bereid onze argumenten hiervoor nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Contactpersoon: [redacted] E [redacted] [@ltonoord.nl](mailto:[redacted]@ltonoord.nl), M [redacted]

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: maandag 24 oktober 2022 20:43
Aan: Hempen-Prent, Gerrie
Onderwerp: Fwd: Onrust rond wolven
Bijlagen: 01422.brf aan gemeente ivm onrust rond wolven.pdf

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Monday, October 24, 2022 2:25:36 PM
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
CC: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: Onrust rond wolven

Met vriendelijke groet,

Bestuurssecretariaat De Wolden

T. 140528
E. bestuurssecretariaat@dewolden.nl
I. dewolden.nl

Van: div / post <div@hoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 24 oktober 2022 14:16
Aan: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>
Onderwerp: FW: Onrust rond wolven
Urgentie: Hoog

Van: [redacted]@ltonoord.nl>

Verzonden: maandag 24 oktober 2022 12:37

Aan: 'gemeente@aaenhunze.nl' <gemeente@aaenhunze.nl>; Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>; 'info@assen.nl' <info@assen.nl>; 'gemeente@borger-odoorn.nl' <gemeente@borger-odoorn.nl>; 'info@coevorden.nl' <info@coevorden.nl>; 'gemeente@emmen.nl' <gemeente@emmen.nl>; Centrale postbus <info@hoogeveen.nl>; 'postbus@meppel.nl' <postbus@meppel.nl>; 'gemeente@middendrenthe.nl' <gemeente@middendrenthe.nl>; 'postbus@noordenveld.nl' <postbus@noordenveld.nl>; 'gemeente@ooststellingwerf.nl' <gemeente@ooststellingwerf.nl>; 'info@tynaarlo.nl' <info@tynaarlo.nl>; 'info@gemeentewesterveld.nl' <info@gemeentewesterveld.nl>; 'info@weststellingwerf.nl' <info@weststellingwerf.nl>

CC: [redacted]@ltonoord.nl>

Onderwerp: Onrust rond wolven

Urgentie: Hoog

Aan de Burgemeesters van de gemeenten:

- Aa en Hunze (gemeente@aaenhunze.nl)
- De Wolden (gemeente@dewolden.nl)
- Assen (info@assen.nl)
- Borger-Odoorn (gemeente@borger-odoorn.nl)
- Coevorden (info@coevorden.nl)
- Emmen (gemeente@emmen.nl)
- Hoogeveen (info@hoogeveen.nl)
- Meppel (postbus@meppel.nl)
- Midden-Drenthe (gemeente@middendrenthe.nl)
- Noordenveld (postbus@noordenveld.nl)
- Ooststellingwerf (gemeente@ooststellingwerf.nl)
- Tynaarlo (info@tynaarlo.nl)
- Westerveld (info@gemeentewesterveld.nl)
- Weststellingwerf (info@weststellingwerf.nl)

Geachte heer, mevrouw,

Deze brief is bestemd voor de burgemeester van uw gemeente. Wilt u zorgdragen voor verspreiding naar de juiste persoon?

Voor vragen over de inhoud van de brief kan contact opgenomen worden met [redacted]@ltonoord.nl of [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Afwezig op woensdag

t: [redacted]

m: [redacted]

w: www.ltonoord.nl

Achter de boer en tuinder.
Voor ons allemaal.

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: vrijdag 4 november 2022 10:23
Aan: Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED]; [REDACTED]
Onderwerp: Fwd: Procesvoorstel wolf tbv burgemeesterskring 4/11
Bijlagen: Procesvoorstel dossier wolf.docx; Brief Loohuis en Bergsma aan provincie tav wolf.pdf

Ter info. Wellicht komen er nog wijzigingen in het procesvoorstel.
Goed om volgende week in ons overleg mee te nemen.

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: [REDACTED]@vrd.nl
Verzonden: donderdag, november 3, 2022 3:14 PM
Aan: awhiemstra (awhiemstra@aaenhunze.nl) <awhiemstra@aaenhunze.nl>; BGM Emmen (e.vanoosterhout@emmen.nl) <e.vanoosterhout@emmen.nl>; c.bijl@middendrenthe.nl <c.bijl@middendrenthe.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Jan Seton (j.seton@borger-odoorn.nl) <j.seton@borger-odoorn.nl>; Loohuis, Karel <k.loohuis@hoogeveen.nl>; Klaas Smid (k.smid@noordenveld.nl) <k.smid@noordenveld.nl>; m.thijsen (m.thijsen@tynaarlo.nl) <m.thijsen@tynaarlo.nl>; Marco Out (M.Out@assen.nl) <M.Out@assen.nl>; r.jager (r.jager@gemeentewesterveld.nl) <r.jager@gemeentewesterveld.nl>; r.korteland (r.korteland@meppel.nl) <r.korteland@meppel.nl>; Renze Bergsma (r.bergsma@coevorden.nl) <r.bergsma@coevorden.nl>
CC: [REDACTED]@vrd.nl; [REDACTED]@vrd.nl
Onderwerp: Procesvoorstel wolf tbv burgemeesterskring 4/11

Beste Drentse burgemeesters,

Vorige week spraken jullie in de afronding van de 24-uurssessie van het bestuur van de VRD over de wolf in relatie tot uw verantwoordelijkheid voor openbare orde en veiligheid.

[REDACTED] zei toe een procesvoorstel te maken voor een platform rondom deze opgave. Dit voorstel ontvangt u bijgevoegd.

Daarnaast hebben Karel Loohuis en Renze Bergsma vandaag een brief gestuurd naar de provincie, een kopie daarvan vindt u bijgevoegd ter informatie.

Mocht u morgen in de burgemeesterskring afspraken maken waarin de VRD kan faciliteren, dan horen wij dat graag.

Met vriendelijke groet,

[\[redacted\]@vrd.nl](mailto: [redacted]@vrd.nl)

Veiligheidsregio
Drenthe

Op deze mail is de [disclaimer](#) van de VRD van toepassing

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: dinsdag 18 oktober 2022 12:58
Aan: Hempen-Prent, Gerrie
Onderwerp: Fwd: Wolven in Drenthe

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Verzonden: Tuesday, October 18, 2022 11:58:40 AM
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: Re: Wolven in Drenthe

Dankjewel, [REDACTED] voor dit kader. Ik vind het belangrijk dit mee te nemen in het overleg dat ik volgende week intern heb over de wolven. Ik vraag @ [REDACTED] om dit handelingskader in mijn dagmap ibabs te doen en alvast te delen met de andere aanwezigen van dit overleg.

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Tuesday, October 18, 2022 11:48:04 AM
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Onderwerp: Wolven in Drenthe

Goedemorgen Inge,

In Fluitenbergh liep een wolf en die beet een particuliere geit dood. De boze eigenaar meldde zich, na door de gedeputeerde te zijn doorverwezen, bij Karel.

Die doorverwijzing was niet helemaal juist. Ik heb het handelingskader even nagezocht.

Voor het geval dat wolven ook De Wolden gaan aandoen, zie de bijlage.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Tel. 06-

← 24 november zuidwolde wolf ×

Alle Berichten Personen Groepen Evenemen

Donderdag 24 november is er bij gemeentehuis de Wolden een vergadering mbt de wolf.

Wij lopen 24 november om 18.30 vanaf de Boerhoorn in Zuidwolde (Dr.) naar het gemeentehuis om onze zorgen kracht bij te zetten en hopen op een zo groot mogelijke groep mensen die ook mee loopt, desnoods met borden en spandoeken 🤘.

Maak je je zorgen over de komst van de wolf in onze gemeente loop dan met ons mee en laat je stem horen.
Dit is voorafgaand aan de raadsvergadering.. dus wil jij ook je zegje doen? Vraag spreektijd aan bij de gemeente en uit je zorgen over de 🐺🐺🐺

Delen bereikt velen

Voor vragen *pb

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 16 november 2022 15:36
Aan: [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge; [REDACTED]
Onderwerp: Fwd:

Hallo,
via collega van gemeente Westerveld kreeg ik bijgevoegd app bericht door.

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: [REDACTED]@home.nl>
Verzonden: woensdag, november 16, 2022 3:33 PM
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp:

Alle

Berichten

Personen

Groepen

Evenem

20 u · 🌐

Donderdag 24 november is er bij gemeentehuis de Wolden een vergadering mbt de wolf.

Wij lopen 24 november om 18.30 vanaf de Boerhoorn in Zuidwolde (Dr.) naar het gemeentehuis om onze zorgen kracht bij te zetten en hopen op een zo groot mogelijke groep mensen die ook mee loopt, desnoods met borden en spandoeken 🤘.

Maak je je zorgen over de komst van de wolf in onze gemeente loop dan met ons mee en laat je stem horen.

Dit is voorafgaand aan de raadsvergadering.. dus wil jij ook je zegje doen? Vraag spreektijd aan bij de gemeente en uit je zorgen over de 🐺🐺🐺

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: maandag 10 juli 2023 20:10
Aan: Hempen-Prent, Gerrie
CC: [REDACTED] Koning, Roelof Pieter
Onderwerp: Fwd:
Bijlagen: 5 Handelingskader mens - wolf definitief_2.2.pdf

Ha Gerrie,

Dit stuk heeft nog geen officiële status, maar geeft wel inzicht in het mogelijk handelen. Ik moet dit nog met [REDACTED] bespreken. Ik kopieer haar ook direct even in.

Kan ze ook aan jou en mij haar mobiel nummer doorgeven.

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

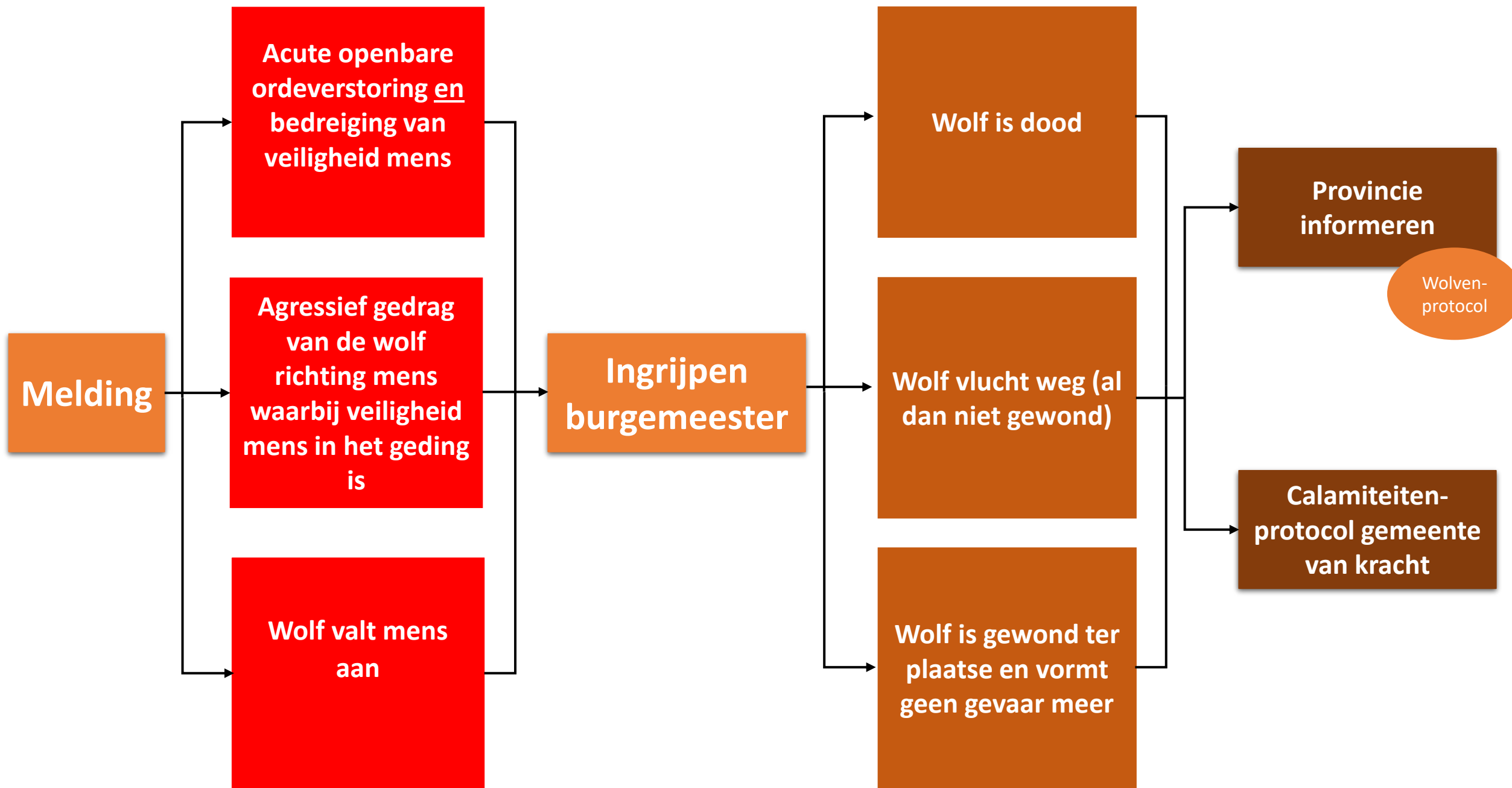
Van: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Verzonden: Monday, July 10, 2023 8:02:45 PM
Aan: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Onderwerp:

Zoals het handelingskader is besproken.

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Handelingskader burgemeester bij acute veiligheidssituatie wolf

Calamiteitenprotocol aanval wolf gemeente Westerveld

1. Inleiding

De wolf heeft zich in 2018 voor het eerst gevestigd in Nederland. Sindsdien zijn er veel meldingen gemaakt van aanvallen op o.a. schapen. Onder de inwoners van de gemeente Westerveld is onrust ontstaan vanwege de aanvallen op schapen, maar ook op veulens. Inwoners maken zich zorgen over de eigen veiligheid en dat van hun kinderen. Het geluid om de wolf af te schieten wordt steeds luider. De wolf is echter een beschermde diersoort. Dat betekent dat het doden, vangen en opzettelijk verstoren van wolven verboden is (<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/>).

De wolf vormt, indien gezonde wolven die niet worden geprovoceerd of gevoed, op voorhand geen bedreiging voor de mens (<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/wolf-en-mens/>). De wolf blijft echter een wild dier en een aanval op een mens valt daarmee niet volledig uit te sluiten.

Daarom is besloten om een protocol op te stellen die een handvat biedt voor bestuur en interne organisatie bij calamiteiten aangaande de wolf die een gevaar vormt voor de openbare orde en veiligheid van de inwoners van de gemeente Westerveld.

Drie trajecten

Bij een calamiteit omtrent de wolf gaat het om twee trajecten die we als gemeente in het oog moeten houden:

- het bestuurlijke traject;
- het hulpverleningstraject.
- media en respons

Bestuurlijk traject

In het bestuurlijke traject gaat het om het de volgende zaken

- bestuurlijke betrokkenheid tonen bij het slachtoffer(s) en/of nabestaanden van het slachtoffer (burgervaderrol/ maatschappelijke betekenisgeving);
- woordvoering door bestuurder gemeente richting media (maatschappelijke onrust zoveel mogelijk beperken);
- informeren van de gemeenteraad;
- verantwoording afleggen in de gemeenteraad
- bestuurlijk handelen tijdens calamiteit en afhandeling calamiteit (crisisteam).

Hulpverleningstraject

- In het hulpverleningstraject gaat het om de hulpverlening aan en begeleiding van het slachtoffer(s) en/of nabestaanden. Daarnaast speelt natuurlijk de vraag hoe de calamiteit heeft kunnen plaatsvinden. Het hulpverleningstraject zal in gang worden gezet door hulpverleners en kunnen we als gemeente meer op afstand volgen.

Media en respons

- Persbericht maken en versturen
- Te woord staan van media en reageren op informatieverzoeken en afhandeling van vragen en bezetting telefoon KCC en post voor inkomende berichten.

Verder in dit stuk zullen de verschillende stappen worden uiteengezet en welke partijen van belang zijn en moeten worden ingeschakeld.

2. Werkwijze bij een calamiteit

Dit hoofdstuk beschrijft de stappen die genomen moeten worden in het bestuurlijke traject op het moment dat een calamiteit wordt gemeld tot aan de (eind)rapportage. Gezien de aard van calamiteit of de politieke/publieke aandacht hiervoor is het van belang dat de stappen van melding tot aan rapportage binnen zo kort mogelijke tijd worden genomen.

Melding van calamiteit

De melding kan op diverse manieren binnenkomen:

- Piketdienst gemeente Westerveld;
- Via een melding van de politie;
- Hulpverlenende instanties;
- Inwoners
- Rechtstreeks bij de gemeente (bijvoorbeeld KCC of college van B&W)
- Media

Coördinatie van de ontvangst van de melding (via burgemeester en crisisteam/algemeen commandant bevolkingszorg ACBZ)

Directe of indirecte meldingen van calamiteiten worden gedaan aan de ambtenaar openbare orde en veiligheid (aov'er). Buiten kantoor tijden wordt de piketdienst gebeld en worden de leden van het crisisteam gebeld.

Wie moeten er worden geïnformeerd en betrokken.

Intern gaat het om de volgende personen:

- burgemeester in het kader van openbare orde en veiligheid;
- portefeuillehouder gezondheidzorg;
- portefeuillehouder natuur;
- ambtenaar openbare orde en veiligheid (coördinatie);
- beleidsadviseur;
- communicatie;
- KCC en post;
- politie;
- leden crisisteam.

Extern gaat het om de volgende personen/organisaties:

- Provincie Drenthe
- Bij12
- Slachtofferhulp
- GGD

Informatie delen en strategie bepalen

Het coördinatieteam dat bijeen wordt geroepen vanwege de calamiteit gaat in overleg om informatie te delen en een strategie te bepalen hoe men deze calamiteit om te gaan.

- analyseren van de situatie en inventariseren van knelpunten
- informatie delen/verzamelen

- bepalen communicatiestrategie.
- Nazorgplan opzetten voor omwonenden
- afspraken maken over delen van informatie intern

in het coördinatieteam worden afspraken gemaakt over wie tijdens en na de calamiteit de, informatievoorziening richting de verantwoordelijke bestuurders verzorgt, wie waar nodig de, informatievoorziening coördineert en wie de communicatie richting media verzorgt of waar nodig coördineert;

- afspraken over de communicatie onderling.
- afspraken over het actief op de hoogte houden van alle betrokken partijen over de voortgang van de afhandeling van de calamiteit.
- opstellen van een overzicht van betrokken personen en organisaties;
- opstellen plan van aanpak voor informatie, opvang en hulp aan betrokkenen;
- afspraken maken over privacy gevoelige informatie, zodat in openheid informatie wordt gedeeld.

Uitvoeringsfase

Uitvoeren van plan van aanpak

De leden van het coördinatieteam voeren hun taak in het plan van aanpak uit en koppelen regelmatig aan elkaar terug wat de stand van zaken is en wat is uitgevoerd in het coördinatieteam. Dat team wordt steeds bijeengeroepen wordt door de voorzitter van het coördinatieteam. In het coördinatieteam worden ook knelpunten besproken en nieuwe informatie gedeeld;

- de voorzitter van het coördinatieteam informeert de burgemeester continue over ontwikkelingen en houdt ook de communicatieadviseur en de andere leden van het team op de hoogte;
- ontwikkelingen rondom de calamiteit kunnen vragen om bijstelling van het plan van aanpak. Dat wordt afgestemd in het coördinatieteam;
- over de uitvoering wordt teruggekoppeld en afgestemd met betrokken partijen.

Nazorgfase

Nazorg

In coördinatieteam wordt na uitvoering plan van aanpak bekeken wat voor nazorg nodig is voor betrokken en omwonenden. Bij de nazorg is het van belang dat de betrokken partijen een rol hierin nemen, zoals de Provincie Drenthe, maar ook Welzijn Mensenwerk.

Evaluatiefase

Afronding van de melding

Na afloop van een calamiteit wordt een evaluatie gehouden over het verloop van het proces rondom de (afhandeling van en communicatie over de) calamiteit. Dit proces wordt opgestart door de voorzitter van het coördinatieteam in overleg met de burgemeester.

Hierbij wordt aandacht besteed aan de communicatie, de tijdigheid, de informatiedeling. De evaluatie wordt door het college vastgesteld en kan aanleiding zijn om protocollen aan te passen.

Aandachtspunten

Aandachtspunten rondom een calamiteit zijn:

- bijhouden van social media (twitter) door communicatieadviseur(s) voor omgevingsanalyse (tweets van pers en betrokkenen/inwoners) en eventueel ontkrachten van onjuiste berichtgeving;
- informeren van gemeenteraad;

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 24 juli 2023 10:47
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: handelingskader wolf Westerveld
Bijlagen: handelingskader burgemeester Westerveld.pdf; handelingskader wolvenaaval Westerveld.pdf

Hallo [REDACTED],

Bijgevoegd is het handelingskader wolf zoals opgesteld in Westerveld, ter info.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Wolven in Drenthe

Informatie uit Interprovinciaal wolvenplan, in opdracht van Interprovinciaal overleg (IPO) - Bestuurlijke Adviescommissie Vitaal Platteland (BACVP). Opgesteld door de IPO-werkgroep Lupus en vastgesteld door het IPO-bestuur op 24 januari 2019

1. Provincies verantwoordelijk.

De provincies zijn wettelijk verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen.

2. Wolf beschermde diersoort.

Op 30 juni 2014 is de wolf in Nederland aangewezen als beschermde inheemse diersoort (Staatscourant 18306). Het opzettelijk doden, vangen of verstoren van wolven is verboden op grond van artikelen 3.5 en 3.6 van de Wet natuurbescherming.

3. BIJ12 voor vergoeding schade.

De provincies hebben BIJ12 (zie www.BIJ12.nl) gemandateerd om te beslissen op aanvragen voor een tegemoetkoming in schade bij gehouden vee, veroorzaakt door wolven. BIJ12 draagt daarnaast zorg voor voorlichting over schadepreventie.

4. Provincie voert beleid.

Elke provincie is vanuit de Wet natuurbescherming zelfstandig verantwoordelijk voor de uitvoering van beleid voor de wolf. Omdat wolven grote afstanden afleggen en ook territoria zich niet aan provinciegrenzen hoeven te houden is een interprovinciale samenwerking en beleidsuitvoering gewenst. De samenwerking verloopt via het Interprovinciaal overleg (IPO) en gezamenlijke uitvoeringstaken zijn belegd bij BIJ12

5. Informatie op de website Provincie en BIJ12.

Provincies en BIJ12 zorgen middels hun eigen websites voor goed vindbare algemene basisinformatie over de wolf en wolvenbeleid, uitslagen van DNA-onderzoek, gevalideerde wolvenwaarnemingen en zorgen tevens voor een goede doorverwijzing naar bronnen met uitgebreide informatie (zie Provincie Drenthe: wolf in Drenthe). BIJ12 zorgt middels communicatie via de website voor actuele informatie over preventiemogelijkheden en schademeldingen in relatie tot de wolf. Daarnaast verzorgt BIJ12 in voorkomende gevallen communicatie en voorlichting richting stakeholders.

6. Wet natuurbescherming.

De wolf is aangewezen als strikt beschermde soort in het Verdrag van Bern en in Bijlage II en IV van de Habitatrichtlijn. In de Wet natuurbescherming is daarom een beschermingsregime geformuleerd. Dit houdt in dat er ten aanzien van de wolf een aantal verboden gelden. Het is verboden om in het wild levende wolven in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren. Verder is het verboden om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen. Daarnaast geldt er een verbod om uit het wild afkomstige wolven, dood of levend, onder zich te hebben.

7. Maatregelen door provincie.

Op grond van de Wet natuurbescherming dragen de provincies, ieder in hun eigen provincie, gezamenlijk zorg voor het nemen van de nodige maatregelen voor het behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding voor de van nature in Nederland voorkomende soorten genoemd in bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn. Deze maatregelen kunnen betrekking hebben op actieve soortenbescherming, aanvullend op het provinciaal beleid ten aanzien van het realiseren en beheren van het Nationaal Natuurnetwerk.

Ook preventieve maatregelen om vee te beschermen tegen aanvallen van wolven vallen (mede) onder actieve soortenbescherming. Het oogmerk van deze maatregelen is daarbij het belang van de wolf, namelijk het voorkomen dat gevestigde wolven zich kunnen gaan specialiseren op het doden van landbouwhuisdieren. Dat zou namelijk kunnen leiden tot afname van de maatschappelijke acceptatie van de wolf.

8. Ontheffing door provincie.

Afwijkingen van het beschermingsregime voor de wolf kunnen vanuit de Wet natuurbescherming worden toegestaan bij ontheffing. Voor ontheffingverlening is in de regel het college van Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag.

Ontheffingen kunnen worden verleend ten behoeve van limitatief in de Wet natuurbescherming opgesomde belangen. Ontheffingen kunnen alleen worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven om de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

9. Ingrijpen bij gevaar/volksgezondheid door provincie.

Ingrijpen bij wolven is in Nederland in een aantal situaties mogelijk. Gelet op de geldende randvoorwaarden is ingrijpen op korte termijn waarschijnlijk slechts aan de orde als wolven gevaarlijk of problematisch gedrag vertonen in relatie tot mensen en in het geval er kruising met honden zou optreden. Op de lange termijn wordt ingrijpen uit oogpunt van de bestrijding van schade, overlast of populatiebeheer niet op voorhand uitgesloten. De mogelijkheden daartoe zijn gebonden aan internationale verdragen, wet- en regelgeving, zaken die buiten de bevoegdheid van de provincies liggen.

De colleges van Gedeputeerde Staten van de provincies zijn bevoegd gezag om maatregelen toe te staan of te laten nemen. Zij kunnen op grond van de Wet natuurbescherming, artikel 3.8 lid 5 b3 beslissen om het vangen of doden van een wolf toe te staan wanneer de volksgezondheid of de openbare veiligheid in het geding is.

Voor er dergelijke maatregelen genomen kunnen worden dienen andere bevredigend oplossingen te worden afgewogen. Indien die niet voorhanden zijn, dan is ingrijpen mogelijk.

10. Ingrijpen door burgemeester.

De enige uitzondering is een situatie waarbij zich een acuut veiligheidsprobleem voordoet, waarbij de situatie zodanig acuut is dat het niet mogelijk is dat Gedeputeerde Staten een afweging maken. In zo'n geval kan de politie op basis van een besluit van de burgemeester (gemeentewet art 175 en 176) optreden. Doden kan met een dodelijke injectie of met het geweer plaatsvinden.

11. Eigen verantwoordelijkheid dierenhouders.

Dierenhouders zijn zelf wettelijk verantwoordelijk voor het nemen van preventieve maatregelen om gehouden dieren zoals schapen, te beschermen tegen mogelijke roofdieren als de wolf. Bescherming van vee tegen aanvallen van buitenaf is niet nieuw. Van honden of vossen is bekend dat zij ook schapen kunnen aanvallen. In navolging van Limburg heeft in Drenthe recent onderzoek plaatsgevonden naar aanvallen op schapen (Vosmeer & van Beek 2016). De uitkomsten indiceren dat er landelijk (zonder wolf) jaarlijks al 4000 tot 13.000 schapen worden gedood of verwond door honden en vossen. Waar het gaat om het voorkomen van schade aan schapen gaat het dus in principe om het nemen van aanvullende maatregelen om ook schade door wolven te voorkomen.

12. Toekennen schadevergoeding.

Voor het toekennen van een schadevergoeding is het van belang om te kunnen uitsluiten dat er geen sprake was van een aanval door een hond of vos, in die gevallen wordt immers geen tegemoetkoming uitgekeerd. Dit vraagt een beoordeling door een geschoolde deskundige. In eerste instantie om op afstand te beoordelen of er voldoende aanwijzingen zijn voor wolf zodat de beoordelaar van BIJ12 ter plaatse kan gaan kijken. In tweede instantie ter plaatse gericht op specifieke veldkenmerken en ten slotte door DNA-analyse. Overigens heeft het afnemen van DNA ook als doel om de herkomst en verspreiding van de wolf te kunnen monitoren.

Een dierhouder met dood of verwond vee die een wolf als veroorzaker vermoedt dient zo snel mogelijk en niet later dan binnen 24 uur na de gebeurtenis hiervan melding te doen bij BIJ12. Geadviseerd wordt om kadavers ter plaatse te laten liggen en indien nodig met schoon plastic af te schermen tegen regen en aaseters. Het is belangrijk om (eigen) honden altijd uit de buurt te houden. De melding gaat het liefst vergezeld van foto's waarop de aangetroffen situatie goed zichtbaar is.

BIJ12 kan onder voorwaarden een tegemoetkoming verlenen voor schade veroorzaakt door natuurlijk in het wild levende diersoorten aan bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren. Schade aan niet-bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren is in principe een algemeen maatschappelijk risico dat burgers geacht worden zelf te dragen.

13. Preventie door provincie en behoud draagvlak.

Zoals eerder is aangegeven zijn alle dierhouders zelf wettelijk verantwoordelijk voor het nemen van preventieve maatregelen om hun dieren te beschermen tegen roofdieren. Provincies zijn niet verplicht om dit te ondersteunen. Desondanks hebben de provincies er wel belang bij dat vee afdoende wordt beschermd tegen wolven. In de eerste plaats omdat goed beschermde dieren niet, of hooguit zeer incidenteel, aangevallen worden en daarmee het aantal aanvragen voor een tegemoetkoming in schade wordt beperkt. In de tweede plaats wordt met afdoende bescherming voorkomen dat een wolf of wolven zich in een territorium gaan specialiseren op gehouden dieren. Vanuit actieve soortenbescherming valt daarom te motiveren dat het ondersteunen van preventie ook in het belang van de wolf zelf is. Tenslotte draagt het ondersteunen van preventie significant bij aan het vergroten van het maatschappelijke draagvlak.

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 17:54
Aan: Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: Memo wolven voor college
Bijlagen: Wolven memo college DW.docx

Inge,

Kun je met deze memo voor het college uit de voeten?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: maandag 10 juli 2023 20:03
Aan: Hempen-Prent, Gerrie
Bijlagen: 5 Handelingskader mens - wolf definitief_2.2.pdf

Zoals het handelingskader is besproken.

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond	diersoort
22-mei	Ruinen		1		schaap
15-mei	Ansen		1		schaap
15-mei	Ruinen		1		schaap
15-mei	Echten		1		schaap
13-mei-23	Ruinerwold		3		schaap
8-mei-23	Echten		3		schaap
17-jan-23	Alteveer			0	schaap
20-okt-22	Alteveer			1	kalf
13-sep-22	Ansen	1			schaap
7-sep-22	Ruinen	1			schaap
14-apr-22	Eursinge	1			schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4			schaap
5-mrt-22	Ruinen	1			schaap
4-mrt-22	Ruinen	7			schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3			schaap
17-dec-19	de Wijk	1			schaap
31-mrt-18	Alteveer	3			schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1			schaap
29-mrt-18	Alteveer	2			schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1			schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
TOTAAL		32	10	1	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/scha>

demeldingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 5 juni 2023 17:03
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; [REDACTED]
Onderwerp: nieuw overzicht wolvenschade
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 1 juni 2023.xlsx

Beste mensen,

Bijgevoegd een nieuw overzicht van wolvenschade, bijgewerkt tot 1 juni 2023.

In De Wolden kwamen er sinds 15 mei 4 nieuwe aanvallen op schapen bij, door vermoedelijk de wolf (maar onbevestigd vooralsnog).

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond	diersoort
22-mei-23	Ruinen	1			schaap
15-mei-23	Ansen		1		schaap
15-mei-23	Ruinen		1		schaap
15-mei-23	Echten			1	schaap
13-mei-23	Ruinerwold	3			schaap
8-mei-23	Echten		3		schaap
17-jan-23	Alteveer			0	schaap
20-okt-22	Alteveer			1	kalf
13-sep-22	Ansen	1			schaap
7-sep-22	Ruinen	1			schaap
14-apr-22	Eursinge	1			schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4			schaap
5-mrt-22	Ruinen	1			schaap
4-mrt-22	Ruinen	7			schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3			schaap
17-dec-19	de Wijk	1			schaap
31-mrt-18	Alteveer	3			schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1			schaap
29-mrt-18	Alteveer	2			schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1			schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
TOTAAL		36	5	1	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/scha>

gewond dier

demeldingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 10 juli 2023 15:23
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; [REDACTED]
Onderwerp: overzicht schade wolf
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 10 juli 2023.xlsx

Beste mensen,

Hierbij weer een actueel overzicht van wolvenschade, bijgewerkt tot 10 juli 2023.

Er zijn geen nieuwe aanvallen in De Wolden en Hoogeveen bijgekomen. De aanvallen van 13 mei in Ruinerwold en 22 mei in Ruinen stonden al in een vorig schema. Ze zijn door een wolf veroorzaakt. Op 15 mei is in Echten een schaap gepakt door een hond. Er zijn nog 3 aanvallen in mei waarbij onduidelijk is of het door een hond of een wolf is veroorzaakt. Het DNA onderzoek geeft nog geen resultaat.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

datum	plaats	aantal bevestigd	on- bevestigd	diersoort
20-okt-22	Alteveer		1	kalf
13-sep-22	Ansen	1		schaap
7-sep-22	Ruinen	1		schaap
14-apr-22	Eursinge	1		schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4		schaap
5-mrt-22	Ruinen	1		schaap
4-mrt-22	Ruinen	7		schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3		schaap
17-dec-19	de Wijk	1		schaap
31-mrt-18	Alteveer	3		schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3		schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1		schaap
29-mrt-18	Alteveer	2		schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1		schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3		schaap
TOTAAL		32	1	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/sct>

rademeldingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 8 november 2022 09:25
Aan: [REDACTED] Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; Steenberg, [REDACTED]
Onderwerp: overzicht wolvenschade
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 7 november 2022.xlsx

Beste mensen,

Bijgevoegd is het bijgewerkte overzicht van de wolvenschade in De Wolden en Hoogeveen. Bron: website van Bij12.

In het overzicht staat nu de bevestigde en de onbevestigde schade vermeld. Bijgewerkt tot 7 november.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond*	diersoort
22-mei-23	Ruinen	1			schaap
15-mei-23	Ansen	1			schaap
15-mei-23	Ruinen		1		schaap
15-mei-23	Echten			1	schaap
13-mei-23	Ruinerwold	7			schaap
8-mei-23	Echten		4		schaap
17-jan-23	Alteveer			0	schaap
20-okt-22	Alteveer			1	kalf
13-sep-22	Ansen	1			schaap
7-sep-22	Ruinen	1			schaap
14-apr-22	Eursinge	1			schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4			schaap
5-mrt-22	Ruinen	1			schaap
4-mrt-22	Ruinen	7			schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3			schaap
17-dec-19	de Wijk	1			schaap
31-mrt-18	Alteveer	3			schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1			schaap
29-mrt-18	Alteveer	2			schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1			schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
TOTAAL		41	5	2	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/scha>

* DNA-monsters mogen alleen gevorderd worden door de politie, in het kader van een poli

vermoedelijk wolf

DNA onderzoek geeft geen uitsluitel

DNA onderzoek geeft geen uitsluitel
gewond dier

demeldingen/

tieonderzoek [Antwoord Bij12 14 juli 2023 op vraag of DNA-monster van hond beschikba

[ar is voor gemeente in verband met bijtincidenten]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 5 september 2023 08:28
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; [REDACTED]
Onderwerp: overzicht wolvenschade bijgewerkt tot 4 sept 2023
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 4 sept 2023.xlsx

Beste mensen,

Bijgevoegd is het meest actuele overzicht wolvenschade , bijgewerkt tot 4 sept 2023.

Er zijn geen nieuwe aanvallen te melden.

De aanval van 13 mei in Ruinerwold leverde niet 3 maar 7 slachtoffers op, allemaal schapen. De aanval van 15 mei in Ansen op 1 schaap is vermoedelijk door een wolf veroorzaakt.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond	diersoort
17-jan-23	Alteveer		0		schaap
20-okt-22	Alteveer			1	kalf
13-sep-22	Ansen	1			schaap
7-sep-22	Ruinen	1			schaap
14-apr-22	Eursinge	1			schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4			schaap
5-mrt-22	Ruinen	1			schaap
4-mrt-22	Ruinen	7			schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3			schaap
17-dec-19	de Wijk	1			schaap
31-mrt-18	Alteveer	3			schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1			schaap
29-mrt-18	Alteveer	2			schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1			schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
TOTAAL		32	0	1	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/scha>

demeldingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 13 maart 2023 10:34
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; [REDACTED]
Onderwerp: Overzicht wolvenschade bijgewerkt tot 10 maart 2023
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 10 maart 2023.xlsx

Beste mensen,

Bijgaand een nieuw overzicht wolvenschade, bijgewerkt tot 10 maart 2023:

- Geen nieuwe aanvallen in DWD en HGV.
- Wel vrijwel dagelijks aanvallen in het Drents Friese Wold, en ook in Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond	diersoort
27-dec-22	Tiendeveen				1 schaa
9-dec-22	Tiendeveen				1 schaa
17-okt-22	Nieuwlande	1			schaap
10-okt-22	Fluitenberg	1			geit
6-okt-22	Pesse	1			koe
27-sep-22	Stuifzand	8			schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3			schaap
1-apr-19	Elim	1			schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1			schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11			schaap
TOTAAL		27	0		2

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schademe>

gewond dier
gewond dier

ldingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 27 februari 2023 15:19
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; [REDACTED]
Onderwerp: overzicht wolvenschade
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 27 feb 2023.xlsx

Beste mensen,

Bijgevoegd weer het meest recente overzicht wolvenschade De Wolden en Hoogeveen. Bijgewerkt tot 27 februari 2023.

Er zijn geen nieuwe aanvallen gemeld in De Wolden en Hoogeveen.

Wel elders in Drenthe: 20 feb 3 schapen in Dwingeloo, 22 feb 2 schapen in Wapse en 23 feb 1 schaap in Wapserveen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond	diersoort
13-mei-23	Ruinerwold		3		schaap
8-mei-23	Echten		3		schaap
17-jan-23	Alteveer			0	schaap
20-okt-22	Alteveer			1	kalf
13-sep-22	Ansen	1			schaap
7-sep-22	Ruinen	1			schaap
14-apr-22	Eursinge	1			schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4			schaap
5-mrt-22	Ruinen	1			schaap
4-mrt-22	Ruinen	7			schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3			schaap
17-dec-19	de Wijk	1			schaap
31-mrt-18	Alteveer	3			schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1			schaap
29-mrt-18	Alteveer	2			schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1			schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
TOTAAL		32	6	1	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/scha>

demeldingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 15 mei 2023 19:21
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED], [REDACTED]
Onderwerp: Overzicht wolvenslachtoffers
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 15 mei 2023.xlsx

Bijgevoegd is weer het nieuwe overzicht wolvenslachtoffers.

Aanvullend op het vorige overzicht zijn er in De Wolden 2 aanvallen geweest, nog onbekend dor welk dier:

- op 8 mei zijn 3 schapen gedood in Echten
- op 13 mei ook 3 schapen in Ruinerwold.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	diersoort	hond
20-okt-22	Alteveer			kalf	1
13-sep-22	Ansen	1		schaap	
7-sep-22	Ruinen	1		schaap	
14-apr-22	Eursinge	1		schaap	
11-mrt-22	Ruinerwold	4		schaap	
5-mrt-22	Ruinen	1		schaap	
4-mrt-22	Ruinen	7		schaap	
21-okt-21	Ruinerwold	3		schaap	
17-dec-19	de Wijk	1		schaap	
31-mrt-18	Alteveer	3		schaap	
31-mrt-18	Zuidwolde	3		schaap	
30-mrt-18	Kerkenveld	1		schaap	
29-mrt-18	Alteveer	2		schaap	
28-mrt-18	Drogteropslagen	1		schaap	
26-mrt-18	Zuidwolde	3		schaap	
TOTAAL		32	0		1

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/sct>

rademeldingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 23 december 2022 13:56
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED]
Onderwerp: overzicht wolvenslachtoffers
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 21 dec 2022.xlsx

Beste mensen,

Bijgevoegd het meest recente overzicht wolvenslachtoffers, bijgewerkt tot 21 dec.

- Er zijn resultaten binnengekomen van DNA onderzoeken tot 20 oktober.
 - o De aanval op 20 oktober in Alteveer (1 kalf) is door een hond gedaan.
 - o De wolf was de boosdoener bij de aanval van 17 oktober in Nieuwlande (1 schaap) en op 6 oktober in Pesse (1 koe).
 - o Er is nog geen uitsluitsel over de aanval op de geit op 10 oktober in Fluitenberg.
- Wat verder opvalt is dat er op 19 en 20 dec in Zwiggelte 4 en in Schoonloo 1 schaap is gepakt, nog niet bevestigd dat de wolf het heeft gedaan.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

MEMO

aan Leden AB VRD
van Directeur VRD
datum 3 november 2022
onderwerp Procesvoorstel dossier Wolf

Tijdens de 24-uurssessie van het bestuur van de VRD op 27 oktober is gesproken over de veranderende maatschappelijke opgave in Drenthe ten aanzien van de wolf. Daar waar het vraagstuk in eerste aanleg vooral vanuit natuurbeheer wordt ingestoken, wordt openbare orde en veiligheid een belangrijker aandachtspunt. Door de aanwezigheid van de wolf in de samenleving en de maatschappelijke onrust, zijn de invalshoeken natuur/beheer en veiligheid onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daardoor ontstaat er voor burgemeesters een rol. Afstemming tussen de burgemeesters over de invulling van deze rol was het doel van het gesprek. Met elkaar is een korte analyse gemaakt die leidt tot een aantal acties.

Analyse

Men ziet de volgende ontwikkelingen ten aanzien van de wolf:

- Er zijn wolven in Nederland en in Drenthe.
- Er is een link met biodiversiteit en herstel van natuur.
- Maatschappelijk is er sprake van angst en onrust.
- De wolf vertoont atypisch gedrag.
- Men voelt hulpeloosheid / machteloosheid door geldende regels ten aanzien van de beschermde wolf.
- Regie op dit dossier ligt bij de provincie, vanuit natuurbeheer.
- Het vraagstuk verschuift van natuur naar veiligheid.
- Er is maatschappelijk (polariserende) discussie.

Pechscenario

- Aanval door een wolf op een mens, ernstig/dodelijke verwonding van een kind.
- Men speelt voor eigen rechter en jaagt zelf op de wolf.
- Polarisering in de samenleving in het kamp "voor" en "tegen" en mogelijk geweld of activisme.
- De wolven vallen heel veel vee aan.
- Felle (gewelddadige) demonstraties (analoog aan Oostvaardersplassen).
- Onduidelijk juridisch kader.
- Geen eenduidig provinciaal beleid.

Gelukscenario

- Er vinden geen incidenten plaats met mensen en beperkt met vee.
- De wolf vertoont weer typisch gedrag en mijdt mensen.
- Het leefgebied wordt beperkt in Nederland en wolf trekt zich terug naar grotere natuurgebieden in Europa.
- De populatie wolven is beperkt en leveren geen overlast meer op.
- Samenleving heeft geleerd om te gaan met de wolf.

Afspraken

Er wordt ingezet op een aantal punten:

- Bestuurlijk signaal richting de provincie dat dit dossier nu ook vanuit openbare orde en veiligheid van belang wordt en daarmee een onderwerp is waarop de burgemeesters een verantwoordelijkheid voelen. Karel Loohuis en Renze Bergsma pakken dit op richting provincie.
- Communicatie op twee pijlers:
 - Een voorbereid bericht / "hold statement" voor als een incident zich voor doet.
 - Een factsheet met informatie over de wolf als basis om te gebruiken richting raden etc.

██████████ zoekt contact met de provincie om hier actie op te zetten.
- Burgemeesters gaan in hun colleges in gesprek over dit thema om de verbinding te houden met de wethouder die vanuit natuurbeheer over de wolf gaat.
- Voorbereiding op wat te doen met een aanval door een wolf op een mens. Hierin wordt uitgewerkt welke juridische mogelijkheden de burgemeester heeft in het kader van openbare orde en veiligheid. Is er mogelijk om een noodverordening in te zetten om een wolf af te schieten? ██████████ pakt dit vanuit de VRD als hulpmotor op.

Platform

Om de beide belangen, natuurbeheer en openbare orde en veiligheid aan elkaar te verbinden, is het voorstel een bestuurlijk overleg te maken en dat te laten ondersteunen door een ambtelijk platform.

Het bestuurlijk overleg bestaat tenminste uit de gedeputeerde van de provincie en burgemeesters die het fenomeen wolf in hun gemeenten ervaren.

De VRD faciliteert dit platform over de wolf waarin partijen bij elkaar worden gebracht die met dit vraagstuk bezig zijn. Hierin komt de invalshoek "natuur" samen met invalshoek "veiligheid". De VRD doet dit als dienst voor de 12 burgemeesters, niet omdat ze "ervan is". Dit platform is naar verwachting langere tijd actief, we houden rekening met ten minste twee jaar. De provincie is de partij die gaat over het beheersvraagstuk van de wolf.

Onderwerpen voor dit platform zijn ten minste:

- Een duidelijke afbakening van de reikwijdte van de opgave.
- Hoe alle betrokken partijen met elkaar in verbinding blijven.
- Adviezen over eenduidige publieksvoorlichting en communicatie.
- Handelingsperspectieven onderzoeken in het hier en nu.
- Bestuurlijk overleg adviseren hoe te komen tot het gewenste scenario.

De volgende partijen zijn vertegenwoordigd in dit platform:

- Vanuit natuurbeheer:
 - Provinciale specialisten
 - natuurbeheerders
 - LTO

-
- Vanuit Openbare orde en Veiligheid:
 - Politie
 - AOV'er van gemeente
 -
- Ten behoeve van de functioneren platform (door de VRD als hulpmotor)
 - Een gesprekleider/projectleider vanuit de VRD
 - Communicatie
 - Jurist
 - Ondersteuning

[REDACTED]

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 19:01
Aan: [REDACTED] Hempen-Prent, Gerrie
Onderwerp: Re: 2 technische vragen

Wat mij betreft akkoord. Dank!

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Tuesday, November 22, 2022 12:39:34 PM
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Onderwerp: FW: 2 technische vragen

Inge/Gerrie,

Hieronder het voorgestelde antwoord op vragen van Gemeentebelangen naar aanleiding van de wolvenbrief aan de raad.

Akkoord?

Na jullie akkoord stuur ik het antwoord naar [REDACTED] (deadline morgenvroeg 9 uur), die weer doorstuurt naar de griffie

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 12:01
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: 2 technische vragen

Hoi [REDACTED],

Hierbij mijn antwoord:

1. Waarom wordt dit niet geregistreerd terwijl dood door vos of hond wel op de site van bij12.nl wel in het overzicht van schademeldingen staat? (zie afbeelding in de bijlage en in onderstaande link)

Het antwoord:

Op de website van Bij12 staan de meldingen van schade die *vermoedelijk* het gevolg zijn van een aanval van een wolf. Als de schade overduidelijk door een hond of vos is veroorzaakt, wordt deze niet

in het overzicht van schademeldingen opgenomen. Er wordt geen schadevergoeding uitgekeerd bij aanvallen door honden en vossen.

Op de website van BIJ 12 staat bij de "Veelgestelde vragen" bovendien het volgende:

13. Hoeveel landbouwhuisdieren worden er gedood door honden en vossen?

Omdat er geen centrale registratie plaatsvindt van landbouwhuisdieren die door honden en vossen worden gedood, zijn er geen actuele cijfers beschikbaar. BIJ12 komt alleen in actie bij vermoedelijke wolvenschade. Na DNA-analyse kan hier hond of vos uitkomen. Omdat dit toevalligheden zijn, is dit geen representatief beeld. Als na een aanval direct duidelijk is dat het om een hond of een vos gaat, bijvoorbeeld op basis van zicht, sporen en/of beelden, wordt BIJ12 niet ingeschakeld.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted] <[\[Redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[Redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 11:40
Aan: [Redacted] <[\[Redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[Redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: FW: 2 technische vragen

Zie vraag in de bijlage.

[Redacted]

Van: [Redacted] <[\[Redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[Redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Verzonden: maandag 21 november 2022 12:44
Aan: [Redacted] <[\[Redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[Redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>; [Redacted] <[\[Redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[Redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: Fwd: 2 technische vragen

Dag [Redacted]
Willen jullie bijgaande technische vragen (wolf en kadernota handhaving) oppakken. Na afstemming met de portefeuillehouder kunnen de antwoorden via mij naar de griffie.
Uiterlijk woensdag 09 uur bij mij op de mail.
Groet,

[Redacted]

Van: GriffierDeWolden <Griffier@dewolden.nl>
Verzonden: maandag, november 21, 2022 12:19 PM
Aan: [Redacted] <[\[Redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[Redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: 2 technische vragen

Dag [Redacted]

Bijgaand 2 technische vragen voor de vergadering van aanstaande donderdag.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 23 november 2022 08:28
Aan: College DWD
Onderwerp: RE: 2 technische vragen
Bijlagen: Beantwoording technische vraag VVD - nota handhaving.docx; Beantwoording technische vraag GB - wolven.docx

Beste collegeleden,
Hierbij de beantwoording zoals die naar de griffie is gestuurd.
Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 21 november 2022 12:45
Aan: College DWD <CollegeDWD@dewolden.nl>
Onderwerp: Fwd: 2 technische vragen

Beste collegeleden,
Ter info, de vragen zijn ambtelijk uitgezet.
Groet,
[REDACTED]

Van: GriffierDeWolden <Griffier@dewolden.nl>
Verzonden: Monday, November 21, 2022 12:19:33 PM
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: 2 technische vragen

Dag [REDACTED]

Bijgaand 2 technische vragen voor de vergadering van aanstaande donderdag.

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: woensdag 4 oktober 2023 18:50
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: alcoholcontrole en week van de veiligheid

Ha [REDACTED]

Dank voor al deze informatie. Fijn!

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Wednesday, October 4, 2023 5:26:32 PM
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Onderwerp: alcoholcontrole en week van de veiligheid

Goedemiddag Inge,

[REDACTED]

[REDACTED]

Verder heb ik de wijkagent van De Wijk gevraagd naar de situatie in De Wijk, dit n.a.v. de publicatie over de hond die voor een wolf werd aangezien. Hem gevraagd of op dit moment sprake is van (mogelijke) onrust. Hij gaf aan, dat in de afgelopen weken tot nu toe het rustig is en hij daar verder geen signalen van onrust heeft. Hij houdt het wel in de gaten en houdt mij op de hoogte.

[REDACTED]

[REDACTED]

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

dewoldenhoogeveen.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 25 november 2022 13:03
Aan: Roeden-Hoekstra, Joukje van
CC: [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge; [REDACTED]
Onderwerp: RE: Beantwoording technische vraag GB - wolven.docx

Dag [REDACTED],
Onze wolvenman is [REDACTED].
Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewolden.nl>
Verzonden: vrijdag 25 november 2022 10:54
Aan: [REDACTED]dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED]@dewolden.nl>
Onderwerp: RE: Beantwoording technische vraag GB - wolven.docx

Dag [REDACTED]

Als aanvulling op onderstaande verzoek van [REDACTED] heeft Betty mij vanochtend gevraagd of het mogelijk is dat er een overleg wordt ingepland met de betreffende ambtenaar. Gezien de complexiteit van de vraag en de beantwoording lijkt het me inderdaad een goed idee om een overleg in te plannen.

Kun jij aangeven met wie ik hierover contact kan opnemen?

Groeten
[REDACTED]

Van: GriffierDeWolden <Griffier@dewolden.nl>
Verzonden: donderdag 24 november 2022 19:44
Aan: [REDACTED]dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED]@dewolden.nl>
Onderwerp: RE: Beantwoording technische vraag GB - wolven.docx

Dag [REDACTED]

De wolf is een sensitief onderwerp, en Betty Vrielink (Gb) heeft dan ook belang bij een goede beeldvorming. Volgens haar is het antwoord niet duidelijk/afdoende, ook wij vanuit de griffie hebben er naar gekeken en ook wij komen er niet helemaal uit. Graag zou ze dan verduidelijking willen.

Zouden jullie het antwoord kunnen herformuleren? Jullie kunnen ook rechtstreeks (telefonisch) contact opnemen met Betty Vrielink.

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: woensdag 23 november 2022 08:26

Aan: GriffierDeWolden <Griffier@dewolden.nl>

Onderwerp: Beantwoording technische vraag GB - wolven.docx

Dag collega,
Hierbij de beantwoording.
Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 14 november 2022 10:41
Aan: [REDACTED] Bestuurssecretariaat (De Wolden); Nieuwenhuizen, Inge; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Ik zie geen bijgevoegde brief.

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 14 november 2022 08:58
Aan: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]
CC: [REDACTED]dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Hoi [REDACTED]

Ik stuur deze mail ook door naar [REDACTED] onze contactpersoon mbt de wolf. En naar de betrokken [REDACTED].

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewolden.nl>
Verzonden: maandag 14 november 2022 08:54
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]
CC: [REDACTED]dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>
Verzonden: maandag 14 november 2022 08:46
Aan: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>
Onderwerp: FW: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Van: <yahoo.com>
Verzonden: zaterdag 12 november 2022 16:49
Aan: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>
Onderwerp: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Beste gemeente,
Vriendelijk verzoek deze brief (met bijlage) te laten toekomen aan uw burgemeester, mevrouw Nieuwenhuizen.
Dank u wel.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 14 november 2022 08:58
Aan: Bestuurssecretariaat (De Wolden); Nieuwenhuizen, Inge; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Hoi [REDACTED]

Ik stuur deze mail ook door naar [REDACTED], onze contactpersoon mbt de wolf. En naar de betrokken [REDACTED].

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hogeveen

[REDACTED]

Van: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>
Verzonden: maandag 14 november 2022 08:54
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED] bestuurssecretariaat@dewolden.nl
dewolden.nl

[REDACTED]

Van: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>
Verzonden: maandag 14 november 2022 08:46

Aan: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>

Onderwerp: FW: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Van [REDACTED] <[\[REDACTED\]@yahoo.com](mailto:[REDACTED]@yahoo.com)>

Verzonden: zaterdag 12 november 2022 16:49

Aan: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>

Onderwerp: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Beste gemeente,

Vriendelijk verzoek deze brief (met bijlage) te laten toekomen aan uw burgemeester, mevrouw Nieuwenhuizen.

Dank u wel.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Aan: Mevrouw Nieuwenhuizen
Burgemeester van gemeente De Wolden
12 november 2022

Beste mevrouw Nieuwenhuizen,

Ik schrijf u deze brief naar aanleiding van uw column in de Westervelder Wolder Courant afgelopen week, over de wolf.

De Wolden is een hele mooie gemeente. Ik maak vaak fietsrondjes in Zuidwest Drenthe, vaste prik is de omgeving van Ruinen en Zuidwolde.

Wat me opvalt is dat, waar schapen en andere huisdieren in weides staan, nauwelijks tot geen beschermingsmaatregelen te zien zijn. Ik verbaas me daarover. We verleiden de wolf tot het aanvallen van onze dieren, tegelijkertijd wordt geroepen dat sprake is van een angstige situatie.

In uw column zie ik dat laatste terugkomen. U spreekt vooral over begrip voor de angst en ondersteunt het voornemen tot wetspassing opdat de wolf, de grote veroorzaker, wordt geweerd.

Ik vind dat teleurstellend. Uit onderzoek blijkt dat bij meer dan 95% van de aanvallen van de wolf het gaat om onbeschermd dieren. Ook is nog nooit gebleken dat de wolf gevaarlijk is voor mensen.

Ik denk dat het de taak is van de gemeente, en in het bijzonder de burgemeester, om goede informatie te geven op basis van feiten. Ik zie daarentegen een gemeente die onrust aanwakkert en liever een wet of regels aanpast dan haar burgers te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid als het gaat om het oplossen van een probleem.

Daar komt nog wat bij.

U sluit uw column af met een (wat mij betreft) ietwat obligate zin over het gebeuren bij het bezoekerscentrum in Ruinen. Terecht dat u dat benoemt, maar daar had u wat mij betreft uw bijdrage ook mee mogen beginnen. Heel veel mensen, ook in Drenthe, vinden de komst van de wolf een grote verrijking maar spreken zich daar liever niet over uit. Ik heb daar samen met mijn partner recent een kort artikel over geschreven in het Weekblad van Diever om enige nuance te geven aan de eenzijdige berichtgeving. De tekst is bijgevoegd.

Mensen in mijn omgeving reageerden dat ze dat artikel 'dapper' vonden. Ik vind dat tekenend voor een grimmige sfeer die is ontstaan en misschien wel verder gaat dan 'het probleem wolf'.

Vriendelijke groet,

(Excuseer, ik ben dan wel geen ingezetene van uw gemeente, maar ik zie in Westerveld dezelfde ontwikkeling, en dat maakt me des te ongeruster)

De wolf: een verhaal met twee kanten

De afgelopen weken heeft de wolf de berichtgeving in het Weekblad van Diever beheerst met kritische en emotionele artikelen. Begrijpelijk, het zal je maar overkomen dat je huisdier prooi wordt van de wolf. Alle reden om bezorgd te zijn over je schapen of je paard dat 's nachts buiten staat. Maar er is ook een andere kant van het verhaal dat we nog missen in de huidige berichtgeving.

Allereerst voelt de komst van de wolf voor veel mensen, ook in Diever, als een verrijking. Een dier dat voor hen symbool staat voor natuur en natuurbeleving. Haar aanwezigheid maakt die wandeling of fietstocht op de heide of in het Drents-Friese Wold nog meer tot een bijzondere belevenis. Daarnaast, als we natuur belangrijk vinden en de ruimte willen geven, zullen we moeten aanvaarden dat ze ingrijpt in ons leven. Dat betekent soms ook, zeker als het om een beschermd diersoort gaat, dat we ons als mensen zullen moeten aanpassen aan de natuur in plaats van andersom. En accepteren dat niet alles meer kan op de manier die we eerder vanzelfsprekend vonden.

Kortom, er zijn uitgesproken tegenstanders van de aanwezigheid van de wolf, en er zijn ook mensen die zijn komst heel waardevol vinden. Als de wolf als problematisch wordt ervaren zullen we daar samen uit moeten komen, met oog voor beide kanten van het verhaal.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 14 november 2022 11:11
Aan: [REDACTED] Bestuurssecretariaat (De Wolden); Nieuwenhuizen, Inge;
Onderwerp: RE: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen
Bijlagen: BriefBurgNieuwenhuizen121122.pdf; WeekbladDiever1022.pdf

Hoi [REDACTED]

Bijgaand vind je de brief.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
dewoldenhoogeveen.nl
[REDACTED]

Van: [REDACTED] <dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 14 november 2022 10:41
Aan: [REDACTED] <@dewoldenhoogeveen.nl>; Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [REDACTED] <dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED] <@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Ik zie geen bijgevoegde brief.

Van: [REDACTED] <@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 14 november 2022 08:58
Aan: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [REDACTED] <@dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED] <dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Hoi [REDACTED]

Ik stuur deze mail ook door naar [REDACTED] onze contactpersoon mbt de wolf. En naar de betrokken [REDACTED].

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[REDACTED]

Van: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>

Verzonden: maandag 14 november 2022 08:54

Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

CC: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: FW: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>

Verzonden: maandag 14 november 2022 08:46

Aan: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>

Onderwerp: FW: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@yahoo.com](mailto:[REDACTED]@yahoo.com)>

Verzonden: zaterdag 12 november 2022 16:49

Aan: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>

Onderwerp: Brief aan Burgemeester Nieuwenhuizen

Beste gemeente,
Vriendelijk verzoek deze brief (met bijlage) te laten toekomen aan uw burgemeester, mevrouw
Nieuwenhuizen.
Dank u wel.

Met vriendelijke groet,

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: dinsdag 1 november 2022 08:47
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Brief aan minister P. Adema over de wolf

Ja, lijkt me prima. Vanmiddag aan memo toevoegen graag.
Ik denk dat we ook met de begrotingsbehandeling wel wat uit de raad zullen krijgen. Ik vind dus dat we snel moeten handelen met de communicatie etc....

Inge

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: [REDACTED]<[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Tuesday, November 1, 2022 8:35:23 AM
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Onderwerp: FW: Brief aan minister P. Adema over de wolf

Inge,

Wil je deze brief van college Westerveld in jouw college hebben?

Gertjan

Van: [REDACTED]<[REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>
Verzonden: dinsdag 25 oktober 2022 16:14
Aan: [REDACTED]<[REDACTED]@coevorden.nl>; m.kappert@middendrenthe.nl; [REDACTED]<[REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>; [REDACTED]<[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED]<[REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>; [REDACTED]<[REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>; [REDACTED]<[REDACTED]@gemeentewesterveld.nl>
Onderwerp: Brief aan minister P. Adema over de wolf

Beste collega's
Namens het college van de gemeente Westerveld stuur ik u hierbij een afschrift van onze brief over de wolf aan de minister om kennis te nemen van de inhoud van onze brief die vandaag verzonden is.
Jullie treffen de brief aan in de bijlage.
Zouden jullie deze door willen sturen aan jullie bestuur?

Wij zien elkaar binnenkort in de bijeenkomst die nu wordt gepland door de VDG.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Beleidsadviseur Natuur Landschap en duurzame landbouw

| GEMEENTE WESTERVELD | Postbus 50, 7970 AB Havelte | Raadhuislaan 1, 7981 EL DIEVER | T 140 521 | T (0521) 349 437 | info@gemeentewesterveld.nl | www.gemeentewesterveld.nl |

Disclaimer:

De informatie verzonden met dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van de informatie kennis te nemen, is verboden. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, (a) is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden, niet toegestaan, en (b) wordt u verzocht de afzender daarvan op de hoogte te brengen en het bericht te vernietigen. De Gemeente Westerveld staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mail, noch voor tijdige ontvangst daarvan.

Dit onderschrift is tevens het bewijs dat de email is gescand op virussen.

[REDACTED]

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: zondag 6 november 2022 11:23
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: column 9 november voorzet

Urgentie: Hoog

Ha [REDACTED],

Door tijdsgebrek heb ik de column niet eerder kunnen lezen. Lijkt me goed als Gerrie ook even meeleest. Ik heb mijn opmerkingen erbij geplaatst. Dan vind ik het fijn om een nieuwe versie nogmaals te zien.

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
burgemeester | Gemeente De Wolden
0528-[REDACTED] | 06-[REDACTED]
i.nieuwenhuizen@dewolden.nl
dewolden.nl

Aanwezig: maandag t/m vrijdag

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: dinsdag 1 november 2022 16:51
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Onderwerp: column 9 november voorzet

Beste Inge, een voorzet voor je column van volgende week over de wolf. Het is een lastig onderwerp. Graag je reactie. Lukt dat voor donderdagmiddag a.s.? groet, [REDACTED]

De wolf houdt ons bezig. In de afgelopen tijd is onrust ontstaan over de aanwezigheid van wolven in onze omgeving. Dat is begrijpelijk. ~~De wolvengroepen die in Duitsland dicht bij de Nederlandse grens zaten, hebben jongen gekregen en komen naar ons toe~~ (rare zin, doe maar ander voorstel: zou ook kunnen zijn combi met volgende zin: Er heeft zich een roedel gevestigd in....). ~~Waar ze voorheen zwervend waren,~~ heeft een roedel zich gevestigd in zuidwest Drenthe/Zuidoost Friesland. De wolf vindt zijn weg meer en meer naar vee en hobbydieren. Drie inwoners van De Wolden kregen direct te maken met de wolf dat hun vee aanviel. Regelmatig wordt de wolf gezien (melden kan op: www.wolveninnederland.nl/wolf-gezien).

De aanwezigheid van de wolf, die sinds 2015 weer in Nederland is, veroorzaakt emotie, onrust en angst. Ik begrijp dat (staat ook in eerste alinea, andere woorden kiezen). Ik spreek mensen die behoedzamer in het bos wandelen of de hond er nu aangelijnd uitlaten. Veeartsen zijn bezorgd. Agrarische ondernemers en hobbyboeren vrezen voor hun dieren. Al wordt de schade (gedeeltelijk) vergoed, de dieren hebben zij er niet mee terug. Deze onrust en het leed kan ik helaas niet wegnemen. Vanuit de gemeente dringen we bij de provincie aan op een oplossing voor deze groeiende onrust.

De provincies zijn verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Wij vragen als gemeente De Wolden van de Drentse gedeputeerde Jumelet een oplossing voor de wolven situatie in Drenthe. De zorg voor inwoners moet voorop staan en we hebben de gedeputeerde gevraagd hierbij de wethouder vitaal buitengebied, Gerrie Hempen, ~~bij~~ te betrekken. Gedeputeerde Jumelet dringt er op zijn beurt bij de Rijksoverheid op aan om in Drenthe beheer in te zetten om de wolf in toom te houden. De provincie onderzoekt haar eigen juridische mogelijkheden voor het binnen de perken houden van overlast en schade. Daarnaast dringt de provincie aan op een lobby in Brussel om zich hard te maken om de Europese regels over dierenbescherming te veranderen. Als gemeente worden we hiervan op de hoogte gehouden.

Op alle fronten is er dus actie. Ik besef dat hiermee de onrust niet opgelost wordt, maar ik vind het belangrijk om te laten zien dat er oog en begrip is voor de onrust, we de situatie op de voet volgen en met alle Drentse burgemeesters bij de verantwoordelijke provincie Drenthe aandringen op actie. Ook hier is het gesprek de enige weg naar een oplossing. Bedreigingen zoals aan het adres van filmmaker ██████████ die zou spreken in het bezoekerscentrum Dwingelderveld zijn wat mij betreft onacceptabel. Net als het heft in eigen hand nemen en de wolf afschieten (ik twijfel over deze zin).

[REDACTED]

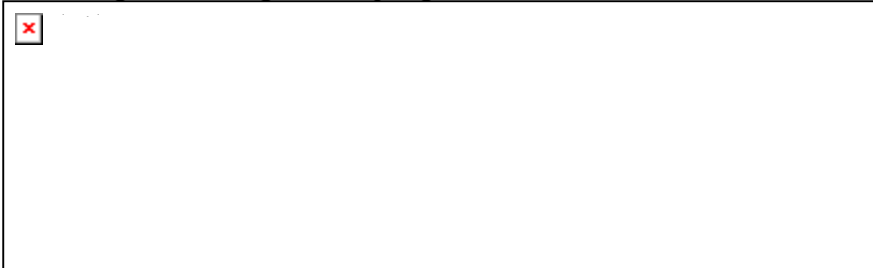
Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: zondag 6 november 2022 11:25
Aan: Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED]
Onderwerp: RE: column 9 november voorzet
Bijlagen: Column burgemeester Inge Nieuwenhuizen 9 november 2022 (IN).docx

Oh ja, zondagochtend....

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
burgemeester | Gemeente De Wolden
0528 [REDACTED] | 06 [REDACTED]
i.nieuwenhuizen@dewolden.nl
dewolden.nl

Aanwezig: maandag t/m vrijdag

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Verzonden: zondag 6 november 2022 11:24
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl
Onderwerp: Re: column 9 november voorzet

Hoi Inge, ik zie geen bijlage

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
(0528) [REDACTED]
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Verzonden: Sunday, November 6, 2022 11:22:37 AM
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Onderwerp: RE: column 9 november voorzet

Ha [REDACTED] Gerrie,

Door tijdsgebrek heb ik de column niet eerder kunnen lezen. Lijkt me goed als Gerrie ook even meeleeft. Ik heb mijn opmerkingen erbij geplaatst. Dan vind ik het fijn om een nieuwe versie nogmaals te zien.

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
burgemeester | Gemeente De Wolden
0528-██████████ | 06-██████████
i.nieuwenhuizen@dewolden.nl
dewolden.nl

Aanwezig: maandag t/m vrijdag

Van: ██████████ [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:██████████@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: dinsdag 1 november 2022 16:51

Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>

Onderwerp: column 9 november voorzet

Beste Inge, een voorzet voor je column van volgende week over de wolf. Het is een lastig onderwerp. Graag je reactie. Lukt dat voor donderdagmiddag a.s.? groet, ██████████

Van: Hempen-Prent, Gerrie
Verzonden: donderdag 13 oktober 2022 17:17
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; [REDACTED]
Onderwerp: Re: De Wolf

Is een voorlichtingsavond voldoende? Ik zou wel willen voorstellen dat we hierin gezamenlijk optrekken met Westerveld. Eerst even intern overleggen is prima.
Dit speelt niet alleen onder inwoners die hun vee buiten hebben lopen, maar ook onder de mensen die 's morgens vroeg of 's avonds laat bij pad zijn. Ook daar moet aandacht voor zijn.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
[\(0528\) 291254](tel:(0528)291254)
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Verzonden: Thursday, October 13, 2022 5:02:20 PM
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl; Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Onderwerp: Re: De Wolf

Hallo [REDACTED]

Goed dat je ons bericht. Ik denk dat het handig is om op korte termijn een intern overleg samen met bovenstaande geadresseerden te organiseren, waarbij zowel Gerrie als ondergetekende aansluit. Ik hoor ook dat dit thema speelt. Lijkt me ondertussen ook goed dat we communicatie opzetten over de Drentse bijeenkomsten.

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: dinsdag 1 november 2022 18:23
Aan: [redacted]; Hempten-Prent, Gerrie
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: definitieve tekst website

Prima

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Tuesday, November 1, 2022 4:01:31 PM
Aan: [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>; Nieuwenhuizen, Inge
<i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>; Hempten-
Prent, Gerrie <G.Hempten-Prent@dewolden.nl>
CC: [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>; [redacted]
[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: definitieve tekst website

Eens.

En dank.

[redacted]

Van: [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: dinsdag 1 november 2022 10:43
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [redacted]
[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>; [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>; Hempten-Prent,
Gerrie <G.Hempten-Prent@dewolden.nl>
CC: [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>; [redacted]
[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: definitieve tekst website

Goedemorgen,

Zonder tegenbericht is dit de definitieve tekst over de wolf die vandaag online komt.
Ik zorg ervoor dat het als een nieuwsbericht geplaatst wordt en vraag aan team web om de link
dewolden.nl/wolf te maken.

Met vriendelijke groet,

[Redacted] | Gemeente De Wolden

[Redacted] [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[Redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)
dewolden.nl

Aanwezig: [Redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 28 november 2022 13:15
Aan: [REDACTED]; Hempen-Prent, Gerrie; Nieuwenhuizen, Inge
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Groep [REDACTED]

Hoi [REDACTED]

Heb jij de tekst van de motie?

Van: Wilms, Gertjan <g.wilms@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 28 november 2022 09:47
Aan: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
CC: [REDACTED]
[REDACTED].nl>
Onderwerp: RE: Groep [REDACTED]

Beste allen,

Ik had al een concept-brief voor het college richting provincie opgesteld over het gehouden gesprek met de schapenhouders op 21 nov jl. en de aangenomen motie van 24 nov. jl.

Die houd ik nu eerst nog even vast om daarin dan ook nog het gesprek met [REDACTED] c.s. mee te nemen.

Akkoord?

[REDACTED]

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Verzonden: vrijdag 25 november 2022 15:50
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: Groep [REDACTED]

Goedemiddag [REDACTED],

We hebben de groep die het ludieke protest tegen de wolf heeft georganiseerd belooft dat we ook met hen in gesprek zouden gaan, zodat we ook hun zorgen mee kunnen nemen richting provincie. Zij hebben weer heel andere issues dan de schapenhouders hadden.

[REDACTED], jij hebt contact gehad met deze mevrouw, kan jij dit organiseren? Groep het liefst niet te groot, zodat we wel echt het gesprek kunnen voeren.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden

(0528 [REDACTED])
g.hempen-prent@dewolden.nl

[REDACTED]

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: maandag 28 november 2022 11:57
Aan: Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED]
Onderwerp: Re: Groep [REDACTED]

Eens met voorstel gerrie.

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Verzonden: Monday, November 28, 2022 11:34:01 AM
Aan: [REDACTED]
[REDACTED] Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
CC: [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: Re: Groep [REDACTED]

Hoi [REDACTED]

Dat is wat mij betreft afhankelijk van wanneer het gesprek wordt ingepland. Mocht dat nog lang op zich wachten dan zou ik het concept alvast delen met de mededeling dat er nog een aanvulling bij komt vanuit de houders van hobbydieren.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
(0528) [REDACTED]
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Monday, November 28, 2022 9:46:46 AM
Aan: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
CC: [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Groep [REDACTED]

Beste allen,

Ik had al een concept-brief voor het college richting provincie opgesteld over het gehouden gesprek met de schapenhouders op 21 nov jl. en de aangenomen motie van 24 nov. jl.

Die houd ik nu eerst nog even vast om daarin dan ook nog het gesprek met [REDACTED] mee te nemen.

Akkoord?

[REDACTED]

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>

Verzonden: vrijdag 25 november 2022 15:50

Aan: [redacted]
[redacted]ewoldenhoogeveen.nl>

Onderwerp: Groep [redacted]

Goedemiddag [redacted],

We hebben de groep die het ludieke protest tegen de wolf heeft georganiseerd beloofd dat we ook met hen in gesprek zouden gaan, zodat we ook hun zorgen mee kunnen nemen richting provincie. Zij hebben weer heel andere issues dan de schapenhouders hadden.

[redacted], jij hebt contact gehad met deze mevrouw, kan jij dit organiseren? Groep het liefst niet te groot, zodat we wel echt het gesprek kunnen voeren.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
(0528 [redacted])
g.hempen-prent@dewolden.nl

[REDACTED]

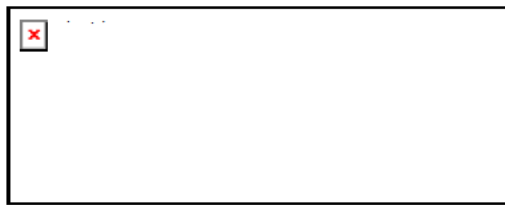
Van: Hempen-Prent, Gerrie
Verzonden: maandag 28 november 2022 11:34
Aan: [REDACTED] Nieuwenhuizen, Inge
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Groep [REDACTED]

Hoi [REDACTED]

Dat is wat mij betreft afhankelijk van wanneer het gesprek wordt ingepland. Mocht dat nog lang op zich wachten dan zou ik het concept alvast delen met de mededeling dat er nog een aanvulling bij komt vanuit de houders van hobbydieren.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
(0528) [REDACTED]
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Monday, November 28, 2022 9:46:46 AM
Aan: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
CC: [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Groep [REDACTED]

Beste allen,

Ik had al een concept-brief voor het college richting provincie opgesteld over het gehouden gesprek met de schapenhouders op 21 nov jl. en de aangenomen motie van 24 nov. jl.

Die houd ik nu eerst nog even vast om daarin dan ook nog het gesprek met [REDACTED] mee te nemen.

Akkoord?

[REDACTED]

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Verzonden: vrijdag 25 november 2022 15:50
Aan: [REDACTED]
[REDACTED] dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: Groep [REDACTED]

Goedemiddag [REDACTED]

We hebben de groep die het ludieke protest tegen de wolf heeft georganiseerd beloofd dat we ook met hen in gesprek zouden gaan, zodat we ook hun zorgen mee kunnen nemen richting provincie. Zij hebben weer heel andere issues dan de schapenhouders hadden.

[REDACTED] jij hebt contact gehad met deze mevrouw, kan jij dit organiseren? Groep het liefst niet te groot, zodat we wel echt het gesprek kunnen voeren.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
(0528) [REDACTED]
g.hempen-prent@dewolden.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 28 november 2022 09:47
Aan: Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED] Nieuwenhuizen, Inge
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Groep [REDACTED]

Beste allen,

Ik had al een concept-brief voor het college richting provincie opgesteld over het gehouden gesprek met de schapenhouders op 21 nov jl. en de aangenomen motie van 24 nov. jl.

Die houd ik nu eerst nog even vast om daarin dan ook nog het gesprek met [REDACTED] mee te nemen.

Akkoord?

[REDACTED]

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Verzonden: vrijdag 25 november 2022 15:50
Aan: [REDACTED]
[REDACTED] ewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: Groep [REDACTED]

Goedemiddag [REDACTED],

We hebben de groep die het ludieke protest tegen de wolf heeft georganiseerd belooft dat we ook met hen in gesprek zouden gaan, zodat we ook hun zorgen mee kunnen nemen richting provincie. Zij hebben weer heel andere issues dan de schapenhouders hadden.

[REDACTED] jij hebt contact gehad met deze mevrouw, kan jij dit organiseren? Groep het liefst niet te groot, zodat we wel echt het gesprek kunnen voeren.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

Gerrit Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
(0528) [REDACTED]
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: zondag 13 november 2022 20:06
Aan: Hempen-Prent, Gerrie
Onderwerp: Re: Innovatieproject Wolven TU Delft

Gevraagd aan [REDACTED]

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Verzonden: Sunday, November 13, 2022 8:02:58 PM
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Onderwerp: Re: Innovatieproject Wolven TU Delft

Nee, die heb ik niet ontvangen. Is wel interessant. Is er een gesprek met [REDACTED] gepland?

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
[\(0528\) 291254](tel:0528-291254)
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Verzonden: Sunday, November 13, 2022 4:48:42 PM
Aan: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Onderwerp: Fwd: Innovatieproject Wolven TU Delft

Heb jij deze ook ontvangen? Ligt meer op jouw vlak,, denk ik.

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: Bestuurssecretariaat (De Wolden) <bestuurssecretariaat@dewolden.nl>
Verzonden: Thursday, November 10, 2022 4:26:13 PM
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: Innovatieproject Wolven TU Delft

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@student.tudelft.nl](mailto:[REDACTED]@student.tudelft.nl)>
Verzonden: donderdag 10 november 2022 14:42
Aan: Gemeente De Wolden <Gemeente@dewolden.nl>
CC: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@student.tudelft.nl](mailto:[REDACTED]@student.tudelft.nl)>
Onderwerp: Innovatieproject Wolven TU Delft

Beste meneer/mevrouw,

Voor

onze minor Technology Based Entrepreneurship aan de TU Delft zijn we bezig om een innovatieve oplossing te zoeken voor het probleem dat wolven het vee van boeren aanvallen. Wij hebben u benaderd omdat we op de website van BIJ12 hebben gezien dat er in de afgelopen

3 maanden minimaal een keer meerdere dieren (voornamelijk schapen) zijn gedood bij een wolvenaantal in uw gemeente. Graag

woulden wij hiervoor doorverbonden worden met wethouder

Gerrie Hemen, waarvan wij verwachten dat hij over

dit onderwerp gaat gezien zijn portefeuille.

Wij woulden het zeer op prijs stellen als u dit mailtje naar deze persoon zou kunnen doorsturen.

Wij

zijn ons ervan bewust dat er al een (redelijke) oplossing bestaat, namelijk een elektrisch hekwerk. Echter kost dit veel moeite en geld om te installeren en hebben wij na te hebben gesproken met een aantal schapenboeren en wolvenexperts geconcludeerd dat boeren

hier niet graag aan beginnen.

Na

een aantal ideeën bedacht te hebben zijn wij tot een mogelijke oplossing gekomen, namelijk het simuleren van territoria van wolven rondom veehouderijen. Het idee is als volgt:

Wolven

gebruiken onder andere urine en uitwerpselen om hun territorium te markeren. Door urine van een wolf (die niet al een territorium heeft op de beoogde locatie) te plaatsen zal de wolf die er leeft denken dat dit het territorium van een andere wolf is en dus

dit gebied vermoedelijk mijden. Dit kan worden gedaan rondom (een groep van) schapenweiden of stedelijke gebieden waar de wolf niet gewenst is.

Door

rondom de weide van een boer deze urinesamples te plaatsen samen met andere aanwijzingen dat er een concurrerende wolf leeft zoals wolvengehuil en afdrukken van wolvenpoten, zullen wolven uit dit gebied blijven. Vanuit een onderzoek is gebleken dat dit ook

daadwerkelijk effectief is. De implementatie kost vermoedelijk een stuk minder dan elektrische hekken, omdat er alleen eens in de paar weken langsgelopen hoeft te worden om de urinesamples te 'verversen'.

Ons idee is om uiteindelijk

het territorium op een kunstmatige manier te simuleren. Door bijvoorbeeld urine samples op een kunstmatige manier te maken.

Wij

vroegen ons af wat u van dit idee vindt en of u er potentie in ziet. Stel dat deze oplossing zou werken en goedkoper zou zijn dan elektrische hekken, zou de gemeente potentie zien om dit mogelijk te gaan financieren en in een later stadium zelf aanleggen?

Graag horen wij uw mening en of u bereid bent om met ons in contact te blijven bij mogelijke verdere ontwikkelingen.

Alvast

bedankt voor uw tijd en antwoord.

Met

vriendelijke groet,

Studenten

TU Delft

[REDACTED]

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: donderdag 21 september 2023 12:31
Aan: [REDACTED] Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED]
Onderwerp: Re: uitgaande brief wolf

Ha [REDACTED]

Goede brief, maar ik denk dat we aan kracht winnen als we de brief iets korter en bondiger maken. En zit er geen gecoördineerde actie op vanuit de provincie.

Overleg je even met Gerrie? Ik ben zometeen onderweg, ca. 15.30 uur weer bereikbaar.

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-[REDACTED]
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Thursday, September 21, 2023 11:54:25 AM
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: uitgaande brief wolf

Hallo,

De Europese commissie heeft opgeroepen om data aan te leveren over de wolvenpopulatie en de impact ervan:

Lokale gemeenschappen, wetenschappers en andere betrokken partijen worden uitgenodigd om data aan te leveren over de wolvenpopulatie en zijn impact.

Tot uiterlijk 22 september 2023 kan men deze informatie sturen naar EC-WOLF-DATA-COLLECTION@ec.europa.eu.

Gemeente Westerveld heeft al een brief opgesteld. Gerrie en Inge hebben aangegeven ook een signaal te willen sturen. Ik heb de brief van gemeente Westerveld wat aangepast zodat deze namens De Wolden verstuurd kan worden. Zie bijlage.

Deze moet uiterlijk morgen naar het emailadres gestuurd worden.

Graag ontvang ik vandaag jullie op- en aanmerkingen.

Alvast bedankt!!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: vrijdag 25 november 2022 12:17
Aan: [REDACTED]; Hempen-Prent, Gerrie
Onderwerp: Re: Wandeling [REDACTED]

Beste [REDACTED],

Dank voor deze terugkoppeling. Ik ben erg tevreden hoe dit is verlopen. Dank daarvoor.
Ik denk dat het goed is geweest dat we in een vroeg stadium direct contact met de organisator hebben gehad.

We hadden gisteren een goede raadsvergadering met een grote diversiteit aan insprekers.

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-[REDACTED]
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Van: [REDACTED]<[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Friday, November 25, 2022 9:21:14 AM
Aan: [REDACTED]<[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>;
Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
CC: [REDACTED]
[REDACTED] Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Onderwerp: RE: Wandeling [REDACTED]

Goedemorgen allen

Gisteravond was de wandeling van de groep mensen met zorgen over de komst/aanwezigheid van de wolf in onze gemeente.

Van verzamelplaats dorps huis De Boerhoorn naar het gemeentehuis. Wij (collega [REDACTED] Handhaving) waren rond 18.15 uur in burgerkleding aanwezig bij de Boerhoorn. We hebben ons gemeld en voorgesteld, praatje gemaakt met de organisator.

Wij telden 20 volwassenen en drie kinderen, plus een paard en pony (!) op het moment van start van de wandeling.

Vlak ervoor hield de organisator een kort woordje richting de deelnemers;

"het moest absoluut vredig en rustig verlopen, want met het aangaan van de conversatie en het overbrengen van de zorgen werd het meeste bereikt"

Sfeer was gemoedelijk, rustig, gezellig zelfs. Onderweg sloten nog vier deelnemers aan.

Nergens tot en met het inspreekmoment is een onvertogen woord gevallen of anderszins iets noemenswaardigs.

Een tweetal foto's hieronder bijgevoegd voor de visualisatie van het gebeuren van gisteravond.

Met hartelijke groet, [REDACTED] team Handhaving

Van: [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: woensdag 23 november 2022 13:58

Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>

CC: [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: Wandeling [redacted]

Inge/Gerrie,

Ik heb nog even contact gehad met [redacted]: haar inschatting omtrent aantal deelnemers is onveranderd (ze verwacht niet een echt grote groep, maar weet dat niet zeker natuurlijk). Ze heeft geen signalen gehad van radicalen.

Ze gaan wandelen naar het gemeentehuis en na het inspreken (begin raadsvergadering) weer weg.

(misschien handig om de wolvenmotie direct na het inspreken te laten behandelen, suggereerde ook onze griffier. Kan [redacted] dat nog even meemaken).

Ik heb [redacted] verteld dat we een beetje toezicht organiseren, in het kader van een goed verloop van haar actie. Vond ze een prima idee.

Ik stuur haar informeel een paar WOM-richtlijnen die we gebruikelijk aan een organisator van een openbare manifestatie bekend maken. Vond ze ook prima.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[REDACTED]

Van: Hempen-Prent, Gerrie
Verzonden: vrijdag 25 november 2022 15:52
Aan: [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Wandeling [REDACTED]

Prima verlopen!

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
[0528](tel:0528-1234567) [REDACTED]
g.hempen-prent@dewolden.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 12 september 2023 15:48
Aan: Hempen-Prent, Gerrie; Nieuwenhuizen, Inge; Communicatie (De Wolden)
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Wolven uurtje
Bijlagen: 33783782.Beantwoording vragen over de wolvenaaval op een hobbyboer in Wapse.pdf;
33784732.Beantwoording vragen over de wolf.pdf

Ter info:

Hierbij twee brieven van het ministerie van LNV met antwoorden op kamervragen i.r.t. de wolf en de recente aanval in Wapse.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[REDACTED]

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Verzonden: donderdag 30 maart 2023 15:42
Aan: Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge; [REDACTED]
[REDACTED] 0.43 commissiekamer 1 (20 personen, Hybride vergaderen, Raadhuis Hoogeveen)
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Wolven uurtje
Tijd: dinsdag 3 oktober 2023 08:30-09:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Microsoft Teams-vergadering

Aangepaste serie, ipv 1x per 2 weken, 1x per 4 weken.
SB 30-03

Microsoft Teams-vergadering

Neem deel vanaf uw computer, mobiele app of apparaat voor vergaderruimte

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

Vergadering-id: 346 096 797 217

Wachtwoordcode: 7GgTpn

[Teams downloaden](#) | [Deelnemen op het web](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

NOTITIE

Commissie Ruimte, Wonen en Mobiliteit

Auteur : [REDACTED]
Contactgegevens : [REDACTED]@vng.nl/ 06 - [REDACTED]
Datum : 7 september 2023
Status : Aangenomen

Onderwerp

Gewijzigde betrokkenheid van de VNG op vraagstukken rondom de landelijke informatievoorziening betreffend de wolf in Nederland.

Bestuurlijke portefeuillehouder: [REDACTED]
Overige betrokken commissie(s): commissie Bestuur en Veiligheid

Vragen aan de commissie

1. Kennis nemen van de laatste stand van zaken t.a.v. de wolf in Nederland en de VNG-inzet.
2. Instemmen met bekrachtiging mandaat [REDACTED] (Vereniging van Gelderse Gemeenten) t.b.v. deelname aan het Landelijk Overleg Wolf tot en met 31 december 2023.

Samenvatting

Aanleiding:

De Vereniging van Gelderse Gemeenten neemt namens de VNG aan het Landelijk Overleg Wolf (LOW). Dit overleg dient om vraagstukken ten aanzien van het wolvenbeleid in Nederland te behandelen, mede om versplintering van kennis rond preventie van wolvenschade te voorkomen. Vanuit het LOW is de ambtelijke werkgroep lokale informatievoorziening wolf richting decentrale overheden gestart. Recente ontwikkelingen omtrent het dossier 'wolf' maken de benodigde werkzaamheden voor gedegen inzet vanuit de Vereniging van Gelderse Gemeenten omvangrijker dan verwacht in 2020.

Recente zaken zoals het maatschappelijk debat georganiseerd door de Raad van Dieraangelegenheden (RDA), de gedode wolf in de gemeente Westerveld, communicatie en eigenaarschap van het 'Handelingsperspectief wolf voor burgemeesters' en onrust rondom rolverdeling en rolneming vragen om herziening van de inzet van de VNG. Ook het mandaat van de Vereniging van Gelderse Gemeenten ten behoeve van deelname aan het LOW dient bekrachtigd te worden.

Inzet VNG:

De VNG neemt uiterlijk per 1 januari 2024 een tweetal zaken van de Vereniging van Gelderse Gemeenten over. Daarnaast werkt de VNG verder aan een overkoepelende visie wat betreft de gemeentelijke en VNG-betrokkenheid bij wilde dieren.

1. Per 1 januari 2024 wordt beheer en eigenaarschap van het 'Handelingsperspectief wolf voor burgemeesters' overgeheveld naar de VNG. In voorbereiding hierop wordt het stuk inhoudelijk aangepast en/of aangevuld om aan te sluiten bij de werkwijze van de VNG en wordt dit juridisch getoetst.
2. Uiterlijk per 1 januari 2024 wordt deelname aan het LOW en de benodigde gemeentelijke inbreng voor het maatschappelijk debat over de wolf overgedragen van oud-burgemeester

██████████ en de Vereniging van Gelderse Gemeenten overgedragen aan een VNG-bestuurder. Om de aankomende 3 maanden de benodigde bestuurlijke dekking te waarborgen en versterken wordt het mandaat voor de Vereniging van Gelderse Gemeenten bekrachtigd.

3. De VNG overweegt een Position Paper Natuur en Groen op te stellen. Aangescherpte positionering op de onderwerpen die hierin aan bod komen geven sturing over de rol, bevoegdheid en visie van de VNG en gemeenten op o.a. de wolf. Hierover wordt de commissie RWM op de hoogte gehouden, ook in relatie tot de ontwikkelingen op dit dossier en de samenwerking met het ministerie van LNV en IPO.

Bijlage(n) (indien noodzakelijk voor de besluitvorming)

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 15 september 2023 11:20
Aan: Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge; Communicatie (De Wolden); [REDACTED] 0.43 commissiekamer 1 (20 personen, Hybride vergaderen, Raadhuis Hoogeveen)
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Wolven uurtje
Bijlagen: 2. Notitie voor VNG commissie RWM 7 september_Wolf in Nederland.docx

Ter kennisname, de VNG wordt actiever op dossier wolf.

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Verzonden: donderdag 30 maart 2023 15:42
Aan: Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge; [REDACTED]; Communicatie (De Wolden); [REDACTED]; 0.43 commissiekamer 1 (20 personen, Hybride vergaderen, Raadhuis Hoogeveen)
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Wolven uurtje
Tijd: dinsdag 3 oktober 2023 08:30-09:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Microsoft Teams-vergadering

Aangepaste serie, ipv 1x per 2 weken, 1x per 4 weken.
SB 30-03

Microsoft Teams-vergadering

Neem deel vanaf uw computer, mobiele app of apparaat voor vergaderruimte

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

Vergadering-id: 346 096 797 217

Wachtwoordcode: 7GgTpn

[Teams downloaden](#) | [Deelnemen op het web](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

[REDACTED]

Van: Hempen-Prent, Gerrie
Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 17:21
Aan: [REDACTED] Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: Re: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Ik bedoelde meer dat wanneer een wolf wordt gespot men dit moet doorgeven aan Bijtwaalf, zodat wij uiteindelijk een beter inzicht krijgen.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
[\(0528\) 291254](tel:0528291254)
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Friday, October 28, 2022 3:27:02 PM
Aan: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; Nieuwenhuizen, Inge
<i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Onderwerp: RE: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Hoi Gerrie,

Officieel zijn er niet veel wolvenwaarnemingen in De Wolden. Tenminste, de lijst op Bij12 is bijgewerkt tot 30 sept 2022. Op 3 maart 2017 was er een waarneming type overig en op 17 juli 2020 is er een keutel gespot in De Wolden. Dit rijmt niet helemaal met alle filmpjes die de ronde doen. Er zijn wel veel officiële waarnemingen in Westerveld en Midden-Drenthe.

Soorten waarnemingen:

1. wolf gezien, 2) wolfspoor en/of pootafdruk, 3) wolvenkeutel, 4) kadaver van een wild dier en 5) overig. Onder het type 'overig' vallen waarnemingen zoals wolvenbloed, -urine of -haren.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[REDACTED]

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>

Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 14:59

Aan: [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl; [redacted]
[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl; [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>

Onderwerp: Re: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Hoi [redacted]

Ik zou ook nog iets toevoegen over wolvenwaarnemingen. Zodat ook duidelijk inzichtelijk wordt hoe vaak er wolven worden gezien in bewoond gebied.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
(0528) 291254
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>

Verzonden: Friday, October 28, 2022 12:50:11 PM

Aan: [redacted]
[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>

Onderwerp: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Goedemiddag,

Een concept tekst voor onze website. Na akkoord zorgen we dat het als nieuwsbericht gepubliceerd word, met een korten link: dewolden.nl/wolf

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 15:27
Aan: Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: RE: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Hoi Gerrie,

Officieel zijn er niet veel wolvenwaarnemingen in De Wolden. Tenminste, de lijst op Bij12 is bijgewerkt tot 30 sept 2022.

Op 3 maart 2017 was er een waarneming type overig en op 17 juli 2020 is er een keutel gespot in De Wolden.

Dit rijmt niet helemaal met alle filmpjes die de ronde doen. Er zijn wel veel officiële waarnemingen in Westerveld en Midden-Drenthe.

Soorten waarnemingen:

- 1) wolf gezien, 2) wolfspoor en/of pootafdruk, 3) wolvenkeutel, 4) kadaver van een wild dier en 5) overig. Onder het type 'overig' vallen waarnemingen zoals wolvenbloed, -urine of -haren.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>

Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 14:59

Aan: [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>

Onderwerp: Re: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Hoi [REDACTED]

Ik zou ook nog iets toevoegen over wolvenwaarnemingen. Zodat ook duidelijk inzichtelijk wordt hoe vaak er wolven worden gezien in bewoond gebied.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
[\(0528\) 291254](tel:0528291254)
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: Friday, October 28, 2022 12:50:11 PM

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Hempten-Prent, Gerrie <G.Hempten-Prent@dewolden.nl>

Onderwerp: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Goedemiddag,

Een concept tekst voor onze website. Na akkoord zorgen we dat het als nieuwsbericht gepubliceerd word, met een korten link: dewolden.nl/wolf

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 15:14
Aan: [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge; Hempten-Prent, Gerrie
Onderwerp: RE: Wolven voorbeeldtekst De Wolden
Bijlagen: Wolven voorbeeldtekst website De Wolden. opm MB.docx

Hoi [REDACTED]

Mijn opmerkingen over de tekst op de website.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]<[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 12:50
Aan: [REDACTED]
[REDACTED] <[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Hempten-Prent, Gerrie <G.Hempten-Prent@dewolden.nl>
Onderwerp: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Goedemiddag,

Een concept tekst voor onze website. Na akkoord zorgen we dat het als nieuwsbericht gepubliceerd wordt, met een korten link: dewolden.nl/wolf

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

De wolf is sinds 2015 (na ruim 150 jaar afwezigheid) terug in Nederland. Het dier is zowel internationaal als nationaal aangewezen als een beschermd dier. Dat de wolf terug is in onze provincie kan zorgen voor onrust en een onveilig gevoel. We begrijpen uw zorgen en angst en we beseffen dat we deze niet meteen kunnen wegnemen.

Onrust

In de afgelopen tijd is onrust ontstaan over de aanwezigheid van wolven in onze omgeving. Dat is begrijpelijk. ~~Sinds 2015 zijn er meldingen gemaakt van de aanwezigheid van wolven in onze provincie. Inmiddels heeft een roedel zich gevestigd in zuidwest Drenthe/Zuidoost Friesland. De wolf vindt zijn weg meer en meer naar vee en hobbydieren. Er zijn meldingen gemaakt van de aanwezigheid van wolven in onze provincie. En de wolf vindt zijn weg meer en meer naar vee en hobbydieren. Dit komt mede doordat wij in onze provincie geen natuurlijk prooi voor de wolf hebben.~~

~~Als gemeente dringen wij er bij de provincie op aan om ieders veiligheid en leefbaarheid te waarborgen. De provincies zijn verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen voor afwijken van het beschermingsregime voor de wolf.~~

~~Hoewel de provincie verantwoordelijk is voor het natuurbeleid in relatie tot wolven, doet burgemeester Nieuwenhuizen er alles aan wat binnen de mogelijkheden ligt om de openbare orde en veiligheid te beschermen.~~

Schade melden en schade voorkomen

Heeft u als houder van landbouwhuisdieren, zoals schapen, schade ondervonden van de wolf? Op de website van [BIJ12 \(link\)](#) vindt u informatie over het melden van schade.

~~Schapen- en geitenhouders in onze provincie kunnen hun dieren beschermen met wolfwerende rasters. Provincie Drenthe heeft een subsidieregeling hiervoor.~~

~~Om schapen- en geitenhouders in onze provincie hun dieren te kunnen laten beschermen tegen de wolf, hebben Gedeputeerde Staten de regeling "voorkomen van schade door wolven" opgezet. Schapenhouders kunnen met een bijdrage van de provincie bijvoorbeeld wolfwerende rasters aanleggen. Kijk op de website van de provincie voor meer informatie.~~

Provincie verantwoordelijk

~~Als gemeente dringen wij er bij de provincie op aan om ieders veiligheid en leefbaarheid te waarborgen. De provincies zijn verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen voor afwijken van het beschermingsregime voor de wolf.~~

Wij vragen van de Drentse gedeputeerde Jumelet om voor de wolvenproblemen in Drenthe strategische en structurele oplossingen uit te ~~werken met aandacht voor goede communicatie vanuit en met de provincie en voor schadeafwikkeling.~~ De provinciale zorg voor haar inwoners moet voorop

Met opmerkingen [VLv1]: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf?nowprocket=1>

Met opmerkingen [VLv2]: <https://www.provincie.drenthe.nl/@137637/subsidie-voorkomen-schade-wolven/>

staan en we roepen de provincie op hierbij de wethouders te betrekken die verantwoordelijk zijn voor natuurbeheer in hun gemeente.

Gedeputeerde Jumelet dringt er bij het Rijk op aan om in Drenthe beheer in te zetten om de wolf in toom te houden. De provincie onderzoekt ook haar eigen juridische mogelijkheden voor het binnen de perken houden van overlast en schade. Als gemeente worden we hierin meegenomen.

~~Wij houden contact met de provincie en op de website van de gemeente De Wolden kunt u de actuele stand van zaken zien.~~

~~Meer algemene informatie over de wolf: ([REDACTED] -wist een goede onafhankelijke website?)~~

~~Op de website van de provincie kunt u de meest actuele informatie over wolven in Drenthe vinden. Zo zijn er op 5 en 26 november informatiebijeenkomsten voor schapen- en geitenhouders. Deze worden georganiseerd door de Drentse wolvencommissie.~~

~~<https://www.provincie.drenthe.nl/onderwerpen/natuur-milieu/natuur/natuurbeleid-regels/wolf-drenthe-0/>~~

~~Hoewel de provincie verantwoordelijk is voor het natuurbeleid in relatie tot wolven, doet burgemeester Nieuwenhuizen er alles aan wat binnen de mogelijkheden ligt om de openbare orde en veiligheid te beschermen.~~

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 17:41
Aan: Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge
Onderwerp: RE: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

O, sorry, dan begreep ik het verkeerd. 😊 Terechte aanvulling!

Fijn weekend allemaal!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[REDACTED]

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 17:21
Aan: [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge
<i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>
Onderwerp: Re: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Ik bedoelde meer dat wanneer een wolf wordt gespot men dit moet doorgeven aan Bijtwaalf, zodat wij uiteindelijk een beter inzicht krijgen.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
[\(0528\) 291254](tel:0528291254)
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Friday, October 28, 2022 3:27:02 PM
Aan: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; Nieuwenhuizen, Inge

<i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>

Onderwerp: RE: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Hoi Gerrie,

Officieel zijn er niet veel wolvenwaarnemingen in De Wolden. Tenminste, de lijst op Bij12 is bijgewerkt tot 30 sept 2022.

Op 3 maart 2017 was er een waarneming type overig en op 17 juli 2020 is er een keutel gespot in De Wolden.

Dit rijmt niet helemaal met alle filmpjes die de ronde doen. Er zijn wel veel officiële waarnemingen in Westerveld en Midden-Drenthe.

Soorten waarnemingen:

1. wolf gezien, 2) wolfspoor en/of pootafdruk, 3) wolvenkeutel, 4) kadaver van een wild dier en 5) overig. Onder het type 'overig' vallen waarnemingen zoals wolvenbloed, -urine of -haren.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hogeveen

[Redacted]

Van: Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>

Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 14:59

Aan: [Redacted]

[Redacted] <@dewoldenhoogeveen.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>

Onderwerp: Re: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Ho [Redacted]

Ik zou ook nog iets toevoegen over wolvenwaarnemingen. Zodat ook duidelijk inzichtelijk wordt hoe vaak er wolven worden gezien in bewoond gebied.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
[\(0528\) 291254](tel:(0528)291254)
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: [Redacted] <@dewoldenhoogeveen.nl>

Verzonden: Friday, October 28, 2022 12:50:11 PM

Aan: [Redacted]

[Redacted] Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>

Onderwerp: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Goedemiddag,

Een concept tekst voor onze website. Na akkoord zorgen we dat het als nieuwsbericht gepubliceerd word, met een korten link: dewolden.nl/wolf

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block] | Gemeente De Wolden

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 25 november 2022 14:35
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: 2 technische vragen

Hoi [REDACTED],

Ik zal contact opnemen met haar.

[REDACTED], heb je voor mij het telefoonnummer van Betty?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: vrijdag 25 november 2022 14:13
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: 2 technische vragen

Hallo [REDACTED]

De griffie en raadslid Gemeentebelangen kunnen niet goed uit de voeten met de beantwoording.

Zie terugkoppeling hieronder.

Dag [REDACTED]

De wolf is een sensitief onderwerp, en Betty Vrielink (Gb) heeft dan ook belang bij een goede beeldvorming. Volgens haar is het antwoord niet duidelijk/afdoende, ook wij vanuit de griffie hebben er naar gekeken en ook wij komen er niet helemaal uit. Graag zou ze dan verduidelijking willen.

Zouden jullie het antwoord kunnen herformuleren? Jullie kunnen ook rechtstreeks (telefonisch) contact opnemen met Betty Vrielink.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Kun je een nieuwe poging wagen?

En ze willen zelfs nog een overleg met ons.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 23 november 2022 08:22
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: FW: 2 technische vragen

Hierbij.
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 12:41
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: RE: 2 technische vragen

Heel mooi, dank! Ik stuur door naar Inge en Gerrie. (en vervolgens naar [REDACTED] ivm griffie)

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 12:01
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: RE: 2 technische vragen

Hoi [REDACTED]

Hierbij mijn antwoord:

1. Waarom wordt dit niet geregistreerd terwijl dood door vos of hond wel op de site van bij12.nl wel in het overzicht van schademeldingen staat? (zie afbeelding in de bijlage en in onderstaande link)

Het antwoord:

Op de website van Bij12 staan de meldingen van schade die *vermoedelijk* het gevolg zijn van een aanval van een wolf. Als de schade overduidelijk door een hond of vos is veroorzaakt, wordt deze niet in het overzicht van schademeldingen opgenomen. Er wordt geen schadevergoeding uitgekeerd bij aanvallen door honden en vossen.

Op de website van BIJ 12 staat bij de "Veelgestelde vragen" bovendien het volgende:

13. Hoeveel landbouwhuisdieren worden er gedood door honden en vossen?

Omdat er geen centrale registratie plaatsvindt van landbouwhuisdieren die door honden en vossen worden gedood, zijn er geen actuele cijfers beschikbaar. BIJ12 komt alleen in actie bij vermoedelijke wolvenschade. Na DNA-analyse kan hier hond of vos uitkomen. Omdat dit toevalligheden zijn, is dit geen representatief beeld. Als na een aanval direct duidelijk is dat het om een hond of een vos gaat, bijvoorbeeld op basis van zicht, sporen en/of beelden, wordt BIJ12 niet ingeschakeld.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 11:40
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: FW: 2 technische vragen

Zie vraag in de bijlage.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Verzonden: maandag 21 november 2022 12:44
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: Fwd: 2 technische vragen

Dag [REDACTED],
Willen jullie bijgaande technische vragen (wolf en kadernota handhaving) oppakken. Na afstemming met de portefeuillehouder kunnen de antwoorden via mij naar de griffie.
Uiterlijk woensdag 09 uur bij mij op de mail.
Groet,

[REDACTED]

Van: GriffierDeWolden <Griffier@dewolden.nl>
Verzonden: maandag, november 21, 2022 12:19 PM
Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: 2 technische vragen

Dag [REDACTED],

Bijgaand 2 technische vragen voor de vergadering van aanstaande donderdag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

T. [REDACTED]
E. [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewolden.nl](mailto:[REDACTED]@dewolden.nl)>
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 24 februari 2023 15:03
Aan: [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge; Hempen-Prent, Gerrie
Onderwerp: RE: Brief van GS aan PS naar raad DW

Brief wat mij betreft akkoord!

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: dinsdag 21 februari 2023 17:43
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>
CC: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: Brief van GS aan PS naar raad DW

Beste beiden,

Hierbij nogmaals de brief van 14 februari jl. en een concept-toezendbrief van college naar de raad DW.

Mee eens?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 december 2022 09:53
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Concept-antwoord op LTO-brief over wolvenzorgen

Prima, duidelijk!!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Is dit voor de website???

De wolf is sinds 2015 terug in Nederland. Het dier is zowel in internationale verdragen als in nationale wetgeving aangewezen als een beschermd dier. **Hier de onrust benoemen, en ook hoeveel slachtoffers er al zijn.**

Provincie verantwoordelijk

De provincies zijn verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen voor afwijken van het beschermingsregime voor de wolf. Van dit laatste kan bijvoorbeeld sprake zijn bij gevaarlijk gedrag voor mensen.

Onrust

In de afgelopen weken is onrust ontstaan over de aanwezigheid van wolven in onze omgeving. Dat is begrijpelijk. De situatie in Drenthe is wezenlijk anders dan op de Veluwe, waar sprake is van een veel groter aaneengesloten natuurgebied. Bovendien is daar - in tegenstelling tot Drenthe - groot wild aanwezig, de natuurlijke prooi voor een wolf. In onze omgeving vindt de wolf zijn weg meer naar vee en hobbydieren.

Wij vragen van de Drentse **gedeputeerde Jumelet** om voor de wolvenproblemen in Drenthe strategische **en structurele** oplossingen uit te werken met aandacht voor goede communicatie vanuit en met de provincie en voor schadeafwikkeling. De provinciale zorg voor haar inwoners moet voorop staan en we roepen de provincie op **hierbij de wethouders te betrekken die verantwoordelijk zijn voor natuurbeheer in hun gemeente. Waarom deze?**

Gedeputeerde Jumelet dringt er bij het Rijk op aan om in Drenthe beheer in te zetten om de wolf in toom te houden. De provincie onderzoekt ook haar eigen juridische mogelijkheden voor het binnen de perken houden van overlast en schade. Als gemeente worden we hierin meegenomen.

We begrijpen uw zorgen en we beseffen dat we deze niet meteen kunnen wegnemen. Als gemeente dringen wij er bij de provincie op aan om ieders veiligheid en leefbaarheid te waarborgen. Een gemeentelijke noodverordening achten wij overigens geen geschikt middel voor wolvensituaties. De provincie heeft voldoende eigen mogelijkheden om in te grijpen.

Wij houden contact met de provincie en op de website van de gemeente De Wolden kunt u de actuele stand van zaken zien. **O ja, gaan we dat bijhouden???**

Wolvenconsulent noemen plus verwijzing

Wolvencommissie noemen plus verwijzing

Linken naar prov website, Bij12, provinciale subsidieregeling wolfwerende maatregelen

Link naar bijeenkomst Westerveld en hoe je het kan terugzien.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 19 december 2022 15:35
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Document1 - Automatisch hersteld - Compatibiliteitsmodus
Bijlagen: Verslag overleg proc Drenthe 16 dec Diever.docx

Hoi [REDACTED],

Bijgevoegd het worddoc met mijn opmerkingen en ik heb je laatste zin er ook in gezet.

Tot morgenochtend!!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 19 december 2022 15:20
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: Document1 - Automatisch hersteld - Compatibiliteitsmodus

Ha [REDACTED],

Ik heb problemen met opslaan in word, dus eerst maar even zo.

Laatste zin afmaken met dat de 12 communicatiemedewerkers om tafel gaan o.l.v. [REDACTED]

Heb ik afgelopen vrijdag zo een beetje te pakken?

Morgenvroeg weer wolvenhalfuurtje.

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 maart 2023 10:49
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Ja lijkt me wel verstandig

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: donderdag 30 maart 2023 10:06
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Ja, dat is ook zo.

Ik laat hem er uit halen.

Zal ik die filmdeelname even terugkoppelen naar Gerrie/Inge?

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: donderdag 30 maart 2023 10:03
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Volgens mij is de frequentie van het wolfhalfuurtje afgeschaald naar 1 x per maand.

En die van 4 april zou eruit gaan, dat zou jij vlgS mij regelen? 😊

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: donderdag 30 maart 2023 10:00
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Dinsdagmorgen a.s. in ons wolvenhalfuur even bespreken. (heb jij die teamsvergadering ook staan?)

En anders maar rechtstreeks even terugkoppelen naar Gerrie/Inge.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: donderdag 30 maart 2023 09:43

Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: RE: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Ik zag de berichten langskomen.

Ik vond de argumentatie ook wel begrijpelijk, je hebt toch uiteindelijk weinig invloed op zo'n docu.

Wat betekent dat voor onze deelname? Gaat die wel door of niet?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: woensdag 29 maart 2023 10:55

Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: RE: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Van de andere Drentse gemeenten om uiteenlopende redenen geen deelname geconstateerd.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: maandag 20 maart 2023 19:16

Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: Re: Documentaire 'How to handle a Wolf'

😄 als roodkapje

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: Monday, March 20, 2023 1:26:33 PM

Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: RE: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Hallo [REDACTED],

Laten we dat doen morgenvroeg.

En dan claimen we ook een rol in de film voor Gerrie of Inge.

[REDACTED]

Van: [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: vrijdag 17 maart 2023 13:47

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: FW: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Hoi [redacted],

Zullen we deze dinsdag tijdens het wolf halfuurtje even in de groep gooien?

Voor jou handig om te weten: Als De Wolden dit initiatief wil steunen dan is er vanuit het budget Plattelandsontwikkeling De Wolden wel geld voor.

Fijn weekend!

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Van: [redacted] <[\[redacted\]@gemeentewesterveld.nl](mailto:[redacted]@gemeentewesterveld.nl)>

Verzonden: vrijdag 17 maart 2023 12:15

Aan: [redacted]

Onderwerp: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Beste allemaal,

Naar aanleiding van de vergadering van gister over de wolf waar jullie niet allemaal bij aanwezig waren willen wij graag inventariseren wie er eventueel interesse heeft om bij te dragen aan de documentaire (zie bijlage).

Even kort:

Als ze alle informatie/research verzameld hebben, gaan ze aan de slag met het script en weten ze welke sprekers ze in de documentaire willen.

Wat betreft de financiering. Aangezien ze niet per se winst hoeven te maken met dit project, zijn de kosten niet schrikbarend hoog. Voor het totale project hebben ze ongeveer 15.000 euro nodig. Hierover gaan we binnen kort verder in gesprek (deze afspraak wordt gepland met in elk geval de gemeente Westerveld)

Over gebruik zijn afspraken te maken ze gaan de film hoe dan ook maken ook al is de financiering nog niet helemaal rond (start vanaf april)

Gr [REDACTED]

Van: Info (Gemeente Westerveld) <Info@gemeentewesterveld.nl>

Verzonden: vrijdag 24 februari 2023 12:57

Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@gemeentewesterveld.nl](mailto:[REDACTED]@gemeentewesterveld.nl)>

Onderwerp: FW: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@gmail.com](mailto:[REDACTED]@gmail.com)>

Verzonden: vrijdag 24 februari 2023 11:58

Aan: Info (Gemeente Westerveld) <Info@gemeentewesterveld.nl>

Onderwerp: Documentaire 'How to handle a Wolf'

Beste meneer/mevrouw,

Er komt een nieuwe documentaire aan over de wolf. [REDACTED] twee prijswinnende en journalistieke documentairemakers, gaan zich de komende maanden vastbijten in het maatschappelijk debat omtrent de wolf.

Het grootste roofdier dat Nederland kent, is terug van weg geweest en dat heeft bij zowel voor- als tegenstanders tot emotionele reacties geleid. Van gewonde schapen tot een verrijking van de natuur. De argumenten staan haaks op elkaar. Reden genoeg om daar eens iets verder in te duiken. Als objectieve en onbevangen makers willen wij de discussie vastleggen en vergelijken we de situatie met Scandinavië, waar een radicaler beleid wordt gehanteerd. Daar gaan we opzoek naar het antwoord op de vraag: hoe moeten we met de wolf omgaan? Meer over ons project valt te lezen in het bijgevoegde pitchdocument, inclusief moodtape.

Waarom is dit interessant voor jullie?

Deze documentaire maken kunnen wij niet alleen. Aangezien jullie ook veel te maken hebben met de wolf, denken wij dat dit project ook voor jullie interessant is om in te stappen. Om deze documentaire te kunnen maken zijn we hard op zoek naar financiers die een steentje willen bijdragen. Het is niet ons doel om winst te maken, maar puur om de kosten te dekken. Denk hierbij aan: cameraspullen, de reis naar Scandinavië, archiefbeelden, postproductie, et cetera.

Uiteraard blijven jullie niet met lege handen achter. Bij een mooie bijdragen reserveren wij gegarandeerd een plekje op de aftiteling en kunnen we samen kijken hoe onze documentaire voor jullie iets kan betekenen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vertoningen of discussieavonden.

*Kun je ons op een andere manier helpen, laat het dan vooral weten.

We hopen jullie hiermee genoeg geïnformeerd te hebben en zien graag een antwoord tegemoet. Bij vragen gaan we graag in gesprek.

Met vriendelijke groet,
De Graaf Journalism and Media
KVK: 88752496
Mobiel: [REDACTED]

***** Disclaimer: De informatie verzonden met dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van de informatie kennis te nemen, is verboden. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, (a) is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden, niet toegestaan, en (b) wordt u verzocht de afzender daarvan op de hoogte te brengen en het bericht te vernietigen. De Gemeente Westerveld staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mail, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Dit onderschrift is tevens het bewijs dat de email is gescand op virussen.

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 12 september 2023 10:08
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Drents juristenoverleg 5 september

Hallo [REDACTED],

Dank je wel. Stukken waren bekend bij ons.

Vanuit team AOV is [REDACTED] aanspreekpunt voor de wolf. Zij is ook contactpersoon voor de provincie als het gaat om de veiligheid.
In De Wolden is maandelijks overleg over de wolf, met burgemeester, wethouder Hempen, [REDACTED] en mij. Daar bespreken we dit soort zaken.

Burgemeester Nieuwenhuizen heeft contact met burgemeester Jager van Westerveld. Zij heeft ook steun uitgesproken van De Wolden na het bijtincident.

Ik vind jouw suggestie, om te bespreken hoe we hier in De Wolden mee om zouden willen gaan, als zich een bijtincident voordoet, een goede.
Misschien kan [REDACTED] dat voorbereiden? Maar zij heeft nu nog vakantie.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hogeveen

[REDACTED]
[REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 11 september 2023 16:35
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: Drents juristenoverleg 5 september

Goedemiddag collega's,

Van de gemeente Westerveld zijn wij gewezen op bijgaande stukken naar aanleiding van de wolvencasus dat binnen die gemeente op dit moment speelt.
Wellicht kennen jullie deze stukken al, maar we willen jullie deze stukken niet onthouden mochten jullie hier niet van op de hoogte zijn.
Interessante casus en wellicht goed om in de nabije toekomst met elkaar over te hebben hoe we hier als gemeenten mee omgaan met deze wolvenkwesitie, mocht dit aan de orde zijn. Wat vinden jullie?

Het is in ieder geval goed om van de casus Westerveld te leren.

Met vriendelijke groet,

[Redacted] Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen
dewoldenhoogeveen.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 28 november 2022 13:23
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Groep [REDACTED]

Super, bedankt!

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 6 december 2022 08:56
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Motie CDA en Gemeentebelangen over de wolf in De Wolden

Bedankt [REDACTED],

Ik ken de tekst natuurlijk uit de brief, dat was ik even vergeten.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: dinsdag 6 december 2022 08:47
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: Motie CDA en Gemeentebelangen over de wolf in De Wolden

Van: [REDACTED]@dewolden.nl>
Verzonden: maandag 28 november 2022 16:53
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: Motie CDA en Gemeentebelangen over de wolf in De Wolden

Dag [REDACTED]

Afgelopen donderdag heeft de raad van De Wolden een motie aangenomen over de wolf in De Wolden. Ik heb het verzoek gekregen van de indieners om de motie aan de provincie Drenthe te sturen. Ik weet niet aan wie ik deze vervolgens moet richten, ik heb daar geen directe contactpersonen.

Mijn vraag aan jou is of jij me hierbij kan helpen. Bijgaand de motie zoals deze afgelopen donderdag is aangenomen.

Alvast hartelijk dank!

Met vriendelijke groet,

Joukje van Roeden - Hoekstra
Griffier

T. ([REDACTED])
M. ([REDACTED])

E [redacted]@dewolden.nl

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 5 december 2022 14:17
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: OPTIE gesprek [redacted] inzake de wolf

Dat is fijn!

Zooi: Ik heb 2 planken en 1 ladenkastje, maar de hele afdeling staat vol met spul. En sinds we flexibel werken heb je niets meer aan al dat papier.
Enne... ik ben van het bewaren, dus opruimen is meestal hard nodig.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)

[redacted]

Van: [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 5 december 2022 12:54
Aan: [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>; [redacted]
[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: OPTIE gesprek [redacted] inzake de wolf

Beste beiden,

Dan doe ik wel mee op 22 december.

[redacted], ik koppel wel naar jou terug. En sterkte met opruimen (heb je veel zooi gemaakt? 😊).

Van: [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 5 december 2022 12:25
Aan: [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>; [redacted]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: OPTIE gesprek [redacted] inzake de wolf

Wat mij betreft kan het met een van beiden.

Met vriendelijke groet,

[redacted] [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)

Van: [redacted] [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: maandag 5 december 2022 11:49

Aan: [redacted] [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>; [redacted]

[redacted] [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: RE: OPTIE gesprek [redacted] inzake de wolf

Dag [redacted],

Dan zit ik helaas eind januari pas in verband met de vakantie van [redacted].

Ik had deze optie al wel uitgezet naar mevrouw.

Kan het met één van jullie beide?

Groet [redacted]

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [redacted] [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: maandag 5 december 2022 11:47

Aan: [redacted]

Onderwerp: Geweigerd: OPTIE gesprek [redacted] inzake de wolf

Tijd: donderdag 22 december 2022 13:00-15:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Zuidwolde

[redacted]

Deze dag moet ik leeghouden omdat we de afdeling gaan opruimen. En ik had al enkele afspraken staan, maar ik maak geen nieuwe afspraken.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted] [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 29 december 2022 22:18
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: overzicht wolvenslachtoffers

Hoi [REDACTED], klopt helemaal, je kunt rustig met vakantie. Heel veel plezier!!!

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: Thursday, December 29, 2022 3:55:39 PM
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: overzicht wolvenslachtoffers

Ha [REDACTED],

Ff voor mijn zekerheid: staat ons eerstvolgende wolvenhalfuur gepland op di. 7 februari?

(kan ik rustig met vakantie, en in voorkomende gevallen kan mijn OOV-collega [REDACTED] inspringen)

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: vrijdag 23 december 2022 13:56
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Loohuis, Karel <k.loohuis@hoogeveen.nl>; [REDACTED]

[REDACTED] >
Onderwerp: overzicht wolvenslachtoffers

Beste mensen,

Bijgevoegd het meest recente overzicht wolvenslachtoffers, bijgewerkt tot 21 dec.

- Er zijn resultaten binnengekomen van DNA onderzoeken tot 20 oktober.
 - De aanval op 20 oktober in Alteveer (1 kalf) is door een hond gedaan.
 - De wolf was de boosdoener bij de aanval van 17 oktober in Nieuwlande (1 schaap) en op 6 oktober in Pesse (1 koe).
 - Er is nog geen uitsluitsel over de aanval op de geit op 10 oktober in Fluitenberg.
- Wat verder opvalt is dat er op 19 en 20 dec in Zwiggelte 4 en in Schoonloo 1 schaap is gepakt, nog niet bevestigd dat de wolf het heeft gedaan.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 16:25
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Visite [REDACTED] over de wolvenschade

Prima [REDACTED]!!

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 31 oktober 2022 14:49
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Hoi [REDACTED],
Mogemiddag ben ik in Hoogeveen, compagnieshuis, tweede verdieping, vleugel SBC!

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 31 oktober 2022 14:45
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

En zit je ook wel es in Compagnieshuis?

Of woensdag einde middag in Zuidwolde?

Dan kom ik even in levenden lijve kennis maken.

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 31 oktober 2022 14:24
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Ik reageer zo nog op je memo voor het college.

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 31 oktober 2022 14:20
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

[REDACTED],
Heb je ook zo'n overzichtje voor de gemeente Hoogeveen?

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 12:52
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Prima en prima!

Bijgevoegd het overzicht wolvenslachtoffers van Bij12

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
@dewoldenhoogeveen.nl

Van: [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 12:39
Aan: [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Maak ik wel een memootje voor het college.

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 12:39
Aan: [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Beste beiden,

Maken jullie de voorbeeldtekst samen af?

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 11:13
Aan: [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>
CC: [REDACTED] @dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Mij goed hoor,

Het gaat om de communicatie, die De Wolden wil.

En ikzelf heb nog niets over een wolf in De Wolden gehoord, misschien de anderen wel?

En wellicht heeft [REDACTED] nog een toevoeging naar aanleiding van de hieronder herhaalde opmerking van Gerrie:

"Er wordt nu min of meer gesuggereerd dat een oplossing is dat de provincie de keuze kan maken om meer groot wild toe te staan in Drenthe.

Dan zou ik ook uitgelegd willen hebben waarom we geen groot wild willen in de provincie. Die nul-stand voor groot wild is namelijk niet voor niets besloten. Misschien eerder de grootte van het natuurgebied de grote Veluwe noemen. Overigens dienen de problemen zich daar nu ook aan".

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 10:49

Aan: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: Wolven voorbeeldtekst De Wolden

Hoi [REDACTED],

Toch in zitten sleutelen.

Volgens mij is de volgorde verkeerd. Mensen willen niet eerst lezen wat wij van Jumelet vragen ne wat Jumelet van het Rijk vraagt.

Ze willen weten waar ze schade kunnen verhalen en waar er kans is om schade te voorkomen.

Ik denk ook dat het goed is om iets op te nemen over dat de wolf nog maar zeer weinig gezien is in onze gemeente. Misschien één incident en waar?

Hoe concreter we daar in kunnen zijn hoe duidelijker. Nu is het net alsof dat beest rond elk dorp sluipt.

Kijk maar wat je er van vind.

Gr. [REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 20 oktober 2022 14:53
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Wolven

Hallo [REDACTED]

Dat is een goed idee. Prik jij een moment?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: donderdag 20 oktober 2022 14:25
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Wolven

Beste beiden,

Vanuit de provincie is het voorstel gedaan aan de Vereniging Drentse Gemeenten om een overleg te plannen over de wolf met de gemeenten Coevorden, Midden-Drenthe, Westerveld en Hoogeveen/de Wolden.
Het gaat om de zorgen, maatschappelijke onrust en de gevolgen voor de openbare orde en veiligheid.

De VDG vroeg aan ons team Veilig de naam van een vertegenwoordiger uit De Wolden/Hoogeveen door te geven.

[REDACTED] vroeg mij dit op te pakken, en dan laat ik me natuurlijk graag bijstaan vanuit de invalshoeken openbare ruimte en plattelandsontwikkeling.

De uitnodiging van de VDG zal er straks wel een keer aankomen.

Zullen wij volgende week even de koppen bij elkaar steken?

Hartelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]

Mob. [REDACTED]
Email: [\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)
[REDACTED]

Van: [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: donderdag 20 oktober 2022 09:14

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

CC: [redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: RE: Wolf

Hallo [redacted],

Bedankt voor je signaal, we nemen dit mee.
Wie heb je gesproken bij KCC?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Van [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: woensdag 19 oktober 2022 11:39

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

CC: [redacted] <[\[redacted\]@dewolden.nl](mailto:[redacted]@dewolden.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: Wolf

[redacted]

Vandaag (19 okt) KCC gesproken wat wij doen aan de Wolf er komen bij het KCC momenteel heel veel vragen en boze inwoners op de lijn. Willen jullie dit aspect meenemen in het overleg van 25 oktober?

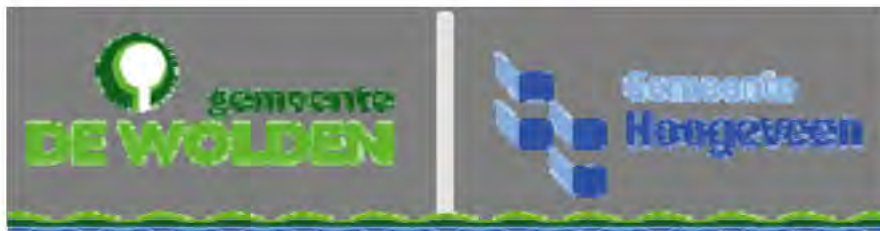
Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 21 februari 2023 09:54
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Wolvenbezorgde burgers

Super!

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: dinsdag 21 februari 2023 09:21
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Hempten-Prent, Gerrie <G.Hempten-Prent@dewolden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: Wolvenbezorgde burgers

Beste mensen,

Zoals afgesproken vanmorgen heb ik de brief van de provincie (14/2 van GS aan PS) doorgestuurd naar de inwoners van DW waar wij eerder contact mee hadden.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 7 november 2022 09:00
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Wolvenbrief aan raad DW

Bedankt, morgen ben ik in Hoogeveen.

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 7 november 2022 08:49
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: Wolvenbrief aan raad DW

[REDACTED],

Om deze brief ging het.

Ben jij nog hier in huis deze week?

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 2 november 2022 16:08
Aan: [REDACTED][@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>
Onderwerp: Wolvenbrief aan raad DW

[REDACTED],

Deze brief moet van Inge morgenvroeg eerst naar college DW en dan direct door naar de raad. Is spoed dus.

Ik krijg die dikke letters er (nog) niet uit.

Kan ik morgenvroeg proberen.

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 08:54
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Wolvenklachten [REDACTED] nov 22

Hoi [REDACTED]

Goed verslag!!
Enige toevoeging die ik zou willen maken is:

Neospora: advies om kuddebewakingshonden in te zetten roept vragen op mbt neospora. Een parasiet die veel honden bij zich dragen maar die via de ontlasting ook andere dieren kan besmetten, zoals koeien. Kan bij koeien leiden tot een abortus. Dat is de reden dat rundveehouders geen schapen met bijbehorende honden in hun weiland willen.

Over het advies van Cees Bijl: lijkt mij zeker een goed idee om de aantekeningen met Loohuis en Bergsma te delen, maar hoe dat 'krachtiger' zou zijn dat snap ik niet. Tegelijkertijd vind ik een brief aan de provincie ook niet echt zinvol. Ik merk wel dat er bij Gerrie en Inge behoefte is aan betere terugkoppeling van Loohuis en Bergsma. Wat doen ze eigenlijk? Welke stappen zetten ze en wanneer dan. Loohuis en Bergsma komen op mij nog niet zo heel krachtig over momenteel...

Ik denk dat het ook goed is de aantekeningen te delen met [REDACTED], provinciaal contactpersoon.

Ik weet nog niet of ik morgenochtend kan aanschuiven, is in principe mijn vrije dag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 21 november 2022 23:58
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: Wolvenklachten [REDACTED]. 21 nov 22
Urgentie: Hoog

[REDACTED]

Mijn verslaglegging van de pijnpunten hierbij eerst maar even voor jou.

Is jouw beeld ongeveer hetzelfde?

Ik kwam vanavond bgm Cees Bijl van Midden Drenthe tegen, en hij adviseerde geen brief vanuit De Wolden naar Jumelet te sturen, maar de aantekeningen kenbaar te maken bij de twee vertegenwoordigende burgemeesters Loohuis en Bergsma.

Dat is krachtiger, en conform de afspraken over de vertegenwoordiging door die twee.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 27 oktober 2022 15:51
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Wolvenoverleg 28 oktober

Ja hoor!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: donderdag 27 oktober 2022 15:50
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Wolvenoverleg 28 oktober

Breng jij dit morgen in bij overleg met Inge?

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: donderdag 27 oktober 2022 15:48
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Wolvenoverleg 28 oktober

Hoi [REDACTED]

Jazeker.

1^e: Natuurvisie Drenthe Gastvrije natuur 2021

- De provincie vroeg in juni 2021 om de mening van beide gemeenten inzake dit onderwerp. Bijgevoegd is de uitvraag en de reactie van beide gemeenten.
- Daarnaast hebben beide gemeenten een zienswijze ingediend over de Natuurvisie.

Omdat inmiddels 1 edelhert was neergestreden in het Drents Friese Wold had de provincie al besloten de nulstand (die tot dan toe bestond) niet te handhaven. De discussie ging over het toelaten van meer dieren.

Samengevat standpunt van beide gemeenten:

Edelhert

- U heeft in feite al besloten om de nulstand voor het edelhert los te laten. Wij adviseren om met een gedegen onderzoek en goede betrokkenheid van inwoners en ondernemers, binnen en buiten het beoogde leefgebied, de mogelijkheden te onderzoeken.
- Schade aan eigendommen, gewassen, tuinen en erven, zowel binnen als buiten beoogde leefgebieden moet worden voorkomen. Mocht er toch schade ontstaan dan is

een kostendekkende vergoeding nodig, alsmede ondersteuning bij en een vergoeding voor preventieve maatregelen.

- Daarnaast willen wij dat de provincie alle kosten draagt voor maatregelen om de verkeersveiligheid te garanderen, zowel binnen als buiten beoogde leefgebieden.
- Maak een goed plan voor populatiebeheer en de handhaving van het maximale aantal dieren. Ervaringen van de Veluwe en de Oostvaardersplassen leren dat het heel lastig is om dat te realiseren.
- Nulstand of niet, de populatie zal beheerd moeten worden en dat betekent dat er gejaagd wordt. De jacht ligt gevoelig in de samenleving maar is wel onmisbaar om de aanwezigheid van edelherten mogelijk te maken.

Damhert en wild zwijn

- Vanwege de verschillende belangen en vele onzekerheden adviseren wij om terughoudend te zijn bij groot wild en goed onderzoek te doen naar de (on)mogelijkheden. Daarnaast gelden de opmerkingen over goede betrokkenheid van inwoners en ondernemers, kostendekkende vergoeding en verkeersveiligheid zoals hiervoor genoemd.
- De Wolden bracht nog in om de nulstand voor het damhert en wild zwijn te behouden, Hoozeveld adviseerde dat niet.

In de **vastgestelde natuurvisie Drenthe** staat nu het volgende:

GROOT WILD Mede door het realiseren van robuuste natuur voelt groot wild (edelherten, damherten en wilde zwijnen) zich steeds meer thuis in Drenthe. Deze dieren zijn welkom en kunnen een stimulans zijn voor de natuurbeleving. Maar de aanwezigheid van groot wild brengt niet alleen lusten met zich mee. Het is belangrijk om oog te houden voor álle belangen die spelen bij de aanwezigheid van groot wild, zoals verkeersveiligheid, bescherming van natuur, landbouwschade of overlast.

Het edelhert is inmiddels al aanwezig in Drenthe. Hoewel het naar verwachting nog steeds een flink aantal jaren kan duren voordat de soort zich hier echt vestigt, is er wel sprake van spontane vestiging van een enkel dier. Er wordt geen nulstand gehanteerd voor spontane vestiging. Om ons voor te bereiden op een groeiende populatie in de toekomst, wordt nu al, mede op basis van de hierboven geschetste belangen, nagedacht over de wijze van beheer als de aantallen verder toenemen. Dit om onwenselijke situaties te voorkomen.

Het damhert laat zich voorlopig nog niet zien in Drenthe. De waarnemingen in de provincie betreffen tot nu toe steeds dieren die zijn ontsnapt of uitgezet vanuit hertenkampjes of parkjes. Dergelijke onnatuurlijke introductie van de soort is ongewenst, omdat zij vanwege hun onnatuurlijk gedrag gevaar opleveren voor met name de verkeersveiligheid (zoals in de Waterleidingduinen of op sommige locaties in Friesland). Om die reden hanteren wij een nulstand middels een opdracht aan buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's). Er wordt niet overgegaan tot introductie van de soort, maar er wordt geen nulstand gehanteerd voor spontane vestiging. Bij toenemende aantallen moet ook hier worden nagedacht over de wijze van beheer.

Tegenover de komst van het wild zwijn staan wij wat voorzichtiger. Het wild zwijn brengt een risico met zich mee voor onder andere de verkeersveiligheid en voor schade aan de veehouderijen door dierziekten. Wij gaan daarom onderzoeken hoe groot deze risico's zijn en hoe we die effectief kunnen reduceren. Tot wij hier meer duidelijkheid over hebben, blijven we vanuit het voorzorgsprincipe de nulstand handhaven via eerdergenoemde opdracht aan BOA's.

Voor deze drie soorten zijn wij doorlopend in gesprek met onze partners. Zo brengen wij met deze partners de randvoorwaarden op een gebiedsgerichte manier in kaart. Gezien het grensoverschrijdende karakter van het voorkomen van groot wild, en vanwege de ervaring die elders is opgedaan met deze soorten, is er ook regelmatig overleg en afstemming met andere provincies

2^e: Regionaal Landschap Drents Friese Grensstreek

Dit is een gebied dat twee nationale parken (Dwingelderveld, Drents Friese Wold) en een natura 2000 gebied (Holtingerzand) omvat. Ligging in de gemeenten Westerveld, Midden Drenthe en De Wolden. In dit gebied is een onderzoek uitgevoerd naar het toelaten en/of introduceren van edelherten in het NP Drents Friese Wold. Samengevat waren de TBO's en recreatiesector vóór het 'organiseren' van een populatie edelherten. De agrarische sector was tegen. De Wolden heeft zich, net als Westerveld en

Midden-Drenthe, in die discussie geschaard aan de zijde van de agrarische sector. Met het standpunt: alleen edelherten als er hekken rondom het gebied komen. Een belangrijk argument was het feit dat eventuele (gewas)schade die optreedt op agrarische percelen niet volledig vergoed kan worden, waardoor de lasten op het bordje van de boer komen te liggen.

Standpunt college De Wolden edelherten d.d. 20 april 2017:

"Introductie van edelherten is positief voor de recreatiefunctie en de natuur daarover is geen misverstand. Echter, de introductie mag niet ten koste gaan van bestaande bedrijven. Dit is een belangrijk uitgangspunt dat we ook hanteren in ons beleid voor de ruimtelijke ordening; 'geen bestemmingswijziging als het naastgelegen bedrijf hierbij in de knel komt'. Bij het bezoek aan de Veluwe is duidelijk geworden dat de afspraak van het maximum aantal edelherten daar niet wordt gehandhaafd. Daarmee wordt bevestigd dat het maken van afspraken voor de lange termijn lastig is. Dat gegeven stelt ons ook op het standpunt dat nu de zaken goed geregeld moeten worden. Gelet op deze overwegingen is voor De Wolden de introductie van het edelhert alleen met afrastering een begaanbaar pad."

Mocht je hier vragen over hebben dan hoor ik het graag!!

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
@dewoldenhoogeveen.nl

Van: [Redacted] @dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: donderdag 27 oktober 2022 14:24
Aan: [Redacted] @dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: FW: Wolvenoverleg 28 oktober
Urgentie: Hoog

Hoi [Redacted],

Weet jij nog iets over geen groot wild toestaan?

Noodverordening regel ik wel.

[Redacted]

Van: [Redacted] @dewolden.nl>
Verzonden: donderdag 27 oktober 2022 12:36
Aan: [Redacted] @dewoldenhoogeveen.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [Redacted] @dewoldenhoogeveen.nl>; [Redacted] @dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: Re: Wolvenoverleg 28 oktober

Beste [Redacted],

Twee dingen;

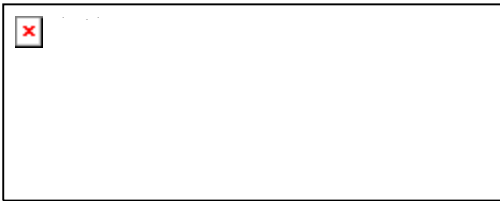
Er wordt nu min of meer gesuggereerd dat een oplossing is dat de provincie de keuze kan maken om meer groot wild toe te staan in Drenthe.

Dan zou ik ook uitgelegd willen hebben waarom we geen groot wild willen in de provincie. Die nul-stand voor groot wild is namelijk niet voor niets besloten. Misschien eerder de grootte van het natuurgebied de grote Veluwe noemen. Overigens dienen de problemen zich daar nu ook aan.

Er wordt ook gesproken over een noodverordening, zonder inleiding. Ik zou graag willen zien dat dit duidelijker wordt omschreven. Ervan uitgaande dat de veiligheid van onze inwoners voorop staat.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempden-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
[\(0528\) 291254](tel:0528291254)
g.hempden-prent@dewolden.nl

Van: [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: Thursday, October 27, 2022 12:20:45 PM

Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Hempden-Prent, Gerrie <G.Hempden-Prent@dewolden.nl>; [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>; [redacted] <[\[redacted\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[redacted]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: Wolvenoverleg 28 oktober

Beste allen,

In overleg met [redacted] hebben we een voorbeeldtekst gemaakt.

De inhoud kan worden gebruikt in schriftelijke en mondelinge (externe) communicatie.

De datum van de VDG ambtelijke bijeenkomst voor de getroffen gemeenten is op dit moment nog niet bekend.

Vanuit communicatie wordt geadviseerd geen bijeenkomst te organiseren. Ik sluit me daarbij aan.

Morgen verder.

Met vriendelijke groet,

[redacted],
Vervanger AOV [redacted] a.i. team Veiligheid
[redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 27 oktober 2022 15:52
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Wolvenoverleg 28 oktober

Inge vroeg ook nog om een agenda voor het overleg.
Wil jij die opstellen?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[REDACTED]
[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: donderdag 27 oktober 2022 15:50
Aan: [REDACTED]nd@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Wolvenoverleg 28 oktober

Breng jij dit morgen in bij overleg met Inge?

Van: [REDACTED]and@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: donderdag 27 oktober 2022 15:48
Aan: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: RE: Wolvenoverleg 28 oktober

Hoi [REDACTED],

Jazeker.

1^e: Natuurvisie Drenthe Gastvrije natuur 2021

- De provincie vroeg in juni 2021 om de mening van beide gemeenten inzake dit onderwerp. Bijgevoegd is de uitvraag en de reactie van beide gemeenten.
- Daarnaast hebben beide gemeenten een zienswijze ingediend over de Natuurvisie.

Omdat inmiddels 1 edelhert was neergestreken in het Drents Friese Wold had de provincie al besloten de nulstand (die tot dan toe bestond) niet te handhaven. De discussie ging over het toelaten van meer dieren.

Samengevat standpunt van beide gemeenten:

Edelhert

- U heeft in feite al besloten om de nulstand voor het edelhert los te laten. Wij adviseren om met een gedegen onderzoek en goede betrokkenheid van inwoners en ondernemers, binnen en buiten het beoogde leefgebied, de mogelijkheden te onderzoeken.
- Schade aan eigendommen, gewassen, tuinen en erven, zowel binnen als buiten beoogde leefgebieden moet worden voorkomen. Mocht er toch schade ontstaan dan is een kostendekkende vergoeding nodig, alsmede ondersteuning bij en een vergoeding voor preventieve maatregelen.
- Daarnaast willen wij dat de provincie alle kosten draagt voor maatregelen om de verkeersveiligheid te garanderen, zowel binnen als buiten beoogde leefgebieden.
- Maak een goed plan voor populatiebeheer en de handhaving van het maximale aantal dieren. Ervaringen van de Veluwe en de Oostvaardersplassen leren dat het heel lastig is om dat te realiseren.
- Nulstand of niet, de populatie zal beheerd moeten worden en dat betekent dat er gejaagd wordt. De jacht ligt gevoelig in de samenleving maar is wel onmisbaar om de aanwezigheid van edelherten mogelijk te maken.

Damhert en wild zwijn

- Vanwege de verschillende belangen en vele onzekerheden adviseren wij om terughoudend te zijn bij groot wild en goed onderzoek te doen naar de (on)mogelijkheden. Daarnaast gelden de opmerkingen over goede betrokkenheid van inwoners en ondernemers, kostendekkende vergoeding en verkeersveiligheid zoals hiervoor genoemd.
- De Wolden bracht nog in om de nulstand voor het damhert en wild zwijn te behouden, Hoozeveld adviseerde dat niet.

In de **vastgestelde natuurvisie Drenthe** staat nu het volgende:

GROOT WILD Mede door het realiseren van robuuste natuur voelt groot wild (edelherten, damherten en wilde zwijnen) zich steeds meer thuis in Drenthe. Deze dieren zijn welkom en kunnen een stimulans zijn voor de natuurbeleving. Maar de aanwezigheid van groot wild brengt niet alleen lusten met zich mee. Het is belangrijk om oog te houden voor álle belangen die spelen bij de aanwezigheid van groot wild, zoals verkeersveiligheid, bescherming van natuur, landbouwschade of overlast.

Het edelhert is inmiddels al aanwezig in Drenthe. Hoewel het naar verwachting nog steeds een flink aantal jaren kan duren voordat de soort zich hier echt vestigt, is er wel sprake van spontane vestiging van een enkel dier. Er wordt geen nulstand gehanteerd voor spontane vestiging. Om ons voor te bereiden op een groeiende populatie in de toekomst, wordt nu al, mede op basis van de hierboven geschetste belangen, nagedacht over de wijze van beheer als de aantallen verder toenemen. Dit om onwenselijke situaties te voorkomen.

Het damhert laat zich voorlopig nog niet zien in Drenthe. De waarnemingen in de provincie betreffen tot nu toe steeds dieren die zijn ontsnapt of uitgezet vanuit hertenkampjes of parkjes. Dergelijke onnatuurlijke introductie van de soort is ongewenst, omdat zij vanwege hun onnatuurlijk gedrag gevaar opleveren voor met name de verkeersveiligheid (zoals in de Waterleidingduinen of op sommige locaties in Friesland). Om die reden hanteren wij een nulstand middels een opdracht aan buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's). Er wordt niet overgegaan tot introductie van de soort, maar er wordt geen nulstand gehanteerd voor spontane vestiging. Bij toenemende aantallen moet ook hier worden nagedacht over de wijze van beheer.

Tegenover de komst van het wild zwijn staan wij wat voorzichtiger. Het wild zwijn brengt een risico met zich mee voor onder andere de verkeersveiligheid en voor schade aan de veehouderijen door dierziekten. Wij gaan daarom onderzoeken hoe groot deze risico's zijn en hoe we die effectief kunnen reduceren. Tot wij hier meer duidelijkheid over hebben, blijven we vanuit het voorzorgsprincipe de nulstand handhaven via eerdergenoemde opdracht aan BOA's.

Voor deze drie soorten zijn wij doorlopend in gesprek met onze partners. Zo brengen wij met deze partners de randvoorwaarden op een gebiedsgerichte manier in kaart. Gezien het grensoverschrijdende karakter van het voorkomen van groot wild, en vanwege de ervaring die elders is opgedaan met deze soorten, is er ook regelmatig overleg en afstemming met andere provincies

2^e: Regionaal Landschap Drents Friese Grensstreek

Dit is een gebied dat twee nationale parken (Dwingelderveld, Drents Friese Wold) en een natura 2000 gebied (Holtingerzand) omvat. Ligging in de gemeenten Westerveld, Midden Drenthe en De Wolden. In dit gebied is een onderzoek uitgevoerd naar het toelaten en/of introduceren van edelherten in het NP Drents Friese Wold. Samengevat waren de TBO's en recreatiesector vóór het 'organiseren' van een populatie edelherten. De agrarische sector was tegen. De Wolden heeft zich, net als Westerveld en Midden-Drenthe, in die discussie geschaard aan de zijde van de agrarische sector. Met het standpunt: alleen edelherten als er hekken rondom het gebied komen. Een belangrijk argument was het feit dat eventuele (gewas)schade die optreedt op agrarische percelen niet volledig vergoed kan worden, waardoor de lasten op het bordje van de boer komen te liggen.

Standpunt college De Wolden edelherten d.d. 20 april 2017:

"Introductie van edelherten is positief voor de recreatiefunctie en de natuur daarover is geen misverstand. Echter, de introductie mag niet ten koste gaan van bestaande bedrijven. Dit is een belangrijk uitgangspunt dat we ook hanteren in ons beleid voor de ruimtelijke ordening; 'geen bestemmingswijziging als het naastgelegen bedrijf hierbij in de knel komt'. Bij het bezoek aan de Veluwe is duidelijk geworden dat de afspraak van het maximum aantal edelherten daar niet wordt gehandhaafd. Daarmee wordt bevestigd dat het maken van afspraken voor de lange termijn lastig is. Dat gegeven stelt ons ook op het standpunt dat nu de zaken goed geregeld moeten worden. Gelet op deze overwegingen is voor De Wolden de introductie van het edelhert alleen met afrastering een begaanbaar pad."

Mocht je hier vragen over hebben dan hoor ik het graag!!

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[Redacted]

@dewoldenhoogeveen.nl

[Redacted]

Van: [Redacted] @dewoldenhoogeveen.nl>

Verzonden: donderdag 27 oktober 2022 14:24

Aan: [Redacted] @dewoldenhoogeveen.nl>

Onderwerp: FW: Wolvenoverleg 28 oktober

Urgentie: Hoog

Hoi [Redacted]

Weet jij nog iets over geen groot wild toestaan?

Noodverordening regel ik wel.

[Redacted]

Van: Hempden-Prent, Gerrie <G.Hempden-Prent@dewolden.nl>

Verzonden: donderdag 27 oktober 2022 12:36

Aan: [Redacted] @dewoldenhoogeveen.nl>; Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>;

[Redacted] @dewoldenhoogeveen.nl>; [Redacted]

[Redacted] @dewoldenhoogeveen.nl>

Onderwerp: Re: Wolvenoverleg 28 oktober

Beste [REDACTED]

Twee dingen;

Er wordt nu min of meer gesuggereerd dat een oplossing is dat de provincie de keuze kan maken om meer groot wild toe te staan in Drenthe.

Dan zou ik ook uitgelegd willen hebben waarom we geen groot wild willen in de provincie. Die nul-stand voor groot wild is namelijk niet voor niets besloten. Misschien eerder de grootte van het natuurgebied de grote Veluwe noemen. Overigens dienen de problemen zich daar nu ook aan.

Er wordt ook gesproken over een noodverordening, zonder inleiding. Ik zou graag willen zien dat dit duidelijker wordt omschreven. Ervan uitgaande dat de veiligheid van onze inwoners voorop staat.

Met vriendelijke groet,

Gerrie Hempen-Prent
Wethouder | Gemeente De Wolden
[\(0528\) 291254](tel:(0528)291254)
g.hempen-prent@dewolden.nl

Van: [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Verzonden: Thursday, October 27, 2022 12:20:45 PM

Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Hempen-Prent, Gerrie <G.Hempen-Prent@dewolden.nl>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>; [REDACTED] <[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)>

Onderwerp: Wolvenoverleg 28 oktober

Beste allen,

In overleg met [REDACTED] hebben we een voorbeeldtekst gemaakt.

De inhoud kan worden gebruikt in schriftelijke en mondelinge (externe) communicatie.

De datum van de VDG ambtelijke bijeenkomst voor de getroffen gemeenten is op dit moment nog niet bekend.

Vanuit communicatie wordt geadviseerd geen bijeenkomst te organiseren. Ik sluit me daarbij aan.

Morgen verder.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED],
Vervanger AOV [REDACTED] a.i. team Veiligheid
[REDACTED]

datum	plaats	aantal bevestigd	on- bevestigd	diersoort
9-dec-22	Tiendeveen		0	schaap gewond die
17-okt-22	Nieuwlande		1	schaap
10-okt-22	Fluitenberg		1	geit
6-okt-22	Pesse		1	koe
27-sep-22	Stuifzand	8		schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3		schaap
1-apr-19	Elim	1		schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1		schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11		schaap
TOTAAL		24	3	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schade>

meldingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 19 december 2022 16:35
Aan: [REDACTED] Nieuwenhuizen, Inge; Hempten-Prent, Gerrie; [REDACTED]
Onderwerp: RE: Wolvenverslag overleg proc Drenthe 16 dec Diever
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 15 dec 2022.xlsx

Bijgewerkt overzicht wolvenschade!
Geen nieuwe schade t.o.v. het vorige overzicht van 10 december.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED] regisseur
Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeteen

[REDACTED]
[@dewoldenhoogeven.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeven.nl)
[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeven.nl>
Verzonden: maandag 19 december 2022 15:43
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; Hempten-Prent, Gerrie <G.Hempten-Prent@dewolden.nl>; [REDACTED]@dewoldenhoogeven.nl>
CC: [REDACTED]@dewoldenhoogeven.nl>
Onderwerp: Wolvenverslag overleg proc Drenthe 16 dec Diever

Bijlage voor ons wolvenhalfuur morgenvroeg.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 28 november 2022 16:08
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Z.370436 D. 627756 Wolvenproblematiek - Burgemeesters Loohuis en Bergsma

Mooie brief!

Van: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Verzonden: maandag 28 november 2022 14:51
Aan: Nieuwenhuizen, Inge <i.nieuwenhuizen@dewolden.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@dewolden.nl>
CC: [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]
[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>; [REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl>
Onderwerp: Z.370436 D. 627756 Wolvenproblematiek - Burgemeesters Loohuis en Bergsma

Beste allen,

Het zie er niet naar uit dat we [REDACTED] al snel op visite krijgen.

Daarom bijgevoegde brief maar eerst uit (na bespreking in college morgen).

Ik stuur hem naar [REDACTED] voor plaatsing op de agenda morgen.

[REDACTED]

Calamiteitenprotocol incident wolf Drentse bestuurders

2 Hertefeld

Mens wordt geïdolen - Actie Squ

1. Inleiding

De wolf heeft zich in 2018 voor het eerst gevestigd in Nederland. Sindsdien zijn er veel meldingen gemaakt van aanvallen op vooral schapen. Onder de inwoners van de gemeenten in Drenthe is onrust ontstaan vanwege de aanvallen maar ook door de inbreuk op het gevoel van onveiligheid. Inwoners maken zich zorgen over de eigen veiligheid en dat van hun kinderen. Het geluid om de wolf te bejagen wordt steeds luider. De wolf is echter een beschermde diersoort. Dat betekent dat het doden, vangen en opzettelijk verstoren van wolven verboden is (<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/>).

De wolf vormt, indien zij normaal gedrag vertonen en niet worden geprovoceerd of gevoed, op voorhand geen bedreiging voor de mens (<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/wolf-en-mens/>). De wolf blijft echter een wild dier en een aanval op een mens valt daarmee niet volledig uit te sluiten.

Indien er een aanval is op de mens door de wolf is er een protocol nodig om een handvat te bieden voor bestuur en interne organisatie bij calamiteiten aangaande de wolf indien deze een gevaar vormt voor de openbare orde en veiligheid van de inwoners van de gemeenten.

Twee trajecten

Bij een calamiteit omtrent de wolf gaat het om twee trajecten die we als gemeente in het oog moeten houden:

- het bestuurlijke traject;
- het hulpverleningstraject.

Bestuurlijk traject (gemeente en provincie)

In het bestuurlijke traject gaat het om het de volgende zaken

- bestuurlijke betrokkenheid tonen bij het slachtoffer(s) en/of nabestaanden van het slachtoffer (burgervaderrol/ maatschappelijke betekenisgeving);
- woordvoering door bestuurder gemeente/provincie richting media (maatschappelijke onrust zoveel mogelijk beperken, afstemmen tussen gemeente en provincie);
- informeren van de gemeenteraad;
- verantwoording afleggen in de gemeenteraad
- bestuurlijk handelen tijdens calamiteit en afhandeling calamiteit (crisisteam).
- Bij een grenssituatie afstemmen binnen de betrokken gemeenten

PSHI?

Hulpverleningstraject

- In het hulpverleningstraject gaat het om de hulpverlening aan en begeleiding van het slachtoffer(s) en/of nabestaanden. Daarnaast speelt natuurlijk de vraag hoe de calamiteit heeft kunnen plaatsvinden. Het hulpverleningstraject zal in gang worden gezet door hulpverleners en kunnen we als gemeente meer op afstand volgen.

Verder in dit stuk zullen de verschillende stappen worden uiteengezet en welke partijen van belang zijn en moeten worden ingeschakeld.

2. Werkwijze bij een calamiteit

Dit hoofdstuk beschrijft de stappen die genomen moeten worden in het bestuurlijke traject op het moment dat een calamiteit wordt gemeld tot aan de (eind)rapportage. Gezien de aard van calamiteit of de politieke/publieke aandacht hiervoor is het van belang dat de stappen van melding tot aan rapportage binnen zo kort mogelijke tijd worden genomen.

Melding van calamiteit

De melding kan op diverse manieren binnenkomen:

- Piketdienst gemeente Westerveld;
- Via een melding van de politie;
- Hulpverlenende instanties;
- Inwoners
- Rechtstreeks bij de gemeente (bijvoorbeeld KCC of college van B&W)
- Media

Coördinatie van de ontvangst van de melding (aanvullen door openbare orde en veiligheid en crisisteam/ACBZ + politie [REDACTED])

Directe of indirecte meldingen van calamiteiten worden gedaan aan de ambtenaar openbare orde en veiligheid (AOV'er). Buiten kantoortijden wordt de piketdienst gebeld en worden de leden van het crisisteam gebeld.

Wie moeten er worden geïnformeerd en betrokken.

Intern gaat het om de volgende personen:

- burgemeester in het kader van openbare orde en veiligheid;
- portefeuillehouder gezondheidszorg;
- portefeuillehouder wolf;
- ambtenaar openbare orde en veiligheid (coördinatie);
- communicatieadviseur en betrokken beleidsambtenaar wolf;
- politie;
- leden crisisteam.

Extern gaat het om de volgende personen/organisaties:

- Provincie Drenthe
 - o Gedeputeerden volgen ook het bestuurlijke traject i.o.m. gemeente
 - o FBE > ontheffing
- Bij12
- Slachtofferhulp
- GGD

Informatie delen en strategie bepalen

Het coördinatieteam* dat bijeen wordt geroepen vanwege de calamiteit gaat in overleg om informatie te delen en een strategie te bepalen hoe me deze calamiteit om te gaan.

- analyseren van de situatie en inventariseren van knelpunten
- informatie delen/verzamelen
- bepalen communicatiestrategie.
- Nazorgplan opzetten voor omwonenden
- afspraken maken over delen van informatie intern

Binnen het coördinatieteam worden afspraken gemaakt over wie tijdens en na de calamiteit de, informatievoorziening richting de verantwoordelijke bestuurders verzorgt, wie waar nodig de, informatievoorziening coördineert en wie de communicatie richting media verzorgt of waar nodig coördineert;

- afspraken over de communicatie onderling.
- afspraken over het actief op de hoogte houden van alle betrokken partijen over de voortgang van de afhandeling van de calamiteit.
- opstellen van een overzicht van betrokken personen en organisaties;

- opstellen plan van aanpak voor informatie, opvang en hulp aan betrokkenen;
- afspraken maken over privacy gevoelige informatie, zodat in openheid informatie wordt gedeeld.

*Coördinatieteam bestaat uit ALV/Communicatie/Verantwoordelijk beleidsmedewerker/Sociaal domein

Uitvoeringsfase

Uitvoeren van plan van aanpak

De leden van het coördinatieteam voeren hun taak in het plan van aanpak uit en koppelen regelmatig aan elkaar terug wat de stand van zaken is en wat is uitgevoerd in het coördinatieteam. Dat team wordt steeds bijeengeroepen wordt door de voorzitter van het coördinatieteam. In het coördinatieteam worden ook knelpunten besproken en nieuwe informatie gedeeld;

- de voorzitter van het coördinatieteam informeert de burgemeester continu over ontwikkelingen en houdt ook de communicatieadviseur en de andere leden van het team op de hoogte;
- ontwikkelingen rondom de calamiteit kunnen vragen om bijstelling van het plan van aanpak. Dat wordt afgestemd in het coördinatieteam;
- over de uitvoering wordt teruggekoppeld en afgestemd met betrokken partijen.
- DNA-afname > spoedanalyse.

Nazorgfase

Nazorg

In coördinatieteam wordt na uitvoering plan van aanpak bekeken wat voor nazorg nodig is voor betrokken en omwonenden. Bij de nazorg is het van belang dat de betrokken partijen een rol hierin nemen, zoals naast de betrokken gemeente, de Provincie Drenthe, maar ook de betreffende welzijnsinstantie.

Evaluatiefase

Afronding van de melding

Na afloop van een calamiteit wordt een evaluatie gehouden over het verloop van het proces rondom de (afhandeling van en communicatie over de) calamiteit. Dit proces wordt opgestart door de voorzitter van het coördinatieteam in overleg met de burgemeester.

Hierbij wordt aandacht besteed aan de communicatie, de tijdigheid, de informatiedeling. De evaluatie wordt door het college vastgesteld en kan aanleiding zijn om protocollen aan te passen.

Aandachtspunten

Aandachtspunten rondom een calamiteit zijn:

- bijhouden van social media (twitter) door communicatieadviseur(s) voor omgevingsanalyse (tweets van pers en betrokkenen/inwoners) en eventueel ontkrachten van onjuiste berichtgeving;
- informeren van gemeenteraad;

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@vrd.nl>
Verzonden: zaterdag 12 augustus 2023 14:05
Onderwerp: Ter informatie: naam gedeeld tbv vordering gegevens BVD

Beste leden / aanwezigen van het Bestuurlijk Veiligheidsoverleg Drenthe,

Ik informeer u dat [REDACTED] vanuit zijn rol als voorzitter van het BVD van 21 juni 2023 de vergaderstukken en presentatie over de wolf, inclusief uw naam en aan- of afwezigheid bij deze bijeenkomst heeft gedeeld met politie Oost-Nederland.
Dit is gevorderd in verband met een strafrechtelijk onderzoek op basis van artikel 19 van de Wet op de economische delicten.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]@vrd.nl

Op deze mail is de [disclaimer](#) van de VRD van toepassing

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 december 2022 14:41
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: tussenrapportage van Bij12

Hoi [REDACTED],

Ik kreeg net een email dat er een tussenrapportage van de wolf in Nederland is gepubliceerd door Bij12.
Daar hoort onderstaand bericht bij:

BIJ2 publiceert nieuwe rapportage over activiteit wolf

21 december 2022

Over de periode 1 augustus tot en met 31 oktober 2022

In de periode 1 augustus tot en met 31 oktober 2022 kwamen bij het Wolvenmeldpunt 1.070 meldingen binnen van (vermoedelijke) sporen van wolven. Bij 407 meldingen bleek dat het daadwerkelijk om een wolf ging. Dat staat in de tussenrapportage over de activiteit van de wolf in Nederland die BIJ12 vandaag publiceerde. In de periode 1 augustus – 31 oktober 2022 ontving BIJ12 137 meldingen van vermoedelijke wolvenschade aan landbouwhuisdieren. Van deze meldingen waren zeker 101 daadwerkelijk veroorzaakt door een wolf. In diezelfde periode is de aanwezigheid van minimaal 18 verschillende wolven vastgesteld. Daarvan zijn 9 wolven korter dan zes maanden in Nederland, dit zijn zwervende wolven. De andere wolven hebben zich gevestigd in ons land of betreffen nakomelingen van de Noord-Veluwe roedel.

Groot vee

Zwervende wolven hebben de afgelopen maanden in het noorden van Nederland vaker dan voorheen groot vee, zoals pony's, veulens en (jonge) koeien aangevallen. Wolven die al in ons land gevestigd waren, hebben naar verhouding meer schapen aangevallen. Volgens deskundigen kan dit het gevolg zijn van een grotere voedselbehoefte van de gevestigde roedels die deze zomer jongen kregen.

Wolven op doortocht

Een opvallende recente waarneming is die van wolf GW2541m. Zijn aanwezigheid is in Nederland voor het eerst in april 2022 vastgesteld in de regio van de Noordoostpolder. In augustus 2022 is zijn DNA daar opnieuw aangetroffen. Verrassend genoeg werd zijn DNA begin september vele kilometers verderop aangetroffen bij Banholt in Zuid-Limburg. Dat is hemelsbreed 200 kilometer verderop. Niet veel later, op 14 september, trof men GW2541m aan in Zuid-Wallonië. Bijzonder aan deze doortocht is dat het lange afstanden illustreert die wolven op doortocht kunnen afleggen. Ook wolf GW2488m heeft grote afstanden afgelegd. Deze zwervende wolf komt uit Duitsland en heeft een tijd in Drenthe rondgezworven. Onlangs is hij waargenomen bij de grens met Luxemburg.

Een link naar de rapportage is hierbij:

<https://publicaties.bij12.nl/tussenrapportage-wolf-21-december-2022/>

RTV Drenthe heeft er een goede samenvatting van gemaakt in dit bericht:

<https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/15213260/aantal-wolvenaanvallen-in-drenthe-verdrievoudigd>

Zal ik dit bericht ook delen met de anderen?

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hogeveen

[Redacted]

[@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:info@dewoldenhoogeveen.nl)

[Redacted]

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond*	diersoort
22-mei-23	Ruinen	1			schaap
15-mei-23	Ansen		1		schaap
15-mei-23	Ruinen		1		schaap
15-mei-23	Echten			1	schaap
13-mei-23	Ruinerwold	3			schaap
8-mei-23	Echten		3		schaap
17-jan-23	Alteveer			0	schaap
20-okt-22	Alteveer			1	kalf
13-sep-22	Ansen	1			schaap
7-sep-22	Ruinen	1			schaap
14-apr-22	Eursinge	1			schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4			schaap
5-mrt-22	Ruinen	1			schaap
4-mrt-22	Ruinen	7			schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3			schaap
17-dec-19	de Wijk	1			schaap
31-mrt-18	Alteveer	3			schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1			schaap
29-mrt-18	Alteveer	2			schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1			schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
TOTAAL		36	5	2	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/scha>

* DNA-monsters mogen alleen gevorderd worden door de politie, in het kader van een poli

DNA onderzoek geeft geen uitsluitel
DNA onderzoek geeft geen uitsluitel

DNA onderzoek geeft geen uitsluitel
gewond dier

demeldingen/

tieonderzoek [Antwoord Bij12 14 juli 2023 op vraag of DNA-monster van hond beschikba

[ar is voor gemeente in verband met bijtincidenten]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 18 juli 2023 10:57
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; [REDACTED]
Onderwerp: update wolvenschade
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 18 juli 2023.xlsx

Bijgevoegd is de nieuwe update wolvenschade, bijgewerkt tot 18 juli 2023.
Er zijn geen nieuwe slachtoffers gevallen sinds de vorige update.

Laatste aanval in De Wolden was op 22 mei in Ruinen. Laatste aanval in Hoogeveen was op 27 dec 2022 in Tiendeveen, door een hond.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[REDACTED] [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 10:10
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Hempen-Prent, Gerrie
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Visite [REDACTED] over de wolvenschade
Bijlagen: Wolvenklachten [REDACTED] 21 nov 22.docx

Beste allen,

Hierbij puntsgewijze samenvatting van het gesprek met [REDACTED] c.s. gisteren.

[REDACTED] en ik adviseren het volgende:

- Dit verslag met bevindingen terugleggen bij [REDACTED] c.s.
- Na accordering door [REDACTED] c.s. de bevindingen ter kennis brengen van het college
- De bevindingen overbrengen aan bgm's Loohuis en Bergsma met het verzoek ze in te brengen in hun contacten met gedep. Jumelet
- Loohuis en Bergsma verzoeken een regelmatige terugkoppeling te verzorgen aan de Drentse burgemeesters. Daar is echt behoefte aan (kan Inge dit aan de orde stellen in de VRD vergadering van komende woensdag??)
- De bevindingen ook toe te zenden aan de provinciale wolvenregisseur [REDACTED] met het verzoek hierop te reageren
- Een brief van college De Wolden aan gedep. Jumelet adviseren wij bij nader inzien **niet**. We moeten Loohuis en Bergsma hun rol laten spelen, en hen om een regelmatige terugkoppeling naar de 12 burgemeesters vragen. (Dat vindt ook Cees Bijl, die ik gisteravond toevallig sprak)

Met vriendelijke groet,

[REDACTED],
Vervanger AOV [REDACTED] a.i. team Veiligheid
[REDACTED]

Wolvenoverleg Diever16 dec. (provincie + paar meest getroffen gemeenten, ambtelijk)

- Drentse burgemeesters op 13 januari a.s. met provincie bij elkaar voor handelingskader
- Gebiedscommissie Wolf (schapenhouders, LTO, vee-/paardenhouders) adviseert aan de provincie: betere en snellere schadevergoedingsregeling via BIJ12; geeft ook voorlichting en preventie aan direct betrokkenen
- Provincie moet meer sturen op BIJ12. Drenthe wil schadeafhandeling binnen 4 weken door BIJ12. Drenthe wil ook de effectiviteit van wolfwerende rasters (en andere maatregelen) monitoren.
- Trip advocaten heeft voor de provincie de juridische mogelijkheden onderzocht: helaas, wolf heeft megabeschermd status. Bevredigende oplossing zoeken voor beheer. Provincie komt in januari met de benadering naar buiten.
- Draaiboek handelingskader is in de maak (over twee weken klaar): als er iets gebeurt, dan doen we dit en/of dat. Communicatiedeskundige hierbij betrekken
- Q&A lijst op website provincie. Krijg je een vraag die niet op de lijst staat, graag die doorsturen naar de provincie, ook ter aanvulling van de lijst.
- Aparte vraag: wat gaan we doen aan de polarisatie tussen voor- en tegenstanders? Hoe nemen we eventuele maatschappelijke onrust weg? Dus aandacht voor lange termijncommunicatie
- De 12 communicatiemedewerkers om tafel gaan o.l.v. [REDACTED]

Klachten van bezorgde hobbyboeren en schapenhouders, op 21 november 2022 besproken bij burgemeester Inge Nieuwenhuizen en Gerrie Hempfen, wethouder voor o.m. natuurbeheer in de gemeente De Wolden.

Oplossingen voor de wolvenoverlast zoeken in de wetenschap dat de wolf in ons landschap een blijvertje is.

Gesignaleerde pijnpunten:

- De vergoeding voor dode schapen en ander vee door BIJ12 is te laag. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met aanschafprijzen van bijzondere rassen. Vervolgschade (vroeggeboortes ten gevolge van stress bij de beesten) wordt niet vergoed, want kan niet worden bewezen.
- De subsidie voor afrasteringen dekt niet de werkelijke kosten. Vergoeding van arbeidskosten wordt bovendien niet meegenomen. Afrasteringen moet je tijdelijk weghalen bij sloten schoonmaken.
- De vergoedingsprocedure bij BIJ12 duurt veel te lang (vb. schade uit juni jl. nog steeds niet vergoed).
- Neospora: advies om kuddebewakingshonden in te zetten roept vragen op mbt neospora. Een parasiet die veel honden bij zich dragen maar die via de ontlasting ook andere dieren kan besmetten, zoals koeien. Kan bij koeien leiden tot een abortus. Dat is de reden dat rundveehouders geen schapen met bijbehorende honden in hun weiland willen.
- Hybride wolven worden niet op hybriditeit getest, dus afschieten wordt niet mogelijk.
- Enorme investeringen voor afrasteringen nodig, in het bijzonder bij langs boeren rondreizende schapenhouders, terwijl de effectiviteit van de afrasteringen discutabel is (wolf kruipt er onderdoor, stroom lekt weg tegen begroeiing, schapenontvangende boeren willen geen ingraven van afrasteringen in hun weiden, andere dieren komen in de knel (egels gaan dood door de stroom, reeën lopen zich vast)).
- Schapenhouders op terrein Natuurmonumenten mogen geen dode schapen door wolven melden?? Dus vertekende cijfers bij BIJ12??
- BIJ12 loopt aan lijn provincies, is niet onafhankelijk. Liever Zweedse model met onafhankelijke taxateurs en snelle uitbetaling schade.
- De emotionele belasting bij schapenhouders en hobbyboeren (het aantreffen van dode schapen, de vrees elke morgen voor nieuwe gevallen) wordt geheel genegeerd.
- Hoe meer afgerasterde gebieden, hoe minder voedselaanbod, hoe meer kans dat de wolf de woonomgeving opzoekt (want van de gewone wilde dieren zijn er ook al steeds minder).
- Vanaf 1 januari 2023 geldt volgens de provinciale wolvenconsulent de plicht voor veehouders om hun vee (schapen) te beschermen, zo niet dan volgt een bestuurlijke boete.
- Niet goed uit te leggen waarom een kleine groep burgers (veehouders/hobbyboeren) financieel moet opdraaien voor de wettelijk vastgelegde algemene bescherming van de wolf.
- De huidige benadering leidt tot bedrijfsbeëindigingen bij schapenhouders.

Dit verslag terugleggen bij [REDACTED] en vervolgens naar Loohuis en Bergsma en ook naar de provinciale wolvenregisseur [REDACTED]

[REDACTED] 21-11-22.

Klachten van bezorgde hobbyboeren en schapenhouders, op 21 november 2022 besproken bij burgemeester Inge Nieuwenhuizen en Gerrie Hempfen, wethouder voor o.m. natuurbeheer in de gemeente De Wolden.

Oplossingen voor de wolvenoverlast zoeken in de wetenschap dat de wolf in ons landschap een blijvertje is.

Gesignaleerde pijnpunten:

- De vergoeding voor dode schapen en ander vee door BIJ12 is te laag. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met aanschafprijzen van bijzondere rassen. Vervolgschade (vroeggeboortes ten gevolge van stress bij de beesten) wordt niet vergoed, want kan niet worden bewezen.
- De subsidie voor afrasteringen dekt niet de werkelijke kosten. Vergoeding van arbeidskosten wordt bovendien niet meegenomen. Afrasteringen moet je tijdelijk weghalen bij sloten schoonmaken.
- De vergoedingsprocedure bij BIJ12 duurt veel te lang (vb. schade uit juni jl. nog steeds niet vergoed).
- Neospora: advies om kuddebewakingshonden in te zetten roept vragen op mbt neospora. Een parasiet die veel honden bij zich dragen maar die via de ontlasting ook andere dieren kan besmetten, zoals koeien. Kan bij koeien leiden tot een abortus. Dat is de reden dat rundveehouders geen schapen met bijbehorende honden in hun weiland willen.
- Hybride wolven worden niet op hybriditeit getest, dus afschieten wordt niet mogelijk.
- Enorme investeringen voor afrasteringen nodig, in het bijzonder bij langs boeren rondreizende schapenhouders, terwijl de effectiviteit van de afrasteringen discutabel is (wolf kruipt er onderdoor, stroom lekt weg tegen begroeiing, schapenontvangende boeren willen geen ingraven van afrasteringen in hun weiden, andere dieren komen in de knel (egels gaan dood door de stroom, reeën lopen zich vast)).
- Schapenhouders op terrein Natuurmonumenten mogen geen dode schapen door wolven melden?? Dus vertekende cijfers bij BIJ12??
- BIJ12 loopt aan lijn provincies, is niet onafhankelijk. Liever Zweedse model met onafhankelijke taxateurs en snelle uitbetaling schade.
- De emotionele belasting bij schapenhouders en hobbyboeren (het aantreffen van dode schapen, de vrees elke morgen voor nieuwe gevallen) wordt geheel genegeerd.
- Hoe meer afgerasterde gebieden, hoe minder voedselaanbod, hoe meer kans dat de wolf de woonomgeving opzoekt (want van de gewone wilde dieren zijn er ook al steeds minder).
- Vanaf 1 januari 2023 geldt volgens de provinciale wolvenconsulent de plicht voor veehouders om hun vee (schapen) te beschermen, zo niet dan volgt een bestuurlijke boete.
- Niet goed uit te leggen waarom een kleine groep burgers (veehouders/hobbyboeren) financieel moet opdraaien voor de wettelijk vastgelegde algemene bescherming van de wolf.
- De huidige benadering leidt tot bedrijfsbeëindigingen bij schapenhouders.

Dit verslag terugleggen bij [REDACTED] en vervolgens naar Loohuis en Bergsma en ook naar de provinciale [REDACTED].

[REDACTED] 21-11-22.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 10:10
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Hempten-Prent, Gerrie
CC: [REDACTED]
Onderwerp: [REDACTED] over de wolvenschade
Bijlagen: Wolvenklachten [REDACTED] 21 nov 22.docx

Beste allen,

Hierbij puntsgewijze samenvatting van het gesprek met [REDACTED] gisteren.

[REDACTED] ik adviseren het volgende:

- Dit verslag met bevindingen terugleggen bij [REDACTED]
- Na accordering door [REDACTED] de bevindingen ter kennis brengen van het college
- De bevindingen overbrengen aan bgm's Loohuis en Bergsma met het verzoek ze in te brengen in hun contacten met gedep. Jumelet
- Loohuis en Bergsma verzoeken een regelmatige terugkoppeling te verzorgen aan de Drentse burgemeesters. Daar is echt behoefte aan (kan Inge dit aan de orde stellen in de VRD vergadering van komende woensdag??)
- De bevindingen ook toe te zenden aan de provinciale [REDACTED] met het verzoek hierop te reageren
- Een brief van college De Wolden aan gedep. Jumelet adviseren wij bij nader inzien **niet**. We moeten Loohuis en Bergsma hun rol laten spelen, en hen om een regelmatige terugkoppeling naar de 12 burgemeesters vragen. (Dat vindt ook Cees Bijl, die ik gisteravond toevallig sprak)

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 22 november 2022 10:10
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Visite [REDACTED] over de wolvenschade
Bijlagen: Wolvenklachten [REDACTED] 21 nov 22.docx

Beste allen,

Hierbij puntsgewijze samenvatting van het gesprek met [REDACTED] gisteren.

[REDACTED] en ik adviseren het volgende:

- Dit verslag met bevindingen terugleggen bij [REDACTED]
- Na accordering door [REDACTED] de bevindingen ter kennis brengen van het college
- De bevindingen overbrengen aan bgm's Loohuis en Bergsma met het verzoek ze in te brengen in hun contacten met gedep. Jumelet
- Loohuis en Bergsma verzoeken een regelmatige terugkoppeling te verzorgen aan de Drentse burgemeesters. Daar is echt behoefte aan (kan Inge dit aan de orde stellen in de VRD vergadering van komende woensdag??)
- De bevindingen ook toe te zenden aan de provinciale [REDACTED] met het verzoek hierop te reageren
- Een brief van college De Wolden aan gedep. Jumelet adviseren wij bij nader inzien **niet**. We moeten Loohuis en Bergsma hun rol laten spelen, en hen om een regelmatige terugkoppeling naar de 12 burgemeesters vragen. (Dat vindt ook Cees Bijl, die ik gisteravond toevallig sprak)

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Vervanger AOV [REDACTED] a.i. team Veiligheid
[REDACTED]

Concept - Calamiteitenplan provincie Drenthe - aanval wolf

Inleiding

De wolf heeft zich in 2018 voor het eerst gevestigd in Nederland. Sindsdien zijn er veel meldingen gemaakt van aanvallen op vooral schapen. Onder de inwoners van gemeenten in Drenthe is onrust ontstaan vanwege de aanvallen maar ook door de inbreuk op het gevoel van onveiligheid. Inwoners maken zich zorgen over de eigen veiligheid en dat van hun kinderen. Het geluid om de wolf te bejagen wordt steeds luider. De wolf is echter een beschermde diersoort. Dat betekent dat het doden, vangen en opzettelijk verstoren van wolven verboden is (<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/>).

De wolf vormt, indien zij normaal gedrag vertonen en niet worden geprovoceerd of gevoed, op voorhand geen bedreiging voor de mens (<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/wolf-en-mens/>).

De wolf blijft echter een wild dier en een aanval op een mens valt daarmee niet volledig uit te sluiten.

Indien er een aanval is op de mens door de wolf is er een protocol nodig om een handvat te bieden voor bestuur en interne organisatie bij calamiteiten aangaande de wolf indien deze een gevaar vormt voor de openbare orde en veiligheid van de inwoners van de provincie Drenthe.

Het bestuurlijke- en hulpverleningstraject liggen grotendeels bij de betreffende gemeente. Gemeenten geven een bestuurlijk signaal richting de provincie dat dit dossier nu ook vanuit openbare orde en veiligheid van belang wordt en daarmee een onderwerp is waarop de burgemeesters een verantwoordelijkheid voelen.

Belangrijk is dat de voorlichting die gegeven wordt door de gemeente en de provincie, goed op elkaar wordt afgestemd. Voor de provincie is het grootste belang dat de maatschappelijke onrust in grote mate wordt beperkt.

Tijdens het hulpverleningstraject gaat het om de hulpverlening aan en begeleiding van het slachtoffer(s) en/of nabestaanden. Daarnaast speelt natuurlijk de vraag hoe de calamiteit heeft kunnen plaatsvinden. Het hulpverleningstraject zal in gang worden gezet door hulpverleners en hierbij kunnen gemeente en provincie meer op afstand volgen.

Verder in dit stuk zullen de verschillende stappen worden uiteengezet en welke partijen van belang zijn en moeten worden ingeschakeld.

Concept - Calamiteitenplan provincie Drenthe - aanval wolf

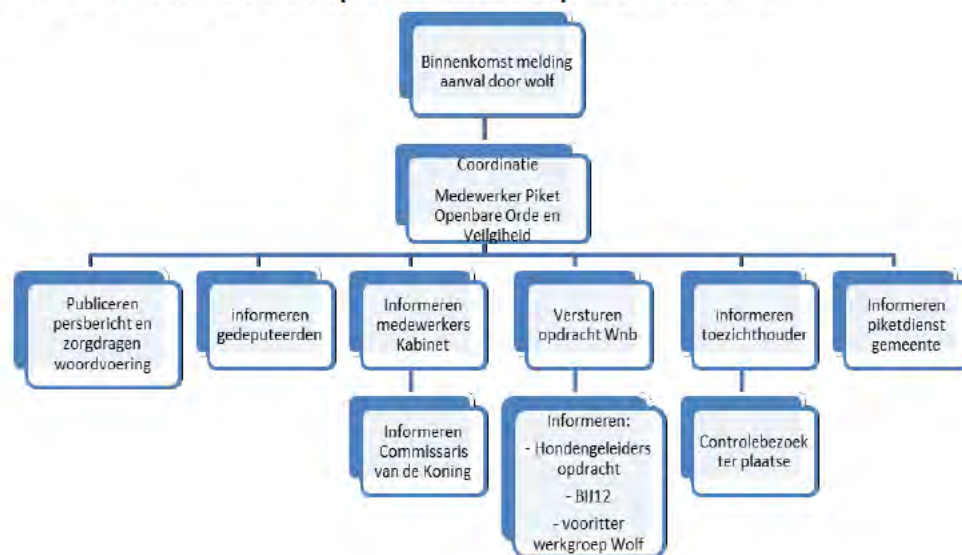
Drie scenario's

Er zijn drie scenario's bepaald die aangeven of het protocol van de gemeente of van de provincie in werking treedt.

	scenario	urgentie	Actie	Actie door
1	Loopt de wolf in de bebouwde kom terug naar het natuurlijk habitat en er is geen sprake van een acute situatie, dan gaat een signalering uit naar omwonenden om afstand te houden en binnen te blijven (wellicht NL-alert?) en wordt op afstand door de hondengeleiders meegekeken naar het gedrag van de wolf.	Geen acute situatie	<ul style="list-style-type: none">- Signalering op NL-alert naar directe omgeving / omwonenden- Wolf wordt op afstand gehouden	Politie of MKNN? door hondengeleiders <i>(Dit dient nog te worden kort gesloten met de hondengeleiders)</i>
2	Bevindt de wolf zich buiten de bebouwde kom (natuurlijk habitat; inclusief landbouwpercelen), dan wordt per incident door een ecologisch deskundige bepaald of er sprake is van een acute situatie	Indien geen sprake is van een acute situatie, maar wel van een probleemsituatie		calamiteitenplan van de provincie in werking. Zie bijlage 1 voor processchema.
3	Indien een aanval heeft plaatsgevonden in de bebouwde kom en de wolf is nog in de buurt van het slachtoffer of gedraagt zich agressief door meermaals mensen te benaderen zonder aanleiding	acute situatie		calamiteitenprotocol van de gemeente in werking. Zie bijlage 2 voor processchema.

Concept - Calamiteitenplan provincie Drenthe - aanval wolf

BIJLAGE 1: Calamiteitenprotocol provincie

Concept - Calamiteitenplan provincie Drenthe - aanval wolf

Beschrijving taken en instructies:

- Melding van een incident kan op diverse mogelijkheden binnenkomen. Van de politie, gemeente, inwoner(s), hulpverlenende instantie, media;
- Piketmedewerker OO&V stelt medewerker Kabinet, gedeputeerde en toezichthouder op de hoogte van de calamiteit. Indien er nog geen melding bij de gemeente is binnengekomen, stelt de piketmedewerker ook de gemeente op de hoogte.
- Piketmedewerker Voorlichting plaatst persbericht op provinciale website, twitter. Deze medewerker verzorgt de woordvoering. Er is een concept persbericht opgesteld. Deze is te vinden in Docbase.
- De piketmedewerker OO&V verleent de opdracht ex art 13.17 Wnb. Teamleider ondertekent opdracht?. Vervolgens stelt de piketmedewerker de uitvoerder van de opdracht, BIJ12 en de voorzitter van de wolvenwerkgroep op de hoogte. De opdracht is te vinden in....
- De bestuursondersteuner is betrokken bij de woordvoering door bestuurder richting media (maatschappelijke onrust zoveel mogelijk beperken, afstemmen tussen gemeente en provincie);
- Toezichthouder gaat ter plaatse om situatie te bekijken.
- Piketmedewerker verzoekt een ecologische deskundige om het gedrag van de wolf en de situatie ter plaatse te analyseren. Er is een lijst met mogelijke ecologische deskundigen om te benaderen.

Contactgegevens

Naam	Contactgegevens	Functie
1. Piket Openbare Orde & Veiligheid	ooov@drenthe.nl 0592 365 008	24/7 bereikbaar
2. Piket voorlichting	0592 365 005	24/7 bereikbaar
3. [Redacted]	[Redacted] @drenthe.nl	[Redacted]
4. [Redacted]	[Redacted] @drenthe.nl	[Redacted]
5. [Redacted]	[Redacted] @drenthe.nl	[Redacted]
6. [Redacted]	[Redacted] @drenthe.nl	[Redacted]
7. [Redacted]	[Redacted] @drenthe.nl	[Redacted]
8. [Redacted]		
9. [Redacted]		

BIJLAGE 2: Calamiteitenprotocol Gemeente

1. Inleiding

De wolf heeft zich in 2018 voor het eerst gevestigd in Nederland. Sindsdien zijn er veel meldingen gemaakt van aanvallen op vooral schapen. Onder de inwoners van de gemeenten in Drenthe is onrust ontstaan vanwege de aanvallen maar ook door de inbreuk op het gevoel van onveiligheid. Inwoners maken zich zorgen over de eigen veiligheid en dat van hun kinderen. Het geluid om de wolf te bejagen wordt steeds luider. De wolf is echter een beschermde diersoort. Dat betekent dat het doden, vangen en opzettelijk verstoren van wolven verboden is (<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/>).

De wolf vormt, indien zij normaal gedrag vertonen en niet worden geprovoceerd of gevoed, op voorhand geen bedreiging voor de mens (<https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/wolf-en-mens/>). De wolf blijft echter een wild dier en een aanval op een mens valt daarmee niet volledig uit te sluiten.

Indien er een aanval is op de mens door de wolf is er een protocol nodig om een handvat te bieden voor bestuur en interne organisatie bij calamiteiten aangaande de wolf indien deze een gevaar vormt voor de openbare orde en veiligheid van de inwoners van de gemeenten.

Twee trajecten

Bij een calamiteit omtrent de wolf gaat het om twee trajecten die we als gemeente in het oog moeten houden:

- het bestuurlijke traject;
- het hulpverleningstraject.

Bestuurlijk traject (gemeente en provincie)

In het bestuurlijke traject gaat het om het de volgende zaken

- bestuurlijke betrokkenheid tonen bij het slachtoffer(s) en/of nabestaanden van het slachtoffer (burgervaderrol/ maatschappelijke betekenisgeving);
- woordvoering door bestuurder gemeente/provincie richting media (maatschappelijke onrust zoveel mogelijk beperken, afstemmen tussen gemeente en provincie);
- informeren van de gemeenteraad;
- verantwoording afleggen in de gemeenteraad
- bestuurlijk handelen tijdens calamiteit en afhandeling calamiteit (crisisteam).
- Bij een grenssituatie afstemmen binnen de betrokken gemeenten

Met opmaak: Kop 2, Regelaafstand: enkel

Met opmaak: Kop 3, Regelaafstand: enkel

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

Concept - Calamiteitenplan provincie Drenthe - aanval wolf

- Hulpverleningstraject
 - In het hulpverleningstraject gaat het om de hulpverlening aan en begeleiding van het slachtoffer(s) en/of nabestaanden. Daarnaast speelt natuurlijk de vraag hoe de calamiteit heeft kunnen plaatsvinden. Het hulpverleningstraject zal in gang worden gezet door hulpverleners en kunnen we als gemeente meer op afstand volgen.
- Verder in dit stuk zullen de verschillende stappen worden uiteengezet en welke partijen van belang zijn en moeten worden ingeschakeld.

2. WERKWIJZE BIJ EEN CALAMITEIT

Dit hoofdstuk beschrijft de stappen die genomen moeten worden in het bestuurlijke traject op het moment dat een calamiteit wordt gemeld tot aan de (eind)rapportage. Gezien de aard van calamiteit of de politieke/publieke aandacht hiervoor is het van belang dat de stappen van melding tot aan rapportage binnen zo kort mogelijke tijd worden genomen.

Melding van calamiteit

De melding kan op diverse manieren binnenkomen:

- Piketdienst gemeente Westerveld;
- Via een melding van de politie;
- Hulpverlenende instanties;
- Inwoners
- Rechtstreeks bij de gemeente (bijvoorbeeld KCC of college van B&W)
- Media
- *Coördinatie van de ontvangst van de melding (aanvullen door openbare orde en veiligheid en crisisteam/ACBZ + politie [REDACTED])*

Directe of indirecte meldingen van calamiteiten worden gedaan aan de ambtenaar openbare orde en veiligheid (AOV'er). Buiten kantoor tijden wordt de piketdienst gebeld en worden de leden van het crisisteam gebeld.

Wie moeten er worden geïnformeerd en betrokken.

Intern gaat het om de volgende personen:

- burgemeester in het kader van openbare orde en veiligheid;
 - portefeuillehouder gezondheidzorg;
 - portefeuillehouder wolf;
 - ambtenaar openbare orde en veiligheid (coördinatie);
 - communicatieadviseur en betrokken beleidsambtenaar wolf;
 - politie;
 - leden crisisteam.
- **Extern** gaat het om de volgende personen/organisaties:
- Provincie Drenthe

Met opmaak: Kop 3, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

Met opmaak: Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Regelafstand: Meerdere 1,07 rg

Met opmaak: Kop 1, Regelafstand: enkel

Met opmaak: Kop 2, Regelafstand: enkel

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

Met opmaak: Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Kop 2, Regelafstand: enkel

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

Met opmaak: Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

Concept - Calamiteitenplan provincie Drenthe - aanval wolf

- Gedeputeerden volgen ook het bestuurlijke traject i.o.m. gemeente
- FBE > ontheffing
- Bij12
- Slachtofferhulp
- GGD

- Informatie delen en strategie bepalen

Het coördinatieteam* dat bijeen wordt geroepen vanwege de calamiteit gaat in overleg om informatie te delen en een strategie te bepalen hoe me deze calamiteit om te gaan.

- analyseren van de situatie en inventariseren van knelpunten
- informatie delen/verzamelen
- bepalen communicatiestrategie.
- Nazorgplan opzetten voor omwonenden
- afspraken maken over delen van informatie intern
- Binnen het coördinatieteam worden afspraken gemaakt over wie tijdens en na de calamiteit de, informatievoorziening richting de verantwoordelijke bestuurders verzorgt, wie waar nodig de, informatievoorziening coördineert en wie de communicatie richting media verzorgt of waar nodig coördineert;
 - afspraken over de communicatie onderling.
 - afspraken over het actief op de hoogte houden van alle betrokken partijen over de voortgang van de afhandeling van de calamiteit.
 - opstellen van een overzicht van betrokken personen en organisaties;
 - opstellen plan van aanpak voor informatie, opvang en hulp aan betrokkenen;
 - afspraken maken over privacy gevoelige informatie, zodat in openheid informatie wordt gedeeld.
- *Coördinatieteam bestaat uit ALV/Communicatie/Verantwoordelijk beleidsmedewerker/Sociaal domein

Uitvoeringsfase

Uitvoeren van plan van aanpak

De leden van het coördinatieteam voeren hun taak in het plan van aanpak uit en koppelen regelmatig aan elkaar terug wat de stand van zaken is en wat is uitgevoerd in het coördinatieteam. Dat team wordt steeds bijeengeroepen wordt door de voorzitter van het coördinatieteam. In het coördinatieteam worden ook knelpunten besproken en nieuwe informatie gedeeld;

- de voorzitter van het coördinatieteam informeert de burgemeester continu over ontwikkelingen en houdt ook de communicatieadviseur en de andere leden van het team op de hoogte;
- ontwikkelingen rondom de calamiteit kunnen vragen om bijstelling van het plan van aanpak. Dat wordt afgestemd in het coördinatieteam;
- over de uitvoering wordt teruggekoppeld en afgestemd met betrokken partijen.
- DNA-afname > spoedanalyse.

- Nazorgfase

Nazorg

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 2
+ Uitgelijnd op: 1,9 cm + Inspringen op: 2,54 cm

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1
+ Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

Met opmaak: Kop 2, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1
+ Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

Met opmaak: Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1
+ Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

Met opmaak: Geen opsommingstekens of nummering

Met opmaak: Kop 3, Regelaafstand: enkel

Met opmaak: Lijstaline, Met opsommingstekens + Niveau: 1
+ Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

Met opmaak: Kop 3, Geen opsommingstekens of nummering

Concept - Calamiteitenplan provincie Drenthe - aanval wolf

In coördinatieteam wordt na uitvoering plan van aanpak bekeken wat voor nazorg nodig is voor betrokken en omwonenden. Bij de nazorg is het van belang dat de betrokken partijen een rol hierin nemen, zoals naast de betrokken gemeente, de Provincie Drenthe, maar ook de betreffende welzijnsinstantie.

Evaluatiefase

Afronding van de melding

Na afloop van een calamiteit wordt een evaluatie gehouden over het verloop van het proces rondom de (afhandeling van en communicatie over de) calamiteit. Dit proces wordt opgestart door de voorzitter van het coördinatieteam in overleg met de burgemeester.

Hierbij wordt aandacht besteed aan de communicatie, de tijdigheid, de informatiedeling. De evaluatie wordt door het college vastgesteld en kan aanleiding zijn om protocollen aan te passen.

Aandachtspunten

Aandachtspunten rondom een calamiteit zijn:

- bijhouden van social media (twitter) door communicatieadviseur(s) voor omgevingsanalyse (tweets van pers en betrokkenen/inwoners) en eventueel ontkrachten van onjuiste berichtgeving;
- informeren van gemeenteraad;

Met opmaak: Kop 3, Regelafstand: enkel

Met opmaak: Kop 3, Regelafstand: enkel

Met opmaak: Lijstlinea, Met opsommingstekens + Niveau: 1
+ Uitgelijnd op: 0,63 cm + Inspringen op: 1,27 cm

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond	diersoort
22-mei-23	Ruinen		1		schaap
15-mei-23	Ansen		1		schaap
15-mei-23	Ruinen		1		schaap
15-mei-23	Echten		1		schaap
13-mei-23	Ruinerwold		3		schaap
8-mei-23	Echten		3		schaap
17-jan-23	Alteveer			0	schaap
20-okt-22	Alteveer			1	kalf
13-sep-22	Ansen	1			schaap
7-sep-22	Ruinen	1			schaap
14-apr-22	Eursinge	1			schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4			schaap
5-mrt-22	Ruinen	1			schaap
4-mrt-22	Ruinen	7			schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3			schaap
17-dec-19	de Wijk	1			schaap
31-mrt-18	Alteveer	3			schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1			schaap
29-mrt-18	Alteveer	2			schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1			schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3			schaap
TOTAAL		32	10	1	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/scha>

gewond dier

demeldingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 19 juni 2023 09:53
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; Hempten-Prent, Gerrie; [REDACTED]; [REDACTED]
Onderwerp: wolf overzicht
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 16 juni 2023.xlsx

Beste mensen,

Bijgevoegd is het meest recente overzicht van wolvenslachtoffers in Hoozevee en De Wolden. Er zijn sinds 1 juni geen nieuwe aanvallen in onze gemeenten bijgekomen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoozevee

[REDACTED]
[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: Nieuwenhuizen, Inge
Verzonden: woensdag 20 september 2023 14:46
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Wolf

Ha [REDACTED]

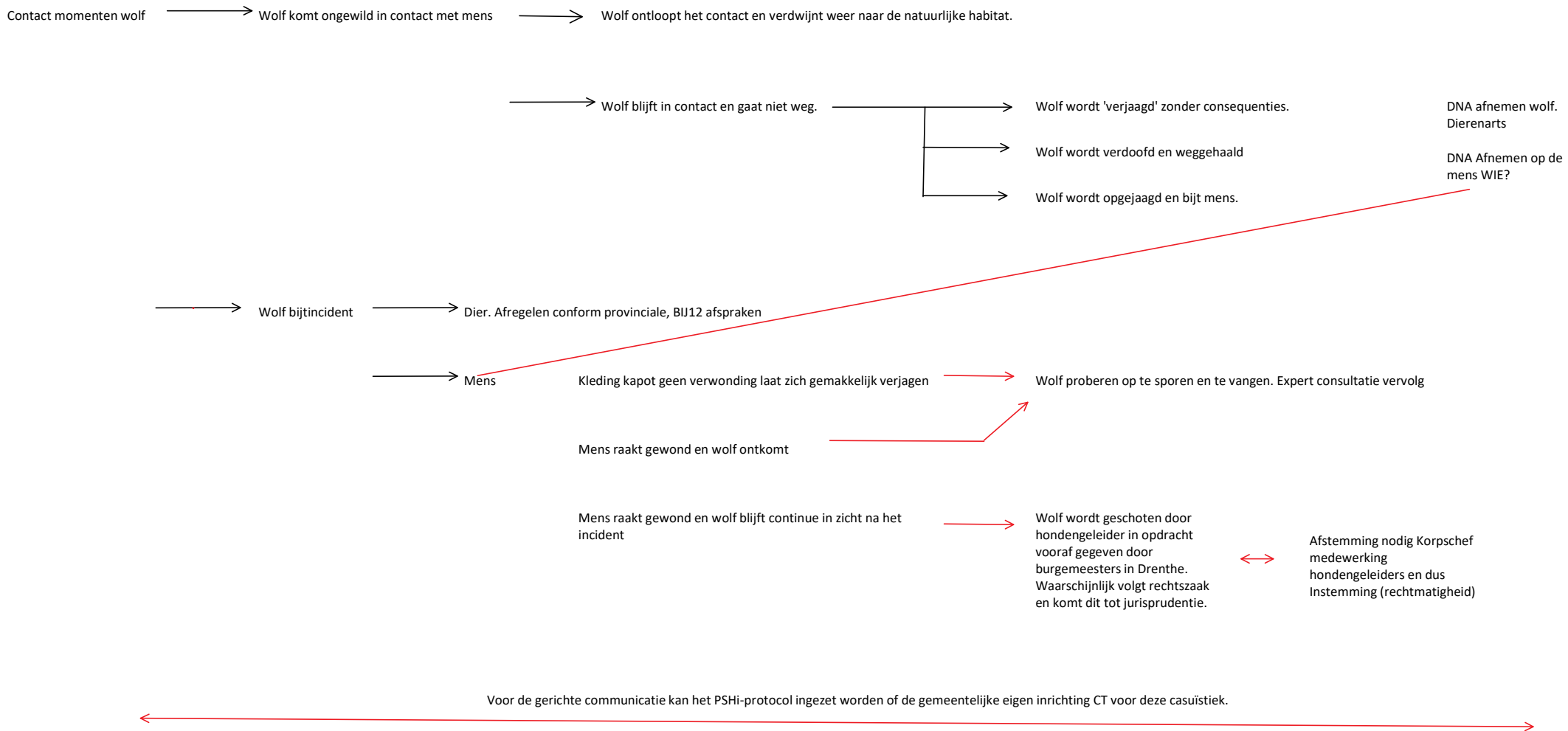
Is het nog gelukt om het handelingskader wolf uit te werken voor De Wolden? Ik heb deze nog niet gezien, dacht ik.

Met vriendelijke groet,

Inge Nieuwenhuizen
Burgemeester gemeente De Wolden
0528-378232
Mail: i.nieuwenhuizen@dewolden.nl

Handelingskader bgm - provincie

dinsdag 18 april 2023 09:51

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 4 november 2022 10:34
Aan: [REDACTED] r
Onderwerp: wolf

Hallo [REDACTED],

Gisteren benoemde Inge Nieuwenhuizen in de gemeenteraad De Wolden dat er een raadsbrief over de wolf onderweg is. Ze zei vandaag of morgen ontvangt u een raadsbrief.
Klopt dat?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hogeveen

[REDACTED]
[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)
[REDACTED]

De heer [REDACTED] en de heer [REDACTED]
Postbus 186
9200 AD Drachten

VERZONDEN - 3 NOV. 2022

Datum	Zaaknummer	Uw brief	Uw kenmerk
27 oktober 2022	2022-214079	01422/dr/rv	

Onderwerp
antwoordbrief onrust rond wolven

Beste heren [REDACTED],

Hartelijk dank voor uw brief van 24 oktober jl. waarin u als Land en Tuinbouworganisatie (LTO) uw zorgen uit over de aanwezigheid van de wolf in onze gemeente.

Ook wij zien dat de wolven in en rondom onze gemeente landbouwhuisdieren, grazers in natuurgebieden en hobby-/huisdieren doden of verwonden. Wij begrijpen de zorgen en het verdriet dat dit veroorzaakt.

Daarnaast delen wij uw mening dat de aanwezigheid van wolven invloed heeft op het landschap en de recreatieve beleving daarvan. Wij zien in onze gemeente dat dieren uit de weide verdwijnen en dat inwoners stoppen met het houden van met name schapen. Ook de toename van wolfwerende afrastering drukt een stempel op het landschap en is van invloed op de biodiversiteit.

Vanuit de gemeente hebben wij geen bevoegdheden op het gebied van faunabeheer, schades en de beschermde status van de wolf. Deze bevoegdheden liggen onder meer bij de provincie en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en de Europese commissie. Wij raden u aan uw zorgen ook bij deze instanties kenbaar te maken.

Zowel de provinciale staten in Drenthe als in Friesland delen uw mening dat de wolf beheerd moet worden. De provincies zijn de bevoegde gezagen als het gaat over beschermde soorten en vrijstellingen daarvan. Als gemeente hebben wij regelmatig contact met de provincie.

De grote maatschappelijke onrust over de aanwezigheid van de wolf en de angst dat deze een serieuze bedreiging vormt voor de dieren en mensen wordt dagelijks onder onze aandacht gebracht.

Wij hebben dan ook op 25 oktober jl. een brief verzonden naar de minister om onze en de zorgen van de inwoners onder zijn aandacht te brengen. Ook hebben wij samen met de provincie Drenthe op 3 oktober jl. een gezamenlijke bijeenkomst over de wolf georganiseerd in het gemeentehuis in Diever. Tijdens deze bijeenkomst konden de aanwezigen hun zorgen uiten en vragen stellen.

In relatie tot de openbare orde en de veiligheid mag u van de burgemeester en de gemeente verwachten dat wij alles doen wat binnen de mogelijkheden ligt om de inwoners van de gemeente Westerveld te beschermen. Daarnaast gedooft de gemeente hekken die hoger zijn dan de landelijk toegestane norm, om het mogelijk te maken voor dierhouders op deze manier hun vee (dieren) te beschermen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

D.B. Bruijn-Van den Berg
secretaris

H. Jager
burgemeester

Wolven in Drenthe

Informatie uit Interprovinciaal wolvenplan, in opdracht van Interprovinciaal overleg (IPO) - Bestuurlijke Adviescommissie Vitaal Platteland (BACVP). Opgesteld door de IPO-werkgroep Lupus en vastgesteld door het IPO-bestuur op 24 januari 2019

1. Provincies verantwoordelijk.

De provincies zijn wettelijk verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen.

2. Wolf beschermde diersoort.

Op 30 juni 2014 is de wolf in Nederland aangewezen als beschermde inheemse diersoort (Staatscourant 18306). Het opzettelijk doden, vangen of verstoren van wolven is verboden op grond van artikelen 3.5 en 3.6 van de Wet natuurbescherming.

3. BIJ12 voor vergoeding schade.

De provincies hebben BIJ12 (zie www.BIJ12.nl) gemandateerd om te beslissen op aanvragen voor een tegemoetkoming in schade bij gehouden vee, veroorzaakt door wolven. BIJ12 draagt daarnaast zorg voor voorlichting over schadepreventie.

4. Provincie voert beleid.

Elke provincie is vanuit de Wet natuurbescherming zelfstandig verantwoordelijk voor de uitvoering van beleid voor de wolf. Omdat wolven grote afstanden afleggen en ook territoria zich niet aan provinciegrenzen hoeven te houden is een interprovinciale samenwerking en beleidsuitvoering gewenst. De samenwerking verloopt via het Interprovinciaal overleg (IPO) en gezamenlijke uitvoeringstaken zijn belegd bij BIJ12

5. Informatie op de website Provincie en BIJ12.

Provincies en BIJ12 zorgen middels hun eigen websites voor goed vindbare algemene basisinformatie over de wolf en wolvenbeleid, uitslagen van DNA-onderzoek, gevalideerde wolvenwaarnemingen en zorgen tevens voor een goede doorverwijzing naar bronnen met uitgebreide informatie (zie Provincie Drenthe: wolf in Drenthe). BIJ12 zorgt middels communicatie via de website voor actuele informatie over preventiemogelijkheden en schademeldingen in relatie tot de wolf. Daarnaast verzorgt BIJ12 in voorkomende gevallen communicatie en voorlichting richting stakeholders.

6. Wet natuurbescherming.

De wolf is aangewezen als strikt beschermde soort in het Verdrag van Bern en in Bijlage II en IV van de Habitatrichtlijn. In de Wet natuurbescherming is daarom een beschermingsregime geformuleerd. Dit houdt in dat er ten aanzien van de wolf een aantal verboden gelden. Het is verboden om in het wild levende wolven in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren. Verder is het verboden om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen. Daarnaast geldt er een verbod om uit het wild afkomstige wolven, dood of levend, onder zich te hebben.

7. Maatregelen door provincie.

Op grond van de Wet natuurbescherming dragen de provincies, ieder in hun eigen provincie, gezamenlijk zorg voor het nemen van de nodige maatregelen voor het behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding voor de van nature in Nederland voorkomende soorten genoemd in bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn. Deze maatregelen kunnen betrekking hebben op actieve soortenbescherming, aanvullend op het provinciaal beleid ten aanzien van het realiseren en beheren van het Nationaal Natuurnetwerk.

Ook preventieve maatregelen om vee te beschermen tegen aanvallen van wolven vallen (mede) onder actieve soortenbescherming. Het oogmerk van deze maatregelen is daarbij het belang van de wolf, namelijk het voorkomen dat gevestigde wolven zich kunnen gaan specialiseren op het doden van landbouwhuisdieren. Dat zou namelijk kunnen leiden tot afname van de maatschappelijke acceptatie van de wolf.

8. Ontheffing door provincie.

Afwijkingen van het beschermingsregime voor de wolf kunnen vanuit de Wet natuurbescherming worden toegestaan bij ontheffing. Voor ontheffingverlening is in de regel het college van Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag.

Ontheffingen kunnen worden verleend ten behoeve van limitatief in de Wet natuurbescherming opgesomde belangen. Ontheffingen kunnen alleen worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven om de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

9. Ingrijpen bij gevaar/volksgezondheid door provincie.

Ingrijpen bij wolven is in Nederland in een aantal situaties mogelijk. Gelet op de geldende randvoorwaarden is ingrijpen op korte termijn waarschijnlijk slechts aan de orde als wolven gevaarlijk of problematisch gedrag vertonen in relatie tot mensen en in het geval er kruising met honden zou optreden. Op de lange termijn wordt ingrijpen uit oogpunt van de bestrijding van schade, overlast of populatiebeheer niet op voorhand uitgesloten. De mogelijkheden daartoe zijn gebonden aan internationale verdragen, wet- en regelgeving, zaken die buiten de bevoegdheid van de provincies liggen.

De colleges van Gedeputeerde Staten van de provincies zijn bevoegd gezag om maatregelen toe te staan of te laten nemen. Zij kunnen op grond van de Wet natuurbescherming, artikel 3.8 lid 5 b3 beslissen om het vangen of doden van een wolf toe te staan wanneer de volksgezondheid of de openbare veiligheid in het geding is.

Voor er dergelijke maatregelen genomen kunnen worden dienen andere bevredigend oplossingen te worden afgewogen. Indien die niet voorhanden zijn, dan is ingrijpen mogelijk.

10. Ingrijpen door burgemeester.

De enige uitzondering is een situatie waarbij zich een acuut veiligheidsprobleem voordoet, waarbij de situatie zodanig acuut is dat het niet mogelijk is dat Gedeputeerde Staten een afweging maken. In zo'n geval kan de politie op basis van een besluit van de burgemeester (Gemeentewet art 175 en 176) optreden. Doden kan met een dodelijke injectie of met het geweer plaatsvinden.

11. Eigen verantwoordelijkheid dierenhouders.

Dierenhouders zijn zelf wettelijk verantwoordelijk voor het nemen van preventieve maatregelen om gehouden dieren zoals schapen, te beschermen tegen mogelijke roofdieren als de wolf. Bescherming van vee tegen aanvallen van buitenaf is niet nieuw. Van honden of vossen is bekend dat zij ook schapen kunnen aanvallen. In navolging van Limburg heeft in Drenthe recent onderzoek plaatsgevonden naar aanvallen op schapen (Vosmeer & van Beek 2016). De uitkomsten indiceren dat er landelijk (zonder wolf) jaarlijks al 4000 tot 13.000 schapen worden gedood of verwond door honden en vossen. Waar het gaat om het voorkomen van schade aan schapen gaat het dus in principe om het nemen van aanvullende maatregelen om ook schade door wolven te voorkomen.

12. Toekennen schadevergoeding.

Voor het toekennen van een schadevergoeding is het van belang om te kunnen uitsluiten dat er geen sprake was van een aanval door een hond of vos, in die gevallen wordt immers geen tegemoetkoming uitgekeerd. Dit vraagt een beoordeling door een geschoolde deskundige. In eerste instantie om op afstand te beoordelen of er voldoende aanwijzingen zijn voor wolf zodat de beoordelaar van BIJ12 ter plaatse kan gaan kijken. In tweede instantie ter plaatse gericht op specifieke veldkenmerken en ten slotte door DNA-analyse. Overigens heeft het afnemen van DNA ook als doel om de herkomst en verspreiding van de wolf te kunnen monitoren.

Een dierhouder met dood of verwond vee die een wolf als veroorzaker vermoedt dient zo snel mogelijk en niet later dan binnen 24 uur na de gebeurtenis hiervan melding te doen bij BIJ12. Geadviseerd wordt om kadavers ter plaatse te laten liggen en indien nodig met schoon plastic af te schermen tegen regen en aaseters. Het is belangrijk om (eigen) honden altijd uit de buurt te houden. De melding gaat het liefst vergezeld van foto's waarop de aangetroffen situatie goed zichtbaar is.

BIJ12 kan onder voorwaarden een tegemoetkoming verlenen voor schade veroorzaakt door natuurlijk in het wild levende diersoorten aan bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren. Schade aan niet-bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren is in principe een algemeen maatschappelijk risico dat burgers geacht worden zelf te dragen.

13. Preventie door provincie en behoud draagvlak.

Zoals eerder is aangegeven zijn alle dierhouders zelf wettelijk verantwoordelijk voor het nemen van preventieve maatregelen om hun dieren te beschermen tegen roofdieren. Provincies zijn niet verplicht om dit te ondersteunen. Desondanks hebben de provincies er wel belang bij dat vee afdoende wordt beschermd tegen wolven. In de eerste plaats omdat goed beschermde dieren niet, of hooguit zeer incidenteel, aangevallen worden en daarmee het aantal aanvragen voor een tegemoetkoming in schade wordt beperkt. In de tweede plaats wordt met afdoende bescherming voorkomen dat een wolf of wolven zich in een territorium gaan specialiseren op gehouden dieren. Vanuit actieve soortenbescherming valt daarom te motiveren dat het ondersteunen van preventie ook in het belang van de wolf zelf is. Tenslotte draagt het ondersteunen van preventie significant bij aan het vergroten van het maatschappelijke draagvlak.

Wolven in Drenthe

Informatie uit Interprovinciaal wolvenplan, in opdracht van Interprovinciaal overleg (IPO) - Bestuurlijke Adviescommissie Vitaal Platteland (BACVP). Opgesteld door de IPO-werkgroep Lupus en vastgesteld door het IPO-bestuur op 24 januari 2019

1. Provincies verantwoordelijk.

De provincies zijn wettelijk verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen.

2. Wolf beschermde diersoort.

Op 30 juni 2014 is de wolf in Nederland aangewezen als beschermde inheemse diersoort (Staatscourant 18306). Het opzettelijk doden, vangen of verstoren van wolven is verboden op grond van artikelen 3.5 en 3.6 van de Wet natuurbescherming.

3. BIJ12 voor vergoeding schade.

De provincies hebben BIJ12 (zie www.BIJ12.nl) gemandateerd om te beslissen op aanvragen voor een tegemoetkoming in schade bij gehouden vee, veroorzaakt door wolven. BIJ12 draagt daarnaast zorg voor voorlichting over schadepreventie.

4. Provincie voert beleid.

Elke provincie is vanuit de Wet natuurbescherming zelfstandig verantwoordelijk voor de uitvoering van beleid voor de wolf. Omdat wolven grote afstanden afleggen en ook territoria zich niet aan provinciegrenzen hoeven te houden is een interprovinciale samenwerking en beleidsuitvoering gewenst. De samenwerking verloopt via het Interprovinciaal overleg (IPO) en gezamenlijke uitvoeringstaken zijn belegd bij BIJ12

5. Informatie op de website Provincie en BIJ12.

Provincies en BIJ12 zorgen middels hun eigen websites voor goed vindbare algemene basisinformatie over de wolf en wolvenbeleid, uitslagen van DNA-onderzoek, gevalideerde wolvenwaarnemingen en zorgen tevens voor een goede doorverwijzing naar bronnen met uitgebreide informatie (zie Provincie Drenthe: wolf in Drenthe). BIJ12 zorgt middels communicatie via de website voor actuele informatie over preventiemogelijkheden en schademeldingen in relatie tot de wolf. Daarnaast verzorgt BIJ12 in voorkomende gevallen communicatie en voorlichting richting stakeholders.

6. Wet natuurbescherming.

De wolf is aangewezen als strikt beschermde soort in het Verdrag van Bern en in Bijlage II en IV van de Habitatrichtlijn. In de Wet natuurbescherming is daarom een beschermingsregime geformuleerd. Dit houdt in dat er ten aanzien van de wolf een aantal verboden gelden. Het is verboden om in het wild levende wolven in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren. Verder is het verboden om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen. Daarnaast geldt er een verbod om uit het wild afkomstige wolven, dood of levend, onder zich te hebben.

7. Maatregelen door provincie.

Op grond van de Wet natuurbescherming dragen de provincies, ieder in hun eigen provincie, gezamenlijk zorg voor het nemen van de nodige maatregelen voor het behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding voor de van nature in Nederland voorkomende soorten genoemd in bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn. Deze maatregelen kunnen betrekking hebben op actieve soortenbescherming, aanvullend op het provinciaal beleid ten aanzien van het realiseren en beheren van het Nationaal Natuurnetwerk.

Ook preventieve maatregelen om vee te beschermen tegen aanvallen van wolven vallen (mede) onder actieve soortenbescherming. Het oogmerk van deze maatregelen is daarbij het belang van de wolf, namelijk het voorkomen dat gevestigde wolven zich kunnen gaan specialiseren op het doden van landbouwhuisdieren. Dat zou namelijk kunnen leiden tot afname van de maatschappelijke acceptatie van de wolf.

8. Ontheffing door provincie.

Afwijkingen van het beschermingsregime voor de wolf kunnen vanuit de Wet natuurbescherming worden toegestaan bij ontheffing. Voor ontheffingverlening is in de regel het college van Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag.

Ontheffingen kunnen worden verleend ten behoeve van limitatief in de Wet natuurbescherming opgesomde belangen. Ontheffingen kunnen alleen worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven om de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

9. Ingrijpen bij gevaar/volksgezondheid door provincie.

Ingrijpen bij wolven is in Nederland in een aantal situaties mogelijk. Gelet op de geldende randvoorwaarden is ingrijpen op korte termijn waarschijnlijk slechts aan de orde als wolven gevaarlijk of problematisch gedrag vertonen in relatie tot mensen en in het geval er kruising met honden zou optreden. Op de lange termijn wordt ingrijpen uit oogpunt van de bestrijding van schade, overlast of populatiebeheer niet op voorhand uitgesloten. De mogelijkheden daartoe zijn gebonden aan internationale verdragen, wet- en regelgeving, zaken die buiten de bevoegdheid van de provincies liggen.

De colleges van Gedeputeerde Staten van de provincies zijn bevoegd gezag om maatregelen toe te staan of te laten nemen. Zij kunnen op grond van de Wet natuurbescherming, artikel 3.8 lid 5 b3 beslissen om het vangen of doden van een wolf toe te staan wanneer de volksgezondheid of de openbare veiligheid in het geding is.

Voor er dergelijke maatregelen genomen kunnen worden dienen andere bevredigend oplossingen te worden afgewogen. Indien die niet voorhanden zijn, dan is ingrijpen mogelijk.

10. Ingrijpen door burgemeester.

De enige uitzondering is een situatie waarbij zich een acuut veiligheidsprobleem voordoet, waarbij de situatie zodanig acuut is dat het niet mogelijk is dat Gedeputeerde Staten een afweging maken. In zo'n geval kan de politie op basis van een besluit van de burgemeester (Gemeentewet art 175 en 176) optreden. Doden kan met een dodelijke injectie of met het geweer plaatsvinden.

11. Eigen verantwoordelijkheid dierenhouders.

Dierenhouders zijn zelf wettelijk verantwoordelijk voor het nemen van preventieve maatregelen om gehouden dieren zoals schapen, te beschermen tegen mogelijke roofdieren als de wolf. Bescherming van vee tegen aanvallen van buitenaf is niet nieuw. Van honden of vossen is bekend dat zij ook schapen kunnen aanvallen. In navolging van Limburg heeft in Drenthe recent onderzoek plaatsgevonden naar aanvallen op schapen (Vosmeer & van Beek 2016). De uitkomsten indiceren dat er landelijk (zonder wolf) jaarlijks al 4000 tot 13.000 schapen worden gedood of verwond door honden en vossen. Waar het gaat om het voorkomen van schade aan schapen gaat het dus in principe om het nemen van aanvullende maatregelen om ook schade door wolven te voorkomen.

12. Toekennen schadevergoeding.

Voor het toekennen van een schadevergoeding is het van belang om te kunnen uitsluiten dat er geen sprake was van een aanval door een hond of vos, in die gevallen wordt immers geen tegemoetkoming uitgekeerd. Dit vraagt een beoordeling door een geschoolde deskundige. In eerste instantie om op afstand te beoordelen of er voldoende aanwijzingen zijn voor wolf zodat de beoordelaar van BIJ12 ter plaatse kan gaan kijken. In tweede instantie ter plaatse gericht op specifieke veldkenmerken en ten slotte door DNA-analyse. Overigens heeft het afnemen van DNA ook als doel om de herkomst en verspreiding van de wolf te kunnen monitoren.

Een dierhouder met dood of verwond vee die een wolf als veroorzaker vermoedt dient zo snel mogelijk en niet later dan binnen 24 uur na de gebeurtenis hiervan melding te doen bij BIJ12. Geadviseerd wordt om kadavers ter plaatse te laten liggen en indien nodig met schoon plastic af te schermen tegen regen en aaseters. Het is belangrijk om (eigen) honden altijd uit de buurt te houden. De melding gaat het liefst vergezeld van foto's waarop de aangetroffen situatie goed zichtbaar is.

BIJ12 kan onder voorwaarden een tegemoetkoming verlenen voor schade veroorzaakt door natuurlijk in het wild levende diersoorten aan bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren. Schade aan niet-bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren is in principe een algemeen maatschappelijk risico dat burgers geacht worden zelf te dragen.

13. Preventie door provincie en behoud draagvlak.

Zoals eerder is aangegeven zijn alle dierhouders zelf wettelijk verantwoordelijk voor het nemen van preventieve maatregelen om hun dieren te beschermen tegen roofdieren. Provincies zijn niet verplicht om dit te ondersteunen. Desondanks hebben de provincies er wel belang bij dat vee afdoende wordt beschermd tegen wolven. In de eerste plaats omdat goed beschermde dieren niet, of hooguit zeer incidenteel, aangevallen worden en daarmee het aantal aanvragen voor een tegemoetkoming in schade wordt beperkt. In de tweede plaats wordt met afdoende bescherming voorkomen dat een wolf of wolven zich in een territorium gaan specialiseren op gehouden dieren. Vanuit actieve soortenbescherming valt daarom te motiveren dat het ondersteunen van preventie ook in het belang van de wolf zelf is. Tenslotte draagt het ondersteunen van preventie significant bij aan het vergroten van het maatschappelijke draagvlak.

Wolven in Drenthe

Informatie uit Interprovinciaal wolvenplan, in opdracht van Interprovinciaal overleg (IPO) - Bestuurlijke Adviescommissie Vitaal Platteland (BACVP). Opgesteld door de IPO-werkgroep Lupus en vastgesteld door het IPO-bestuur op 24 januari 2019

1. Provincies verantwoordelijk.

De provincies zijn wettelijk verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen.

2. Wolf beschermde diersoort.

Op 30 juni 2014 is de wolf in Nederland aangewezen als beschermde inheemse diersoort (Staatscourant 18306). Het opzettelijk doden, vangen of verstoren van wolven is verboden op grond van artikelen 3.5 en 3.6 van de Wet natuurbescherming.

3. BIJ12 voor vergoeding schade.

De provincies hebben BIJ12 (zie www.BIJ12.nl) gemandateerd om te beslissen op aanvragen voor een tegemoetkoming in schade bij gehouden vee, veroorzaakt door wolven. BIJ12 draagt daarnaast zorg voor voorlichting over schadepreventie.

4. Provincie voert beleid.

Elke provincie is vanuit de Wet natuurbescherming zelfstandig verantwoordelijk voor de uitvoering van beleid voor de wolf. Omdat wolven grote afstanden afleggen en ook territoria zich niet aan provinciegrenzen hoeven te houden is een interprovinciale samenwerking en beleidsuitvoering gewenst. De samenwerking verloopt via het Interprovinciaal overleg (IPO) en gezamenlijke uitvoeringstaken zijn belegd bij BIJ12

5. Informatie op de website Provincie en BIJ12.

Provincies en BIJ12 zorgen middels hun eigen websites voor goed vindbare algemene basisinformatie over de wolf en wolvenbeleid, uitslagen van DNA-onderzoek, gevalideerde wolvenwaarnemingen en zorgen tevens voor een goede doorverwijzing naar bronnen met uitgebreide informatie (zie Provincie Drenthe: wolf in Drenthe). BIJ12 zorgt middels communicatie via de website voor actuele informatie over preventiemogelijkheden en schademeldingen in relatie tot de wolf. Daarnaast verzorgt BIJ12 in voorkomende gevallen communicatie en voorlichting richting stakeholders.

6. Wet natuurbescherming.

De wolf is aangewezen als strikt beschermde soort in het Verdrag van Bern en in Bijlage II en IV van de Habitatrichtlijn. In de Wet natuurbescherming is daarom een beschermingsregime geformuleerd. Dit houdt in dat er ten aanzien van de wolf een aantal verboden gelden. Het is verboden om in het wild levende wolven in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren. Verder is het verboden om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen. Daarnaast geldt er een verbod om uit het wild afkomstige wolven, dood of levend, onder zich te hebben.

7. Maatregelen door provincie.

Op grond van de Wet natuurbescherming dragen de provincies, ieder in hun eigen provincie, gezamenlijk zorg voor het nemen van de nodige maatregelen voor het behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding voor de van nature in Nederland voorkomende soorten genoemd in bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn. Deze maatregelen kunnen betrekking hebben op actieve soortenbescherming, aanvullend op het provinciaal beleid ten aanzien van het realiseren en beheren van het Nationaal Natuurnetwerk.

Ook preventieve maatregelen om vee te beschermen tegen aanvallen van wolven vallen (mede) onder actieve soortenbescherming. Het oogmerk van deze maatregelen is daarbij het belang van de wolf, namelijk het voorkomen dat gevestigde wolven zich kunnen gaan specialiseren op het doden van landbouwhuisdieren. Dat zou namelijk kunnen leiden tot afname van de maatschappelijke acceptatie van de wolf.

8. Ontheffing door provincie.

Afwijkingen van het beschermingsregime voor de wolf kunnen vanuit de Wet natuurbescherming worden toegestaan bij ontheffing. Voor ontheffingverlening is in de regel het college van Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag.

Ontheffingen kunnen worden verleend ten behoeve van limitatief in de Wet natuurbescherming opgesomde belangen. Ontheffingen kunnen alleen worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven om de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

9. Ingrijpen bij gevaar/volksgezondheid door provincie.

Ingrijpen bij wolven is in Nederland in een aantal situaties mogelijk. Gelet op de geldende randvoorwaarden is ingrijpen op korte termijn waarschijnlijk slechts aan de orde als wolven gevaarlijk of problematisch gedrag vertonen in relatie tot mensen en in het geval er kruising met honden zou optreden. Op de lange termijn wordt ingrijpen uit oogpunt van de bestrijding van schade, overlast of populatiebeheer niet op voorhand uitgesloten. De mogelijkheden daartoe zijn gebonden aan internationale verdragen, wet- en regelgeving, zaken die buiten de bevoegdheid van de provincies liggen.

De colleges van Gedeputeerde Staten van de provincies zijn bevoegd gezag om maatregelen toe te staan of te laten nemen. Zij kunnen op grond van de Wet natuurbescherming, artikel 3.8 lid 5 b3 beslissen om het vangen of doden van een wolf toe te staan wanneer de volksgezondheid of de openbare veiligheid in het geding is.

Voor er dergelijke maatregelen genomen kunnen worden dienen andere bevredigend oplossingen te worden afgewogen. Indien die niet voorhanden zijn, dan is ingrijpen mogelijk.

10. Ingrijpen door burgemeester.

De enige uitzondering is een situatie waarbij zich een acuut veiligheidsprobleem voordoet, waarbij de situatie zodanig acuut is dat het niet mogelijk is dat Gedeputeerde Staten een afweging maken. In zo'n geval kan de politie op basis van een besluit van de burgemeester (gemeentewet art 175 en 176) optreden. Doden kan met een dodelijke injectie of met het geweer plaatsvinden.

11. Eigen verantwoordelijkheid dierenhouders.

Dierenhouders zijn zelf wettelijk verantwoordelijk voor het nemen van preventieve maatregelen om gehouden dieren zoals schapen, te beschermen tegen mogelijke roofdieren als de wolf. Bescherming van vee tegen aanvallen van buitenaf is niet nieuw. Van honden of vossen is bekend dat zij ook schapen kunnen aanvallen. In navolging van Limburg heeft in Drenthe recent onderzoek plaatsgevonden naar aanvallen op schapen (Vosmeer & van Beek 2016). De uitkomsten indiceren dat er landelijk (zonder wolf) jaarlijks al 4000 tot 13.000 schapen worden gedood of verwond door honden en vossen. Waar het gaat om het voorkomen van schade aan schapen gaat het dus in principe om het nemen van aanvullende maatregelen om ook schade door wolven te voorkomen.

12. Toekennen schadevergoeding.

Voor het toekennen van een schadevergoeding is het van belang om te kunnen uitsluiten dat er geen sprake was van een aanval door een hond of vos, in die gevallen wordt immers geen tegemoetkoming uitgekeerd. Dit vraagt een beoordeling door een geschoolde deskundige. In eerste instantie om op afstand te beoordelen of er voldoende aanwijzingen zijn voor wolf zodat de beoordelaar van BII12 ter plaatse kan gaan kijken. In tweede instantie ter plaatse gericht op specifieke veldkenmerken en ten slotte door DNA-analyse. Overigens heeft het afnemen van DNA ook als doel om de herkomst en verspreiding van de wolf te kunnen monitoren.

Een dierhouder met dood of verwond vee die een wolf als veroorzaker vermoedt dient zo snel mogelijk en niet later dan binnen 24 uur na de gebeurtenis hiervan melding te doen bij BII12. Geadviseerd wordt om kadavers ter plaatse te laten liggen en indien nodig met schoon plastic af te schermen tegen regen en aaseters. Het is belangrijk om (eigen) honden altijd uit de buurt te houden. De melding gaat het liefst vergezeld van foto's waarop de aangetroffen situatie goed zichtbaar is.

BII12 kan onder voorwaarden een tegemoetkoming verlenen voor schade veroorzaakt door natuurlijk in het wild levende diersoorten aan bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren. Schade aan niet-bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren is in principe een algemeen maatschappelijk risico dat burgers geacht worden zelf te dragen.

13. Preventie door provincie en behoud draagvlak.

Zoals eerder is aangegeven zijn alle dierhouders zelf wettelijk verantwoordelijk voor het nemen van preventieve maatregelen om hun dieren te beschermen tegen roofdieren. Provincies zijn niet verplicht om dit te ondersteunen. Desondanks hebben de provincies er wel belang bij dat vee afdoende wordt beschermd tegen wolven. In de eerste plaats omdat goed beschermde dieren niet, of hooguit zeer incidenteel, aangevallen worden en daarmee het aantal aanvragen voor een tegemoetkoming in schade wordt beperkt. In de tweede plaats wordt met afdoende bescherming voorkomen dat een wolf of wolven zich in een territorium gaan specialiseren op gehouden dieren. Vanuit actieve soortenbescherming valt daarom te motiveren dat het ondersteunen van preventie ook in het belang van de wolf zelf is. Tenslotte draagt het ondersteunen van preventie significant bij aan het vergroten van het maatschappelijke draagvlak.

Wolven in De Wolden

Memo

Aan: college

Van Inge Nieuwenhuizen

d.d. 28-10-2022

1. Bezorgdheid bij inwoners

Al enige tijd, en zeker in de laatste dagen, constateren wij bij inwoners en (sociale) media een toenemende aandacht voor de wolf. Voor- en tegenstanders roeren zich.

Een enkele burger heeft zich al met zorgen over de wolven tot de gemeente gewend. Het kan zijn dat dat vaker gaat gebeuren.

In De Wolden zijn in de afgelopen vier jaren in totaal dertig schapen doodgebeten door een wolf (registratie bij provincie en haar schade-instituut BIJ12.). Verwondingen door de wolf en dood door honden en vossen zijn niet meegeteld en worden niet geregistreerd.

2. Handelingskader

De provincies zijn wettelijk verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen voor afwijken van het beschermingsregime voor de wolf (= afschieten). Van dit laatste kan bijvoorbeeld sprake zijn bij gevaarlijk gedrag voor mensen. In het IPO (Inter Provinciaal Overleg) wordt de landelijke benadering nog nader uitgewerkt.

De Drentse burgemeesters hebben zich ook al gebogen over de wolvenproblematiek. De rol van de burgemeesters is beperkt. Zij zijn alleen bevoegd tot optreden bij acute gevaarsituaties. Karel Loohuis en Renze Bergsma werken het handelingskader van de burgemeesters verder uit.

Hoewel de provincie verantwoordelijk is voor het natuurbeleid in relatie tot wolven, doen wij er alles aan wat binnen de mogelijkheden ligt om de openbare orde en veiligheid van onze inwoners te beschermen.

3. Vergoeding van schades

Dierenhouders zijn in principe zelf wettelijk verantwoordelijk voor het nemen van preventieve maatregelen om gehouden dieren zoals schapen, te beschermen tegen mogelijke roofdieren als de wolf.

De provincies hebben BIJ12 (zie www.BIJ12.nl) gemandateerd om te beslissen op aanvragen voor een tegemoetkoming in schade bij gehouden vee, veroorzaakt door wolven. BIJ12 draagt daarnaast zorg voor voorlichting over schadepreventie.

4. Doorverwijzen

Burgers met vragen en klachten en/of schade moeten in principe bij de provincie zijn.

Provincies en BIJ12 zorgen middels hun eigen websites voor goed vindbare algemene basisinformatie over de wolf en wolvenbeleid, uitslagen van DNA-onderzoek, gevalideerde wolvenwaarnemingen en

zorgen tevens voor een goede doorverwijzing naar bronnen met uitgebreide informatie (zie Provincie Drenthe: wolf in Drenthe).

In voorkomende gevallen zullen wij onze inwoners daarop wijzen. Op de website van De Wolden vermelden wij de actuele stand van zaken en geven wij doorverwijzingen .

Wij vragen van de Drentse gedeputeerde Henk Jumelet om voor de wolvenproblemen in Drenthe strategische en structurele oplossingen uit te werken met aandacht voor goede communicatie vanuit en met de provincie en voor schadeafwikkeling. De provinciale zorg voor haar inwoners moet voorop staan en we roepen de provincie op hierbij de wethouders te betrekken die verantwoordelijk zijn voor natuurbeheer in hun gemeente.

Overleg (hybride) met gemeenten over de wolf

donderdag 16 maart

Aanwezig: Tynaarlo, Coevorden, Ooststellingwerf, Midden-Drenthe, Westerveld, De Wolden Hoogeveen, Aa en Hunze, Provincie Drenthe

licht inhoud statenbrief toe [PS080323-A3-Drentse-aanpak-wolf-Motie-M2022-33.pdf \(drentsparlement.nl\)](#).

Hoofdpunten hieruit zijn:

- Snelheid taxatie
- Vergoedingen: bedragen zijn aangepast.
- 24 uur bereikbaarheid door automatisering
- Schaderegeling nu ook voor andere dieren
- Pilots gestart:
 1. [redacted] plaatst rasters: test autowinder, zicht op arbeidskosten, wat betekent dit voor de wolvenaantallen. Rasters worden geplaatst in overleg met de wolvenconsulent.
 2. Nevenschade.
 3. Monitoring effect rasters op wild.
- Pilot TU Delft is afgeblazen, studenten zijn al klaar met studie.

Lopende zaken vanuit de provincie:

- Opstellen met protocol voor een aangereden wolf
- 20 maart bijeenkomst met dierenartsen (zie persbericht: [Dierenartsen wonen instructie bij voor DNA-afname bij aangevallen vee - Provincie Drenthe](#))
- 27 maart webinar voor paardenhouders over de subsidieregeling wolfwerende rasters: [Webinar over subsidie voor wolfwerende rasters voor de paardenhouderij Drenthe - Provincie Drenthe](#)

Procedures BIJ12

[Link naar schadeafhandeling](#)

[Link naar wat te doen bij tegenkomen wolf](#)

[Link naar veelgestelde vragen](#)

[Link naar nieuwste flyer schade aan landbouwhuisdieren](#)

Nummer	Actie	Contact	Actiehouder
1	Mogelijkheid stroomband bij schapen; is inmiddels uitgezocht en is niet succesvol.	[redacted] Cadwin onderzoeksbureau	[redacted]
2	Documentaire over de wolf		[redacted]
3	Protocol burgemeester; samenstellen met gemeenten en dan rondsturen vanuit dit overleg.	I.s.m. [redacted], [redacted]	[redacted]
4	Mentale hulp. Wie levert dat?	GGD	[redacted]
5	Gedogenbesluit. Voorbeeld vanuit Midden-Drenthe	Vanuit Midden-Drenthe	Midden-Drenthe [redacted]

[redacted]: **schadeafhandeling**: melding- dierenarts... welke volgorde?

CH: eerst melden bij BIJ12

[redacted]: wolf conditioneren? **Stroomband** bij schapen. [redacted] is ecooloog. Cadwin = onderzoeksbureau.

Stroomband in NL is verboden. [redacted] neemt desalniettemin contact op.

[redacted]: Film/**documentaire** over de wolf: Westerveld is ook gevraagd voor subsidie. Filmmakers willen graag alle Drentse gemeenten vragen. Film wordt sowieso gemaakt.

[redacted] maakt afspraak met filmers; Provincie geeft aan idee eerst voor te leggen aan gedeputeerde.

Protocol/ handelingskader burgemeester:

██████████: verwacht handelingsperspectief: wat mag, wie mag wat? Als dit gebeurt, op welke grond ga ik dan bellen? Hij loopt door het dorp: wat mag er dan?

CH: tijd nodig om juridisch af te hechten, maar we sturen hem in de loop van volgende week rond.

██████████: Behoeftte aan **mentale hulp**. Wie levert dat? GGD? 'er gebeurt weinig en er moet iets gebeuren'. Daar lopen ze op vast. Waar kunnen mensen terecht?

CH gaat hier achteraan.

Hoe passen gemeenten het **gedogenbesluit** aan?

- Ontheffing afrastering hoger dan 1,2 meter.
- Gemeente Midden-Drenthe heeft informatie hierover.

De wolf is sinds 2015 (na ruim 150 jaar afwezigheid) terug in Nederland. Het dier is zowel internationaal als nationaal aangewezen als een beschermd dier.

Onrust

In de afgelopen weken is onrust ontstaan over de aanwezigheid van wolven in onze omgeving. Dat is begrijpelijk. ~~Sinds 2015~~ ~~Er~~ zijn ~~er~~ meldingen gemaakt van de aanwezigheid van wolven en in onze provincie ~~en inmiddels heeft een roedel zich gevestigd in zuidwest Drenthe/Zuidoost Friesland. En~~ ~~de~~ wolf vindt zijn weg meer en meer naar vee en hobbydieren. ~~Dit komt mede doordat wij in onze provincie geen natuurlijk prooi voor de wolf hebben (groot wild).~~

We begrijpen uw zorgen en we beseffen dat we deze niet meteen kunnen wegnemen. Als gemeente dringen wij er bij de provincie op aan om ieders veiligheid en leefbaarheid te waarborgen. De provincies zijn verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen voor afwijken van het beschermingsregime voor de wolf.

Schade

Heeft u als houder van landbouwhuisdieren, zoals schapen, schade ondervonden van de wolf? Op de website van [BIJ12 \(link\)](#) vindt u informatie over het melden van schade [en het aanvragen van een schadevergoeding. Een tegemoetkoming in de schade is mogelijk voor bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren en hobbymatig gehouden schapen en geiten.](#)

~~Om~~ ~~s~~ Schapen- en geitenhouders in onze provincie [kunnen](#) hun dieren ~~te kunnen laten~~ beschermen met wolfwerende rasters. Provincie Drenthe heeft een subsidieregeling hiervoor. ~~tegen de wolf, hebben Gedeputeerde Staten de regeling 'voorkomen van schade door wolven' opgezet. Schapenhouders kunnen met een bijdrage van de provincie bijvoorbeeld wolfwerende rasters aanleggen.~~ [Kijk op de website van de provincie voor meer informatie.](#)

Met opmerkingen [VLv1]: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/?nowprocket=1>

Met opmerkingen [VLv2]: <https://www.provincie.drenthe.nl/@137637/subsidie-voorkomen-schade-wolven/>

Provincie verantwoordelijk

Wij vragen van de Drentse [gedeputeerde Jumelet](#) om voor de wolvenproblemen in Drenthe strategische [en structurele](#) oplossingen uit te werken. ~~met aandacht voor goede communicatie vanuit en met de provincie en voor schadeafwikkeling.~~ De provinciale zorg voor haar inwoners moet voorop staan en we roepen de provincie op hierbij de wethouders te betrekken die verantwoordelijk zijn voor natuurbeheer in hun gemeente.

[Gedeputeerde Jumelet](#) dringt er bij het Rijk op aan om in Drenthe beheer in te zetten om de wolf in toom te houden. De provincie onderzoekt ook haar eigen juridische mogelijkheden voor het binnen de perken houden van overlast en schade. Als gemeente worden we hierin meegenomen.

~~Wij houden contact met de provincie en op de website van de gemeente De Wolden kunt u de actuele stand van zaken zien.~~

[Voor meer info kunt u contact opnemen met](#)

De wolf is sinds 2015 (na ruim 150 jaar afwezigheid) terug in Nederland. Het dier is zowel internationaal als nationaal aangewezen als een beschermd dier.

Onrust

In de afgelopen weken is onrust ontstaan over de aanwezigheid van wolven in onze omgeving. Dat is begrijpelijk. ~~Sinds 2015~~ ~~Er~~ zijn ~~er~~ meldingen gemaakt van de aanwezigheid van wolven en in onze provincie ~~en inmiddels heeft een roedel zich gevestigd in zuidwest Drenthe/Zuidoost Friesland. En~~ ~~de~~ wolf vindt zijn weg meer en meer naar vee en hobbydieren. ~~Dit komt mede doordat wij in onze provincie geen natuurlijk prooi voor de wolf hebben (groot wild).~~

We begrijpen uw zorgen en we beseffen dat we deze niet meteen kunnen wegnemen. Als gemeente dringen wij er bij de provincie op aan om ieders veiligheid en leefbaarheid te waarborgen. De provincies zijn verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen voor afwijken van het beschermingsregime voor de wolf.

Schade

Heeft u als houder van landbouwhuisdieren, zoals schapen, schade ondervonden van de wolf? Op de website van [BIJ12 \(link\)](#) vindt u informatie over het melden van schade [en het aanvragen van een schadevergoeding. Een tegemoetkoming in de schade is mogelijk voor bedrijfsmatig gehouden landbouwhuisdieren en hobbymatig gehouden schapen en geiten.](#)

~~Om~~ ~~s~~ Schapen- en geitenhouders in onze provincie [kunnen](#) hun dieren ~~te kunnen laten~~ beschermen met wolfwerende rasters. Provincie Drenthe heeft een subsidieregeling hiervoor. ~~tegen de wolf, hebben Gedeputeerde Staten de regeling 'voorkomen van schade door wolven' opgezet. Schapenhouders kunnen met een bijdrage van de provincie bijvoorbeeld wolfwerende rasters aanleggen.~~ [Kijk op de website van de provincie voor meer informatie.](#)

Met opmerkingen [VLv1]: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/?nowprocket=1>

Met opmerkingen [VLv2]: <https://www.provincie.drenthe.nl/@137637/subsidie-voorkomen-schade-wolven/>

Provincie verantwoordelijk

Wij vragen van de Drentse [gedeputeerde Jumelet](#) om voor de wolvenproblemen in Drenthe strategische [en structurele](#) oplossingen uit te werken. ~~met aandacht voor goede communicatie vanuit en met de provincie en voor schadeafwikkeling.~~ De provinciale zorg voor haar inwoners moet voorop staan en we roepen de provincie op hierbij de wethouders te betrekken die verantwoordelijk zijn voor natuurbeheer in hun gemeente.

[Gedeputeerde Jumelet](#) dringt er bij het Rijk op aan om in Drenthe beheer in te zetten om de wolf in toom te houden. De provincie onderzoekt ook haar eigen juridische mogelijkheden voor het binnen de perken houden van overlast en schade. Als gemeente worden we hierin meegenomen.

~~Wij houden contact met de provincie en op de website van de gemeente De Wolden kunt u de actuele stand van zaken zien.~~

[Voor meer info kunt u contact opnemen met](#)

De wolf is sinds 2015 (na ruim 150 jaar afwezigheid) terug in Nederland. Het dier is zowel internationaal als nationaal aangewezen als een beschermd dier. Dat de wolf terug is in onze provincie kan zorgen voor onrust en een onveilig gevoel. We begrijpen uw zorgen en angst en we beseffen dat we deze niet meteen kunnen wegnemen.

Onrust

In de afgelopen tijd is onrust ontstaan over de aanwezigheid van wolven in onze omgeving. Dat is begrijpelijk. Er zijn meldingen gemaakt van de aanwezigheid van wolven in onze provincie. En de wolf vindt zijn weg meer en meer naar vee en hobbydieren. Dit komt mede doordat wij in onze provincie geen natuurlijk prooi voor de wolf hebben.

Als gemeente dringen wij er bij de provincie op aan om ieders veiligheid en leefbaarheid te waarborgen. De provincies zijn verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen voor afwijken van het beschermingsregime voor de wolf.

Hoewel de provincie verantwoordelijk is voor het natuurbeleid in relatie tot wolven, doet burgemeester Nieuwenhuizen er alles aan wat binnen de mogelijkheden ligt om de openbare orde en veiligheid te beschermen.

Schade en schade voorkomen

Heeft u als houder van landbouwhuisdieren, zoals schapen, schade ondervonden van de wolf? Op de website van [BIJ12 \(link\)](#) vindt u informatie over het melden van schade.

Met opmerkingen [VLv1]: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf?nowprocket=1>

Om schapen- en geitenhouders in onze provincie hun dieren te kunnen laten beschermen tegen de wolf, hebben Gedeputeerde Staten de regeling 'voorkomen van schade door wolven' opgezet. Schapenhouders kunnen met een bijdrage van de provincie bijvoorbeeld wolfwerende rasters aanleggen. [Kijk op de website van de provincie voor meer informatie](#)

Met opmerkingen [VLv2]: <https://www.provincie.drenthe.nl/@137637/subsidie-voorkomen-schade-wolven/>

Provincie verantwoordelijk

Wij vragen van de Drentse gedeputeerde Jumelet om voor de wolvenproblemen in Drenthe strategische en structurele oplossingen uit te werken met aandacht voor goede communicatie vanuit en met de provincie en voor schadeafwikkeling. De provinciale zorg voor haar inwoners moet voorop staan en we roepen de provincie op hierbij de wethouders te betrekken die verantwoordelijk zijn voor natuurbeheer in hun gemeente.

Gedeputeerde Jumelet dringt er bij het Rijk op aan om in Drenthe beheer in te zetten om de wolf in toom te houden. De provincie onderzoekt ook haar eigen juridische mogelijkheden voor het binnen de perken houden van overlast en schade. Als gemeente worden we hierin meegenomen.

Wij houden contact met de provincie en op de website van de gemeente De Wolden kunt u de actuele stand van zaken zien.

Meer algemene informatie over de wolf: [REDACTED] wist een goede onafhankelijke website?)

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 28 oktober 2022 12:50
Aan: [REDACTED] Nieuwenhuizen, Inge; Hempen-Prent, Gerrie
Onderwerp: Wolven voorbeeldtekst De Wolden
Bijlagen: Wolven voorbeeldtekst De Wolden.2.docx

Goedemiddag,

Een concept tekst voor onze website. Na akkoord zorgen we dat het als nieuwsbericht gepubliceerd word, met een korten link: dewolden.nl/wolf

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

De wolf is sinds 2015 terug in Nederland. Het dier is zowel in internationale verdragen als in nationale wetgeving aangewezen als een beschermd dier.

Provincie verantwoordelijk

De provincies zijn verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen voor afwijken van het beschermingsregime voor de wolf. Van dit laatste kan bijvoorbeeld sprake zijn bij gevaarlijk gedrag voor mensen.

Onrust

In de afgelopen weken is onrust ontstaan over de aanwezigheid van wolven in onze omgeving. Dat is begrijpelijk. De situatie in Drenthe is wezenlijk anders dan op de Veluwe, waar sprake is van een veel groter aaneengesloten natuurgebied. Bovendien is daar - in tegenstelling tot Drenthe - groot wild aanwezig, de natuurlijke prooi voor een wolf. In onze omgeving vindt de wolf zijn weg meer naar vee en hobbydieren.

Wij vragen van de Drentse **gedeputeerde Jumelet** om voor de wolvenproblemen in Drenthe strategische **en structurele** oplossingen uit te werken met aandacht voor goede communicatie vanuit en met de provincie en voor schadeafwikkeling. De provinciale zorg voor haar inwoners moet voorop staan en we roepen de provincie op hierbij de wethouders te betrekken die verantwoordelijk zijn voor natuurbeheer in hun gemeente.

Gedeputeerde Jumelet dringt er bij het Rijk op aan om in Drenthe beheer in te zetten om de wolf in toom te houden. De provincie onderzoekt ook haar eigen juridische mogelijkheden voor het binnen de perken houden van overlast en schade. Als gemeente worden we hierin meegenomen.

We begrijpen uw zorgen en we beseffen dat we deze niet meteen kunnen wegnemen. Als gemeente dringen wij er bij de provincie op aan om ieders veiligheid en leefbaarheid te waarborgen. Inzet van de gemeentelijke noodbevoegdheden achten wij overigens geen geschikt middel voor wolvenbeheer, omdat die bevoegdheden alleen kunnen worden ingezet bij plotselinge acute noodsituaties. De provincie heeft voldoende eigen mogelijkheden om in te grijpen.

Wij houden contact met de provincie en op de website van de gemeente De Wolden kunt u de actuele stand van zaken zien.

De wolf is sinds 2015 (na ruim 150 jaar afwezigheid) terug in Nederland. Het dier is zowel internationaal als nationaal aangewezen als een beschermd dier. Dat de wolf terug is in onze provincie kan zorgen voor onrust en een onveilig gevoel. We begrijpen uw zorgen en angst en we beseffen dat we deze niet meteen kunnen wegnemen.

Onrust

In de afgelopen tijd is onrust ontstaan over de aanwezigheid van wolven in onze omgeving. Dat is begrijpelijk. ~~Sinds 2015 zijn er meldingen gemaakt van de aanwezigheid van wolven in onze provincie. Inmiddels heeft een roedel zich gevestigd in zuidwest Drenthe/Zuidoost Friesland. De wolf vindt zijn weg meer en meer naar vee en hobbydieren. Er zijn meldingen gemaakt van de aanwezigheid van wolven in onze provincie. En de wolf vindt zijn weg meer en meer naar vee en hobbydieren. Dit komt mede doordat wij in onze provincie geen natuurlijk prooi voor de wolf hebben.~~

~~Als gemeente dringen wij er bij de provincie op aan om ieders veiligheid en leefbaarheid te waarborgen. De provincies zijn verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van onthoffingen voor afwijken van het beschermingsregime voor de wolf.~~

~~Hoewel de provincie verantwoordelijk is voor het natuurbeleid in relatie tot wolven, doet burgemeester Nieuwenhuizen er alles aan wat binnen de mogelijkheden ligt om de openbare orde en veiligheid te beschermen.~~

Schade melden en schade voorkomen

Heeft u als houder van landbouwhuisdieren, zoals schapen, schade ondervonden van de wolf? Op de website van [BIJ12 \(link\)](#) vindt u informatie over het melden van schade.

[Schapen- en geitenhouders in onze provincie kunnen hun dieren beschermen met wolfwerende rasters. Provincie Drenthe heeft een subsidieregeling hiervoor.](#)

~~Om schapen en geitenhouders in onze provincie hun dieren te kunnen laten beschermen tegen de wolf, hebben Gedeputeerde Staten de regeling 'voorkomen van schade door wolven' opgezet. Schapenhouders kunnen met een bijdrage van de provincie bijvoorbeeld wolfwerende rasters aanleggen. Kijk op de website van de provincie voor meer informatie~~

Provincie verantwoordelijk

~~Als gemeente dringen wij er bij de provincie op aan om ieders veiligheid en leefbaarheid te waarborgen. De provincies zijn verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van onthoffingen voor afwijken van het beschermingsregime voor de wolf.~~

Wij vragen van de Drentse gedeputeerde Jumelet om voor de wolvenproblemen in Drenthe strategische en structurele oplossingen uit te ~~werken met aandacht voor goede communicatie vanuit en met de provincie en voor schadeafwikkeling.~~ De provinciale zorg voor haar inwoners moet voorop

Met opmerkingen [VLv1]: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf?nowprocket=1>

Met opmerkingen [VLv2]: <https://www.provincie.drenthe.nl/@137637/subsidie-voorkomen-schade-wolven/>

staan en we roepen de provincie op hierbij de wethouders te betrekken die verantwoordelijk zijn voor natuurbeheer in hun gemeente.

Gedeputeerde Jumelet dringt er bij het Rijk op aan om in Drenthe beheer in te zetten om de wolf in toom te houden. De provincie onderzoekt ook haar eigen juridische mogelijkheden voor het binnen de perken houden van overlast en schade. Als gemeente worden we hierin meegenomen.

~~Wij houden contact met de provincie en op de website van de gemeente De Wolden kunt u de actuele stand van zaken zien.~~

~~Meer algemene informatie over de wolf: [REDACTED] (wist een goede onafhankelijke website?)~~

~~Op de website van de provincie kunt u de meest actuele informatie over wolven in Drenthe vinden. Zo zijn er op 5 en 26 november informatiebijeenkomsten voor schapen- en geitenhouders. Deze worden georganiseerd door de Drentse wolvencommissie.~~

~~<https://www.provincie.drenthe.nl/onderwerpen/natuur-milieu/natuur/natuurbeleid-regels/wolf-drenthe-0/>~~

~~Hoewel de provincie verantwoordelijk is voor het natuurbeleid in relatie tot wolven, doet burgemeester Nieuwenhuizen er alles aan wat binnen de mogelijkheden ligt om de openbare orde en veiligheid te beschermen.~~

LTO Noord Projecten B.V.
T.a.v. de heer [REDACTED],
Regiobestuurder LTO Noord
Postbus 186
9200 AD DRACHTEN

DATUM 1 februari 2023
ONDERWERP Wolvenproblematiek.
ONS KENMERK Z.376978/D.639442

Geachte heer [REDACTED],

Hartelijk dank voor uw brief van 24 oktober jl. waarin u uw grote zorgen uit over de aanwezigheid van de wolf in onze regio. U richtte dezelfde brief ook aan de andere elf burgemeesters in Drenthe. De Drentse burgemeesters hebben uw brief in onderling overleg besproken en over de beantwoording naar afstemming gezocht.

Met u constateer ik dat wolven in de Drentse gemeenten, en ook daarbuiten, landbouwhuisdieren, grazers in natuurgebieden en hobby-/huisdieren doden of verwonden. Ik begrijp de zorgen bij de eigenaren en inwoners en leef mee in het verdriet en de emotionele belasting die dat veroorzaakt.

De aanwezigheid van de wolf heeft invloed op het landschap en de recreatieve beleving daarvan. Noodgedwongen worden dieren vaker op stal gebracht of wordt het houden ervan, met name schapen, beperkt. Afrasteringen maken het landschap niet mooier en zijn niet altijd afdoende of, bij verplaatsende schapenbegrazing, niet goed bruikbaar. Bovendien zijn afrasteringen ook belemmerend voor andere dieren en hebben deze maatregelen een negatieve invloed op de biodiversiteit.

Ik stel vast dat de gemeente geen bevoegdheden heeft op het gebied van faunabeheer, afhandeling van schade en de beschermde status van de wolf. De bevoegdheden liggen bij de provincie, het ministerie van LNV en de Europese commissie. Ik neem aan dat u ook de kanalen naar deze instanties gebruikt om uw zorgen kenbaar te maken.

Ik deel uw mening dat de wolf beheerd moet worden. De Drentse gemeenten zijn hierover met de provincie in overleg. De provincie is in overleg met de gemeenten bezig een handelingskader voor de benadering van incidenten bij de wolvenproblematiek op te stellen. Dat komt begin dit jaar gereed. Tevens besteedt de provincie aandacht aan een betere en snellere afhandeling van schademeldingen bij BIJ21. Het kan niet zo zijn dat de negatieve gevolgen van de in Europa breed verlangde en wettelijk vastgelegde bescherming van de wolf eenzijdig worden afgewenteld op de beperkte groep dierenhouders.

Naast het beheersen van de maatschappelijk onrust die de aanwezigheid

van de wolf veroorzaakt denken de Drentse gemeenten met de provincie ook na over het dempen van eventuele polarisatie tussen voor- en tegenstanders. Het zal u bekend zijn dat een film over de wolf in het bezoekerscentrum te Ruinen wegens bedreigingen op 30 oktober jl. werd afgelast.

In relatie tot de openbare orde en veiligheid mag u van mij verwachten dat ik alles doe wat in mijn vermogen ligt om mijn inwoners zorg en ondersteuning te bieden. Ik wil hierbij opmerken dat mijn bestaande noodbevoegdheden niet voor wilde dieren zijn geschreven en bovendien alleen direct bij acute nood kunnen worden uitgeoefend. En dat is lastig bij een wolf, die zijn weg vervolgt. Tenslotte, ik bespreek met mijn college of er mogelijkheden zijn tot verruiming van de hoogte van de hekken ter bescherming van de levende have en van stallingsmogelijkheden.

Vragen

Heeft u nog vragen over deze brief? Dan kunt u contact opnemen met [REDACTED] ([REDACTED]@[dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl), [REDACTED]). Wilt u bij correspondentie altijd het kenmerk van deze brief vermelden?

Ik hoop u met een en ander te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
de burgemeester,

Inge C.J. Nieuwenhuizen

Burgemeester K.B. Loohuis en
Burgemeester R. Bergsma
p.a. Gemeente Hoogeveen
Postbus 20000
7900 PA Hoogeveen

DATUM 29 november 2022
ONDERWERP Wolvenproblematiek
ONS KENMERK Z.370436/D.627756

Geachte heren Loohuis en Bergsma,

Wij willen u graag informeren over twee zaken:

1. Ons gesprek met een drietal schapenhouders;
2. De Motie Wolf aangenomen in de vergadering van de raad op 24 november jl.

Ad 1. Gesprek met schapenhouders.

Op maandag 21 november jl. hadden wij op het gemeentehuis in Zuidwolde een gesprek met een aantal schapenhouders, die ons hun zorgen overbrachten over de wolvenoverlast, tekortschietende vergoedingen, nadelen bij afrasteren en kuddebewakingshonden, emotionele belasting, etc.

We hebben hen beloofd de door hen gesignaleerde pijnpunten aan u beiden over te brengen, als vertegenwoordigers van de 12 Drentse burgemeesters in het wolvendossier. Wij hebben hen ook aangegeven dat oplossingen voor de wolvenproblematiek moeten worden uitgewerkt in de wetenschap dat de wolf in ons landschap een blijvertje is. De pijnpunten verwoorden wij als volgt:

- De vergoeding voor dode schapen en ander vee door BIJ12 is te laag. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met aanschafprijzen van bijzondere rassen. Vervolgschade (vroeggeboortes ten gevolge van stress bij de beesten) wordt niet vergoed, want kan niet worden bewezen.
- De subsidie voor afrasteringen dekt niet de werkelijke kosten. Vergoeding van arbeidskosten wordt bovendien niet meegenomen. Afrasteringen moeten bij het schoonmaken van sloten tijdelijk worden weggehaald, en dat levert dus ook weer kosten op.
- Enorme investeringen voor afrasteringen zijn nodig, in het bijzonder bij schapenhouders die langs boeren rondreizen, terwijl de effectiviteit van de afrasteringen discutabel is (de wolf kruipt er onderdoor, de stroom lekt weg tegen begroeiing, schapen ontvangende boeren willen geen ingravingen van afrasteringen in

Postadres

Postbus 20
7920 AA Zuidwolde

Bezoekadres

Raadhuisstraat 2
7921 GD Zuidwolde

Telefoon

14 0528

E-mail

gemeente@dewolden.nl

Internet

dewolden.nl

hun weiden, andere dieren komen in de knel (egels gaan dood door de stroom, reeën lopen zich vast)).

- Hoe meer afgerasterde gebieden er komen, hoe minder voedselaanbod er is voor de wolf, hoe meer kans dat de wolf de woonomgeving opzoekt (want van de gewone wilde dieren zijn er ook al steeds minder). Afrasteren verplaatst het probleem.
- De vergoedingsprocedure bij BIJ12 duurt veel te lang (vb. schade uit juni jl. werd nog steeds niet vergoed).
- BIJ12 loopt aan de lijn van de provincies, is niet onafhankelijk. Liever zou moeten worden gekozen voor het zgn. Zweedse model met onafhankelijks taxateurs en snelle uitbetaling van schade. In dat kader: onze veeartsen hebben kennis, reageren sneller en vanuit een onafhankelijke positie.
- Het advies om kuddebewakingshonden in te zetten roept vragen op over neospora. Dat is een parasiet die veel honden bij zich dragen maar die via de ontlasting ook andere dieren kan besmetten, zoals koeien. Die parasiet kan bij koeien leiden tot een abortus. Dat is de reden dat rundveehouders geen schapen met bijbehorende honden in hun weiland willen.
- Hybride wolven worden niet op hybriditeit getest, dus afschieten wordt niet mogelijk.
- Is het werkelijk zo dat schapenhouders op de terreinen van Natuurmonumenten geen dode schapen door wolven mogen melden? Levert dit dus vertekende cijfers op bij BIJ12?
- De emotionele belasting bij schapenhouders en hobbyboeren (door het aantreffen van dode dieren, door de vrees elke morgen voor nieuwe gevallen) wordt geheel genegeerd.
- Vanaf 1 januari 2023 geldt volgens de provinciale wolvenconsulent de plicht voor veehouders om hun vee (schapen) te beschermen, zo niet dan volgt een bestuurlijke boete.
- Niet goed is uit te leggen waarom een kleine groep burgers (veehouders/hobbyboeren) financieel moet opdraaien voor de wettelijk vastgelegde algemene bescherming van de wolf.
- De huidige benadering leidt tot bedrijfsbeëindigingen bij schapenhouders.
- De Drentse gemeenten moeten in deze problematiek samen optrekken.

Ad 2. Motie Wolf.

Op aangeven van de fracties van Gemeentebelangen en CDA heeft de raad van De Wolden op 24 november jl. de volgende motie inzake Wolvenbeheer aangenomen:

Postadres

Postbus 20
7920 AA Zuidwolde

Bezoekadres

Raadhuisstraat 2
7921 GD Zuidwolde

Telefoon

14 0528

E-mail

gemeente@dewolden.nl

Internet

dewolden.nl

Constaterende dat:

- In september 2022 in Drenthe 34 dieren, waaronder schapen en kalveren, zijn doodgebeten door wolven, en dat wolven ook in de gemeente De Wolden toeslaan;
- (Hobby)dierhouders uit onze gemeente zich zorgen maken over de wolf en soms zelfs hun vee binnenhouden;
- Er regelmatig wolven worden gesignaleerd in onze gemeente, ook nabij bebouwde omgeving en inwoners zich zorgen maken over hun veiligheid;
- De gemeente De Wolden hierover in gesprek is met de provincie die hierin eerstelijnsverantwoordelijk is.

Overwegende dat:

- Het veiligheidsgevoel van de inwoners van De Wolden fors onder druk staat en het thema steeds meer onderwerp van gesprek is;
- De aanbevolen preventiemaatregel, het plaatsen van wolfwerende hekken, niet alleen onwerkbaar en onbetaalbaar is, maar ook ons mooie landschap aantast;
- Door ongebreidelde groei van het aantal wolven niet de gewenste afstand tussen dit roofdier en de mens gewaarborgd kan worden;

Besluit:

- Bij de provincie erop aan te dringen het beschermingsniveau van de wolf naar beneden bij te stellen zodat verjagen en bejagen, wanneer nodig, mogelijk wordt;
- Bij de provincie erop aan te dringen alle schade die de wolf aanricht, snel en ruimhartig te vergoeden.

Tot zover.

We zijn nog in afwachting van een gesprek met een aantal houders van hobbydieren, die mogelijk nog andere aandachtspunten kunnen inbrengen. Dan berichten wij u daar ook over.

Voor nu hopen en verwachten wij dat u bovenstaande informatie zult benutten in uw contacten met gedeputeerde H. Jumelet van de provincie en ook, zo mogelijk, met het rijk. Wij hopen ook dat uw inzet bijdraagt aan oplossingen voor de geschetste problematiek.

Vanzelfsprekend zijn wij benieuwd naar uw terugkoppeling naar de Drentse burgemeesters.

Een afschrift van deze brief zenden wij aan de provinciale wolvenprocesregisseur, de heer [REDACTED].

Postadres

Postbus 20
7920 AA Zuidwolde

Bezoekadres

Raadhuisstraat 2
7921 GD Zuidwolde

Telefoon

14 0528

E-mail

gemeente@dewolden.nl

Internet

dewolden.nl

Ook informeren wij onze eigen gemeenteraad hierover.

Vragen

Heeft u nog vragen over deze brief? Dan kunt u contact opnemen met [REDACTED]. Wilt u bij correspondentie altijd het kenmerk van deze brief vermelden?

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

[REDACTED]
Roelof Pieter Koning
gemeentesecretaris

[REDACTED]
Inge C.J. Nieuwenhuizen
burgemeester

Postadres

Postbus 20
7920 AA Zuidwolde

Bezoekadres

Raadhuisstraat 2
7921 GD Zuidwolde

Telefoon

14 0528

E-mail

gemeente@dewolden.nl

Internet

dewolden.nl

Op maandag 21 november jl. hadden wij op het gemeentehuis in Zuidwolde een gesprek met een aantal schapenhouders, die ons hun zorgen overbrachten over de wolvenoverlast, tekortschietende vergoedingen, nadelen bij afrasteren en kuddebewakingshonden, emotionele belasting, etc.

We hebben hen beloofd de door hen gesignaleerde pijnpunten aan u beiden over te brengen, als vertegenwoordigers van de 12 Drentse burgemeesters in het wolvendossier. Wij hebben hen ook aangegeven dat oplossingen voor de wolvenproblematiek moeten worden uitgewerkt in de wetenschap dat de wolf in ons landschap een blijvertje is. De pijnpunten verwoordden wij als volgt:

- De vergoeding voor dode schapen en ander vee door BIJ12 is te laag. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met aanschafprijzen van bijzondere rassen. Vervolgschade (vroeggeboortes ten gevolge van stress bij de beesten) wordt niet vergoed, want kan niet worden bewezen.
- De subsidie voor afrasteringen dekt niet de werkelijke kosten. Vergoeding van arbeidskosten wordt bovendien niet meegenomen. Afrasteringen moeten bij het schoonmaken van sloten tijdelijk worden weggehaald, en dat levert dus ook weer kosten op.
- Enorme investeringen voor afrasteringen zijn nodig, in het bijzonder bij schapenhouders die langs boeren rondreizen, terwijl de effectiviteit van de afrasteringen discutabel is (de wolf kruipt er onderdoor, de stroom lekt weg tegen begroeiing, schapen ontvangende boeren willen geen ingravingen van afrasteringen in hun weiden, andere dieren komen in de knel (egels gaan dood door de stroom, reeën lopen zich vast)).
- Hoe meer afgerasterde gebieden er komen, hoe minder voedselaanbod er is voor de wolf, hoe meer kans dat de wolf de woonomgeving opzoekt (want van de gewone wilde dieren zijn er ook al steeds minder). Afrasteren verplaatst het probleem.
- De vergoedingsprocedure bij BIJ12 duurt veel te lang (vb. schade uit juni jl. werd nog steeds niet vergoed).
- BIJ12 loopt aan de lijn van de provincies, is niet onafhankelijk. Liever zou moeten worden gekozen voor het zgn. Zweedse model met onafhankelijks taxateurs en snelle uitbetaling van schade. In dat kader: onze veeartsen hebben kennis, reageren sneller en vanuit een onafhankelijke positie.
- Het advies om kuddebewakingshonden in te zetten roept vragen op over neospora. Dat is een parasiet die veel honden bij zich dragen maar die via de ontlasting ook andere dieren kan besmetten, zoals koeien. Die parasiet kan bij koeien leiden tot een abortus. Dat is de reden dat rundveehouders geen schapen met bijbehorende honden in hun weiland willen.
- Hybride wolven worden niet op hybriditeit getest, dus afschieten wordt niet mogelijk.
- Is het werkelijk zo dat schapenhouders op de terreinen van Natuurmonumenten geen dode schapen door wolven mogen melden? Levert dit dus vertekende cijfers op bij BIJ12?
- De emotionele belasting bij schapenhouders en hobbyboeren (door het aantreffen van dode dieren, door de vrees elke morgen voor nieuwe gevallen) wordt geheel genegeerd.
- Vanaf 1 januari 2023 geldt volgens de provinciale wolvenconsulent de plicht voor veehouders om hun vee (schapen) te beschermen, zo niet dan volgt een bestuurlijke boete.
- Niet goed is uit te leggen waarom een kleine groep burgers (veehouders/hobbyboeren) financieel moet opdraaien voor de wettelijk vastgelegde algemene bescherming van de wolf.

- De huidige benadering leidt tot bedrijfsbeëindigingen bij schapenhouders.
- De Drentse gemeenten moeten in deze problematiek samen optrekken.

Ad 2. Motie Wolf.

Op aangeven van de fracties van Gemeentebelangen en CDA heeft de raad van De Wolden op 24 november jl. de volgende motie inzake Wolvenbeheer aangenomen:

Constaterende dat:

- In september 2022 in Drenthe 34 dieren, waaronder schapen en kalveren, zijn doodgebeten door wolven, en dat wolven ook in de gemeente De Wolden toeslaan;
- (Hobby)dierhouders uit onze gemeente zich zorgen maken over de wolf en soms zelfs hun vee binnenhouden;
- Er regelmatig wolven worden gesignaleerd in onze gemeente, ook nabij bebouwde omgeving en inwoners zich zorgen maken over hun veiligheid;
- De gemeente De Wolden hierover in gesprek is met de provincie die hierin eerstelijnsverantwoordelijk is.

Overwegende dat:

- Het veiligheidsgevoel van de inwoners van De Wolden fors onder druk staat en het thema steeds meer onderwerp van gesprek is;
- De aanbevolen preventiemaatregel, het plaatsen van wolfwerende hekken, niet alleen onwerkbaar en onbetaalbaar is, maar ook ons mooie landschap aantast;
- Door ongebreidelde groei van het aantal wolven niet de gewenste afstand tussen dit roofdier en de mens gewaarborgd kan worden;

Besluit:

- Bij de provincie erop aan te dringen het beschermingsniveau van de wolf naar beneden bij te stellen zodat verjagen en bejagen, wanneer nodig, mogelijk wordt;
- Bij de provincie erop aan te dringen alle schade die de wolf aanricht, snel en ruimhartig te vergoeden.

Tot zover.

Op 22 december jl. zijn drie paarden- en kleinvee/hobbydierenhouders bij ons op het gemeentehuis in Zuidwolde op gesprek geweest. Zij hebben een aantal extra punten op tafel gebracht, die ook onze gezamenlijke aandacht moeten hebben:

- Paarden zijn "vluchtdieren". Bij het signaleren van onraad (wolf en zelfs al bij diens uitwerpselen) gaan ze op de loop en gaan ze dwars door afrasteringen heen, met verwondingen tot gevolg. Schade en verwondingen, en zelfs ook spontane abortussen, worden niet vergoed. En dit staat nog los van de emotionele belasting bij de eigenaren. Veroorzaakt een uitgebroken paard een ongeluk, dan wordt de eigenaar verantwoordelijk/aansprakelijk gehouden. En de verzekering doet moeilijk.
- Paarden, schapen en andere dieren op stal zetten is niet gezond, kans op longontsteking en koliek. Deze beesten horen buiten. Dat vindt de Dierenbescherming ook: ophokken mag niet.
- BIJ12 komt in de praktijk niet op tijd voor constatering schade aan dieren door wolf. Gewonde dieren moeten meteen behandeld worden, maar BIJ12 zegt bij zijn verlate komst: door de behandeling zijn de dieren verstoord, en kunnen wij geen geldige, zuivere conclusies meer trekken.

- Wat maakt een wolf een “probleemwolf”, zodat kan worden ingegrepen? Staat deze vraag op de Q&A-list?
- Dieren houden is op deze manier niet meer leuk, het wordt een emotionele belasting.
- Het voortrekken van de wolf is een onderdeel van de stapeling van negatieve beslissingen in de richting van de boeren.
- Door de wolf neemt de reeënstand af (die van ander kleinwild ook), en minder wildvoer leidt tot meer aanvallen op (klein) -vee.
- Als een wolvenpaar zich langer dan 3 jaar ergens vestigt, wordt dat gebied dan automatisch als een Natura 2000-gebied beschouwd?
- Opnieuw graag aandacht voor de emotionele en financiële belasting van een beperkte groep mensen tegenover een Europees breed gedragen bescherming van de wolf. Het beeld bij Europa zou wat moeten kantelen.

Klachten van bezorgde hobbyboeren en schapenhouders, op 21 november 2022 besproken bij burgemeester Inge Nieuwenhuizen en Gerrie Hempfen, wethouder voor o.m. natuurbeheer in de gemeente De Wolden.

Oplossingen voor de wolvenoverlast zoeken in de wetenschap dat de wolf in ons landschap een blijvertje is.

Gesignaleerde pijnpunten:

- De vergoeding voor dode schapen en ander vee door BIJ12 is te laag. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met aanschafprijzen van bijzondere rassen. Vervolgschade (vroeggeboortes ten gevolge van stress bij de beesten) wordt niet vergoed, want kan niet worden bewezen.
- De subsidie voor afrasteringen dekt niet de werkelijke kosten. Vergoeding van arbeidskosten wordt bovendien niet meegenomen. Afrasteringen moet je tijdelijk weghalen bij sloten schoonmaken.
- De vergoedingsprocedure bij BIJ12 duurt veel te lang (vb. schade uit juni jl. nog steeds niet vergoed).
- Neospora: advies om kuddebewakingshonden in te zetten roept vragen op mbt neospora. Een parasiet die veel honden bij zich dragen maar die via de ontlasting ook andere dieren kan besmetten, zoals koeien. Kan bij koeien leiden tot een abortus. Dat is de reden dat rundveehouders geen schapen met bijbehorende honden in hun weiland willen.
- Hybride wolven worden niet op hybriditeit getest, dus afschieten wordt niet mogelijk.
- Enorme investeringen voor afrasteringen nodig, in het bijzonder bij langs boeren rondreizende schapenhouders, terwijl de effectiviteit van de afrasteringen discutabel is (wolf kruipt er onderdoor, stroom lekt weg tegen begroeiing, schapenontvangende boeren willen geen ingraven van afrasteringen in hun weiden, andere dieren komen in de knel (egels gaan dood door de stroom, reeën lopen zich vast)).
- Schapenhouders op terrein Natuurmonumenten mogen geen dode schapen door wolven melden?? Dus vertekende cijfers bij BIJ12??
- BIJ12 loopt aan lijn provincies, is niet onafhankelijk. Liever Zweedse model met onafhankelijke taxateurs en snelle uitbetaling schade.
- De emotionele belasting bij schapenhouders en hobbyboeren (het aantreffen van dode schapen, de vrees elke morgen voor nieuwe gevallen) wordt geheel genegeerd.
- Hoe meer afgerasterde gebieden, hoe minder voedselaanbod, hoe meer kans dat de wolf de woonomgeving opzoekt (want van de gewone wilde dieren zijn er ook al steeds minder).
- Vanaf 1 januari 2023 geldt volgens de provinciale wolvenconsulent de plicht voor veehouders om hun vee (schapen) te beschermen, zo niet dan volgt een bestuurlijke boete.
- Niet goed uit te leggen waarom een kleine groep burgers (veeouders/hobbyboeren) financieel moet opdraaien voor de wettelijk vastgelegde algemene bescherming van de wolf.
- De huidige benadering leidt tot bedrijfsbeëindigingen bij schapenhouders.

Dit verslag terugleggen bij [REDACTED] en vervolgens naar Loohuis en Bergsma en ook naar de provinciale [REDACTED].

[REDACTED] 21-11-22.

Klachten van bezorgde [REDACTED], op 21 november 2022 besproken bij burgemeester Inge Nieuwenhuizen en Gerrie Hempfen, wethouder voor o.m. natuurbeheer in de gemeente De Wolden.

Oplossingen voor de wolvenoverlast zoeken in de wetenschap dat de wolf in ons landschap een blijvertje is.

Gesignaleerde pijnpunten:

- De vergoeding voor dode schapen en ander vee door BIJ12 is te laag. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met aanschafprijzen van bijzondere rassen. Vervolgschade (vroeggeboortes ten gevolge van stress bij de beesten) wordt niet vergoed, want kan niet worden bewezen.
- De subsidie voor afrasteringen dekt niet de werkelijke kosten. Vergoeding van arbeidskosten wordt bovendien niet meegenomen. Afrasteringen moet je tijdelijk weghalen bij sloten schoonmaken.
- De vergoedingsprocedure bij BIJ12 duurt veel te lang (vb. schade uit juni jl. nog steeds niet vergoed).
- Neospora: advies om kuddebewakingshonden in te zetten roept vragen op mbt neospora. Een parasiet die veel honden bij zich dragen maar die via de ontlasting ook andere dieren kan besmetten, zoals koeien. Kan bij koeien leiden tot een abortus. Dat is de reden dat rundveehouders geen schapen met bijbehorende honden in hun weiland willen.
- Hybride wolven worden niet op hybriditeit getest, dus afschieten wordt niet mogelijk.
- Enorme investeringen voor afrasteringen nodig, in het bijzonder bij langs boeren rondreizende schapenhouders, terwijl de effectiviteit van de afrasteringen discutabel is (wolf kruipt er onderdoor, stroom lekt weg tegen begroeiing, schapenontvangende boeren willen geen ingraven van afrasteringen in hun weiden, andere dieren komen in de knel (egels gaan dood door de stroom, reeën lopen zich vast)).
- Schapenhouders op terrein Natuurmonumenten mogen geen dode schapen door wolven melden?? Dus vertekende cijfers bij BIJ12??
- BIJ12 loopt aan lijn provincies, is niet onafhankelijk. Liever Zweedse model met onafhankelijks taxateurs en snelle uitbetaling schade. **Onze veeartsen hebben kennis, reageren sneller en vanuit een onafhankelijke positie.**
- De emotionele belasting bij schapenhouders en hobbyboeren (het aantreffen van dode schapen, de vrees elke morgen voor nieuwe gevallen) wordt geheel genegeerd.
- **Hoe meer afgerasterde gebieden, hoe minder voedselaanbod, hoe meer kans dat de wolf de woonomgeving opzoekt (want van de gewone wilde dieren zijn er ook al steeds minder). Afrasteren verplaatst het probleem.**
- Vanaf 1 januari 2023 geldt volgens de provinciale wolvenconsulent de plicht voor veehouders om hun vee (schapen) te beschermen, zo niet dan volgt een bestuurlijke boete.
- Niet goed uit te leggen waarom een kleine groep burgers (veeouders/hobbyboeren) financieel moet opdraaien voor de wettelijk vastgelegde algemene bescherming van de wolf.
- De huidige benadering leidt tot bedrijfsbeëindigingen bij schapenhouders.

Dit verslag terugleggen bij [REDACTED] en vervolgens naar Loohuis en Bergsma en ook naar de provinciale wolvenregisseur [REDACTED]

[REDACTED] 21-11-22.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 21 november 2022 23:58
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Wolvenklachten [REDACTED] 21 nov 22
Bijlagen: Wolvenklachten [REDACTED] 21 nov 22.docx

Urgentie: Hoog

[REDACTED],

Mijn verslaglegging van de pijnpunten hierbij eerst maar even voor jou.

Is jouw beeld ongeveer hetzelfde?

Ik kwam vanavond bgm Cees Bijl van Midden Drenthe tegen, en hij adviseerde geen brief vanuit De Wolden naar Jumelet te sturen, maar de aantekeningen kenbaar te maken bij de twee vertegenwoordigende burgemeesters Loohuis en Bergsma.

Dat is krachtiger, en conform de afspraken over de vertegenwoordiging door die twee.

[REDACTED]

Aan: burgemeester K.B. Loohuis en burgemeester R. Bergsma

p/a Gemeente Hoogeveen

Postbus 20000

7900 PA Hoogeveen

Zuidwolde, 29 november 2022

Onderwerp: wolvenproblematiek: gesprek met schapenhouders en motie

Geachte heren Loohuis en Bergsma,

Wij willen u graag informeren over twee zaken:

1. Ons gesprek met een drietal schapenhouders;
2. De Motie Wolf aangenomen in de vergadering van de raad op 24 november jl.

Ad 1. Gesprek met schapenhouders.

Op maandag 21 november jl. hadden wij op het gemeentehuis in Zuidwolde een gesprek met een aantal schapenhouders, die ons hun zorgen overbrachten over de wolvenoverlast, tekortschietende vergoedingen, nadelen bij afrasteren en kuddebewakingshonden, emotionele belasting, etc.

We hebben hen beloofd de door hen gesignaleerde pijnpunten aan u beiden over te brengen, als vertegenwoordigers van de 12 Drentse burgemeesters in het wolvendossier. Wij hebben hen ook aangegeven dat oplossingen voor de wolvenproblematiek moeten worden uitgewerkt in de wetenschap dat de wolf in ons landschap een blijvertje is. De pijnpunten verwoorden wij als volgt:

- De vergoeding voor dode schapen en ander vee door BIJ12 is te laag. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met aanschafprijzen van bijzondere rassen. Vervolgschade (vroeggeboortes ten gevolge van stress bij de beesten) wordt niet vergoed, want kan niet worden bewezen.
- De subsidie voor afrasteringen dekt niet de werkelijke kosten. Vergoeding van arbeidskosten wordt bovendien niet meegenomen. Afrasteringen moeten bij het schoonmaken van sloten tijdelijk worden weggehaald, en dat levert dus ook weer kosten op.
- Enorme investeringen voor afrasteringen zijn nodig, in het bijzonder bij schapenhouders die langs boeren rondreizen, terwijl de effectiviteit van de afrasteringen discutabel is (de wolf kruipt er onderdoor, de stroom lekt weg tegen begroeiing, schapenontvangende boeren willen geen ingravingen van afrasteringen in hun weiden, andere dieren komen in de knel (egels gaan dood door de stroom, reeën lopen zich vast)).
- Hoe meer afgerasterde gebieden er komen, hoe minder voedselaanbod er is voor de wolf, hoe meer kans dat de wolf de woonomgeving opzoekt (want van de gewone wilde dieren zijn er ook al steeds minder). Afrasteren verplaatst het probleem.
- De vergoedingsprocedure bij BIJ12 duurt veel te lang (vb. schade uit juni jl. werd nog steeds niet vergoed).
- BIJ12 loopt aan de lijn van de provincies, is niet onafhankelijk. Liever zou moeten worden gekozen voor het zgn. Zweedse model met onafhankelijks taxateurs en snelle uitbetaling van

schade. In dat kader: onze veeartsen hebben kennis, reageren sneller en vanuit een onafhankelijke positie.

- Het advies om kuddebewakingshonden in te zetten roept vragen op over neospora. Dat is een parasiet die veel honden bij zich dragen maar die via de ontlasting ook andere dieren kan besmetten, zoals koeien. Die parasiet kan bij koeien leiden tot een abortus. Dat is de reden dat rundveehouders geen schapen met bijbehorende honden in hun weiland willen.
- Hybride wolven worden niet op hybriditeit getest, dus afschieten wordt niet mogelijk.
- Is het werkelijk zo dat schapenhouders op de terreinen van Natuurmonumenten geen dode schapen door wolven mogen melden? Levert dit dus vertekende cijfers op bij BIJ12?
- De emotionele belasting bij schapenhouders en hobbyboeren (door het aantreffen van dode dieren, door de vrees elke morgen voor nieuwe gevallen) wordt geheel genegeerd.
- Vanaf 1 januari 2023 geldt volgens de provinciale wolvenconsulent de plicht voor veehouders om hun vee (schapen) te beschermen, zo niet dan volgt een bestuurlijke boete.
- Niet goed is uit te leggen waarom een kleine groep burgers (veehouders/hobbyboeren) financieel moet opdraaien voor de wettelijk vastgelegde algemene bescherming van de wolf.
- De huidige benadering leidt tot bedrijfsbeëindigingen bij schapenhouders.
- De Drentse gemeenten moeten in deze problematiek samen optrekken.

Ad 2. Motie Wolf.

Op aangeven van de fracties van Gemeentebelangen en CDA heeft de raad van De Wolden op 24 november jl. de volgende motie inzake Wolvenbeheer aangenomen:

Constaterende dat:

- In september 2022 in Drenthe 34 dieren, waaronder schapen en kalveren, zijn doodgebeten door wolven, en dat wolven ook in de gemeente De Wolden toeslaan;
- (Hobby)dierhouders uit onze gemeente zich zorgen maken over de wolf en soms zelfs hun vee binnenhouden;
- Er regelmatig wolven worden gesignaleerd in onze gemeente, ook nabij bebouwde omgeving en inwoners zich zorgen maken over hun veiligheid;
- De gemeente De Wolden hierover in gesprek is met de provincie die hierin eerstelijnsverantwoordelijk is.

Overwegende dat:

- Het veiligheidsgevoel van de inwoners van De Wolden fors onder druk staat en het thema steeds meer onderwerp van gesprek is;
- De aanbevolen preventiemaatregel, het plaatsen van wolfwerende hekken, niet alleen onwerkbaar en onbetaalbaar is, maar ook ons mooie landschap aantast;
- Door ongebreidelde groei van het aantal wolven niet de gewenste afstand tussen dit roofdier en de mens gewaarborgd kan worden;

Besluit:

- Bij de provincie erop aan te dringen het beschermingsniveau van de wolf naar beneden bij te stellen zodat verjagen en bejagen, wanneer nodig, mogelijk wordt;
- Bij de provincie erop aan te dringen alle schade die de wolf aanricht, snel en ruimhartig te vergoeden.

Tot zover.

We zijn nog in afwachting van een gesprek met een aantal houders van hobbydieren, die mogelijk nog andere aandachtspunten kunnen inbrengen. Dan berichten wij u daar ook over.

Voor nu hopen en verwachten wij dat u bovenstaande informatie zult benutten in uw contacten met gedeputeerde H. Jumelet van de provincie en ook, zo mogelijk, met het rijk. Wij hopen tevens dat uw inzet bijdraagt aan oplossingen voor de geschetste problematiek.

Vanzelfsprekend zijn wij benieuwd naar uw terugkoppeling naar de Drentse burgemeesters.

Een afschrift van deze brief zenden wij aan de provinciale wolvenprocesregisseur, de [REDACTED]

Hoogachtend,

B en W

Aan: burgemeester K.B. Loohuis en burgemeester R. Bergsma

p/a Gemeente Hoogeveen

Postbus 20000

7900 PA Hoogeveen

Zuidwolde, 29 november 2022

Onderwerp: wolvenproblematiek: gesprek met schapenhouders en motie

Geachte heren Loohuis en Bergsma,

Wij willen u graag informeren over twee zaken:

1. Ons gesprek met een drietal schapenhouders;
2. De Motie Wolf aangenomen in de vergadering van de raad op 24 november jl.

Ad 1. Gesprek met schapenhouders.

Op maandag 21 november jl. hadden wij op het gemeentehuis in Zuidwolde een gesprek met een aantal schapenhouders, die ons hun zorgen overbrachten over de wolvenoverlast, tekortschietende vergoedingen, nadelen bij afrasteren en kuddebewakingshonden, emotionele belasting, etc.

We hebben hen beloofd de door hen gesignaleerde pijnpunten aan u beiden over te brengen, als vertegenwoordigers van de 12 Drentse burgemeesters in het wolvendossier. Wij hebben hen ook aangegeven dat oplossingen voor de wolvenproblematiek moeten worden uitgewerkt in de wetenschap dat de wolf in ons landschap een blijvertje is. De pijnpunten verwoorden wij als volgt:

- De vergoeding voor dode schapen en ander vee door BIJ12 is te laag. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met aanschafprijzen van bijzondere rassen. Vervolgschade (vroeggeboortes ten gevolge van stress bij de beesten) wordt niet vergoed, want kan niet worden bewezen.
- De subsidie voor afrasteringen dekt niet de werkelijke kosten. Vergoeding van arbeidskosten wordt bovendien niet meegenomen. Afrasteringen moeten bij het schoonmaken van sloten tijdelijk worden weggehaald, en dat levert dus ook weer kosten op.
- Enorme investeringen voor afrasteringen zijn nodig, in het bijzonder bij schapenhouders die langs boeren rondreizen, terwijl de effectiviteit van de afrasteringen discutabel is (de wolf kruipt er onderdoor, de stroom lekt weg tegen begroeiing, schapenontvangende boeren willen geen ingravingen van afrasteringen in hun weiden, andere dieren komen in de knel (egels gaan dood door de stroom, reeën lopen zich vast)).
- Hoe meer afgerasterde gebieden er komen, hoe minder voedselaanbod er is voor de wolf, hoe meer kans dat de wolf de woonomgeving opzoekt (want van de gewone wilde dieren zijn er ook al steeds minder). Afrasteren verplaatst het probleem.
- De vergoedingsprocedure bij BIJ12 duurt veel te lang (vb. schade uit juni jl. werd nog steeds niet vergoed).
- BIJ12 loopt aan de lijn van de provincies, is niet onafhankelijk. Liever zou moeten worden gekozen voor het zgn. Zweedse model met onafhankelijks taxateurs en snelle uitbetaling van

schade. In dat kader: onze veeartsen hebben kennis, reageren sneller en vanuit een onafhankelijke positie.

- Het advies om kuddebewakingshonden in te zetten roept vragen op over neospora. Dat is een parasiet die veel honden bij zich dragen maar die via de ontlasting ook andere dieren kan besmetten, zoals koeien. Die parasiet kan bij koeien leiden tot een abortus. Dat is de reden dat rundveehouders geen schapen met bijbehorende honden in hun weiland willen.
- Hybride wolven worden niet op hybriditeit getest, dus afschieten wordt niet mogelijk.
- Is het werkelijk zo dat schapenhouders op de terreinen van Natuurmonumenten geen dode schapen door wolven mogen melden? Levert dit dus vertekende cijfers op bij BIJ12?
- De emotionele belasting bij schapenhouders en hobbyboeren (door het aantreffen van dode dieren, door de vrees elke morgen voor nieuwe gevallen) wordt geheel genegeerd.
- Vanaf 1 januari 2023 geldt volgens de provinciale wolvenconsulent de plicht voor veehouders om hun vee (schapen) te beschermen, zo niet dan volgt een bestuurlijke boete.
- Niet goed is uit te leggen waarom een kleine groep burgers (veehouders/hobbyboeren) financieel moet opdraaien voor de wettelijk vastgelegde algemene bescherming van de wolf.
- De huidige benadering leidt tot bedrijfsbeëindigingen bij schapenhouders.
- De Drentse gemeenten moeten in deze problematiek samen optrekken.

Ad 2. Motie Wolf.

Op aangeven van de fracties van Gemeentebelangen en CDA heeft de raad van De Wolden op 24 november jl. de volgende motie inzake Wolvenbeheer aangenomen:

Constaterende dat:

- In september 2022 in Drenthe 34 dieren, waaronder schapen en kalveren, zijn doodgebeten door wolven, en dat wolven ook in de gemeente De Wolden toeslaan;
- (Hobby)dierhouders uit onze gemeente zich zorgen maken over de wolf en soms zelfs hun vee binnenhouden;
- Er regelmatig wolven worden gesignaleerd in onze gemeente, ook nabij bebouwde omgeving en inwoners zich zorgen maken over hun veiligheid;
- De gemeente De Wolden hierover in gesprek is met de provincie die hierin eerstelijnsverantwoordelijk is.

Overwegende dat:

- Het veiligheidsgevoel van de inwoners van De Wolden fors onder druk staat en het thema steeds meer onderwerp van gesprek is;
- De aanbevolen preventiemaatregel, het plaatsen van wolfwerende hekken, niet alleen onwerkbaar en onbetaalbaar is, maar ook ons mooie landschap aantast;
- Door ongebreidelde groei van het aantal wolven niet de gewenste afstand tussen dit roofdier en de mens gewaarborgd kan worden;

Besluit:

- Bij de provincie erop aan te dringen het beschermingsniveau van de wolf naar beneden bij te stellen zodat verjagen en bejagen, wanneer nodig, mogelijk wordt;
- Bij de provincie erop aan te dringen alle schade die de wolf aanricht, snel en ruimhartig te vergoeden.

Tot zover.

We zijn nog in afwachting van een gesprek met een aantal houders van hobbydieren, die mogelijk nog andere aandachtspunten kunnen inbrengen. Dan berichten wij u daar ook over.

Voor nu hopen en verwachten wij dat u bovenstaande informatie zult benutten in uw contacten met gedeputeerde H. Jumelet van de provincie en ook, zo mogelijk, met het rijk. Wij hopen tevens dat uw inzet bijdraagt aan oplossingen voor de geschetste problematiek.

Vanzelfsprekend zijn wij benieuwd naar uw terugkoppeling naar de Drentse burgemeesters.

Een afschrift van deze brief zenden wij aan de provinciale wolvenprocesregisseur, de heer [REDACTED]

Hoogachtend,

B en W

Memo: Klachten van bezorgde [REDACTED], op 21 november 2022 besproken bij burgemeester Inge Nieuwenhuizen en wethouder Gerrie Hempen.

Aan: college

Van: Inge Nieuwenhuizen

In het gesprek met de [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] zijn door hen onderstaande pijnpunten aan de orde gesteld.

De burgemeester en de wethouder hebben aangegeven dat oplossingen voor de wolvenoverlast moeten worden uitgewerkt in de wetenschap dat de wolf in ons landschap een blijvertje is.

Gesignaleerde pijnpunten:

- De vergoeding voor dode schapen en ander vee door BIJ12 is te laag. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met aanschafprijzen van bijzondere rassen. Vervolgschade (vroeggeboortes ten gevolge van stress bij de beesten) wordt niet vergoed, want kan niet worden bewezen.
- De subsidie voor afrasteringen dekt niet de werkelijke kosten. Vergoeding van arbeidskosten wordt bovendien niet meegenomen. Afrasteringen moet je tijdelijk weghalen bij sloten schoonmaken.
- De vergoedingsprocedure bij BIJ12 duurt veel te lang (vb. schade uit juni jl. nog steeds niet vergoed).
- Neospora: advies om kuddebewakingshonden in te zetten roept vragen op mbt neospora. Een parasiet die veel honden bij zich dragen maar die via de ontlasting ook andere dieren kan besmetten, zoals koeien. Kan bij koeien leiden tot een abortus. Dat is de reden dat rundveehouders geen schapen met bijbehorende honden in hun weiland willen.
- Hybride wolven worden niet op hybriditeit getest, dus afschieten wordt niet mogelijk.
- Enorme investeringen voor afrasteringen nodig, in het bijzonder bij langs boeren rondreizende schapenhouders, terwijl de effectiviteit van de afrasteringen discutabel is (wolf kruipt er onderdoor, stroom lekt weg tegen begroeiing, schapenontvangende boeren willen geen ingraven van afrasteringen in hun weiden, andere dieren komen in de knel (egels gaan dood door de stroom, reeën lopen zich vast)).
- Schapenhouders op terrein Natuurmonumenten mogen geen dode schapen door wolven melden?? Dus vertekende cijfers bij BIJ12??
- BIJ12 loopt aan lijn provincies, is niet onafhankelijk. Liever Zweedse model met onafhankelijks taxateurs en snelle uitbetaling schade. Onze veeartsen hebben kennis, reageren sneller en vanuit een onafhankelijke positie.
- De emotionele belasting bij schapenhouders en hobbyboeren (het aantreffen van dode schapen, de vrees elke morgen voor nieuwe gevallen) wordt geheel genegeerd.
- Hoe meer afgerasterde gebieden, hoe minder voedselaanbod, hoe meer kans dat de wolf de woonomgeving opzoekt (want van de gewone wilde dieren zijn er ook al steeds minder). Afrasteren verplaatst het probleem.
- Vanaf 1 januari 2023 geldt volgens de provinciale wolvenconsulent de plicht voor veehouders om hun vee (schapen) te beschermen, zo niet dan volgt een bestuurlijke boete.
- Niet goed uit te leggen waarom een kleine groep burgers (veehouders/hobbyboeren) financieel moet opdraaien voor de wettelijk vastgelegde algemene bescherming van de wolf.
- De huidige benadering leidt tot bedrijfsbeëindigingen bij schapenhouders.
- De Drentse gemeenten moeten in deze problematiek samen optrekken.

Vervolg:

Met de schapenhouders werd afgesproken dat zij dit verslag krijgen teruggelegd voor akkoord (is inmiddels geschied) en dat het vervolgens ter kennis wordt gebracht van het college, van de bgm's Loohuis en Bergsma (in de wolvenkwestie als vertegenwoordigers namens de twaalf Drentse gemeenten naar de provincie) en ook aan de provinciale wolvenregisseur [REDACTED].

[REDACTED] 21-11-22.

De wolf is sinds 2015 terug in Nederland. Het dier is zowel in internationale verdragen als in nationale wetgeving aangewezen als een beschermd dier.

Provincie verantwoordelijk

De provincies zijn verantwoordelijk voor het natuurbeleid in relatie tot wolven. Dit omvat de aspecten soortenbescherming, monitoring, tegemoetkomingen in faunaschade en het verlenen van ontheffingen voor afwijken van het beschermingsregime voor de wolf. Van dit laatste kan bijvoorbeeld sprake zijn bij gevaarlijk gedrag voor mensen.

Onrust

In de afgelopen weken is onrust ontstaan over de aanwezigheid van wolven in onze omgeving. Dat is begrijpelijk. De situatie in Drenthe is wezenlijk anders dan op de Veluwe, waar sprake is van een veel groter aaneengesloten natuurgebied. Bovendien is daar - in tegenstelling tot Drenthe - groot wild aanwezig, de natuurlijke prooi voor een wolf. In onze omgeving vindt de wolf zijn weg meer naar vee en hobbydieren.

Wij vragen van de Drentse **gedeputeerde Jumelet** om voor de wolvenproblemen in Drenthe strategische **en structurele** oplossingen uit te werken met aandacht voor goede communicatie vanuit en met de provincie en voor schadeafwikkeling. De provinciale zorg voor haar inwoners moet voorop staan en we roepen de provincie op hierbij de wethouders te betrekken die verantwoordelijk zijn voor natuurbeheer in hun gemeente.

Gedeputeerde Jumelet dringt er bij het Rijk op aan om in Drenthe beheer in te zetten om de wolf in toom te houden. De provincie onderzoekt ook haar eigen juridische mogelijkheden voor het binnen de perken houden van overlast en schade. Als gemeente worden we hierin meegenomen.

We begrijpen uw zorgen en we beseffen dat we deze niet meteen kunnen wegnemen. Als gemeente dringen wij er bij de provincie op aan om ieders veiligheid en leefbaarheid te waarborgen. Een gemeentelijke noodverordening achten wij overigens geen geschikt middel voor wolvensituaties. De provincie heeft voldoende eigen mogelijkheden om in te grijpen.

Wij houden contact met de provincie en op de website van de gemeente De Wolden kunt u de actuele stand van zaken zien.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 27 oktober 2022 12:21
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED]
Onderwerp: Wolvenoverleg 28 oktober
Bijlagen: Wolven voorbeeldtekst De Wolden.docx

Beste allen,

In overleg met [REDACTED] hebben we een voorbeeldtekst gemaakt.

De inhoud kan worden gebruikt in schriftelijke en mondelinge (externe) communicatie.

De datum van de VDG ambtelijke bijeenkomst voor de getroffen gemeenten is op dit moment nog niet bekend.

Vanuit communicatie wordt geadviseerd geen bijeenkomst te organiseren. Ik sluit me daarbij aan.

Morgen verder.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	diersoort	hond
20-okt-22	Alteveer			kalf	1
13-sep-22	Ansen	1		schaap	
7-sep-22	Ruinen	1		schaap	
14-apr-22	Eursinge	1		schaap	
11-mrt-22	Ruinerwold	4		schaap	
5-mrt-22	Ruinen	1		schaap	
4-mrt-22	Ruinen	7		schaap	
21-okt-21	Ruinerwold	3		schaap	
17-dec-19	de Wijk	1		schaap	
31-mrt-18	Alteveer	3		schaap	
31-mrt-18	Zuidwolde	3		schaap	
30-mrt-18	Kerkenveld	1		schaap	
29-mrt-18	Alteveer	2		schaap	
28-mrt-18	Drogteropslagen	1		schaap	
26-mrt-18	Zuidwolde	3		schaap	
TOTAAL		32	0		1

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/sct>

rademeldingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 6 januari 2023 10:25
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED],
[REDACTED]
Onderwerp: wolvenschade bijgewerkt 4 januari
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 4 jan 2023.xlsx

Beste mensen,

Op de eerste plaats wens ik jullie een heel gelukkig 2023 toe!

Bijgevoegd is het overzicht wolvenschade bijgewerkt tot 4 januari.
Nieuw is een melding van een gewond schaap in Tiendeveen op 27 december. Dader vooralsnog onbekend.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED] r
Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hogeveen

[REDACTED]
[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)
[REDACTED]

datum	plaats	aantal	diersoort
13-sep-22	Ansen	1	schaap
7-sep-22	Ruinen	1	schaap
14-apr-22	Eursinge	1	schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4	schaap
5-mrt-22	Ruinen	1	schaap
4-mrt-22	Ruinen	7	schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3	schaap
17-dec-19	de Wijk	1	schaap
31-mrt-18	Alteveer	3	schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3	schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1	schaap
29-mrt-18	Alteveer	2	schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1	schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3	schaap
TOTAAL		32	

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 31 oktober 2022 16:50
Aan: [REDACTED]; Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; [REDACTED]
Onderwerp: wolvenschade bijgewerkt
Bijlagen: bevestigde wolvenschade tot en met 31 okt 2022.xlsx

Beste mensen,

Bijgevoegd is een overzicht voor De Wolden en voor Hoogeveen van dieren die als wolvenschade zijn aangemerkt door Bij12, bijgewerkt tot en met 31 oktober 2022.

Het is openbare info van de website van Bij12. Gaat om bevestigde aanvallen waarbij aangetoond is dat de wolf de veroorzaker is. Het gaat om dode dieren, niet om gewonde dieren.

Het duurt enige weken voordat de uitslag van de DNA test uitsluitend kan geven over de veroorzaker. In Hoogeveen is op 17-10 in Nieuwlande een dood schaap, op 10-10 in Fluitenberg een dode geit en op 6-10 in Pesse een dode koe aangetroffen waarbij nog niet is vastgesteld dat de wolf de veroorzaker is.

Ter info!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[REDACTED]
[REDACTED] [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)
[REDACTED]

datum	plaats	wolf	on- bevestigd	hond	diersoort
27-dec-22	Tiendeveen				1 schaa
9-dec-22	Tiendeveen				1 schaa
17-okt-22	Nieuwlande	1			schaap
10-okt-22	Fluitenberg	1			geit
6-okt-22	Pesse	1			koe
27-sep-22	Stuifzand	8			schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3			schaap
1-apr-19	Elim	1			schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1			schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11			schaap
TOTAAL		27	0		2

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schademe>

gewond dier
gewond dier

ldingen/

datum	plaats	aantal bevestigd	on- bevestigd	diersoort
17-okt-22	Nieuwlande		1	schaap
10-okt-22	Fluitenberg		1	geit
6-okt-22	Pesse		1	koe
27-sep-22	Stuifzand	8		schaap
15-apr-22	Hollandscheveld	3		schaap
1-apr-19	Elim	1		schaap
17-okt-18	Schuinesloot	1		schaap
29-mei-18	Hollandscheveld	11		schaap
TOTAAL		24	3	

bron: website Bij12: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/diersoorten/wolf/schade>

meldingen/

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 5 december 2022 17:24
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; [REDACTED]; Hempten-Prent, Gerrie; V [REDACTED]
Onderwerp: Wolvenschade overzicht
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 1 dec 2022.xlsx

Beste mensen,

Bijgevoegd het nieuwe overzicht van wolvenslachtoffers, bijgewerkt tot 1 dec 2022.
Ten opzichte van de vorige versie geen nieuwe slachtoffers in De Wolden en Hoozeveen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoozeveen

[REDACTED]

[\[REDACTED\]@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 31 maart 2023 14:59
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Loohuis, Karel; Hempen-Prent, Gerrie; [REDACTED]
Onderwerp: wolvenschade
Bijlagen: (on)bevestigde wolvenschade in DWD en HGV 31 maart 2023.xlsx

Beste mensen,

Bijgevoegd weer een actueel overzicht wolvenschade, bijgewerkt tot 31 maart 2023.

- Geen nieuwe aanvallen in DWD en Hoogeveen, volgens de officiële gegevens van Bij12.
- De aanval op 17 januari in Alteveer is uitgevoerd door een hond.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen

[REDACTED] [@dewoldenhoogeveen.nl](mailto:[REDACTED]@dewoldenhoogeveen.nl)

Inge Nieuwenhuizen

laatst gez. vandaag om 19:15

17 okt. 2022

Mag het via teams zo direct?

13:25 ✓✓

27 okt. 2022

Inge, je hebt ws al wel gehoord dat Natuurmonumenten haar bezoekerscentrum Ruinen zondag sluit, na bedreigingen over de vertoning van een wolvenfilm?

15:18 ✓✓

Graag nog wat info. Moet ik niet even contact hebben met natuurmonumenten of heb jij dat al gehad?

16:54

Volgens mij is er van onze kant nog geen contact geweest. Zal morgenvroeg even met ze bellen?

16:56 ✓✓

Message input field

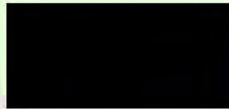
Inge Nieuwenhuizen

laatst gez. vandaag om 19:15

17 okt. 2022

Mag het via teams zo direct?

13:25 ✓✓

27 okt. 2022

Inge, je hebt ws al wel gehoord dat Natuurmonumenten haar bezoekerscentrum Ruinen zondag sluit, na bedreigingen over de vertoning van een wolvenfilm?

15:18 ✓✓

Graag nog wat info. Moet ik niet even contact hebben met natuurmonumenten of heb jij dat al gehad?

16:54

Volgens mij is er van onze kant nog geen contact geweest. Zal morgenvroeg even met ze bellen?

16:56 ✓✓

Inge Nieuwenhuizen

laatst gez. vandaag om 19:15

➔ Doorgestuurd

En mochten jullie meer willen weten over het niet doorgaan van de film a.s zondag in Bezoekerscentrum Ruinen van NMM: bij de gemeente Westerveld is veel informatie. Morgen om 7.10 uur bij rtv drenthe. De landelijke voorlichting van NMM probeerde ons mede verantwoordelijk te maken. Handige kneepjes worden toegepast. Van onze zijde op de juiste manier gereageerd enz enz. Graag bereid jullie bij te praten.

18:28

➔ Doorgestuurd

NB bezoekerscentrum Ruinen staat op het Dwingelerveld en is bereikbaar via Ruinen. Vandaar deze betrokkenheid.

18:28

Dit bericht zojuist van Rikus Jager

18:29

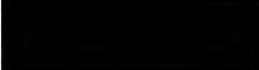

Inge Nieuwenhuizen

laatst gez. vandaag om 19:15

Natuurmonumenten sluit zondag deuren bezoekerscentrum Ruinen n...
De natuurfilm Wolf wordt zondag niet get...
www.rtvdrenthe.nl

Dit bericht van

<https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/15073112/natuurmonumenten-sluit-zondag-deuren-bezoekerscentrum-ruinen-na-bedreigingen>

Zojuist dit artikel gezien, veiligheid komt nu stevig in beeld.

De verwijzing door natuurmonumenten naar de Veiligheidsregio ben ik nu aan het onderzoeken op juistheid. Veiligheidsregio adviseert hier niet over. Mocht een gesprek met één van mijn medewerkers als advies zijn opgepakt. Dan heb ik wat te corrigeren.

Wordt vervolgd

18:44

Inge Nieuwenhuizen

laatst gez. vandaag om 19:15

En dit bericht van [REDACTED] volgde:

Na contacten met Natuurmonumenten en collega's van gemeente Westerveld is het lek boven: er is geen advies gegeven door (iemand van) de VRD. Natuurmonumenten gaat dit corrigeren in het bericht. (Dat is de afspraak tussen de communicatieadviseurs).
Waarom het erin is terechtgekomen weet ik niet. Daarover ga ik in gesprek met Natuurmonumenten. Om ook toekomstige misverstanden te voorkomen.

18:45

➔ *Doorgestuurd*

Inge Nieuwenhuizen

laatst gez. vandaag om 19:15

Doorgestuurd

pdf 4662CFD5-3B30-4530-A778-98D9EA49F89C.20...

3 pagina's • 1,5 MB • pdf

19:03

Net Rikus Jager gesproken: hij beweert dat het bezoekerscentrum en de schaapskooi bij Westerveld horen. [REDACTED] ga dit svp voor morgen na!

19:15

Doe ik! 19:25 ✓✓

28 okt. 2022

Ik hoor van Gerrie dat dit idd Westerveld is.

08:02

[Text input field]

Inge Nieuwenhuizen

laatst gez. vandaag om 19:15

2 nov. 2022

Inge, voor het geval dat: een brief van De Wolden naar GS over de wolven lijkt mij niet nodig. Er gaat van Renze en Karel namens alle burgemeesters een brief naar Jumelet. Alle bgms krijgen een afschrift

12:41 ✓✓

11 nov. 2022

Inge Nieuwenhuizen

laatst gez. vandaag om 19:15

17 nov. 2022

Doorgestuurd

Donderdag 24 november is er bij gemeentehuis de Wolden een vergadering mbt de wolf.

Wij lopen 24 november om 18.30 vanaf de Boerhoorn in Zuidwolde (Dr.) naar het gemeentehuis om onze zorgen kracht bij te zetten en hopen op een zo groot mogelijke groep mensen die ook mee loopt, desnoods met borden en spandoeken 🤘.

Maak je je zorgen over de komst van de wolf in onze gemeente loop dan met ons mee en laat je stem horen.

Dit is voorafgaand aan de raadsvergadering.. dus wil jij ook je zegje doen? Vraag spreektijd aan bij de gemeente en uit je zorgen over de 🐺🐺🐺

Delen bereikt velen

Voor vragen *pb

Graag vandaag of morgen vroeg even samen overleg

07:35

Ook naar [redacted] gestuurd

07:36

Inge Nieuwenhuizen

laatst gez. vandaag om 19:15

Plant jouw secretaresse een overlegje in? Morgen tussen 9 en 10 heb ik een privé afspraak

14:25 ✓✓

Inge, ik heb net gesproken met [REDACTED] Hij is bezig met verzamelen info omtrent wolvenmevrouw [REDACTED] Maandag praat hij [REDACTED] bij over de casus. Dan volgt contact tussen [REDACTED] en jou, ook over de vraag is een driehoek nodig/wenselijk is. Gr. [REDACTED]

16:07 ✓✓

Overigens wordt [REDACTED] door de politie op dit moment nog als een eenling ingeschat

16:08 ✓✓

21 nov. 2022

Ha! Klopt het dat ik geen telnr zie van [REDACTED]?

17:23

Inge Nieuwenhuizen

laatst gez. vandaag om 19:15

Ha! Klopt het dat ik geen telnr zie van [redacted]? 17:23

Staat in de uittreksel KvK onder Vestiging: [redacted] 17:55 ✓✓

Op de een of andere manier staat intern overleg wolven niet in agenda morgen. Gerrie kan ook niet. Woensdag of donderdag doen? 20:26

Mij goed hoor. Weer om 8.30 uur? (Komt mij ook wel goed uit want wij vieren morgenvroeg de rentree van onze collega-aov er [redacted]) 20:29 ✓✓

Kan je dat ook aan de anderen melden? 20:34

Zal ik vanavond later doen, zit in een feest in Nieuw Amsterdam 20:45 ✓✓

datum	plaats	aantal	diersoort
14-apr-22	Eursinge	1	schaap
11-mrt-22	Ruinerwold	4	schaap
5-mrt-22	Ruinen	1	schaap
4-mrt-22	Ruinen	7	schaap
21-okt-21	Ruinerwold	3	schaap
17-dec-19	de Wijk	1	schaap
31-mrt-18	Alteveer	3	schaap
31-mrt-18	Zuidwolde	3	schaap
30-mrt-18	Kerkenveld	1	schaap
29-mrt-18	Alteveer	2	schaap
28-mrt-18	Drogteropslagen	1	schaap
26-mrt-18	Zuidwolde	3	schaap

TOTAAL 30

Wolvenoverleg Diever16 dec. (provincie + paar meest getroffen gemeenten, ambtelijk)

- Drentse burgemeesters gaan op 13 januari a.s. met provincie bij elkaar voor handelingskader
- Gebiedscommissie Wolf (schapenhouders, LTO, vee-/paardenhouders) adviseert aan de provincie: betere en snellere schadevergoedingsregeling via BIJ12; geeft ook voorlichting en preventie aan direct betrokkenen
- Provincie moet meer sturen op BIJ12. Drenthe wil schadeafhandeling binnen 4 weken door BIJ12. Drenthe wil ook de effectiviteit van wolfwerende rasters (en andere maatregelen) monitoren.
- Trip advocaten heeft voor de provincie de juridische mogelijkheden onderzocht: helaas, wolf heeft megabeschermd status. Bevredigende oplossing zoeken voor beheer. Provincie komt in januari met de benadering naar buiten.
- Draaiboek handelingskader is in de maak (over twee weken in concept klaar): als er iets gebeurt, dan doen we dit en/of dat. Communicatiedeskundige hierbij betrekken
- Q&A lijst op website provincie. Krijg je een vraag die niet op de lijst staat, graag die doorsturen naar de provincie, ook ter aanvulling van de lijst.
- Aparte vraag: wat gaan we doen aan de polarisatie tussen voor- en tegenstanders? Hoe nemen we eventuele maatschappelijke onrust weg? Dus aandacht voor lange termijncommunicatie
- De 12 communicatiemedewerkers gaan om tafel o.l.v. [REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 5 oktober 2023 07:31
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: WOO Wolf antwoorden op persvragen

Beste [REDACTED], hierbij een persvraag met antwoord om toe te voegen aan het dossier:

Vraag van RTV Drenthe, [REDACTED], 1 februari 2023:

Zoals beloofd de vragen met betrekking tot de wolf. Het gaat om een document van de VRD uit december. Ik lees dat burgemeesters Karel Loohuis en Renze Bergsma dit oppakken richting de provincie. Bijgevoegd vind je de brief waar het over gaat.

Allereerst moet worden opgemerkt dat de VRD zich niet meer prioriteert op het wolvendossier. De prioriteit ligt bij de provincie. Dat weet de VRD ook. De provincie is voor de wolven het bevoegd gezag (Natuurbescherming). De provincie heeft haar benadering bekend gemaakt op haar website, ook met een Q and A-list. Zie verder ook onder BIJ12. Dat is het landelijk kader.

- Waarom willen jullie dit noodplan?

Er is geen sprake van een noodplan. Wel denkt de provincie Drenthe samen met de burgemeesters na over een handelingskader voor burgemeesters. Karel Loohuis en Renze Bergsma hebben bij de provincie om snelle actie verzocht. De provincies zoeken landelijke afstemming. Overigens moet worden opgemerkt dat de burgemeester alleen bij acute dreiging zijn noodbevoegdheden heeft. In het hele land is men nog zoekende. De beheermogelijkheden liggen bij de provincie, maar zijn, gelet op de beschermde status van de wolf, beperkt.

- Waarop is de analyse gebaseerd?

Deze vraag, en ook de rest van de vragen, zal [REDACTED] moeten beantwoorden. Maar, zoals gezegd, de VRD heeft op het wolvendossier geen formele rol.

- Wat bedoelen jullie met atypisch gedrag van de wolf?
- Welke demonstraties rond Oostvaardersplassen bedoelen jullie in het pechscenario?
- Wat kunnen jullie nu al doen, stel morgen wordt een mens aangevallen?
- Willen jullie meer inspraak (want veiligheid), waarom? Nu te weinig inspraak?
- Hoe moeten we het pechscenario duiden? Zien jullie het als reële kans? Of is het echt worst-case?
- Is er nu onduidelijkheid over juridisch kader/wetgeving?
- Is er eenduidig provinciaal beleid op het moment?

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 28 november 2022 14:51
Aan: Nieuwenhuizen, Inge; Hempen-Prent, Gerrie
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Z.370436 D. 627756 Wolvenproblematiek - Burgemeesters Loohuis en Bergsma
Bijlagen: Z.370436 D. 627756 Wolvenproblematiek - Burgemeesters Loohuis en Bergsma.docx

Beste allen,

Het zie er niet naar uit dat we [REDACTED] al snel op visite krijgen.

Daarom bijgevoegde brief maar eerst uit (na bespreking in college morgen).

Ik stuur hem naar [REDACTED] voor plaatsing op de agenda morgen.

[REDACTED]

Burgemeester K.B. Loohuis en
Burgemeester R. Bergsma
p.a. Gemeente Hoogeveen
Postbus 20000
7900 PA Hoogeveen

DATUM 29 november 2022
ONDERWERP Wolvenproblematiek
ONS KENMERK Z.370436/D.627756

Geachte heren Loohuis en Bergsma,

Wij willen u graag informeren over twee zaken:

1. Ons gesprek met een drietal schapenhouders;
2. De Motie Wolf aangenomen in de vergadering van de raad op 24 november jl.

Ad 1. Gesprek met schapenhouders.

Op maandag 21 november jl. hadden wij op het gemeentehuis in Zuidwolde een gesprek met een aantal schapenhouders, die ons hun zorgen overbrachten over de wolvenoverlast, tekortschietende vergoedingen, nadelen bij afrasteren en kuddebewakingshonden, emotionele belasting, etc.

We hebben hen beloofd de door hen gesignaleerde pijnpunten aan u beiden over te brengen, als vertegenwoordigers van de 12 Drentse burgemeesters in het wolvendossier. Wij hebben hen ook aangegeven dat oplossingen voor de wolvenproblematiek moeten worden uitgewerkt in de wetenschap dat de wolf in ons landschap een blijvertje is. De pijnpunten verwoorden wij als volgt:

- De vergoeding voor dode schapen en ander vee door BIJ12 is te laag. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met aanschafprijzen van bijzondere rassen. Vervolgschade (vroeggeboortes ten gevolge van stress bij de beesten) wordt niet vergoed, want kan niet worden bewezen.
- De subsidie voor afrasteringen dekt niet de werkelijke kosten. Vergoeding van arbeidskosten wordt bovendien niet meegenomen. Afrasteringen moeten bij het schoonmaken van sloten tijdelijk worden weggehaald, en dat levert dus ook weer kosten op.
- Enorme investeringen voor afrasteringen zijn nodig, in het bijzonder bij schapenhouders die langs boeren rondreizen, terwijl de effectiviteit van de afrasteringen discutabel is (de wolf kruipt er onderdoor, de stroom lekt weg tegen begroeiing, schapen ontvangende boeren willen geen ingraven van afrasteringen in

hun weiden, andere dieren komen in de knel (egels gaan dood door de stroom, reeën lopen zich vast)).

- Hoe meer afgerasterde gebieden er komen, hoe minder voedselaanbod er is voor de wolf, hoe meer kans dat de wolf de woonomgeving opzoekt (want van de gewone wilde dieren zijn er ook al steeds minder). Afrasteren verplaatst het probleem.
- De vergoedingsprocedure bij BIJ12 duurt veel te lang (vb. schade uit juni jl. werd nog steeds niet vergoed).
- BIJ12 loopt aan de lijn van de provincies, is niet onafhankelijk. Liever zou moeten worden gekozen voor het zgn. Zweedse model met onafhankelijks taxateurs en snelle uitbetaling van schade. In dat kader: onze veeartsen hebben kennis, reageren sneller en vanuit een onafhankelijke positie.
- Het advies om kuddebewakingshonden in te zetten roept vragen op over neospora. Dat is een parasiet die veel honden bij zich dragen maar die via de ontlasting ook andere dieren kan besmetten, zoals koeien. Die parasiet kan bij koeien leiden tot een abortus. Dat is de reden dat rundveehouders geen schapen met bijbehorende honden in hun weiland willen.
- Hybride wolven worden niet op hybriditeit getest, dus afschieten wordt niet mogelijk.
- Is het werkelijk zo dat schapenhouders op de terreinen van Natuurmonumenten geen dode schapen door wolven mogen melden? Levert dit dus vertekende cijfers op bij BIJ12?
- De emotionele belasting bij schapenhouders en hobbyboeren (door het aantreffen van dode dieren, door de vrees elke morgen voor nieuwe gevallen) wordt geheel genegeerd.
- Vanaf 1 januari 2023 geldt volgens de provinciale wolvenconsulent de plicht voor veehouders om hun vee (schapen) te beschermen, zo niet dan volgt een bestuurlijke boete.
- Niet goed is uit te leggen waarom een kleine groep burgers (veeouders/hobbyboeren) financieel moet opdraaien voor de wettelijk vastgelegde algemene bescherming van de wolf.
- De huidige benadering leidt tot bedrijfsbeëindigingen bij schapenhouders.
- De Drentse gemeenten moeten in deze problematiek samen optrekken.

Ad 2. Motie Wolf.

Op aangeven van de fracties van Gemeentebelangen en CDA heeft de raad van De Wolden op 24 november jl. de volgende motie inzake Wolvenbeheer aangenomen:

Constaterende dat:

- In september 2022 in Drenthe 34 dieren, waaronder schapen en kalveren, zijn doodgebeten door wolven, en dat wolven ook in de gemeente De Wolden toeslaan;
- (Hobby)dierhouders uit onze gemeente zich zorgen maken over de wolf en soms zelfs hun vee binnenhouden;
- Er regelmatig wolven worden gesignaleerd in onze gemeente, ook nabij bebouwde omgeving en inwoners zich zorgen maken over hun veiligheid;
- De gemeente De Wolden hierover in gesprek is met de provincie die hierin eerstelijnsverantwoordelijk is.

Overwegende dat:

- Het veiligheidsgevoel van de inwoners van De Wolden fors onder druk staat en het thema steeds meer onderwerp van gesprek is;
- De aanbevolen preventiemaatregel, het plaatsen van wolfwerende hekken, niet alleen onwerkbaar en onbetaalbaar is, maar ook ons mooie landschap aantast;
- Door ongebreidelde groei van het aantal wolven niet de gewenste afstand tussen dit roofdier en de mens gewaarborgd kan worden;

Besluit:

- Bij de provincie erop aan te dringen het beschermingsniveau van de wolf naar beneden bij te stellen zodat verjagen en bejagen, wanneer nodig, mogelijk wordt;
- Bij de provincie erop aan te dringen alle schade die de wolf aanricht, snel en ruimhartig te vergoeden.

Tot zover.

We zijn nog in afwachting van een gesprek met een aantal houders van hobbydieren, die mogelijk nog andere aandachtspunten kunnen inbrengen. Dan berichten wij u daar ook over.

Voor nu hopen en verwachten wij dat u bovenstaande informatie zult benutten in uw contacten met gedeputeerde H. Jumelet van de provincie en ook, zo mogelijk, met het rijk. Wij hopen ook dat uw inzet bijdraagt aan oplossingen voor de geschetste problematiek.

Vanzelfsprekend zijn wij benieuwd naar uw terugkoppeling naar de Drentse burgemeesters.

Een afschrift van deze brief zenden wij aan de provinciale
[REDACTED], de [REDACTED].

Ook informeren wij onze eigen gemeenteraad hierover.

Vragen

Heeft u nog vragen over deze brief? Dan kunt u contact opnemen met [REDACTED]. Wilt u bij correspondentie altijd het kenmerk van deze brief vermelden?

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Roelof Pieter Koning
gemeentesecretaris

Inge C.J. Nieuwenhuizen
burgemeester